

Del Collegio de la ... 1736

HYMNORVM LIBRI SEPTEM

IN CHRISTI IESV, VIRG.

DEIPARÆ, DIVORVMQ.

GLORIAM.

*QVIBVS ACCESSERVNT EPISTOLA-
rum Libri duo: Itemq. Cœmeterium, quo & Artesia Comitum,
ac quorundam Virorum litteris Illustrium, necnon Aulioria
Parentum, ac propinquorum Epitaphia continentur.*

AVCTORE

ROBERTO OBRIZIO,

APVD ATREBAT. PASTORE.

Exultabunt labia mea Hymnum.

Psalms 118.

Hymnus omnibus sanctis eius.

Psalms 148.

RIGIACI ATREBATIVM,

Ex officina Guilielmi Riuerni

M. D. XCII.

0
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18

Uel lege de la 5/12. 1736

H Y M N O R V M
L I B R I S E P T E M
IN CHRISTI IESV, VIRG.
DEIPARÆ, DIVORVMQ.
G L O R I A M.

*QVIBVS ACCESSERVNT EPISTOLA-
rum Libri duo: Itemq. Cœmeterium, quo & Artesia Comitum,
ac quorundam Virorum litteris Illustrium, necnon Aulioris
Parentum, ac propinquorum Epitaphia continentur.*

AVCTORE
ROBERTO OBRIZIO,
APVD ATREBAT. PASTORE.

Exultabunt labia mea Hymnum. Psalmus 118.
Hymnus omnibus sanctis eius. Psalmus 148.

RIGIACI ATREBATIVM,
Ex officina Guilielmi Riuerni
M. D. XCII.

AMPLISSIMO

ACREVEREND^{MO}.

Præfui ac Domino D. Ioanni
Saracæno Diui Vedasti apud
Atrebatas Abbati dignissimo.
S. C. R. Ma^{ti}. à rerum status
Confilijs, &c.

GVILIELMVS GAZÆVS,
D. Magdalenes Pastor.

*H*istoria cum sacra, tum prophanæ testat-
tum faciunt Amplissime. Præsul antiqui-
tatem omnem tum demum amicitiam
illam veram, sinceram, & perfectam
censuisse, quæ tam altis radicibus fixa firmisq; fun-
damentis stabilita esset, vt non modò aduersis rebus
& (vt ait Poëta) nubilo tempore, sed nec ipsa mor-
te labefactaretur, aut dissolueretur: vsque adeò vt
officia quæ in amicum demortuum conferuntur, ve-
teres pluris fieri voluerint, quàm quæ in viuum, quòd
hæc à superstite aut requiri & exposci, aut mituo
referri beneficio, Illa verò à mortuo minime sollici-
tari, aut remunerari possint. Porro cum plurima
sunt in amicum vita functum eiusmodi officia, tria
Tria in
mottuos
officia.
Quæ per-
fecta sit
amicitia.
duntaxat

i. sacrificia & pia opera.

D. Aug. cap. 110. Enchiri.

2. Tumulus.

Cic. lib. 2 de legib.

duntaxat impræsentiarum summam attingam & laconicè recensebo : Quorum vnum est nobis Catholicis adeo proprium & peculiare , vt fidei Christiane hostibus cum paganis, tum hæreticis sit & ignotum, & inuisum , odiosumq̃ : Putà defunctorum animas sacrosanctis sacrificijs subleuare , pijsq̃ operibus & precibus eis opem adferre , aut ad breuiorem exilij multam, leuioremq̃ pœnam, aut ad integram & absolutam liberationem , Iuxta D. Augustini sententiam in Euchiridij libello cap. 110. Quibus (inquit) profunt, ad hoc profunt, vt sit plena remissio, aut certe vt tolerabilior fiat ipsa damnatio.

Alterum beneficium esto, splendido epitaphio aut magnifico tumulo, aut insigni sepulchro seu Pario ex marmore, seu ex ebore, ex alabastro, ex ære, siue ex pretiosiori metallo defuncti simulachrum ob oculos ponere , velutq̃ rediuiam exhibere effigiem , Quod quidem à veteribus Ethnicis studiosissimè , & religiosissimè obseruatum passim reperire est.

Existimabant enim manes duos seu Genios corporibus humanis ab ipsa statim formatione assignatos fuisse, qui ne mortua quidem corpora desererent, consumptisque etiam corporibus sepulchra inhabitarent , quare qui sepulchra demoliebantur, Deos manes violasse putabantur, de quo Tullius lib. 2. de legibus, Deorum Manium iura sancta sunt ; At nos in spiritus sancti Gymnasio longè melius edocti , haud tanti facimus splendorem illum monumentorum, qui ad luxum

ad luxū & fastum potius sæpe accedere solet , quam pietatem præ se ferre , non tamen omninò reijcimus aut damnamus , si modestia seruetur & cuique pro suo ordine ac dignitate funebris deceratur apparatus, cum ad superstites aut solandos, aut ad commiserationem commouendos, & ad preces fundendas excitandos, tum ad mortuorum memoriam subindè refricandam, & penitioribus animi tabulis imprimendam , vnde & monumentum à monendo etymon habere constat.

Postremum est, Prolem ab amico relictam tueri, in clientelā tutelamq̃ suscipere, & à teneris vnguiculis litteris excolendam, virtutibus bonisq̃ moribus imbuendam tradere, atque iam adultam, si lasciuiat, refrænare , & ad deligendam vitæ conditionem opportuno sanoq̃ consilio iuuare ac dirigere . O præclaram seminis fraterni suscitationem ! O laudabilem sobolis amici defuncti conseruationem ! Nam præter magnificas laudes amplissimāq̃ præmia in sacris & prophanis litteris eiusmodi amicis proposita, etiam sanè ydem de Republica quàm optimè mereri videntur. Haud enim solius familie, sed & totius Reip. interest plurimum , ne orphani paterno præsidio destituti passim negligantur & in vitiosa libertate, vitisq̃ natiuis adolescere permittantur , ne tandem sibi relictī , virtutisq̃ paternæ ignari grauiora tentare ausint & ad maleficia designanda animum applicent, seseque conuertant . Atquē in hoc triplici in

Quem in fine monumenta confstruantur.

3. Tutela pupillorum.

Altare ad
mortuo-
rum libe-
rationem
erectum.

mortuos officij genere, si quisquam alius post hominum memoriam, Tu vel maximè excelluisti ornatissime Antistes, Immò etiam ceteros omnes hac laude anteisti: Nam ut à primo exordiar: Quid potuit illustrius præstari? quid ad animas inuandas opportunius, quid ad manes liberandos vtilius procurari, quam à summo Christi in terris Vicario, & Diui Petri successore, supremoq; ætarij Ecclesiastici administratore Altare quoddam amplissimo priuilegio & insigni prærogatiua dotatum obtinuisse? In quo Monachus Vedastinus, Sacerdos rem diuinam faciens & à Deo, priuato cuiusdam sacrificij meritum applicari postulans de eius liberatione securitatem habeat? Cuius priuilegij Autographum Pontificis sigillo communitum licet fideliter repostum sit in archiuis Monasterij Vestri, in quibus concinnè admodum omnia & suo quæque ordine collocata sunt, operâ industriæque Domni Ioannis Bourgois Religiosi Vedast. qui Vestro iussu eam suscepit prouinciam, eius tamen exemplar nec mihi graue fuerit hic exscribere, nec Vobis (ut spero) molestum relegere.

Exemplar
Litterarū
Gre. XIII.
Ponti.

GREGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei ad perpetuam rei memoriam. Omnium saluti paterna charitate intenti, inter tam multa pietatis officia, quæ nos pro munere nostro conuenit exercere, sacra interdum loca speciali priuilegio insignimus, ut inde fidelium animarum saluti amplius consulatur: Quocirca ut Ecclesia Monasterij Sancti Vedasti

Vedasti Atrebatensis Ordinis S. Benedicti duodecem ut minimum Monachis sacerdotibus ibidem iugiter sacrificantibus adornata, nec simili vsque adhuc priuilegio decorata, & in ea altare à dilectio filio Abbate dicti Monasterij semel tantum deputandum quod maius non sit, hoc speciali dono illustretur, Auctoritate nobis à Domino tradita concedimus ut quoties ab aliquo Sacerdote dictæ Ecclesiæ dūtaxat, missa defunctorum ad prædictum altare celebrabitur, pro anima cuiuscunque fidelis, quæ Deo in charitate coniuncta ab hac luce migrauerit, Ipsa de thesauro Ecclesiæ Indulgentiam consequatur, quatenus Domini nostri Iesu Christi & Beatissimæ Virginis Mariæ, beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, aliorumq; Sanctorum omnium meritis suffragantibus à Purgatorij pænis liberetur. Datū Romæ, &c. Quocirca ne animæ illæ fideles in Purgatorio carcere de-
tentæ hoc salutari subsidio diutius frustarentur, nihil prius duxisti, quàm ut quicquid factò opus esset ad executionē, quàm citissimè conficeretur. Iuxta igitur facultatē à Summo Pontifice Greg. XIII. concessam, Aram sacelli Diuorum Martyrum Dionisij, Nicasij Sociorumq; quod è regione maioris Altaris dextro à latere meridiem spectat, ad id muneris destinasti, & hac prærogatiua atque dignitate insigniisti; pretiosisq; ornamentis pullis (quod is color funebri sacrificio maximè conueniat) egregiè decorasti. Quid (amabo) sedulitatis & feruoris in hoc sancto opere deside-

Designatur altare
ab Abbatē.

desiderari potuit? Quid in gratiam animarum fidelium, quæ necdum caelesti luce ac quiete potiuntur aut salubrius aut efficacius aut securius impetrari?

Epitaphiū Abbatis Patenti.

Sed ad alterum officium transeamus, quo laudatissima memorie Abbatem D.D. Thomam Parenti antecessorem tuum honorifice profecutus es, cum illi admodum illustre & magnificum Mausoleum in sacello illo, in quo cum per negotia publica choro interesse non est integrum, rem sacram audire soles, magnis sumptibus extruxisti ac erexisti: licet is multorum iudicio rebus tuis non usquadeo studuerit aut fauerit: sed fallitur, totoque errat caelo, quisquis autumat in tam generoso animo, & heroico pectore offensionis passionisque igniculos tam diu foueri potuisse. Tertium genus erudito admodum & spectato Viro Domino ac Magistro Roberto Obrizio, D. Magdalenes olim paroeco vigilantissimo & postmodum Canonico Atrebatio dignissimo, liberaliter exhibuisti, multiplicem illustrando & promouendo eius factum, non quidem animatum & spirantem (caelibem enim vitam integerrimus sacerdos & elegit & exegit) sed literarium & Musæum, qui tamen genium paternum moresque; subinde melius & certius referat, licet enim (ut vulgò tritum est) saepe solet similis filius esse patri, Plurimos tamen hac tempestate (proch dolor) à paternis virtutibus tam turpiter degenerare videre est, ut nisi esset spectata atque extra omnem suspicionem, parentum integritas, pro spuris nothisque

Presul Vedast. librorum, seu librorum D. Obrizij tutor.

que potius haberi mererentur. At contra factus illi literarij verissimæ sunt effigies, et certissimæ veluti paternæ mentis Idææ: Quo fit ut sacrorum Hymnorum liber iste parentis sui D. Obrizij ingenium mirifice representet, suisque aepingat coloribus, exploratumque faciat, eum laudibus diuinis assidue addidum fuisse, & in hoc mortali corpore Angelico munere in decantandis & buccinandis caelestibus odis egregie perfunctum, nunc porro amplissimi Cœlitum chori ductorem & præcentorem agere. Me hercle primum illud vestrum in mortuos obsequium, pio & Religioso Præsule dignum fuit: Alterum antecessori tam amice præstitum, à successore par & æquale suo veluti iure reposcet. Postremum eruditionem vestram, vestrumque in promouendis litteris enthusiasmum clarissime demonstrat. Quis enim inter cœtaneos Præsules rem litterariam adeo exornat? quis viros literatos tantis stimulis excitat? Luculētus erit testis eximius M. N. Thomas Stapletonus Anglus Schole Theologicæ columen: Quem tam diuturno exilij & tædio & incommodo penè fractum Ampdo. V. erexit, & ad elucubrationes plurimas ad studium Theologicum aut ad populum sacris edulyis pascendum per necessarias inflammavit, & largissimis donarijs cohonestavit.

Munificētia Veda. Abbatis in Viros literatos.

Testis etiam erit (ut alios omittam) noster hic Obrizius vir incomparabili eruditione, & singulari scientiarum omnium cognitione. Cuius opuscula omnia

**

nia

Censura
librorum
D. Obrij-
zj.

nia verè aurea vestris auspicijs non sine maximis
impensis prodeunt. Quod equidem & ciuibus Atre-
batijs, apud quos maximo semper fuit in pretio, mag-
numque post mortem sui reliquit desiderium, admo-
dum gratum erit, & publi Christianæ oppidò frugife-
rum. Ex his enim libellis pietatis rorem animis te-
nellis peropportune instillandum, & exempla vitæ
gerundæ depromere atque decerpere fas erit: Ni-
hilque in eis quod aut fœdum, salax sit, aut sordidum,
aut hircum oleat, at omnia tersa, casta, terque, quater-
que recocto obri, & auro magis pura, graui, bene
defæcata, pia denique & sacra. Hoc sanè opus, &
id genus alia longè digniora, quæ R. V. excellenter
præstitit, quæque assidue meditatur plurima (à quo-
rum commemoratione & pudor, ne palpum obtru-
dere videar, & modestia V. superfedere iubet)
Amplini. Vestra longiores & letiores annos, atque
adeò nomen immortale comparabunt, vitaque tan-
dem functum ad sublimiorem inter Cælites ordinem
euehēt atque promouebunt: Quod & votis omnibus
auemus, & assiduis precibus à Deo Opt. Max. ex-
poscimus atque efflagitamus. Atrebatum ex vestris
ædibus pastoralibus, Idibus Octobris, An. 1591.

Pastorum V. Ampⁿⁱ. Subditorum
infimus Guilielmus Gazrus D.
Magdalenes apud Atrebatum Pa-
roccus.

REVERENDO IN CHRISTO PATRI AC D. DOMINO

IOANNI SARACENO,
Vedaſtinorum apud Atrebatum
Atchimandritæ

S. P. D.

Aracene, ferunt iam pridem Eidyllia lucem,
Auspice te: seseque audent vitalibus hymni
Credere nunc formis; quæ culto Obrizius ore
Ingenij musæa sui monumenta reliquit,
Quæque vicem voti, superis monumenta sacrauit.
Vnde pium cum præsentem soluisse magistri
Manibus officium laudent, tum posthuma, castis
Promeritum benè de Musis, te sacra celebrent.

Materia, arcanis scriptorum è fontibus hausta,
Historiæque sacræ viuacibus eruta siluis,
Quam plus palladia faber aureus arte poliuit,
Dignior & cedro, & robore firmior omni,
Victurum promittit opus, quot mystica in annos
Historiæ veterisq; nouæque hagiographa viuent.

Vnum etiam meritis, quæis cuncti obstringimur, istis
Adyce: dissimilemque hunc fratribus aspice partum,
Infirmitatem, informem, longi per tædia morbi,
Perque graues curas, quem fingere, perque polire
Nequaquam Auctori licuit. Sibi conscius ipse
Natiui horroris, nixuque abiectus acerbo,
Damnari æternis tenebris, & fallere malit,

** 2

REVE-

Expositio

Expositam dignere Pater nî tollere prolem.

Depositum, tu tange modò, mox surgat in auras

A genij contage tui : incultumque repente

Exuat horrorem, & speret te vindice nomen.

Quid moror? & longo commendo carmine causam

Legitimi fœtus? nullo qui degener ausu

Aguat ore suum, licet horridiore, parentem.

Si limam, curamue styli quis fortè requirat;

Materiæ delectus, & argumenta priorum

Excusent paria, & pietas sese vndique prodens.

An puri affectus, & aperti pectoris index

Littera, candidulis quæ misculatur amicis,

Libera sensa animi, calamoque profusa calente

Expromens, pigmenta ferat, fucosue decentes?

Præsertim cui sit, præcepta salubria vitæ

Tradere, solari, virtutum incendere amore,

Excordemque supra generoso robore vulgum

Ponere, propositum, non vno ex ordine amicos.

Andræas Hoius Brug.

IN

IN

SACROS HYMNOS

D. ROBERTI OBRIZII,

CARMEN

FRANCISCI MOSCHI I. C.

O Elicolum Regi diuina poemata pangis

Latia Obriane barbito.

Quin & cœlitibus pro Christo immania

passis

Quondam profuso sanguine

Vota facis, celebrans & quos oracula constat

Docuisse plebem mystica,

Nec tamen exhausto laceratos membra cruore,

Sed voce confessos Deum.

Et quas Virgineo decoratas flore puellas

Laudat, colitque Ecclesia,

Mellifluro resonas cantu, & quos Regia cœli

Dives beatos excipit,

Adfaris: tibi mens procul hinc abrepta, moratur

Cœlestia inter agmina.

O te fœlicem, fracto qui corpore morbis

Hæc dum caduca despicias,

Nil metuis coràm diuinis cernere vultus,

Et candidatis cœtibus

** 3

Te

Te inferre . Eia tibi merces quaesita perennis:

Memorare nec sanctos fuit

Irrita res, laeti adplaudunt, vlnisq̄ue prebensum

Alacres choro inserunt suo.

At tu mortaleis non obliuiscere, redde

Vices Saraceno tuo,

Quem meritò Patrem agnoscit domus ampla Vedasti,

Et Aula Regis Consulem:

Cuius magnifico sumptu monumenta videbunt

Tua publicata posteris.

IN

IN
HYMNOS ROBERTI
OBRIZII,

CARMEN
ANDREÆ HOIBRVG.

Armen ad obrusam explorans Obrizius, artis

Reddidit incudi satq̄ue superq̄ue suæ.

Longa dies carmenq̄ue pium, auctoremq̄ue

recoxit:

Nil nisi sedulitas deterat vltior.

Luxuriam viridi affinem perspeximus æno

· Maturi accisam pressa acie senij.

O fœlix pectus! diôs quod spirat honores.

O fœlix, cantus quod gemit, ingenium!

Cantus, quos præsens, quos postera deieret ætas,

Haud bifido ductos colle, sed astrifera

Arce: nec Aonij factos musa auspice Phœbi,

Numine dictatos sed mage ab æthereo.

Christiade, veri & cœlestium inania corda,

Sen potius vestri oblita, poli, atque dei.

Quid studium in veteres vetus, & furor iste Poëtas,

Quorum est doctrinæ carmen inane, iuuat?

Nec tam sermo iuuat priscis virtutibus illex,

Et phrasæes multo mista lepore Venus.

Quin, turpes turpi superatis in arte magistros:

Si modo quis cultis fœtus ab ingenijs.

Prodeat,

Prodeat. Heu, diuina nefas vis mentis in omne
 Pessum abit, inq̄ humilem bruta abit omnis humum.
 Ecce pius Vates, de stercore colligere aurum
 Gnarus, & Ægyptum despoliare opibus,
 Quidquid florilegæ passim de more Volucris,
 Priscorum monimenta omnia peruolitans,
 Decerpit; quas cumque penu interiore recondit
 Mentis opes, linguam quæ modò perpoliant:
 (Materies latet arcanis vberima libris:
 Materiem præbent tot benefacta Dei)
 Promit in ætherei laudes & carmina patris,
 Et quotquot cæli regia cernit heros.
 Barbiton hic Flaccus, moderata hîc plectra Catullus,
 Temperat hic gracili Teius arte chelym.
 Nil tamen impurum Flaccus, nil turpe Catullus,
 Nil casta indignum Teius aure sonat.
 Macæ senex Obrizi, auro Roberte recocto
 Purior: O gemino nomine macæ Senex!
 Inualidi mirum robur tibi corporis artus
 Constare in morbos, & studia ista dedit.
 Carmen & Obrizo finxit tibi purius auro
 Mens animi, assiduis quamlibet acta malis.
 Macæ senex: votum quo te pubentibus annis
 Damnaſti, extremo per solius senio.

DE

DE
 EDITIONE POEMATVM

VENERANDI D. M. ROBERTI

OBRIZII GRATVLATVR

GVILIELMVS GAZÆVS.

I Pario humanos de marmore sculperè vultus
 Et valeam viuo tabulas animare colore,
 Effigiem licet informem, scabramque
 rudemque

Exprimerem Roberte tuam: sic ante tuorum
 Versarere oculos, expòsta obtutibus esset
 Forma exsculpta tui: Sed fallor, imago tuarum
 Virtutum cluit, & pietas spectata per ora
 Atrebatùm volitat, notusq̄ animi entheus ardor,
 Inque tuis fas est ipsum te cernere libris:
 Vt mihi non adeò fato videaris ademptus,
 Quàm postliminio rediuiuus: deque renati
 Pythagoræ placitis vt fætus prodijt olim
 Plurimus, Obrisij exscriptis ita diuite gaza
 Profluit omnigenæ largissîma copia frugis.

EIVSDEM G. GAZÆI TETRASTICHON

Chronographicum de morte D. Rob. Obrisij.

O BrIsIVM fLagrans eVeXIIt aD æthera VrtVs,
 DegIt VbI Vates IaM fæLIX atqVe beatVs.
 GranDILoqVo Is VersV sVperos eXornat & hIMnIs,
 Vt DIIs epVLIs potVqVe refrænet oreXIM.

Gazis omnia.

IN

AD EVNDEM
D. ROB. OBRIZIVM

ROBERTI PONCHELII

DECASTICHON.

E Lachesis furua tentans obuoluere nocte
Abstulit Obrizi, Parca inimica bonis.
Tanto namque infensa viro, qui nomen in
eum.

*Duceret, intereas, ne memoreris, ait.
Spicula sed miro torsisti robore, dum te
Musa tua æternum, ne moriare, facit.
Æternum viues, ætas dum postera cernet
Quos tua lethæis pagina traxit aquis.
Cælicolas inter Vates, te gloria perpes
Ornat, & in terris fama superstes erit.*

ANT.

ANT. MEIERVS IN

POEMATA D. R. OBRIZII.

*S*c vitam instituit Robertus, eoq̄ peregit
Ordine, vt Agricolam confiteare bonum.
Excoluit terram, seuitque fidelis herilem,
Publica vt hinc messis, non sua lucra foret.

*Non sibi quæsiuit fructum, communia struxit
Horrea: plantauit Ciuibus, atque Deo.
Nec modò per vitam dedit emolumenta colonus:
Mortuus & prodest semina iacta manent.
Arbore lecturi feri quoque poma nepotes,
Panxerit Obrizi quam studiosa manus.
Audiuèrè senes vocem clamantis in æde
Rhetoris, in media discipulique Schola.
Non contentus eo studio pietatis, in omnem
Productò ætatem, quàm data longa fuit,
Vlterius curam extendit: monumenta reliquit
Scripta, quibus vitam nulla dies adimat.
Presserat illa domi, prohibens exire sub auras,
Vel fame fugiens præmia vana senex,
Vel quòd paullatim, inque dies foetura beati
Cresceret ingenij, & perficeretur opus.
Fortè quod in tenebris, & longa nocte sepultum
Funere ab Auctoris delituisset opus,
Cura nisi & pietas oblata Antistitis esset,
Qui nihil, admonitus, tale perire sinit.
Prorsus vt emergant sociæ virtutibus artes,*

*** 2

Frugi

ROBERTVS OBRISIVS,
SORBITVS RESORBVI.

Mepietas, diuinus amor me sorbuit vltro:
Id sentiens, Deum vicissim sorbui.
Nemo, sorbitio quantæ dulcedinis hæc sit,
Nouit, nisi qui sorbitus resorbuit.

FLORENTIVS RIXIVS,
AD LECTOREM.

Lector, Musa tibi Catulliana est
(na:
Cordi? en, Musa tibi Catulliana
Rursum, Musa tibi est Horatiana
Cordi? Musa tibi, en, Horatiana:
Quod si Teia plus tibi probetur,
Tanquam Musa minus laboriosa;
Presto est Musa minus laboriosa:
At non quæ canat hæc, & ista, & illa,
Nasonisue tribus minus pudica,
Impuros nimis, impios amores,
Igneis iustius igne concremandos:

Frugi Patris in hoc scrinia tota patent.
Felices igitur Saraceno vindice manes:
Quem coluit viuum, post quoque fata colit.
Verfibus his si quid caperis, pie Lector, vtrique
Debitor ob tantum pignus, vtrique faue.
Manibus Obri z̄i pacem, pro Antistite vitam
Posce salutarem, Nestoreosque dies.

EIVSDEM OBRIZII PATRIA
ET FACUNDIA.

Obrizum genuit non Aræopagus, vt orco
Miles quondã animas auspice Marte daret:
Mercurialis & Hermæus cunabula pagus
Quodam Rhetoricæ præbuit auxilio.
Mercurius diuinum interpres facundus habetur:
Eius hic arte potens duxit ad astra pios.
Namque aliud quid doctrinã, quid moribus egit?
Quid siue eloquio, siue labore suo?
Quam data longa ætas, ouibus dedit omnia Pastor:
Nec quasi adhuc viuo mortuus ore tacet.
Cælo animam, terræ exuuias, at posteritati
Vtilis Athletes hæc monumenta dedit.
Commendata sibi, profert Saracenus in vsum
Communem, parui muneris vsque memor:
Vsque memor, puero quondam quid voce magistra
Contulerit, decoris causa aliquanta sui.
Ornauit viuum: sed & hac mercede didactron
Grammatico soluit Cænobiarcha suo.

Sed, cœli decus, Angelorū amorem,
Spem collapsi hominis, Deumque
Christum,

Cuius qui calet ignibus, Deus fit:
Cuius qui caret ignibus, peribit
In mortem tumulandus æuiternam.

I D E M

*I N M V S A M C A S T A M, E T
S A C R A M.*

Vid mirer nimis, aut morer
Catullos?
Quid Flaccos morer, aut Ana-
creontas?

Doctrinæ vacuos salubrioris?
Omnes vitæ inopes beatioris?
Quæ Musa optima? (vêditet se amictu
Quamuis simplice) Christiana Mu-
sa est.

I A.

I A C O B I S L V P E R I I
HERZELENSIS FLANDRI
A D L E C T O R E M

E P I G R A M M A.

*Visquis amat variis animum recreare Ca-
mœnis,
Et pia sanctorum discere gesta virum,
Quasque cruces tulerit Deus in Cruce pen-
dulus olim*

*Christus apud Solymæ mœnia clara Sion:
Hoc legat egregium vigilantante mente poëma,
Quod vigil Obrixi Calliopæa dedit.
Hoc opus Obryzo longè pretiosius auro,
Quo rutilant Gangis rura, vel arua Tagi.
Quin tegit Ambrosias niueis sub amictibus escas,
Et tumidos hilari nectaris imbre cados:
Grex quibus Empyreo nutritur in æthere Diuum
Gemmiferum summi Principis ante thronum.*

*Rigiaci Atrebatium an. 1591.
tertio nonas Octob.*

I N

IN
D. ROBERTI OBRIZII
POEMATA,

EPIGRAMMA
AD LECTOREM.

Sue tibi fauceat ventis fortuna secundis,
Siue per aduersos replet iniqua notos:
Si lubeat nostri versare poemata Vatis,
Plura feres votis emolumenta tuis.

Scilicet infestam poteris contemnere sortem,
Incluta sacrorum gesta legendo virum.

Quos, fera per diros mors intentata Neronis,
Nullaque vis, valuit dissociare Deo.

Fas tibi rursus erit, magni meminisse Tonantis,
Et seruare modum, Fors ubi leta fluet.

Hic scopus Auctoris, viuâ qui voce superstes
Quod monuit, scriptis post sua busta docet.

Philippi Meyeri Atrebatij.

INDEX

INDEX
HYMNORVM
LIBRI PRIMII.

	Pagina 3.
I N Sanctam Trinitatem.	4.
In Deum Patrem.	7.
Ex precatione dominica.	8.
In Christum Iesum.	11.
In Zachariam mutum.	12.
Ioannes ex utero matris.	13.
Natura in partum Virginis.	14.
In Christi Natalem.	17.
In Christi eiusdem Natalem.	18.
In eundem Christi Iesu Natalem.	22.
In Pastores.	23.
In Circumcisionem Christi.	24.
In dulcissimum nomen Domini Iesu.	26.
In tres Magos.	28.
Eodem die ad Christum.	29.
In Simeonem prophetam.	30.
In Annam prophetissam.	31.
In Infanticidium.	33.
De aqua in vinum mutata.	35.
In Christi Iesu transfigurationem.	37.
In Ingressum Christi Iesu in Hierusalem.	39.
In Sacram Synaxin.	43.
In Eandem sacram Synaxin.	44.
In Eandem cœnam Dominicam.	45.
In Eandem.	48.
Quo tempore excipitur.	49.
In Eandem, postquam excepta est.	ibid.
Dum offertur Eucharistia.	50.
Ex Psalmo 22.	ibid.
In Eandem ad Christum.	

LIBRI SECVNDI.

	Pag. 51.
I N Christi Iesu Anastaurosin.	67.
In sanguinem cum aqua demissum è latere Christi.	68.
In Crucem salutiferam.	69.
Hymnus in eandem Paræneticus.	70.
In Christum de cruce pendentem.	In se-

In sepulcrum dominicum.	72.
In Imaginem Christi de cruce pendentis ad Christianum spectatorem.	73.
In Christi Iesu Resurrectionem.	74.
In Christi Ascensionem.	78.
In sanctam Pentecosten.	81.
In Spiritum Sanctum Deum.	88.
Ad Christum pro vniuersa, &c.	90.
In Crucem, quæ rei Christianæ fundamentum est, & columnen.	91.

LIBRI TERTII.

I N Angelos omnes, & præcipuè in Michaelem Archangelum.	Pag. 94.
In Ioannis Baptistæ natalem.	96.
In necem eiusdem.	98.
In D. Petri liberationem à vinculis.	100.
In D. Petrum cruci affixum.	101.
In D. Paulum conuersum.	103.
In necem D. Pauli.	105.
In D. Andream Apostolum.	106.
In D. Philippum Apostolum.	108.
In D. Ioannem Apostolum.	110.
In eundem rursum.	113.
In D. Barptolomæum Apostolum.	114.
In D. Iacobum maiorem Apostolum.	116.
In D. Iacobum minorem Apostolum.	118.
In D. Thomam Apostolum.	119.
In D. Matthæum Apostolum & Euangelistam.	121.
In D. Iudam Thaddæum Apostolum.	122.
In D. Simonem, seu Simeonem Apostolum.	124.
In D. Matthiam Apostolum.	125.
In D. Marcum Euangelistam.	126.
In D. Lucam Euangeliographum.	128.
In D. Barnabam Apostolum supernumerarium.	129.

LIBRI QVARTI.

P Ræfatio.	131.
In D. Stephanum Martyrem.	132.
In D. Processum & Martinianum Martyres.	135.
In D. Geruasium, & Prothasium Martyres.	136.
In D. Nazarium, & Celsum Martyres.	138.
In D.	

In D. Timotheum Martyrem.	139.
In D. Tirum.	141.
In D. Dionysium Areopagitam Martyrem.	142.
In D. Linum Papam Martyrem.	144.
In D. Cletum Papam Martyrem.	145.
In D. Clementem Papam Martyrem.	146.
In D. Ignatium Martyrem.	148.
In D. Polycarpum Martyrem.	149.
In D. Anacleum Papam Martyrem.	150.
In D. Laurentium Martyrem.	151.
In D. Iulianum & Eunum Martyres.	153.
In D. Tryphonem, & Nympham.	155.
In D. Vincentium Martyrem.	156.
In D. Blasium Martyrem.	158.
In D. Anonymum quemdam Martyrem.	160.
In D. Marcum & Marcellianum Martyres.	162.
In D. Sebastianum Martyrem.	163.
In D. Philæam, & Philoromum Martyres.	165.
In D. Cosmam & Damianum Martyres.	166.
In D. Vitalem, & Agricolam Martyres.	168.
In D. Adauctum, &c. Martyres.	169.
In D. Mauritium, &c. Martyres.	170.
In D. Ioannem & Paulum fratres Mart.	171.
In D. Cyprianum Martyrem.	172.
In D. Petrum exorcistam.	174.
In 40. milites Martyres.	176.
In D. Ptolomæum & Lucium.	178.
In D. Victorem militem, & fœminâ nomine Coronam Martyres.	179.
In Septem filios Martyres. vnâ cum matre Fœlicitate	181.
In Septem alios, cum matre Symphorosa Mart.	183.
In D. Pamphilum Martyrem.	185.
In D. Iustinum, Philosophum Martyrem.	186.

LIBRI QVINTI.

P Ræfatio.	Pag. 187.
In D. Paulum Eremitam primum.	188.
In D. Antonium.	190.
In D. Hilarionem.	192.
In D. Athanasium.	193.
In D. Hilacium.	195.
In D. Martinum.	197.
In D. Ambrosium.	200.
In D. Basilium.	209.
In D. Io-	

In D. Ioannem Chrysoſtomum.	210.
In D. Gregorium Nyſſenum.	212.
In D. Gregorium Thaumaturgum.	213.
In D. Gregorium Nazianzenum.	215.
In D. Ephrem Syrum.	217.
In D. Ioannem Damascenum.	219.
In D. Sylueſtrum.	220.
In D. Damasum Papam.	221.
In D. Hieronymum.	222.
In D. Auguſtinum.	225.
In D. Nicolaum.	228.
In D. Leonem Papam.	231.
In D. Benediſtum.	232.
In D. Vedaſtum.	234.
In D. Gregorium Papam.	236.
In D. Eligium.	237.
In D. Amandum.	239.
In D. Egidium.	241.
In D. Bernardum.	243.
In D. Dominicum.	245.
In D. Franciſcum.	248.
In D. Bernardinum.	249.
In D. Ludouicum Regem.	251.
In D. Alphonſum, ſiue Ilephonſum.	255.

LIBRI SEXTI.

I eſu Chriſto Dei filio vniuerſorum Imperatori.	Pag. 257.
In D. Virginem Mariam Chriſtiparam.	259.
In D. Mariam Virginem puriſſimè conceptam.	260.
In Eandem.	262.
In Natalem D. Mariæ Virginis.	264.
In Præſentationem D. Mariæ Virginis.	265.
In vitam, ſtudia, & mores Mariæ.	266.
In Iofephum & Mariam, Epithalamion.	269.
In Gabrieliſ Archangeli legationem.	271.
In Profectionem Virginis Chriſtiparæ ad Viſit. Eliz.	274.
In Eandem, de Congreſſu, &c.	276.
In Sacerrimum Virginis Matris puerperium.	277.
In eandem Puerperam Sanctiſſi.	280.
In Chriſtiparam Virginem purificatam, Ad Deum.	283.
In eandem Encomiaſticè.	ibid.
In Virginem Deiparam in cælum aſſumtam.	287.
In eandem Virginem Encomiaſticè.	289.
In D. Virginem Deiparam.	290.
In D. Vir-	

In D. Virginem Mariam.	291.
In Eandem.	292.
In Eandem Deiparam.	293.
Ad Eandem, cum ipſius reſponſione.	294.
In Eandem, aduerſum Mariomastiſtas.	295.
Ad Eandem.	296.
Ad Eandem.	ibid.
Ad Eandem.	297.
Ad Deiparam Virginem.	298.
Ad Eandem.	299.
De Eadem.	300.
In Mariam verno tempore.	ibid.
Ad Eandem, Ex Apoc.	302.

LIBRI SEPTIMI.

I n D. Annam.	Pag. 303.
In peccatricem mulierem.	304.
In Magdalenam.	305.
In Martham.	308.
In Theclen.	312.
In D. Priſcam Virginem ac Martyrem.	313.
In D. Agnetem Virginem ac Martyrem.	314.
In Eandem.	316.
In D. Emerentianam.	317.
In D. Seraphiam Virginem ac Martyrem.	319.
In D. Agatham Virginem ac Martyrem.	320.
In D. Apolloniam Virginem ac Martyrem.	321.
In D. Cointham Virginem ac Martyrem.	323.
In D. Luciam Virginem ac Martyrem.	325.
In D. Eulaliam Virginem ac Martyrem.	326.
In D. Iulianam Virginem ac Martyrem.	327.
In D. Iulittam Virginem ac Martyrem.	329.
In D. Margaritam Virginem ac Martyrem.	330.
In D. Barbaram Virginem ac Martyrem.	331.
In D. Anaſtaſiam Virginem ac Martyrem.	333.
In D. Dorotheam Virginem ac Martyrem.	337.
In D. Ceciliam Virginem ac Martyrem.	338.
In D. Catharinam Virginem ac Martyrem.	340.
In D. Praxedem Virginem.	342.
In D. Bibianam Virginem ac Martyrem.	343.
In D. Martinam Virginem ac Martyrem.	337.
In D. Monicam D. Auguſtini matrem.	ibid.
In D. Odiliam Virginem.	339.
In D. Genouefam.	340.
In D. Bri-	

**** 3

In D. Brigittam Virginem.	342.
In D. Elizabetham Hungaricam.	343.
In D. Claram Virginem.	344.
In Diuos, Diuósque omnes.	356.
In D. Catharinam Senensem.	358.
Auctor ad Deum Opt. Max.	360.
Ad Diuos Diuásque omnes.	ibid.

Spicilegium sacrum, siue Eicones, in vetus Testamentū. 361.

I T E M.

I N Nouum Testamentum.	366.
Hexasticha in Chorum Apostolicum.	373.
De Vita, & laudibus D. Vedasti, Atrebatiorum Pontificis, Dialogus.	385.

Auctor ad Lectores suorum poëmatum.	390.
De eisdem operibus rursus.	ibid.
De iisdem.	391.

FINIS INDICIS.

Hi sacrorum Hymnorum, Epistolarum, & Cæmeterij libelli à me sedulo perlecti sunt, nec in ijs quidquam contra fidem, aut bonos mores repperi: quare duxi approbandos.

Matthæus Gourdin Sacræ Theologiæ Bac. For. Atreb. Canonicus, ac librorum Censor.

Hæc sacrorum Hymnorum, Epistolarum, & Cæmeterij Christiani Poëmata, Auctore D. Roberto Obrizio olim Pastore, ac postmodum Canonico Atrebatio, à capite ad calcem perlegi, & cum non minus venusta, ac elegantia, quàm casta sint, & pia, atque adeò ad tenellos pubis Christianæ animos ad virtutem pietatemque excitandos, & mores iuxta proposita Cæli incolarum, virorumque integerrimorum exempla ac paradigmata formandos, sint apprimè vtilia, typis digna censui.

Guilielmus Gazæus Theologiæ B. F. Parœciæ D. Magdalenes Pastor, & per Diœcesim Atreb. librorum Censor.

V N I T R I N O
D E O O P T. M A X.
S A C R V M.

Oluo senex carmē teneris promissor ab annis:
Excipe, qua (solum fronte nitere iubes.
Res hæc sæpe mihi est fugiēs tētata per æuū;
Dilatam pietas maluit ista senj.
Parco, sorte mala, diuersis casibus actus:
Pauca tulisse dolet, pluraq; ferre libet.

Vinxisti ingenij, quassato in corpore, vires:
Spiritus, & Nato, gratia multa, tuo.
Laus tua per varios moribundo est dicta labores;
Da, te immortali certius ore canam.
Tendo manus, supplex, curuato poplite, cantor:
Deuotum mortis me prope limen habe.

O D A R I O N A V C T O R I S
A D C H R I S T V M I E S V M.

PRægestientem Cælituum choris
Laudes latina dicere barbato
Ne temne; Primus tu, vltimusq;
Ætheræ & medius coronæ.
Laus omnis à te (sic decet) incipit:
In te, reflexo tramite, desinit,
In milibus quærens, & vnum
Assiduè memorans Iesum.
Haud ipse laudem persequor, adsequi
Nil allaborans; Si studium probes,
Quod pango votium poëma
Perfoluisse tibi, iuuabit.

Ad Deum.

Parens supreme, rex, dux,
 Lux trina, lux & vna,
 Vicissitudinisque,
 Noctisque, nubis, vmbrae,
 Obscuritatis expers,
 Cuius perenne lumen,
 Per ordines nouenos
 Exercitus volucris,
 Et concauos per orbis,
 Spatium liquentis æthræ
 Terras ferit iacentis:
 Lustrat vetustiorum
 Pianda corda vatuum:
 Implet recentioris
 Præcordia & Senatus,
 Toto orbe qui refuis
 Bellum inferat tenebris,
 Dum Christus omnium sol
 Coruscus orbe toto
 Effulgeat, triumphet,
 Passimque prædicetur,
 Si mentis in latebris
 Homuncionis huius
 Quidquam micæ pusillum,
 Tepente pronus aura,

Et molliter suavi,
 Scintillulam fouero:
 Mox halitu salubri,
 Sed concitatore,
 Instantius cieto:
 Tum fortiore nixu
 Excita flamma summum
 Cœli inuolabit axem.
 Si mentis alta cæcæ
 Vultus tui sacratis
 Splendoribus cuique
 Perfundis, & serenas,
 Oculi retusioris
 Obtutibus, benignè
 Concede te videndum;
 Ne vi tua repulsus,
 Aut vsquam retortus
 Fatiscat, aut hebescat
 Ac deuians aberret.
 Si plectræ, si latinam
 Testudinem canenti
 Das in manum, latinis
 Aptare continenter
 Da luce digna neruis.

LIBRI

LIBRI PRIMI

HYMNVS PRIMVS,

*In sanctam, ineffabilemque Trinitatem.
 In surrectione matutina potissimum.*

Alma Trias, Deus vnus, aue, qui Numine in
 vno,
 Omnia, quæ primos opifex educis in ortus,
 Imperio regis, & præfixo limite seruas:
 Expers ô genitor genitoris, Nate, Parenti
 Progenite æternum: Tu magna potentia summi,
 Tu Sophia alta, Patris decus es, tu sola voluptas.
 Tu genito, tu gignenti communis vtrique
 Halitus, egelido perspirans omnia flatu,
 Vnde trahunt, quod sunt quodque omnia tempore substât.
 Alma Trias, sine nocte iubar, sine nube serenum,
 Trine Deus, solus prior omni tempore, & æuo:
 Æterno tempus cui labile seruit, & æuum,
 Lucis inexhaustæ fons, & purissimus auctor,
 Viuificam Soli lucemque, diemque ministrans:
 Qui post lucis opus, viuentum membra sopore
 Humectans riguo perfundis, quique sepultos
 Et somnum bonus & vitam cum morte pacisci
 Germana, & sociare veras, placidaque quiete
 Intermisssa, alacres operi sub lumine reddis,
 Accelerans croceis auroræ lora quadrigis:
 Aspice me tenebris ereptum noctis opacæ
 (Qua ruit effulsis Orci dominator habenis)
 Ceu postliminio redeuntem solis ad ortum:
 Et si, dum festinat opus Phœbi aurea lampas
 Huius curriculo lucis, quotquotue sequentum,
 Conscia delicti violarim pectora prudens,
 Aut quocumque modo peccans tua iura resoluam;
 Ne sine me tenebris sopitum immergier atris
 Oblitum Triadis metuendæ, & Numinis alti.

*Pater.
 Filius.*

*Spiritus
 Sanctus.*

Trinitas.

Quin, si septenis recto de tramite flecti
 Contigerit vicibus, naturæ vt semina nosti,
 Tu totidem vicibus miserare, & furrige lapsum.
 Da grauis excusso hunc animum torpore veterni
 Luce nitere noua, collustrans lumine pectus,
 Quicquid & abstrusum est intus: da cernere mentis
 Intuitu liquido, quæ scita salubria tradis
 Christigenæ, nullo temeranda perenniter ausu.
 Si quid præcipitis spatium produxeris æui,
 Alternans vicibus creperis nocteque, diesque,
 Pectore te tacito, te voce, & carmine laudem
 Exemplo vitæ melior: Quod restat, euntis,
 Quæ mihi per Christum strata est via, dirige gressus.
 Se procedentem, cœlestis iugiter agmen
 Militiæ circumsistat, quo vindice tutus
 Præsidio, superas per te sublimis ad arces
 Victor oians ferar, & pleno te carmine cantem
 Ordinibus Superum mistus, festæq; choræ.
 Interea modulos balbæ ne despice Musæ,
 Quæ tibi perpetuum se tota addixit in æuum.

HYMNVS 2.

Deo Patri.

PRæ te vermiculus pertenuis licet,
 Effosso minimæ vix scrobis & potens
 Proreptare cauo, dicere te Patrem
 Versu gestio te Deum.

Tu sensu tacito concipere, ac loqui
 Donas, Summe Parens, Rector & omnium,
 Laudes vt pueri, matris ab vbere.

Depulsi, recinant tuas
 Inuita inuidia. Quod genus officii
 A Etas si temerè paruula deneger,
 Te caures rigide carmine, laxaque
 Te vocalia concrepent.

Num. 22. Diris Isaacidas quàm stolidus senex.

Deuo-

Deuouisse parat, præproperè nefas
 Inuisum prohibes, vt melius loquax
 Hanc sessorem asina increpet.

Vati tardiloquo sic labium expedis,
 Vrens difficilis vim retinaculi,
 Sublato medijs ocyus ignibus
 In miracula calculo.

Non hoc Iseiden præterijt, nec in
 Cantus hymnidicos laxa repagula
 Frustra oris petijt, liberior graui
 Terfæ crimine noxiæ.

Inflata est vetulo quæ taciturnitas
 In natalitium ducta diem patri
 Prolis feræ, hilari sub modulo incliti
 Finem carminis accipit.

Hac spe, nos humiles ora resoluimus
 Rerum non modica luxurie exciti:
 Non fert præcipitem cor violentiam,
 Rumpit lingua silentium.

At, quid principio? quidue aliud loquar,
 Ni, quod perpetuis vocibus omnia,
 Aër, terra, fretum, sidera prædicant
 Te, te consona maximum?

Tu certis vicibus tempora diuidis
 Sublimis folio, temporibus prior:
 Iisdem, quotquot erunt, posterior manens,
 Regnans vnus in omnibus.

Rerum semina sunt te penes omnium:
 Idem cuncta creas, exhilaras, alis:
 Flatu viuifico condita confoues,
 Robur, spiritus, ac vigor.

Vnum non dubia te colimus fide,
 Certis colligimus quod rationibus:
 Simplex vnus est omnipotentia:
 Per se, qui duo se ferant?

Vnus mundus vt est, vnus ita & Deus.
 Mundi sphaera sinu ceu capit omnia,

A 3.

Mundum.

Balaam.

Esa. 6.

Psal. 51.
David.Luc. 1.
Zacharias.

Mundum sic opifex, & capit omnia,
Vno nec capitur loco.

Tu natum generas non sterilis Pater,
A te qui genitus corde perenniter
Viua est effigies, forma simillima,
Ac æterna Dei Patris.

Hac à Prole simul manat, & à Patre,
A Eterno, atque pari Numine Spiritus

i. essentia. Consors vnus, & simplicis *v. sias,*
Trinæ nexus Hypostasis,

Nemo terrigenum consilij abdita,
Finem multiplicis nemo scientiæ,
Expletæ numerum magnificentiæ,
Exhaustum & videat modum.

Diffudit bonitas semet in omnia
Edens mirificæ signa potentiæ:
Hæc molitur Amor, non patiens moræ,
Vt nos conciliet sibi.

Haud seclis idè præcipitantibus
Latè expansa polus lintea contrahit:
Haud vnum è minimis obtegit ignibus
Præscripti immemor officii.

Non, quæ Luna capit lumina mutuo
Per noctis tenebras, huic homini inuidet:
Nec sol fixa adimit lora iugalibus
Curru pigrior igneo.

Munus terra parens an reprimat ferax
Herbis, arboribus, frugibus, & mero:
An claudat gremium, non semel in graueis
Mater prodiga liberos?

Vistus altera si commoda postulent,
Pisces squamigeros perneget an salum?
Tergo continuè discutiat rates

Atro gurgite turgidum?
Currant perpetuo fluminis alueo,
Et iuges scatebris exsiliant aquæ:
Tanto temporis & curriculo suam

Cælarint

Cælarint ita originem.

Parent artificii scilicet hætenus
Annorum seric vix numerabili,
Enixæque probant officium mihi
Mortali, velut arbitro.

O cæcos homines, ô stupidos nimis,
Si subiecta oculis ista minus vident:
Si non ferreo adhuc pectore sentiunt,
Ah durum nimis, ah, genus.

H Y M N V S 3.

*Ex precatone Dominica.**Patri Deo.*

O Pater, cuius domus est Olympus,
Aureus quæ sol oritur, caditque,
Da, ter immensum Deitatis incla-
Rescere nomen.

Maximus tu Rex vt es vniuersi,
Inferi gaudens vbiuis locorum,
Da, tui latè patefacta crescat
Gloria regni.

Hic, & inter nos tua iussa fiant,
Sicut in cælis fieri tenemus:
Audiens dicto, tibi factus vni
Seruiat orbis.

Si vago victum pecori, aliti que
Non negas, nutritius & n atantum,
Suggestat nobis tua dextra panem
Quotidianum.

Neu tibi nostris vitijs iniquo,
Demus, ô ludex metuende, poenas,
Parcito nobis; nec enim grauamur
Parcere læsi.

Si dolis, aut vi Stygius satelles
Perdere incautos studeat, perennes

Gratias

H Y M N O R V M

Gratias pulso tibi fac agamus,
O Pater, hoste.

H Y M N V S 4.

In Christum Iesum.

DE V N I V E R S A M V N D I
*huius fabrica, & humana salutis, per
eundem, Oeconomiam.*

TE parem dicam Sobolem Parenti:
Te canam Solem stabilem, prior qui
Emicas Luna, prius & creato
Sole Creator.

Nulla tūm cælo duce, circinata
Hora, momentis breuibus cadebat,

Pater, Quūm Pater sancto Genitum foueret
Filius, Spi- Summus Amore.
ritus San-

ctus, Tri- Proinde, quūm visum est Triadi, repente
mitas, Vn^o Quadruplex existere visa moles,
Deus. Congruè pulchri decoranda vero
Nomine Mundi.

Arduas flammæ rapuere sedes:

At grauis tellus medio refedit:

Quā licet, mox influit huc, & illuc
Flatilis aër.

Aridam molem, serie vetusta

Temporum, affusis mare cingit vlnis,

Lege diuina, metuens statutos

Rumpere fines:

Cuncta, te nostris studijs amico,

Immerentes quos, & amas, & ornas,

Iugibus certant cumulare donis

Nocte, dieque.

Sufficit pisces aqua, terra fruges,

Haud & vnus generis metalla;

Lata maturo fata mitis æther

Educat imbri.

Fallimur?

L I B. P R I M V S.

Fallimur? primis an & ista mundi
A rudimentis tibi gratulantur
Christe, quem carnis scierint amictu
Esse tegendum?

Ter quater quondam modicum Bethlemes
Oppidum felix, laceræ ruinas
Quod casæ, & strato tibi commodaui
Gramine cunas.

Illa nox mille est, deciesque mille
Clara per noctes, radiata puræ
Ignibus lucis, satiata magni
Munere partus.

Ite, pastores, pia turba; pupo,
Virgini & matri bona verba dixtis?
Ite, iam plenis bona nuntiate
Gaudia buccis.

Exterè hic pompæ strepitus quis? & quos
Eminus cerno proceres Eöæ
Perfidis, ductum præeuntis astri
Ponè sequentes?

Nempe vespigal tibi, Christe, nato,
Indiæ extremis referunt ab oris,
Perfoluturi triplicis tibi do-
naria census.

Thus Deo promsère, Deo deorum:
Optimum, terræ Domino metallum:
Morte casuro referant odoræ
Vnguina stactes.

Quantus (heu) torrens rosei cruoris
Per vias, vrbisq̄ue domos Bethlemæ,
Per casas, vicinaque rura, fraude
Regis inundat?

Arte, vi partum retinere regnum
Cædibus, ferroque potentiolem
Conuenit: nec sic diuturna possit
Sceptra tueri.

Ibis externas fugitiuus oras:

B

Ibis

Ibis intactus minimo capillo,
Christe, septennem melior fouebit
Memphis alumnum.

Tu decus mundi, modo cresce, pape
Christe, bis senos numeres vt annos:
Tum, tibi cedit Solymum puello
Turba sophorum.

Insonet iam limpida vox adulti
Rura per, valléque cauas, per alta
Montium, vox, vox veniæ perennis
Nuntia regni.

Hactenus tristis titubante gressu
Claudus, in morem saliat fugacis
Hinnuli, vsuram rapiantque lucis
Lumine cassi.

Qui per humanos dominatur artus
Corporum obsessor, Stygius satelles:
Febris, & morbi genus omne, Christi
Voce faceffant.

His tuam gentem meritis, rebellem,
Efferam, ingratham obrue, peruicacem,
Arduo vacors tibi dum pararit
Funera cliuo.

Hei mihi, nulla nece mitiori
Ablui primi poterant parentes,
Ni crucem, ni liuida, Christe, gestes
Vulnera tergo?

Non modus, non finis amoris vllus,
Cui fatis non mors facit vfitata,
Et graues leto subiisse fauces
Mortis amaræ.

In tua (sit fas memorare) regem
Morte, Amor rerum dominum triumphat:
Cuncta, rex viuus rediens, sepulta
Morte triumphas.

Victor ascendis supera alta cœli:
Te stupent fidi comites euntem.

Alites cantant ter Io, sub alba
Veste ministri.

Inde, promissi memor vsque, regnis
Patrijs princeps, & inauguratus,
Ignea linguas specie, sacrum ceu
Missile spargis.

Interim, nullum patiens perire
Dux ades præsens numero piorum
Omnium, dum digna semel rependas
Præmia factis.

Proinde, quam castam modulamur oden
Arbitro rerum tibi, dexter audi
Vsque dum iuncti Superis nouum præ-
ana canamus.

H Y M N V S 5.

In Zachariam mutum.

VERBO Tonantis, ô fideles posteri,
Aurem applicate, mutientes asperè
Contrà nihil, prompti, ac alacres obsequi.
Nam, quod profatur ore maximus Pater,
Cunctis manet fixum, & perenne sæculis.
En, ter trimestri plectitur silentio
Vnius ob culpam hæsitatiunculæ
Tantus sacerdos, marcidus longo senex
AEuo, rudis cuiussibet libidinis,
Natura cui spem pignorum præciderit.

Sanè monemur, corpus haud emortuum
Spectare, nec vires seni deperditas
Curuo, tremente etiam putri silicernio,
Sed quod profatur maximus rerum Parens,
Qui floridum ver præcipit succedere
Canis pruinis, horrido & soles gelu.
Quur namq; rex rerum omnium Deus potens
Numero, aut modo potentiam alligauerit?

HYMNVS 6.

IOANNES EX VTERO MA-
tris loquitur, per *Protopopæian.*

CHare pater, Domino qui thus adolere solebas
Functus sacerdotis vicem;
Quà licet incluso, primùm te appello parentem
Retrusus alto viscere.
Me natura vetat distinctam reddere vocem,
Vocem Deus te reddere,
Elinguem te iure, pater, qui verba Tonantis
Incredulus parui facis
Cæca soluturi blæsa retinacula linguæ
Ortus mei in crepundijs.
Quod queo, submissus tubicen, præconia Christi
Exordior vates mei.
En, ego Iordanis qui vociferabor ad vndas,
Saltu loquaci credita
Munia præuenio: propero præcurrere nondum
Digressus aluo prodromus.
Sentio iam Christum præcox iam præco propinquum,
Nondum me ipsum sentiens.
Heu, genitrix, si te pietas diuina feracem,
Stupente natura, efficit,
Exere te (nec te pudeat) mysteria tanta
Muto profare coniuge.
Voce ministerium saltantis sedula mater
Exple. occupa feliciter
Virgineos Mariæ (sterilis nec mater) honores:
Gratate & alui sarcinam.
Tempus erit, quùm nec lateri, nec parcere voci
Velim, nec ausim pertinax,
Quùm meus hunc olim protensus gentibus index
Magnum salutis publicæ:
Prodiderit clarè auctorem. Tùm vertice cæso
Occumbere extinctum iuuet

Præco-

Præconem. Modicos abscondat inutilis ignes,
Ardente sole, Phosphorus.

HYMNVS 7.

Natura in partum Virginis Deipara.

Cernite, Terrigenæ, hærentē, stupidamq; parentem
Partuque percussam nouo,
Infra me Dominum video, qui lapsus ab astris
Ferram puellus occupat.
Nescius antè capi expansa testudine cœli,
Intra, vnus, ac extra omnia,
Quùm libitum est, hominis suscepto tegmine, in vlnæ
Exporgitur nunc vix puer
Mensuram, male præsepi conclusus in arcto,
Paucis reuinctus fascijs.
Hoc scio, quòd nihil huic dederim Natura: Seipsum
Suapte virtute induit,
Virginis in gremio, pura de virgine rores
Sibi architectus exciens
Corporis in puri structuram. Sed licet ille
Cuncta inuolarit de meo,
Algores, æstusque, merusque, famémque, sitimque,
Et mille vitæ tædia,
Milleque post vitæ mortalis tædia, mortem,
Vnum exitum mortalibus,
Primæque catus ille tamen contagia noxæ,
Virusque natium effugit
Vndique tutus, & intactus, candentis ad instar
Agni, noui lactis, niuis
Sithoniæ, si quidue tribus candentius istis
In orbè toto visitur.
Auguror, vt veteris perhibent oracula chartæ,
Toties nouata & sponfio,
Hunc ipsum informi meritas dependere poenas
Mortalium leto omnium.

B 3

Nam,

Nam, si noxa parit mortem, quur iura subibit,
 Immunis omnis noxiæ,
 Terribilis leti, strata nisi morte redemptos
 A morte stratos suscitet?

H Y M N V S 8.

In Christi Iesu Natalem.

HAud ita post multo (vt perhibent) primordia rerū,
 Præfectumque simul custodem totius orbis,
 Qui maria, ac terras prima ditione teneret
 Arbiter, imperitans florentes suaue per hortos,
 Omnipotens Genitor subitò miseratus Adami
 Casum infelicem, figmenti labilis auctor,
 Cognitor atque idem, vixdùm benè crimina fasso
 Leniter occurrens, culpam quadamtenus olli
 Ignoscit, meritis figens stata tempora pœnis,
 Dàm, post explicitos reuolutis orbibus annos
 Christus Adamea prognatus origine, tetrum
 Sublimes facinus spontalis victima ad aras
 Expiet, obstructoque viam dux pandat Olympo.
 Atqui posteritas deflexa è tramite recto
 Spernit, & vltices exauget nequior iras,
 Non positura modum vitijs, ni cæca vorago
 Vndique dimissis scelus omne exhauriat vndis,
 Effugiente vno freta vasta, irasque Noacho
 Sæcli in spem nempe, & fœturam posterioris.
 Iamque repurgato successerat altera mundo
 Succrescens ætas varijs populosior oris:
 Necdùm primigenæ spes pacta salutis Iesus
 Adueniens moestas collustrat lumine terras:
 Se dibus è patrijs, tantùm Sodomitica regna,
 Atque infame nefas gliscens in pessima spectat:
 Nec detrectat humum simulato inuifere cultu
 Hospitis, & triplicis peregrini: visere Abramum
 Iustitiæ in primis, & religionis alumnum,

Exci-

Excidijsque pio Sodomorum expromere caussas,
 Vt sit & à leto seruandi occasio Lorthum
 Immunem sceleris numerosa in sæce nocentum,
 Supplicii immunem, vt culpe: Namq; vltio præsto eis,
 Igneus aëriis deiectus nubibus imber,
 Sulphure commisto, picibusque immaniter atris,
 Terribilem rapidis flammam exercentibus Euris
 Vindicta grassante Dei: imperioque tremendo
 In fumos regio omnis abit, fluuiumque nigrantem,
 Supplicii indicia horrentis, monumenta ruinæ
 In semel arsure postrema incendia mundi.

Huic non absimili diuina potentia more
 Thariden iustum Chaldæo deripit igni,
 Cui renouet, gnatoque dehinc, renouetque nepoti:
 Temporibus prisca certam spem foederis icti,
 Quam feri memorent in sæcla futura nepotes,
 Venturum Isacidis lapsam qui restituat rem,
 Interea, ex leges dum desæuire tyrannos
 Annuit, & pleni mensuram explere furoris:
 Siue repugnantem placitis cœlestibus olim
 Quindenitoleret vicibus, totidemque rebellem,
 Qui premit imperio Memphim, Niliique paludes,
 Denique Erythræis clausum quem absorbeat vndis:
 Siue per Assyrios lædi sua numina fines
 Iure indignetur, proiecto rege per agros,
 Per saltus, montesque feros, & inhospita saxa
 Infra omneis homines, vt non, aur vix homo, carpat
 Gramina, diuinos qui stultè vsurpat honores.
 Quid, quod & adiunctam sacro sibi fœdere gentem,
 Quam sibi sepositam testatur more peculi,
 Hortetur, cruciet, suspendat, lactet inanis
 Spe desiderii? promissor sæpè cupiti
 Aduentus? nusquam visus, nusquam agnitus vllis
 Conspicuus terris habitator, & vrbe suorum?
 Scilicet obtusi hæc rimamur pectore cæco
 Consilia, humanos longè excedentia captus.
 Coniicimus tantùm, docti & deprendimus vsu,

Nabuchodonosor.

Sic

Sic polijſſe tuos, iſta & ratione tuorum
 Exploraſſe fidem, ſic exhaurire nefandos
 Auſus lucifugi Sathanæ, ſic ludere & artes
 Primi impoſtoris, meliori fraude, cruoris
 Iacturam roſei facientem, pæne peremptis
 Omnibus his, ſcripto quicumque, aut voce diſerta
 Quodlibet in facinus, remis, veliq; vehuntur
 Intrepidi auriculas mordaci radere vero
 Peccantium, pleni irarum, pleni que minarum:
 Quiſquis iſt eſt ſacro præcordia concitus ceſtro,
 Ut cadat hic gladijs, ſaxi ille aut grandine vates;
 Zacharias dum delubrum cadat inter, & aram
 Plurima vaticinans quæ craſſior haud ferat auris:
 Aduentare Deum regem, qui virgine cretus
 Suſcipiat regni non deficientis habenas.

Ergò Deus, Deus hic Chriſtus ſub carnis amictu,
 Chriſtus adeſt, veròque Deum ſe lumine prodiſt
 Virtutum iubare effulgens, & imagine Patris,
 Tempore quo ad ſumma excreuit ſaſtigia regnans
 Impietas obſepta malis, ſt. pata furore,
 Dum Deus aut nullus curans humana putatur,
 Aut diuinus honos ligno, aut impenditur auro.
 Dum caligo alijs, nocturnus & horror, & error
 Terrigenum inſedit, iuuat illuſcere ſolem
 Fronte hilarem, fontemque boni, altoremq; caloris.

Salue ô Sol, ô vitæ opifex, & origo ſalutis,
 Solus inexhauſta Sol luſtrans lampade mundum,
 Sol, ortus, obituſque expers, pater optime rerum,
 Nate patris ſummi, quicum diuiſa poteſtas
 Æqua tibi eſt, æquo, necnon cum flamine, menſu,
 Si quid diuiditur menſus ignara poteſtas.

Sol oculo ô mundi, lucis que perenne vehiculum,
 Omnia proſpiciens, viden' vt contagia totum
 Opplerint ſcelere infando, & fetoribus orbem
 Omnigenis? Ut quiſque pius, rariffima turba,
 Vterius non ferre queat, ni lapſus Olympo
 Lernæ execrandæ properes haurire mephitim.

Ergo

Ergo ades, & terras felix, ac fauſtus oberra
 Diſſiciens tenebras, refugæ confinia & vmbra
 Calfaciens radijs torpentia frigore regna,
 Et ſola fœcundo colluſtrans lumine, & auctu:
 Ut gens digna Deo plenum ſoboleſcat in æuum.
 Auree Sol, germana tua eſt argentea Luna
 (Nil etenim niſi germana eſt Eccleſia Chriſti)
 Germanæ ſuffunde tuo de lumine lumen,
 Complevit vacuum iunctis dum cornibus orbem.

H Y M N V S 9.

In eundem Chriſti Jeſu Nætalem.

ANtè, infelici quàm diras arbore fruges
 Deriperet, purus labis Adamus erat.
 Sordibus, heu, ſædis, ſtolido temerarius eſu,
 Protinus infecit ſe que, ſuum que genus.
 Hinc labor, ærumnæ, dolor, & metus, exilium, mors:
 Morte mala inſenſi peior & ira Dei.
 Prona Dei bonitas veniæ ſolatur egenum,
 Promiſſa Stygij vindice Prole doli.
 Mille fidem faciunt hinc vatium oracula, ne ſpes
 In ventos ſeræ poſteritatis eat.
 Diſta iterant vallés que cauæ, collés que ſupini,
 Quæ reboent alto templa recuſſa tholo.
 Dura animo, non longa mora eſt, ô nara Sionis
 Mœſta, vaga, & lacrimis ſqualida, & illuue.
 Temporis exacti pactus tibi voluitur ordo,
 Quum generi deſit dux que, patérque tuo.
 Ecce venit, ſpecie præſtans, & criminis exors
 Filius, ecce, Dei, rex tuus, ecce, venit;
 Qui tibi proſpiciat præcioſæ veſtis honorem,
 Fletibus abſterſis, & tua ſceptra regat.
 O ſine nox tenebris, ô noctis amabile lumen,
 Quæ reſeras fauſtum, tempus in omne, diem!
 Naſceris ecce nouus de virgine, Chriſte, puella,
 Ut vetus è terra virgine, factus homo eſt.

C

Salue,

Salue, magne puer, terras super, & super astra,
 Delicium Matris, delictumque Patris.
 Cresce, auguste puer, nos vt crescamus & in te,
 Ad Superos, per te, turba vehenda choros.

HYMNVS 10.

In eundem Christi Iesu Natalem.

Humana, vox, sodales,
 Miscentibus suaues
 Modos poli ministris,
 Cur tandiu filescat?
 Par est, vtrumque coetum
 Pari simul beandum.
 Fœlicitate, mistim
 Dei sonare laudem.
 Primæua lux profantis
 Dei secuta iussus,
 Nascente mundo, opacis
 Effulsit è tenebris.
 Silente nocte cæca,
 Dium iubar pusillæ
 In mœnibus Bethlemæ,
 Diuinius refulsit.
 Delapsus è superni
 Patris sinu, pudicæ
 Satus Deo puellus
 Implet sinus puellæ.
 Descendit expetitæ
 Pacis Deus sequester,
 Qui summa flectat imis,
 Qui iungat ima summis.
 Natura non suctos
 Miratur ipsa partus:
 Sese stupet Parentem,
 Quæ nescijt maritum.

Ex horridis tenebris
 Aspectat ipse, nec scit
 Ad sacra bella natum
 Caliginis dynastes.
 Quæ bella, qui triumphî,
 Manent ducem puellum!
 O quanta se recondit
 In pufione virtus!
 Adortus est Adamum
 Pugnâ artifex iniquâ:
 Dolum malum repellet
 Dolo æquiore Christus.
 Quid non inuisitarum,
 Et grande molietur
 Plenus puer dierum?
 Sæcli Pater futuri?
 Mauortios tumultus,
 Bella aspra submouebit,
 Et pace restituta
 Fas, & pium reducet.
 Atræa, quas reliquit
 Offensa fraude, terras,
 Amiciore vultu
 Spectabilis reuifet.
 Vixisse non pigebit
 AEuo beatiore:
 Magè pura ter recocto
 Rex sæcla condet auro.
 Surdo recludet aurem,
 Cæco auferet tenebras,
 Et blandioris æthræ
 Lumen dabit fruendum.
 Mori graues, auaræ
 Mortis truces ministri,
 Instante fortiori
 Ductore, terga vertent.
 Abiectus exulabit

Daniel,

H Y M N O R V M

Vænis aquosus hydrops,
Febrilis vt nec horror
Stans recurret horis.

Tum claudus expedito
Curfu viam vorabit,
Vt æquet insuëta
Pernicitate ceruum.

Quid? quod potente iussu
Non amplius ferenda
Corruptione putrem
Excibit è sepulchro?

Quid? quod tumultuosas
Mox Tartari cohortes,
Verbo tonante, fluctus
Propellet in marinos?

Non admodum necesse est.
Mirarier, quòd olli
Non fluctuante planta,
Dure sciat vnda Ponti.

Vti nec est, furentes
Quòd bella sæua cauri ab-
rumpant; Salum quòd iras
Dicto ocyus remittat.

Væ nuntiat tibi, Mors,
Tot diuiti rapinis:
Vagitibus minatur
Mortem tibi puellus.

Væ, væ tuis lacunis,
Inferne, comminatur,
Exhaurier profundum
Chaos Redemptor orbis.

Configet ille trunco,
Trunco arboris præaltæ
Chirographum vetustæ
Post sæcla tanta, noxæ.

Vultu innocente, casti
Recessibusque cordis.

Iram

L I B. P R I M V S.

Iram grauem supremi
Deleniet Parentis.

An fallor? an frequenti
Non angeli volucres
Et hinc, & inde cingunt
Natum recens corona?

Videre conuolantes,
Audire concinentes
Sum visus, & replere
Tecta obsoleta cantu.

Qui feruor accinentum,
Honòque supplicantum.
Ter maximo virorum,
Regi Deo Deorum!

Diuinioris, ò si
Mortalibus caducis,
Partem, licet pusillam,
Impertiant camenæ!

Non oris ista laus est:
Mortalis; inquilino
Soli melos negatum,
Cæli decet choreas.

Fas sit referre carmen,
Enuntijs Olympi
Quod detulere raptum
Saltem, gregum magistri.

Hymnos, decus supremum,
Et vota nuncupamus
Regnum Deo tenenti
In arcibus supremis.

Pacem, Dei Parentis
A fede deuocamus
Terræ incolis, quibus sint
Arrecta corda cælo.

*Gloria in
excelsis
Deo.*

*Et in ter-
ra pax ho-
minibus
bonæ vo-
luntatis.*

In Natalia eadem, siue, Pastores.

PAstorez niuei peruigiles gregis
 Gens arcere lupos docta, & inertiam:
 Pastorum columen, præcipiti, Deum,
 Cursu quærite, quærite.
 Fas est innocui vos pecoris duces
 Quæsisse innocuos innocuum ducem:
 Vrbs Bethlemia quem paruula paruulum
 Edit, visere pergite.
 Aspectate, humili vt deliteat casa
 Nec ius hospitij rerum opifex sibi
 In turbis hominum morte cadentium
 Vllum durius arroget.
 Congesta hæc tuguri cespitate culmina
 Conducta aut pretio fortean, aut prece,
 Vestris semirutis, dicite, rustici,
 Distent, necne, mapalibus.
 Non murus reicit, non sera contumax
 Pulsantem: domus hæc peruia cuilibet:
 Ad cunas pueri, publica cui salus
 Demandata, aditus patet.
 Sunt spelæa feris, antraque vulpibus
 Aptè effossa, vagas nidus aues capit:
 Qui natus puer est, qui datus omnibus,
 Certa non capitur domo.
 Hoc quidquid tuguri, dignum homine, & Deo est
 Summos iustitiam quod doceat viros,
 Nili Pyramidum stultitiam arguens
 Arctæ straminibus casæ.
 Hoc lectum est stabulum, quo iaceat puer
 Strictis fasciis, gramine in arido
 Quem turbe tenui peruigilantium
 Verax nuntiat angelus.

Non

Non sit pauperies fordida, nec grauis:
 Purum pura decent omnia: cernite
 Casti sub titulo coniugij recens
 Narum virgine virginem.
 Ruris simplicitas, credula, tutius
 Hæc dijudicat, haud subdolos urbium
 Astus, sepè Dei consilia eleuans
 Infulsis rationibus.
 Pastores atavos, vnde genus trahit,
 Reges & referet purpureos puer,
 Pastorem simulans egregie pedo,
 Ceu regem diademate.
 Desertis gregibus, si pecus vnica
 Erret de numero forte bidentium,
 Hanc sublatam humeris strenuus ilicò
 Reddet ductor ouilibus.
 Terra iura dabit Rex, dabit & mari,
 Sessorem accipient lucida sydera,
 Sed complexa pedes terra iacens piè
 Sessori famulabitur.

In Circumcisionem Christi Iesu.

VAcce tenellis parcite fœtibus,
 Ædis magistri, parcite fœtibus
 Balantium matrum, petulcis
 Et reuocate manus ab hoedis.
 Nunc ad cruorem namque animalium,
 Crassoque fumos, extraque pinguia
 Fastidiosus Coelitem Rex
 Nauseat, & iubet abrogari,
 Ritus vetustos, vel proprij volens
 Mutare ouillum sanguine sanguinem
 Nati, omnium noxas resoluens
 Ah nimij pretio piaculi.

Culpis

Culpis onustus scilicet omnium
 In templa Patris pufio prodeat,
 Ritumque genti præstitutum
 A Genitore Deo sequatur.
 Cultro expedito sacrificus minax
 Culpa vacantem terruerit, filens
 Qui mox oui par fit futurus
 Ad lanij gladios silenti?
 Libet cruorem pufio primulum
 Voto obligantis nomine tesseræ
 In morte libaturum acerbas
 Supplicio grauiore pœnas.
 Constans ad aras stet Patris hoc die
 Cafura nondum victima, sed prius
 Nomen salutaris reportet
 Officij ratione dignum.

*Iesus Ser-
uator.*

HYMNVS 13.

*IN DVLCISSIMUM, EXOP-
tatissimum; & Augustissimum nomen
Domini IESV.*

Regnator Orci diuitijs potens,
 Prædator hinc iam terrigenum exulet:
 Ad bella nati nunc pauefcatur
 Nomina vel pueri tremenda.
 Si quis veneni pocula Colchici
 Exforpsit, aut est vulnere saucius
 Serpentis, atro aut dæmone actus,
 Nomine saluus it efficaci.

Nemo potest dicere Ast illud aptè qui volet exprimi,
Iesus Christus, nisi in Spiritu Sancto. Cœlestis aulæ viuificum prius
 Flatum hauriat, non expiatis
 Nomina ne temeret labellis.
 Cælarit olim terribilis Deus
 Patres vetustos mystica nomina,
 Signis paternis exarata,

Ore

Ore hominis memoranda nunquam,
 Ritus timendos relligio vt vehit:
 At Cælitum dux posterioribus
 Contra fauens sæclis, amicè
 Nuncupat ore hominis per orbem.
 Nomen sonandum rebus in arduis,
 Rebusque lætis lætius, vt Dei
 Tempa alta nunquam gratius vox,
 Aut citius penetrare possit.
 Agnoscit illud nam Genitor libens,
 Nato quod ipsi flagitat inditum;
 Ne quis ferat turpem precator,
 Nomine fretus eo, repulsam.
 Natum iubetur dicere sic prior
 Quæ sit parens verissima filij:
 Iosephus hinc vt cum pudica
 Virgine curet & ipse natum.
 Incongruè nec lapsus ab æthere
 Ales minister nuntiat hoc idem,
 Qui fert suam acceptam supremi
 Vnigenæ Patris & salutem.
 Ex quo superbi gloria Phosphori
 Audax honores surripere haud datos
 Fœtentis atra cum cohorte
 Truditur in tenebras Auerni.
 En nomen astris tam venerabile,
 Tellure quàm sit vel super infima,
 Vt cælites, terræ & coloni
 Gaudia consocient salutis.
 Gens ista flexo poplite supplicat,
 Adsis Iesu, iusta petentibus,
 Te deprecari, est impetrare:
 Te memorare, epulum perenne est.
 Tu mel palato, tu capiti decus,
 Fessæque menti tu stabilis quies:
 Tu festa lux vultu sereno
 Exhilarans animos dolentium.

D

Tu

HYMNORVM

Tu dux vaganti, tu via deuio
 Pressis leuamen, fons sitientibus:
 Tu robur infirmis, & idem
 Exulibus profugisq; asylum.
 Clamamus in celum, ter, & amplius,
 Adsis, Iesu Maxime, & Optime:
 Ni nomini respondeas huic,
 Præcipites subito perimus.

HYMNVS 14.

IN TRES MAGOS, SIVE IN
'Epiphaniam Domini Iesu.

Quid istud exterorum
 Prolixiore pompa,
 Iter laboriosum
 Affectat in Bethlemen?
 Persas vides, Eöo
 Ductos ab orbe, cunas
 Regis noui, regente
 Astro nouo, petentes.
 Quur Ascalone natus
 Non exteris comes fit,
 Cum regibus tetrarcha
 Supplex Deo futurus?
 Regno ille fraude parto
 Timens, nefanda versat:
 Eludet at dolosos
 Vis dia cogitatus.
 Quur pontifex, & ædis
 Hic deficit minister,
 Peritus ordo sacræ
 Proferre sensa legis?
 Omnes sciunt Bethlemen:
 Partu inclyto beandam:
 Sed consueta reddit
 Auri cupido cacos.

Ergò.

LIB. PRIMVS.

Ergò libris Balami,
 Gentilis & Sybillæ
 Docti, recens nitentis
 Ductum sequuntur astri?
 Rimatur, vt libenter
 Gens, syderum choreas,
 Sic singularis astri
 Mox deprehendit ortum.
 Solertiore multo, &
 Fœliciore cura
 Ductu recentis astri
 Regem nouum requirit.
 Vrbem sacram subintran:
 Crudelis ora regis
 Regem nouum petentes
 Palam nihil verentur.
 Stella excipit viæ dux,
 Ex vrbe prodeuntes:
 Et iam quieta duxtrix
 Impendet in Bethlemen.
 Propè insidere visa est
 (Ne fortè diuagentur)
 Pauperrimæ propinquis
 Domunculæ tuinis.
 O quæ Magis voluptas,
 Post tot periculosos
 Longæ viæ labores
 Votis suis fruisçi.
 Quàm dulce conspiciari
 Gestu decente, cultu
 Casto, pudente vultu,
 Regis noui parentem.
 Quàm dulcius monarchæ
 Aduoluer puello,
 Vnum tribusq; donis,
 Trinumq; demereri.
 Magnum est Deum Deorum

D 2

Thure,

HYMNORVM

Thure, omniumque regem
Auro, liquente myrrha
Terræ incolam fateri.

Heu cæcitas Hebrææ

Semper furorue gentis,
Cuius fidem fides hæc
Præuertat exterorum.

Mosen habent, prophetas,

Et omne scriptionis
Sacræ genus: quid ultra
Querantur obstinati?

Gens Christiana felix,
Gens substituta hebræis,
Astro, libris, Dei que
Præfente docta Nato.

O fausta lux, Hebræos
Iunctura Christianis,
Qua plebs vtrinque concors
Vnum Deum sonabit.

Hoc præstet ille pastor
Qui cum cruore vitam,
Oculis vtriusque

In gratiam, profudit.
Sit laus honosque perpes-

Vni Deoque trino,
Qui regnat & triumphat
In omne solus æuum.

HYMNVS 15.

Eodem die ad Christum.

TE regem reges auro venerantur, eidem
Mortalem myrra, thure Deumque colunt.
Nos homines hominem, regum regemque fatemur.
Atque Deum (sine te si Deus) esse Deum.
Thus, aurum, myrrhanon dem tibi Christe profundâ.
Cum

LIB. PRIMVS.

29

Cum precibus lacrimas, cum lacrimisque preces;
Illas, ut maculas vitæ, & contagia demant:
Has, ut virtutum grandia dona ferant.

HYMNVS 16.

In Simeonem.

DEfflos ætate senes, in vertice caluo
Canitie aut niuea insignes, venerare iuuentus,
Quos tibi commendat longa experientia rerum,
Consilium & viua, moribundo in corpore, pubis
Præcipites cohibens, sedato pectore, cursus,
Obstipos, titubante gradu, nec poplite firmo,
Nictantes, hebeti figentes lumine terram,
Multiplices acti memorantes temporis annos,
Queis bonè dispenfent præfentia, iuncta futuris,
Prætrepidos tantum recto discedere, & æquo,
Veridicos, blæfo stridentes quamlibet ore,
Omnibus in rebus studiosos quærere verum,
Haudque opporuno pauitantes tempore fari.
Præcipue æthere quos calfacit halitus aure
Quantumuis senio egehidos, stellantis Olympi
Acrius artificem metuentes morte propinqua.
Talis erat Simeon, sanctus cui spiritus aurem
Vellit, & extremis vetuit concedere fatis
Ante salutiferi visa incunabula Christi.

Senferat instinctus diuini percitus cæstro,
Deferri optatum sacra ad delubra puellum:
Nec iam longa via est vetulo, nec tardior est pes
Inualido, cui vim, cui robur suggerir intus
Imperiosus amor, Christi que incensa cupido.
Ecce autem, ut templi spatiosa per atria vidit,
Irruit, expansis puerilia membra lacertis
Implicat, & lætum vocali gutture carmen
Expediens, facta & pueri, matrisque resoluit.
Scilicet hoc longo est exposcere tēpore Christum,

D 3

Aduen-

Aduentus sperare Dei noctesque, diesque:
 Annis à teneris scrutari, & discere Christum;
 Inque sinu tepido comprehensum mortis in horam
 Extremæ, dubij per cæca pericula curfus,
 Lubrica per vitæ, fidei vincere lacertis.
 Sic mihi post vitæ iuuenilia crimina saltem,
 Multiplicisque viri lapsus, iam, iamque senectam
 Reptantem in foribus, Christi, & virtutis amore,
 Compositis animis mutare, & fine beato.

HYMNVS 17.

In Annam veterem Prophetissam.

ECce Redemptori procedit & altera testis
 Fœmineo è sexu, fidei quoque plena virago:
 Fessa annis itidem, verùm indefessa labore,
 Et desiderijs, promissa luce videndi
 Celicolum regis Solymas qui rector habenas
 Suscipiat toto profligans orbe tyrannos.
 Qualis ab excelsi decifus viscere montis,
 Haud opere humano, vi sola Numinis alti,
 Voluatur per plana lapis, quo nempe ruente,
 Structa feratur humo, quæcunque tyrannica moles
 Vertice sublimi nuper feriebat Olympum
 Ambitione tumens regali turgi da factu.
 Nunc gemit æternam, lapide exsurgente, ruinam
 In decus æternum, summi que cacumina montis
 Talia vulgat anus Solymam celebrata per vibem
 Laude pudicitæ cælebs post fata mariti,
 Ultra octoginta, subiunctis quattuor, annos:
 Cui spreuisse voluptates, studiumque precatu
 Continuo, & votis placabile flectere Numen
 Opperienti aded, quem suspirabat in æde
 Augusta, Ifacidum regem, auctoremque salutis
 Scilicet æthereum, nec spe delusa, tuetur
 Infantem, notat illa manus, sacra ora veretur

Daniel,

Rurfus,

Rurfus, & ad castam reflexa subinde parentem
 Gratatur dignos generosa virgine fetus.
 Fausa canens densis, sinuosa per agmina, turbis
 De puero, quem gens disperdita Seruatorem
 Vix numerabilibus miserè suspirat ab annis.

HYMNVS 18.

Infanticidium.

CApe arma, dure miles:
 Exercitum Bethlemæ
 Inferre perge campis
 Edicta regis vrgent.
 Exterrit Tetrarcham
 Natus recens puellus:
 Grande imminet tyranni
 Periculum tiaræ.
 Pars vna rura vastet,
 Agrestibusque villis
 Infusa, contrucidet
 Pilo vel ense, pupos.
 Pottæ incubet citatus
 Vrbeculæ satelles:
 Indago militaris
 Cingat repente muros.
 Campis duplex it agmen
 Lymphata mens vtrisque
 Conspirat in puelli
 Cuiusque turba mortem.
 Per rura per Bethlemam
 Inferuiens tyranno
 Cohors scelestæ, natum
 Interficit tyranni.
 A strage Christus vnus
 Subductus hac cruenta
 Memphiticis receptus.

*Filius He
 rodæ in-
 terfectus.*

Hospes

H Y M N O R V M

Hospes quiescit oris.
 Quem suscipit fouendum
 Semel Parens supremus;
 Non altus inuidorum,
 Non vis, furorque perdet.
 Prouidit ergò Nati
 Fugæ, Parens supremus:
 Habet vnde viuat exul
 Donarijs Magorum.

Immo duces Eòs
 Qui nuper accit ad se,
 Nunc se Pharo, vel hosti,
 Communicat fruendum.

At interim furori
 Concedit ille regis,
 Absens & ad triumphum
 Puer vocat puellòs.

Dispar vtrinque pugna est,
 Commissus obsecrante
 Cum matre miles instat:
 Medium tenent puelli.

Impunè abire matres
 Miles sinat, puellòs
 Si dent neci: redundat
 Discrimen in puellòs.

Est qui puer tuetur
 Se flebili querela:
 Ioco haurit alter enfem:
 Omnes cadunt ad vnum.

Euge, euge, sanguisuga,
 Io canat fatelles:
 Hæc efferi celebris
 Victoria est tyranni.

Sic occidisse par est
 Inglorios, inermes,
 Testes idoneos qui
 Dehinc se volent Iesu.

Salue

L I B. P R I M V S.

33

Salue beata turba,
 Cui cælitum dedit Rex,
 Quod ore pernegatur,
 Cruore confiteri.

Salue beata turba,
 Cruore quæ loquaci
 Haud alteri canendas
 O das canis per æuum.

Vale, tuas perennes
 Agno probante laudes:
 Nobis & audiendos
 Saltem precare cantus.

H Y M N V S 19.

D E A Q V A I N V I N V M

mutata, per dialogismum.

Q Vò Christus? an-ne ad nuptias?
 Sic; cum parente virgine
 Virgo Mariæ filius
 Ductor nouus sodalium.

Quæ causa? Si mortalium
 Natura non contemnitur,
 Verbum Caro factus Deus
 Carni dat hoc, & sanguini.

Et ius, & æquum postulant
 Vt par honoret coniugum,
 Primo cui sit tempore
 Fœmella iuncta masculo.

Quo sæculis prioribus,
 Hoc consecratur auspice
 Recentibus nunc sæculis
 Tori iugalis copula.

Accedit ergò satrapæ
 Potentis ad connubia?
 Immò vt leuet pauperuli

E

Conuiuij

Coniuij pænuriam.

Mater pudori consulens

Quoad potest, nubentium,

Accepta visa est durius:

Defit meri, inquit, copia.

Nil hic tibi negotij est

Mecum, intulit. sed filio

Tantum iubet materculam

Diuinum opus committere.

Aduertit hæc, &, filius:

Quid moliat, olfacit;

Tum, quidquid ille iusserit,

Iubet ministros exequi.

Nouum illicò miraculum:

Vim namque diam sentiunt

Quæ sex ibi per ordinem

Palam locantur amphoræ.

Gustat, regustat optimum

E limpidis aquis merum:

Miraculi fidem facit

Architriclinus insciens.

Christo tuo quid debeas

Expende, Christi sanguine

Piata gens: vitam tuam,

Si me audias, & sanguinem.

Qui namq; priscis extudit

Saxis aquarum flumina,

Generosius tibi merum

Largitur, immò & sanguinem.

Et quid mero incalescere

Mortalium gens algida

Cunctatur, vndantissimo

Animarièq; sanguine?

In Transfigurationem Christi Jesu,

Non vñitati mirificum genus
 Cerno theatri, vertice in arduo:
 Vulgus profanum sed corusci
 Limitibus volo abesse montis.
 At ne quis huc forsan temerè irruat,
 Fusos humi tres spectet Apostolos
 Iacere, tantarum impotentes
 Pondera sustinuisse rerum.
 Christi sodales quamlibet intimos,
 Necdùm sat aptos colloquijs patrum
 Siue Eliæ Mosise magni,
 Fata Dei, atque hominis canentùm.
 Hos inter ambos emicat aureo
 Vultu, diurnæ lumina lampadis
 Equans Iesus, eque amictu
 Eiaculans niueos colores.
 Miratur orbis fulgura duplicis
 Ardere solis, siue iugo editi
 Summo Thaboris, siue cœli
 Terga repanda super corusci.
 Terni intuentur discipuli duos
 Pacti prioris discipulos pari
 Gaudere congressu, prophetæ
 Quem cecinere pares, Iesu.
 Iam doctiores cominus Eliam
 In luce spectant, & dominum Eliæ,
 Non quemlibet vatem prophetæ,
 Sed columenque caputque vatum:
 Cœli imperantem culminibus vident
 Cœli colonum ponere culmine
 Montis sacri, terræque, Mosen
 Restituisse diu sepultum.

Primùm quidem sic noscere filium
 Dulce est Parentis maximi, & optimi:
 Mox ad tremendum tres necesse est
 Corruere elogium parentis.
 Vocis paternæ sæua tonitrua
 Tellus perhorret, sub trepido pede
 Labentium; disparuere
 Voce Patres veteres abacti:
 Vt iuniores progenitum Deo
 Cognosse discant per nitidum iubar
 Nubis caux, per fulgurantes
 Conspicua deitate vultus.
 Namq; alleuandis commodius suis
 Magni Parentis filius admouet
 Dextram: tamen mandat taceri
 Monte suis patefacta in alto,
 Post atra donec funera tertix
 Luci videndum se referat, nouæ
 Splendore formæ, non senectam
 Non metuente nitore mortem.
 Nos qui retrusi tempora in vltima
 Restamus, hæc transmittere in vltimos,
 Si fortè qui restent, nepotum
 His cupimus numeris nepotes:
 Regnare cœlo non genitum Patrem,
 Regnare Natum progenitum Patre
 Vno vnicum: conformem vtrique
 Ire, simulq; redire Flarum.
 Nos voce sternit terrifica Pater,
 Dextra pauentes filius erigit:
 Nos spiritus rectos adhalans,
 Nube velut sinuante, inumbrat.
 Sit laus supremo, gloria sit Patri,
 Nato supremi gloria sit Patris,
 Et Pneumati: sit Sacrosanctæ
 Laus, & honos Triadi per æuum.

*IN INGRESSVM CHRIS-
 TI IESU IN HIERUSALEM.*

NAtæ Sionis inclitæ,
 Vos dira machinantium
 Exercuere plus fatis
 Impressiones hostium.
 Iam sat fuistis gentium
 Hucusque vulgo fabula:
 Sat risui iam, sat truci
 Prædæ fuistis barbaro.
 Vos in malorum fluctibus
 Confirmet Abrami nepos:
 Fraudata Iudæ iam tribus
 Honore moeret regio.
 Metu, dolori parcite;
 En liberator omnium
 Rex mansuetus aduenit,
 Et Reçtor innocentium.
 Non turbulenta perstrept
 Tubâ, fragore curruum:
 Ad bella natus martia
 Nec stipat illum quadrupes.
 Moras inanes tollite,
 Vrgete gressum concitæ:
 Iam montis accliui iugo
 Per plana vectus labitur.
 Et quid videre vos iuuat,
 Vernantis oris gratiam,
 Latosque frontis aureæ,
 Latosq; honores luminum?
 O quàm verendus obuijs,
 Totusque dulcis aspici?
 O, ne leues, amabilem

Placabilémque spernite.

De se modeste sentiens,
Non asper, aut vlli grauis
Nec panda a fellæ simplicis,
Nec terga pulli rennuir.

Sic callet in bruto Deus
Miris modis proludere,
Solerter in stuporibus
Venans a felli gloriam:

Amanter vt laboribus,
Et sarcinarum pondere,
Angoribus, vibicibus
Parat suis victoriam.

Sudoribus non ciuium
Se pascet, atque sanguine,
Qui regna vestra, sanguinis
Sui profusus, suscipit.

Glaucas oliuas, candidæ
Pacis sequestro spargite:
Palmas resectas tendite,
In proximo victoria est.

Iactos amictus per viam
Regi Deo substernite:
Cantu, sonoris vocibus
Cæli ferite sidera.

Dauidis alto sanguini
Congratulantes, dicite:
Seruator anxij ad es
Demisse princeps cælitus.

Sic nos modis communibus;
Deo Parenti, filio
Dei Parentis, Flatui
Sancto, perennis gloria.

In sacram Synaxin.

MVndi valete curæ edaces labilis,
Fumose honos, vale, & voluptas subdola,
Lætaque fronte suaue blandiens fauor,
Lætaque fronte suaue blandiens fauor,
Cœnæque dubiæ, & perfici conuiuij
Luxus capax, caduca in horas gaudia:
Accersor ad festas mei Christi dapes,
Epulumque sumtu ingente longè maximum.
Sed antequam ponam pedes in limine,
Exaudiam, Paulina vox quid nuntiet:

Ne quis profanus his sacris se immisceat:
Conuiuia, sacrum edulium fecernere
Ignarus à communibus cibus: Secus
Qui faxit, ausus his abuti ferculis,
Speret reus pœnas luendas Iudici.

Hem: Té-ne cælo, Paule, abusque tertio
Arcana derulisse, quæ fari haud licet
Mortalibus? Ritum & simul conuiuij
Augustioris, traditum Dei manu
Særis nepotibus tuendum in sæcula?
Vt consecratus mystico ritu calix,
Verbis stans, quibusque I E S V sanguinem
C H R I S T I, piè haurientibus communice
Itidemque sumta parui imago crustuli
Verè Deum tegens, Deo nos inferat?
Insigne fœdus arguens, quo iungimur
Amore, non solubili vllis sæculis,
Pasti cibo, redempti eodem sanguine?

Hæc quando sic habent, piatis sensibus,
Terfaque noxia, verendis inferat
Mysterijs, amore fretus, & fide.

Cœnæ apparatus conspicor nouissimæ:
Supra duos, decem sodales confident:

Chori sacri pars proditor nefarius
 Hero necem tacito coquit sub pectore.

Conuiuij structor, vetustam alimoniam
 Nouæ decenter aggregat, sed ordine
 Hoc, vt nouis antiqua cedant ferculis,
 Iteranda nunquam perpeti pastis dape:
 Par est enim, Vero Typos concedere,
 Ceu fugiat umbra opaca solem fulgidum.

Veteri cibo absumto, sagax promus, sui
 Largissimus, profert nouum in conuiuio,
 Quod omnibus sit obuium omni tempore,
 Vt forte dispari (puta) vitæ, aut necis
 Gustare semper cuiilibet sit integrum.

*Cypria-
 nus, de cœ
 na Domi-
 nica.* Hic, dente acuto nil opus, quo mordeas:
 Panem sacrum sincera diuidit fides
 Solers, quod hominis, ac Dei est, distinguere:
 Solers Deum, ac hominem fateri, & iungere,
 Oculi leuis perosa testimonium.

Eduijs nouis Adamus iunior
 Aptè patris prisca medetur vulnere,
 Vetito cibo mortem insitam, vitalibus
 Fugans cibus, Panis, Merique imagine
 Intectus, vt credas aliud, ac quod vides,
 Hominem, ac Deum mero latentem, & crustulo.

Nil visione opus extera esse censuit:
 Mortalis oculus haud ferat sanè Deum:
 Aliàs, eidem consulit percommode
 Rubore seruato meri, atque crustuli
 Candore, Carnem, & Sanguinem ne exhorreat,
 Si dentur intuenda brutis sensibus.

Nec panis, aut meri tibi persuadeas
 Superstitem substantiam consistere:
 Nam perpeti vitæ cibus perpes fat est:
 Cum Pane, & æterno Cibo, qui Christus est,
 Corruptionem Æternitas admisit?

Ex pane Corpus congruè, ex latice optimo,
 Verbo potens Hierarcha sanguinem creat,

Quòd

Quòd Pane, Vita: gaudium substat mero.
 Per omne tempus exsili, solatio est
 Verax Deus, vero Cruore, & Corpore,
 Querare ne imponi tibi phantasticis;
 Namque ista visu si tuo euanescerent,
 Quonam modo, aut signo queas tùm sumere
 Robustus, imbecillis, hoc viaticum?

Res ipsa verò postulat, mutarier
 Panem, & merum; Sacris vetustioribus
 Vt hoc recens præpolleat, quod inanium
 Haud umbra sit, sed maximorum veritas.

Ni vera Christus largiatur Veritas,
 Umbras opus quid esset umbris cedere?
 Perpende, Moses alter, hoc miraculum:

Sed inuolucra pellium prius abijce.
 Si forsan in partes tibi discinditur,
 Quantumlibet piæ coronæ porrigas:
 Sic totus vni, ceu trecentis totus est,
 Nullo sui factus minor dispendio,
 In ore totus omnium sumentium,
 Humanus vt sermo est in audientium
 Vel mille totus idem, & vnus auribus:
 In parte, toto, totus: in frusto integer,
 Qualis fuit, quùm se suis sodalibus,
 Sese ferens, in cœna edendum traderet.

Hoc munus est Christi mei, sub exitum
 Vitæ sodalibus datum charissimis,
 Ne dirior fors imminentis funeris
 Obluua socijs Amici induceret:
 Sed simbolo, atque tessera hac, cum posteris
 Se sustinerent in diem nouissimum,
 Quo conspicerent deuolantem nubibus.

Noua hæc nouus prodit Magister dogmata,
 Vt Christianus sanguinem iam nunc bibat,
 Lex cuius esum prisca non tulit in suis.

Pecunus hic sanè cruor locum haud habet,
 Quali vetustas oblita est, pro tempore,

F

Tellure

Tellure qui semel obrutus, non vi sua
Emergit, & multò minus quidquam potest
Perennis ad vitæ paranda munia.

Brutis suum nunc nos cruorem linquimus
Intelligentiæ, ac rationis stemmate
Prænobiles, animantium more emori
Præstantiore parte nostram nescij:

Haurimus ergò sanguinem Christi ipsius,
Christo iubente, consententes sanguini
Debere vitam, quam pater superbiâ
Disperdidit. Pincerna Iesus poculum
Hoc vniuersis porrigit, quo, non cutem
Modo illinamus, imâ sed præcordia,
Contage fecis abluendi pristinæ,
Quæcunque carnem, animûm uel cuique infecerit,
Aduersus hostis callidi potentiam
Vno, & nouo communiendi robore.

Quid horream comitatus hoc tanto duce?
Quid ambiam Deo beatus hospite?

En, vt per artus se ingerit mortalium,
Animi recessus imbuens, & corporis,
Amoris almi mellea dulcedine?

Vt roborat velsis resectos frugibus,
Vt gaudio perfundit ebrios meri
Mox haustibus? Sancta ebrietas hæc est pijs,
Queis terreum nil, nil caducum iam sapit.

Præclara vis calicis, calente qui mero
Iam feruefactis eximit sensum sui.

Hinc cernere est, post terga quæ sunt, omnia
Relinquere, ac in anteriora proripi,
Spretis que nugis sæculi, cœlestium
Desiderio æstuarè: solum torridos
Herere, probrosæ crucci, ac immergere
Linguam Redemptoris natantem vulneri,
Ductu que continenti inebriariet.

Ô si, aggreger sic cœtui madentium!
Vt mente captus posterorum examini

Annuntiem Dei refossas filio,
(Pœnas luenti debitas homunculis)
Ambas manus, ambos pedes, læuum latus,
Funusque acerbum, post cruoris flumina
In montis asperi iugo exundantia.

Vt impotenti amore Christi saucius,
Per mille cuneos hostium, per & neces,
Aut mille, depascentium artus, febrium
Mortem paciscar vltimam. Tum me iuuet
Sceleris piatum fordibus, flexo capite,
Animam hanc mei Christi in sinum deponere.

H Y M N V S 23.

In eandem sacram Synaxin.

HAud tanti fuerit creasse mundum:
Binas lampades addidisse mundo,
Vt luci, & tenebris, & illa, & illa
Partitis vicibus præflet: haud sit
Tanti Dædaleam, grauem, rotundam
Terræ pensilis indidisse molem,
Æquato stabilem, hinc & inde, centro:
Quam tot flumina, funderentque fontes
Riuis irriguam, arborumque foetu,
Herbis, palmite fertili decoram:
Quam circum mare inaneque, & noueni
Giro perpete voluerentur orbis;
Non gleba aut hominem vuida creatum:
Non ius totius æstimaro & orbis
Tanti, Primigenæ à Deo tributum;
Quanti mystica dona, crusta sancta,
Qua Christus specie (dolosa nescit
Argumenta fides) dedit se edendum.

Cerno Mnemosynon perenne amoris
Christi, veri hominis, Dei que magni:
Cerno symbola, tessera que fidas,

Erga nos homines, superni amoris.
 Hæc vna omnibus est parata mensa
 Compactisque fide, atque amore vinctis.
 Hæc sunt pocula præparata mortis,
 Communis cibus vnus, haud in exta,
 Haud in viscera purulenta carnis
 Huius traiciendus, at sereni, &
 Depurati animi intimos recessus.
 Vitali dape qua simul refecti
 Crescamus simul, atque roboremur
 Succo pleni, alacritique: sic refecti
 Euadamus & in virum absolutum
 Ineffabilibus modis Iesum.
 Inferos iuuet esse nos Iesu
 Mente, & corpore; corpori, atque menti
 Huius, quo sine vita nostra mors est:
 Hausto quo benè, mors amara, vita est.

HYMNVS 24.

In Eandem.

FAllaces hominum, tardo sub corpore, sensus,
 Lumina sub plana quæ duo fronte micant.
 Lingua simul, quæ volui agilis, famulante palato
 Imperitas, gustus scilicet officii.
 Ad miranda vocat vos hæc spectacula Christus:
 Sed neutris vti tuis ille velit.
 Hic sua conuiui structor mysteria pandit,
 Qui sua conspicuo membra colore regit.
 Hæc eadem haud stupido committit edenda palato,
 Pristinus eluso nec fugit ore sapor.
 Vos, solidas species, proprium sub imagine, corpus
 Tangite (contingi possit & ipse) manus.
 Christus hic est, quem non constat nisi vera locutum,
 Ignarum falli, & fallere, nempe, Deum.
 Hocce meum verè est (inquit) quod porrigo, corpus;
 Hic

Hic meus est, verè qui cruor ebibitur.
 Ne vos vlla mei capiant obliuia; vobis
 Quæ prior effeci, talia perficite.
 Este mei memores, haurite in sæcula vitam:
 Vos seruate Deum, vos ego seruo homines.

HYMNVS 25.

In Eandem Cœnam Dominicam.

HVC nempe festas adsumus ad dapes
 Accita Christi concio vocibus:
 Atqui nouæ luxum stupemus,
 Fercula non temeranda, mensæ.
 Ne, Christiani, credite sensibus
 Tardis: inertis iudicio aurium
 Nil hic opus: nil astruendum
 Teste oculo male perspicaci.
 Dijudicandum quod potius venit
 Ritè expiati pectore credulo,
 Non finiendum syllogismis,
 Quod proprio Deus ore sanxit,
 Sructorque solers, mirus & artifex,
 Solus creator verbi potens, cui
 Ignara quæ sint ante nasci,
 Protinus adsiliunt vocanti.
 Primo intonabat tempore per chaos
 Informis, cæcum: lux bona clareat:
 Lux imperantis subsecuta est,
 Fulgure præcipitante, iustus.
 Innixa tellus mole sua stetit,
 Mundi que centro, emota fragoribus
 Nunquam reuulsa est, præstituta
 Limitibus mare vt euagari
 Formidat, vndis quamlibet infremat
 Raucis, & alto carcere rupium
 Arctarier valde recusans

Littora surda subinde tundat.
 Certas dies, & nox obeunt vices,
 Ex quo nigris lux à tenebris, Dei
 Verbo dirempta est, & per æuum
 Hanc metuit malè missionem.
 Tum iussus est Sol splendidus aureo
 Vultu, sorori lumina pallidæ
 Partirier, scitè ordinatum
 Menstrui in officii nitorem.
 Ambo priores per spatia æquoris
 Sunt conspicati monstra natantia:
 Ortam salo turbam volantum
 Testificantur abisse in auras.
 Iisdem tueri viscera contigit
 Fecunda terræ, surgere in arbores
 Syluam comanteis: Omniformis
 Quadrupedum species pererrat
 Istis & orbem testibus, vt capax
 Mentis sacratæ, sanctum animal capit
 Humentem gleba procreatum
 Imperium maris, atque terræ.
 Si qua roges vi primitus omnia
 Hæc, ambo testes condita viderint,
 Accepta verbo mox alacres
 Ætherei referent Parentis.
 Huc qui pedem fert, grande nefas putet
 Quæsisse: Qui sit, corpus vt hîc Dei,
 Consuetus & farris, merique
 Et color, & sapor adsequantur?
 Nec curiosus sit (moneo) nimis
 Conuiuia, finem ponere contumax
 Dictis Dei, captu retusi
 Ingenij nimis alta mensus.
 Solem obtueri, soli Aquilæ datur
 Nusquam retorto lumine: cæteræ
 Si fors idem tentent volucres,
 Damna ferent: oculi atrogantis.

Spe fretus, & non ambigua fide,
 Securus isthæc in penetralia
 Irrumpet, ac solus beati
 Lautitijs epuli fruatur.
 Lex est, profanum absistere limine,
 Cælestis exortemque alimonix,
 Riuo salubri lacrymarum
 Diluere omnigenos reatus.
 Impensius nolo trepidum tamen,
 Vitalis escæ tempore compotem
 Nullo: Quid inconsideratè
 Negligat, effugiatque vitam?
 En panis alto lapsus ab æthere,
 Quo vita constet morte cadentium:
 Hunc quisquis ori admôrit, atræ
 Fregerit imperium omne mortis.
 Stat mensa, non vi, non violabilis
 Labente sæclo, non populantibus
 Censoris aduentu propinquo
 Imi, simulque suprema, flammis.
 Hæc nempe veras ambrosiæ dapes
 Non destitutas nectare sufficit,
 Nutritius quo iam saginet,
 Iamque deos Deus hic alumnos.
 O liberalis munificentie
 Nullo silendum carmine gurgitem:
 O prodigum, partes per omnes,
 In socios pariles, amorem.
 Edenda præbes, Rex, tua, proprio
 Communicato corpore, viscera;
 Exhaustum mox propinas,
 O Thaljarche, tuum cruorem.
 Tu munus, & sub muneribus lates,
 Sub fruge vesca, sorbilis & meri
 Fluxu, ad sidens dextræ Parentis,
 Terrigenarum animos subintrat.
 Tu, tu locum implens, non caperis loco,

Locoque raptos surripis in Deum :

Adsumis ad te, sumptis qui
Ligitimo tua dona ritu.

Sit Christiano cuique, sit hoc mihi

Felix rapinæ, & perpetuum genus :

Non vita, non mors hanc reuellat,
Dæmonis aut rabies synaxin.

Sic gratus hospes sim tibi, mutuo

Sic faustus hospes sis mihi, te mea vt

Hæc hospitem sanctum sub astris,
Et super astra chelys sonabit.

HYMNVS 26.

Quo tempore excipitur Eucharistia.

O Deus, ô Christi, crusti sub imagine, corpus:
O, anima æterno consociata Deo;

Quis sum, cuius ames toties inuisere tectum;
Et pædore, situ squalida & hospitia?

Si neque te immensum capiunt tota atria cœli,
Nec mare, nec quantum maxima terra patet:

Quid non inuidiæ sibi confleret homuncio, claudi
Si Deus humano pectore sustineas?

At, quiduis potius subeam, plectarque libenter,
Hospitii dulcis quam tibi iura negem.

Sumere te, nisi me firmes, mens ægra refugit:
Nec faciam, ni infes iussibus, atque minis.

Exsors, vita, tui non sum: mora, te sine, mortis
Principium: mors est, te sine, vita mea.

Quando ita vis, en hauria te: Da, perpere sæclo
Te totum toti in viscera traucier.

Post sumtam Eucharistiam.

INcanus, vietus, terram pronò ore salutat,
Vixque fenex tremulis ingreditur pedibus.

Attamen expansis Dominum complectitur vlnis:
Omnia librantem librat & ipse manu.

Miratur puerum, dictis que affatur amicis

Vix satur intuitu, vix satur alloquio.

Ignescunt agili præcordia feruida motu:

Subsultant alacres, corde micante, sinus.

Hæc fors est vetuli, patulo quem mors fera rictu

Non vllò quatiat, sollicitetue metu.

Quur hominis leuior sit fors huiusce, refecti

Et pasti plusquam nectare, & ambrosia?

Viuo igitur, nec viuo mihi, sed verius in me

Terrigenum viuit, vitaque Cælicolum.

Ferte, homines, superiq; hominè super ardua vectum:

Nempe, Deum gestans, quid nisi fio Deus?

HYMNVS 28.

Dum offertur Eucharistia.

NAte patris summi, Superumque; hominumque vo-
Quo sine, lux tenebræ, mors quoque; vita mea est,

A nobis quod habes, & das, tibi reddimus ipsi:
Ecce tuum corpus, sanguis & ecce tuus:

Sic tamen, vt rapti tete conflemur in vnum,
Nec nos immemores esse querare tui.

Pro me mortuus es, pro me, bone Christe reuixisti:
Dulce mihi tecum viuere, dulce mori.

Viue, Deus, sed me nullo. Si viuus Iesu,

In me; nil in me mors fera iuris habet.

HYMNVS 29. *Ex Psalmo 22.*

ME rerum Dominus pascit, nil deerit egenti:
 Nulla mihi sitis est, nulla timenda fames.
 Qualis ouem pastor per pingua pascua ducat,
 Pascua, quæ viridi gramine luxurient.
 Nempe ingens rerum sequitur me copia, propter
 Abiectum riuos lene fluentis aquæ.
 Me reficit, iurisq; vias mihi ductor, & æqui
 Monstrat, vt illius nomen ad astra feram.
 Ibo ego confidens tenebras per noctis opacæ:
 Tu mihi dux solùm, tu comes esto, Deus.
 Sume pedum, pastor, baculum sustolle, recumbit
 Inq; pedo mea spes omnis, & in baculo.
 Hostibus in medijs, regali splendida sumtu,
 Et dapibus, per te mensa parata mihi est.
 Mi coma, mi vertex perfusus odoribus halat:
 Surripiunt animum pocula plena meum.
 Fœcundum calicem vitam me namque per omnem.
 Iste amor, & pietas me tua prosequitur,
 Dum tua conscendam cœlestia templa, quietus
 Dumq; illic stabili pace colonus agam.

HYMNVS 30.

In eandem, ad Christum.

EN, ego sponte tua, teneo te, Christe, receptum,
 Pauperis vt tuguri culmina, Christe, subis.
 Faustus ades, felixq; casam nec desere vilem:
 Obsecro te pacti iura per hospitij.
 Inferete, tibi tota patent penetralia cordis;
 Hauriat aspectus mens stupefacta tuos.
 Si mare, si terras, supera ardua si bonus implet,
 Te careat nunquam pars quotacunque mei.
 Tu plusquam aurea lux perfunde, ô, lumine totum:
 O Deus, ô tenebris lux inimica meis.
 Ignis es, in flammam rapias: incendia misce:
 Sim cinis: absorptum sed tua flamma vorer.

LIBER

HYMNORVM

SECUNDVS.

NENIA IN CHRISTI

Iesu afflictionem.

Os dulcibus veto iam
 Vltrâ scatere lymphis:
 In lacrymas amaras
 Posthac abite, fontes.
 Quotcunq; flexuosos
 Curtus initis, amnes,
 Quotquot solum rigatis,

Redintegrate fletus.

Quid dico? Rorulenti

Cursum tenete, riu:

Fons lucis, ac amoris

Obit: manete fontes.

Fluij, pedem referte,

Aut expiate fufum

Montis iugo supini

Innoxii cruorem.

Vos impares & amnes,

Vos imparésq; toti

His fletibus, querelis

Singultibusq; fontes.

Non gurgites marini

In lacrymas soluti

Ex morte captum iniqua

Æquauerint dolorem.

Si luna, quæ marinos

Sistit, ciétue fluctus,

Regnis superbit vdis,

Quur pressit ipsa fletus?

G 2

Si

HYMNORVM

Si flere sit tributum
Et ignibus minutis,
Quos nox habet micantes,
In lacrymas abissent.

Ignes & hi minores,
Et Luna conspicata est
Torrentis alta Christum
De more transeuntem.

Hortis videt receptum,
Et anxie precantem:
Inter stupet pauores
Cruore diffluentem.

Stupet simul cruento
Imbuta terra fluxu:
Tantumque non recusso
Sinu intimo tremiscit.

Hoc aptius videre
Horis stas licebit:
Solator ex Olympo
Iam deuolat minister.

Iam fat datum pauori, &
Sudoribus cruentis:
Hostile venit agmen,
Et proditor propinquat.

Præit necis dolofus
Herilis architectus,
Qui basij ligando
Det tesseram magistro.

Vox, Dia vis I E S V
In terga ter repullos,
Cum proditore cæco,
Sternit solo nocentes.

Nec proditor pudendo
Sapit, Phalanxue lapsu:
Surgunt, ruuntque lapsu
Pari, pares furore.

In bella Petrus ardens

Doctoris

LIB. SECVNDVS.

51

Doctoris vltor audet:
Acinacemque nudum
Per arma densa vibrat.

Non improbo recisa,
Ac restituta Malcho
Auris, repressit ausus
Nefariæ cohortis.

Nescit modum furoris
Gens mancipata sæuo,
Qui disijcit subactos
Nefas per omne, Diti.

Frequentibus lucernis,
Funalibusque noctem
Vicere, nocte victi
Quam cordibus premebant.

Facto Deum professus,
Pactus suis salutem,
Stuppis manus retortis,
Et colla Christus indit.

Et inde sponte raptus,
Collum, manusque vinctus,
Qui vinculis rebellem
Stygis premit tyrannum.

Non furua nox quietem,
Non cura, liuor, Annæ,
Non corde nex recocta
Concedit innocentis.

Iam clarius strepentes
Vias per vrbs audit:
Iamque atrium, proteruè
Pulsantibus recludit.

Capti manus reuinctas,
Et ora contuetur,
Necisque parricida
Spem deuorat propinquæ.

Non fert moras, ad ædes
Antistitis focer mox

G 3

Com-

H Y M N O R V M

Compressiore neruo
Amandat illigatum.

Nunc, ilte nundinator
Innoxij cruoris,
Vti prius tiaræ,
Votis suis potitur.

Habet domi coactos
Antistites sacrorum,
Pijssimo necem qui
Procudere allaborent.

Quæsitior hinc dolosus
Caiapha, dignitatem
In fonte in opprimendo
Primariam tuetur.

Idem irritus nefandum
In morte destinanda
Reo, labor, senatum
Falsos habetque testes.

Extrema præsul vrget:
Testans Rei parentem
Deum, Rei modesto
Extorquet ore verum.

Hæc bella nempe caussa
Sit mortis irrogandæ,
Deum Deo Parentem
Verissimè fatenti.

Qui, Iudicis supremi
Feret ista turba vocem,
Quæ cum cohorte tota
Strauit prius tribunum?

Ne mortis ipse fructus
Spontanæ recidat,
Potentiæ recondit
Satus Deo vigorem.

Ardent pari furore
Cuncti, ruunt in Agnum
Et corde, & ore mitem,

Pardi,

L I B. S E C V N D V S.

Pardi, lupi, leones.

Heu, Christus angelorum,
Immodè Patris voluptas,
Exponitur petulcæ
Libidini nocentum.

Pugni sacris genis mox
Hæfere, purulentum
Et phlegma: purpurantes
Fœdantur vngue malæ.

Quin verticis venendi
Crines volant per auras:
Squalet simul bifurcæ
Reuulsa silua barbæ.

Qui ferre nunc nequibant
Vultus iubar pudicum,
Vix perferunt nigrante
Nunc ora fœda tabo.

Nullus pudor sacratos
Velare nempe vultus,
Fulgore qui liquentes
Cœli plagas ferent.

Crudescit impiorum
Certamen: hinc minister,
Hinc miles ora cædit
Turpi obligata velo.

Euncta nox abibit,
Lassescet hic, & ille,
Rei leuis priusquam
Erumpat ore questus.

At horridos per ictus,
Nec ictibus minores
Sannas, dolet negantem
Bis peierare Petrum.

Aspectat, efficaci
Medetur huic ocello
Seruator, & sodali
Cordis ferit latebras.

Vrget

Vrget semel, secundò
Prædictus oscen ales
Reprensor : abnegatum
Abit ille flens magistrum.
Crudelis actus hic est;
Vel hoste teste, primus:
Nam manè vix relecto
Crudelior sequetur.

Actus 2.

Qui iudices habet bis
Antistites sacrorum,
Bis iudices profanos
Exinde sortietur.

Vtrumque mitiorem,
Minusque certè iniquum,
Quamuis Tetrarcharum
Ad Præsulem remittat.

Gens sacra non Iudæ
In noxium fatentis,
Admissa abominantis,
Inflectitur querela.

Ter proditor, quatèrque
Fœlix erat futurus,
Si sponte præbuisset
Se supplicem magistrò.

Facti piget? Relictos
Quur non adit sodales:
Petrùmne lacrymantem
Mox insequi veretur?

Nec irritò labore
Prensaret aduocatam
Prostantis ære paruo
Piam Dei Parentem.

Duplo magis sceleratus
Cœptum nefas adauget:
Fit carnifex sibi ipsi
Qui perdidit magistrum.
Adegit huc Iudam.

Idem

Idem auctor, ad necem qui
Perpellit innocentis
Ædis sacre ministros.

Clamore dissonanti
Confunditur theatrum:
Seruare Præles, actor
Leto truci dari vult.

Prætoris vxor atræ
Diuerberata noctis
Insomnio, profundi
Iesu vetat cruorem.

Vxore vix monente
Constat sibi maritus:
Iudex sapientie, Christum
Qui conferat Barabbæ?

Gradu stetisse primo
Oportuit Latinum:
Qui iure demoueri
Occiperit, ruet mox.

Heu iudicem pudendum,
Qui victus effertis
Clamoribus, flagellis
Discindit innocentem.

Qui libero reatus
Spargi sinit cruorem,
Post non tremiscet atræ
Adiudicare morti.

Intrò videt receptum
Cohors: flagella stridunt,
Et taureæ furentium
Rotatiles lacertis.

Rursum genæ tumescunt
Cæcæ volante pugno;
Castique sputa vultus
Adobruunt honorem.

Contusus ora, dorsum
Pectus lacerque, dumis

H

Horrent

H Y M N O R V M
Horrente vtrunque tempus
Pertunditur corona.
Hinc verticis cruentis
Inundat ora riuus :
Madens cruore corpus
Nouum imbibit fluentum.
Addit furor lacernæ
Cocci ebriæ veneno
Ludibrium : palustris
Arundo sceptrâ supplet.
Rifu Reum, quibusque
Acerbiore pœnis,
Velit enecasse regem
Accurua multitudo.
Non diritas dolorum
Exasperata ludis
Villos Dei modesto
Extundit ore questus.
Euiçta nil quod addat
Ars inuenit, sacratum
Ni verticem recussa
Canna subinde tundat.
Risus saturque licitor,
Pœnæ saturque Prætor ;
Iesus foris popello
Spectandus exhibetur.
Præconis hic Latinus
Vicem occupauit : Ecce.
Vobis homo misellus :
Rex dictus, ecce vobis.
Vix sæua turba visum,
Vix agnitum sacerdos
Clamore beluino
Rapi ad necem reposcit.
Regem negare turba,
Et Cæsaris sacerdos,
Reo super soluto,

Iram

LIB. SECVNDVS:
Iram grauem minari.
Ergo metu tyranni
Ius, & pium exulabit :
Dedet neci Latinus,
Se teste nil merenrem.
Fontes abire mandet
Manus in abluendas :
Hic eluisse culpam
Toto mari potis sit.
Crudelius sacerdos
Cum plebe concitata
Iusti sibi imprecatur
Et posteris cruorem.
At Christus his vtrisque
Clementer, aptè & vsus,
Toto cruoris amne
Noxam piat suorum.
Actu reum supremo
Væ sana turba raptum
Infame montis alti
Protrudit in cacumen.
Ni vestis assueta
Christum tegat, per urbem
Notissimum, per urbem
Quisque obuius negarit.
Nex tardior futura,
Iterque iudicatur,
Ni fortè rusticanus
Gestet crucem viator.
Sic commodè reflexus
In terga, ciuitatis
Homicidio madentis
Fatum canit propinquum.
Vix labore fessum
Montis iugo statutum
Sit recreare myrrhæ,
Sit potione fellis ?

Actus 3.

H 2

Idem

HYMNORVM

Idem furor sub ipsa
 Dehinc fata perseverat:
 Hæc pensili propinat
 Immanitas acetum.
 Nil hic moræ, trabe alta,
 Medium tenente Phœbo
 Cælum, eminet duorum
 Medius Deus latronum.
 Quir? Sontibus mederi
 Suetus per omne tempus,
 Haud fontium Redemptor
 Consortium refugit.
 Quir longa crux? Olympo
 It. Lata quir? per orbem
 Diffunditur: Profunda?
 Orci fores refringit.
 Quir lignea est? opaco
 Hoc symbolo notatur
 Arbos, origo noxæ:
 Auctor salutis arbos.
 Fecunda causa trunci
 Est lignei: Nocentis
 Fœdata fruge ligni,
 Ligno piata tellus.
 Superstitem Noachum
 Orbis noui fatorem
 In lignea latente m
 Non diffiteris arca.
 Quid non inusitatum
 Patrare vidit olim
 Ducem stupens Hæbraum
 Mago superba Memphis?
 Lignum efficax, marinus
 Gurges fugit: salubres
 Securus alter amnis
 Ligno bibit saporis.
 Ictu silex Horebi

Non

LIB. SECVNDVS.

Non contumax secundo,
 Instante Mose, fudit
 Quas nesciebat vndas.
 Nunc plenius leuantur
 Hæc ligna contuentes,
 Quotcunque dirus anguis
 Lingua ferit trifulca.
 Fædo perire Christum
 Par est loco: pianda est
 Adæ vetustioris
 Fædata labe tellus.
 Rursumque visus extra
 Perire Christus urbem,
 Perpurgat vniuersum
 Mundi nouator orbem.
 Testatur hoc precatus
 Et penduli, supremo
 A Patre flagitantis
 Peccantibus salutem.
 In hunc & ipse finem
 Tellure subleuatur:
 Fixus cruci Deus, qui
 Fixos solo reuellat.
 Nulli Deum professo
 Ignoratus omnium Rex:
 Græci legant, Hæbræi,
 Romæ legat colonus.
 Nec vsquequaq; sparsos
 Latebit hic Hæbræos:
 Epulum vetus, nouumque
 Paschale namque præsto est.
 Sors milites amictu
 Christi remuneratur:
 Auctor necis probandæ
 Testis necis sedebit.
 Prudentius cauebit
 Rerum Parens, vt idem

H. 3

Sit

H Y M N O R V M

Sit mortis, atque vitæ
Tentatus ære testis.

Heus, heus adeste mecum:
Hic posteris Adami,
Post sæcla longa, nudum
Licet videre Regem.

Prospectat ex olympo
Natum Parens supremus:
Hæc nuditas, Adami est
Sartura nuditatem.

Agnosce, Roma nudum;
Verum verere Regem:
Vestis tibi cruentas
Donare non grauatur.

Iudæe, si nequibus
Plagas notare nudi,
Facillimè ossa tenfi
Ad calculum vocabis.

Quemnam modum furori
Pones, proterue miles?
Pones, procax viator?
Procacior sacerdos:

Hic cæteris mederi,
Te teste, consuëtus,
Seruare nempe non vult,
Causa tui, seipsum.

Quod perfodis trabali
Clauo tuipe fanum,
Ineunte luce terna
Rediuius excitabit.

Humo petis reuolui,
Propago cæca, Regem:
Rex victor hic per auras
Ponet crucis trophæum.

Non te pudet, tot annis
Dauidis ad sonoros
Obsuruisse cantus?

Ligni

L I B. S E C V N D V S.

Ligni ille regna vidit.

Doctore si propheta
Nil proficis, vel isto
Oportuit doceri
Latrone te magistro.

Alter Deo latronum
Conuiciator audax
Obtrectat, alter illi
Hæret cruci patronus.

Audit patrocinantem,
Auditque supplicantem.
Asciscit in triumpho
Partem Deus patronum.

At nunc vbi viarum,
Christi Dei sodales?
Quò degener locorum
Abdit timor fugaces?

Amicus hic amico,
Et conscius magistro
Adest, & astat vnus,
Viraginesque paucae.

Hic, particeps doloris,
Et hausta ab ore Nati
Parens, & hausta libris
Oracla mente voluit.

Non vnguis indecoro
Peplum, genas, capillum
Temerare visus ausu,
Mœstæ licet, Parenti.

Vt squalet ora Natus,
Afflexus, ecce blando
Delenit ore matri
Cor faucium dolore.

En virginis magistri
Virgo comes, pudicæ,
Dulci iubente Nato,
Adiungitur parenti.

*Ioannes
Christo.*

Vides,

H Y M N O R V M

Vides, homo, tenebris
Polum repentè cingi?
Claraque luce noctem
Fedè incubare terris?

Si quis rogarit, orbem
Cur occupent tenebræ?
Lux increata obibit:
Lux hinc creata abiuit.

Tres integras opaca
Caligo durat horas:
Auctoris vniuersus
Sic fata luget orbis.

Per tempus hoc, nocentum
Silet furor: perennes
Vel officî tenebræ
Hoc præstitère Christo.

Heu, heu dolor, nigrantes
Clamat Deus per umbras,
Clamauisque lacrymarum
Vim maximam profundit.

Cito petit volatu
Expressa vox olympum:
Nati Pater gementis
Exaudiit querelas.

Perstant sibi relicto
Gtaviissimi dolores;
Nec hauriunt cupitam
Defessa membra mortem.

Afferre pœna Christo
Pœnis adaucta mortem
Nescit, nisi volenti:
Valens, volens obibit.

Vera ille carne septus
Verissimos dolores
Testatur: hos per æstus
Bibit libens acetum.

Vult vndecunq; Christus

L I B. S E C V N D V S.

Expleta dicta vaturn:
Vult omnium peractam,
Sicim domans, salutem.

Hauftum satis dolorum,
Hauftum satisque pœnæ
Christo videtur, & nunc
Vult oppetisse mortem.

Audi mori volentis,
Iudæe surde, vocem:
Namque in manus paternas
Deponit vltro vitam.

Lux indicat resecta
Vitæ exitum: Vidésne
Vt mortis in soporem
Vltro caput reclinet?

Si mortuum negaris,
Aut ambigas, adacto
Mors certa comprobata est
In viscera ima ferro.

Degustat vltro mortem,
Quamuis amara mors sit:
Negotio minore
Possis inire somnum?

Negotio minore
Veste exui potis sis?
Quæ dia carnem agebat,
Carne est soluta virtus.

Non fanna, pœna, non crux
Animum expulit per auras,
Quem credidit benigno,
Satus Deo, parenti.

Quem credidit parenti,
Post triduum reposcet:
Mireris arbitrumque
Vitæ, arbitrumque mortis.

Agnosce, cæce, saltem
Nunc, quem neci dedisti;

Cur nox tibi fugatis
 Cor obruit tenebris?
 Fatere cum sagato
 Vel Romuli nepote,
 Vel cum gemente turba,
 Deum, Dei que Natum.
 Audisne saxa, totas
 Et dissilire cautes?
 Sentis graues pauentis
 Terræ intimos tumultus!
 Sinu suo recondi
 Mox sentiet choragum
 Vitæ: proinde luci
 Reddit sinu repositos.
 Quem desinunt puelli.
 Ad astra ferre Hebræi,
 Iam nunc inassueto
 Honore saxa tollunt:
 Terræ sinu recusso,
 Iudæa non mouetur:
 Nec morte rupta cautes
 Hebræa corda mollit.
 En cælitum sacratam
 Tutela linquit ædem:
 En vela sancta findit
 Vindex Dei minister.
 Muris honos Hebræis
 Fugit, decusque totum:
 Ad horridam profani
 Vocantur vltionem.
 Nunc interim sepulcrum
 Ad mortui Latinus
 Sarelles, isque custos
 Fidelis, excubabit.
 Sæuissimo necem qui
 Infixit apparatus,
 Testis resuscitati

*Vide Io-
 sephum.*

Non:

Non falsus emicabit.
 Nos hoste teste, Christum
 Hostis manu peremtum,
 Vixisse mane vitam
 Sub tertium canemus.
 Nam spe fideque nixis
 Te mortuo, sepulto,
 Luci que restituto
 Fas, Christe, gloriari.

HYMNVS 2.

IN SANGVINEM VNA CVM

*aqua dimissum è latere Christi,
 hoc est,*

De expiatione peccatoris.

Hoc miles latus, has audes tentare latebras
 Pectoris? At summi Numinis auspicio,
 Fons aqueus, fons sanguineus fluit vbere riuo.
 Cernite in exanimi corpore prodigium.
 Quale nihil Moses virgæ ictibus exciit olim,
 Excussis populos vt satiaret aquis.
 Humanis, miseri, squaletis sordibus? hic fons,
 Cuius inexhausto flumine noxa fugit.
 In dubio est Genitoris amor, Nativæ, repulsos
 Erga vos homines? sanguine fluxit amor.
 Discite, cor vestrum mala quæ contagia lædant:
 Otia, opes, luxus, vina, comæque Venus.
 Huc odium fratris, lites, huc addite cædes;
 Addite procliues in mala quæque animos.
 Quicquid id est, liquidis huc fæda immergite riuis
 Pectora, quæ puro gurgite pura abeant.
 Prima fides opus aggreditur, Spes iuncta sororem
 Format: opus plenum feruidus vrget Amor.
 Tres simul impellit succenturiata sorores
 Dia Charis; flatus confouet almus aquas.

*Fides.
 Spes.
 Charitas.
 Gratia
 Dei.*

Spiritus
sanctus.

HYMNORVM

68
Fœlix, cui facer hic, colluto pectore, Patris
Offeret ætherei regna fruenda latex.

HYMNVS 3.

In Crucem saluferam.

Primigenum Stygius genitorem viderat olim
Honore florentem draco.
Aggrediens, hominem donis spoliauit opimis,
Demisit infandæ & neci.
Hinc statuit regnum, multa que tyrannide fouit
Malos, pios exercuit.
Offundit tenebras, immiscet fasque piûmque,
Mundumque princeps occupat.
Turgidus, imperiis dilatat regna superbis,
Longis ferocit sæculis.
Donec in extremam solus secedit eremum
Homo Deus, fatus Deo.
Sacra quaterdenas agitât ieiunia luces,
Tenore noctes & pari.
Esurit: accedit Tentator, dura que saxa
Mutanda profert panibus.
Spernitur: assumptum deponit culmine templi,
Spondet ministros angelos
Casuro: Elusus dum nec sic proficit, altum
Festinus in montem rapit.
Pollicitus vasti latissima præmia mundi
Dios honores exigit.
Abscedit victus victor, iam victus ab vno,
Vincendus & mox plurimis.
Prima quidem primum capit hic victoria signum,
Perfecta constat in cruce.
Cruce victorifero madefacta est prima cruore:
Cruce prima corpus extulit
Spectandum populis, populorum crimine onustum:
Cruce Christianorum salus.

Cruce

LIB. SECVNDVS.

Cruce requies fessis, lux est clarissima cæcis,
Dux est viæ palantibus.
Cruce trepidos fulcit, vitiorum milia sanat:
Cruce vita certa mortuis.
Cruce inopes ditat, Cruce dites compede frænât,
Cruce fastuosos deijcit.
Cruce hilarat tristes, & firmat gaudia lætis,
Secura spes Cruce perditis.
Cruce est indoctis, Cruce est sapientia doctis,
Mutis & eloquentia est.
Cruce fons arenti, Cruce est cibus esurienti,
Umbraculum æstuantibus.
Cruce ægro antidotus, Cruce est purgatio lepræ,
Et nuditati operculum.
Vnica Cruce spes est miserorum, gloria regum,
Cruce robur imbecillium.
Cruce terror Satanæ, Cruce est victoria victo,
Cruce Christiani gloria est.

HYMNVS 4.

Paræneticus est.

Quisquis primigena parente natus,
Christo nomina, lustrico dedisti
Lotus gurgite, sub Crucis præaltæ
Trunco, ne male, stulte, delicatam
Viuenti tibi pollicere vitam,
Quæ multis, variisque misceatur,
Vultu nunc veluti sereniore
Ludens, nunc tetricis acerba rugis:
Æqua mente ferenda & hæc, & illa.
Quin, si sub Cruce gloriaris, audi:
Imperterritus esto, rebus arctis,
Nec confide nimis catus secundis,
Forti pectore gaudeasque semper:
Summissusque animo labora, & ora,

I 3

Altam

Altam pectoris & tuere pacem.
 Quidquid mente agitas, & ore faris
 Aut effers vigil exteros in actus,
 Cernens omnia Numen intuetur:
 Huic & te, & tua comprobes, memento,
 Tuta nil metuens leuis sub vmbra.

HYMNVS 5.

In Christum de Cruce pendentem.

Q Vale spectaclum? miseranda sed quæ
 Vox inassuetas reboat per vmbas:
 Men', Deus, men' sic ope destitutum
 Vique relinquis?
 Proh nefas. An non ea vox Iesu
 Mortuos nuper reuocantis orco?
 Corpori inclusas Erebiue pestes
 Orbe fugantis?
 Nonne vox illa est, Solomonis ædem
 Personans? vallæ sue cauas, supini
 Seu iugum montis, memorans perennis
 Gaudia regni?
 Ecce, palantes minuuntur vmbæ:
 Nobilis iam conspicuus character
 Elogi, summa cruce Nazarenum
 Prodit Iesum.
 O vices, indignaque fors: virorum
 Ille vir pulcherrimus, ille nuper
 REXque cantatus pueris, Deusque,
 De cruce pendet?
 Sic duum pendet medius latronum
 Rex, caput spinis redimitus aspris?
 Purior qui sidere, qui recocto
 Purior auro est.
 Tabidum foeda illuue videre est

Turpe

Turpe: quod nec sol queat obtueri,
 Quod nefas tellus tolerare tota
 Mole laborat.
 Cui viro de te licuisse tantum
 Christe, credamus? Genitor nisi te
 Dedat huic leto, nisi sponte letum
 Suscipis istud.
 Septies ergo loqueris trabe alta
 Pendulus, culpæ veniam precaris
 Hostibus, præsent quod & in futura
 Sæcla nepotes.
 Vrget edictum Genitoris, vrget
 Spiritu sancto stimulante, amica
 Vis in humanum genus ista amoris
 Imperiosi.
 Fauce te sicca scio conquerentem;
 Regna latroni audio pollicentem:
 Audio matri benè mitigantem
 Voce dolores,
 Virginis necnon socio-dolorum
 Virgini. Sed quid quereris, relictum
 Te Patri, qui delicias suas te
 Ante vocauit?
 Nempè, ne cuiquam trabea caduci
 Corporis ficta videare cinctus,
 Imbibis summos vel in hæc propinqua
 Fata dolores.
 Quamlibet Patri deitate consors,
 Imperi partem retinens & æquam;
 A tua acceris Deitate, nulla ex
 Parte, leuamen.
 Sedulus nil imminuisse dictis
 Omnium, queis tu scopus ipse, vatum,
 Cuncta proclamas, tibi præeo, & illis
 Esse peracta.
 Hinc & extremos properans ad actus
 Arbitræ vitæ, Dominusque mortis,

In manus,

In manus, ceu depositum, paternas
 Munera vitæ,
 Et potens quam mox animam resumam,
 Tradis, afflexo, velut in suëtum,
 Ut tui tu iuris eras, soporem,
 Vertice sacro.
 Mystico Samson eam digna finis,
 Regna qui ditis manibus refringens,
 Ceu palæstinos proprijs ruinis
 Obruit hostes.

HYMNVS 6.

In Sepulcrum Dominicum.

Post sputa, & colaphos, redimita & tempora dumis,
 Post Crucis, horrendæ suppliciumque necis:
Christe, iaces gelido protensus membra sepulcro,
 Nec superest vitæ, qui fuit ante, calor.
 Siccine mortuus es, mortis qui iura resoluis?
 Siccine sit tecum nostra sepulta salus?
 Nostra sepulta salus tecum, spes nostra sepulta est,
 Si caua te cassum lumine tymba tenet.
 Sed stas pollicitis, victurus tertia quum lux
 Proferet optatum, sole micante, diem.
 Omnia veridico, quæ faris, perficis ore:
 Nec per inane ferent irrita verba noti.
Samson. Quid ni? Manoides cœlesti Numine fortis
 Si facit incolumi tanta capillitio?
 Vrbe capi occlusa est visus, sed manè refractas
 Culmina sustollit montis ad alta fores.
 Stuppea præualidis bis rumpit lora lacertis,
 Fœlix, femineos si cauet vsque dolos.
 Sponte subit tandem data vincula lumine utroque
 Precisa capitur luxuriante coma.
 Fert ignominiam: sed adaucto crine, seipsum,
 Hostiles cuneos dum necat, ipse necat.

Christe,

Christe, typo tali te prælusisse tenemus,
 Qui mundi, & mortis fregeris imperia.
 Gesta quidem hæc viuo scimus tibi, sed mage opimam
 Tu prædam leto stratus ab hoste rapis.
 Tu quoque, tu præco Metanoæ, maior Iöna,
 Nosceris humanum lapsus adusque genus. *Meta-*
 Faucibus omniuoris te Mors licet hauserit atra, *noca.*
 Ceti iustar proprio te vomet illa die.
 Interea, queis nos moneas, duo carmina habebis,
 Quæ tuus ostendat, detque legenda lapis.
 Qui iaceo, regno: Iacet Orci excussa tyrannis:
 Viuite nunc: mors est mortua morte mea.

HYMNVS 7.

IN IMAGINEM CHRISTI DE

*Cruce pendens: Ad Christianum
 spectatorem.*

Qvicunque solis aureo
 Gestis fruisce lumine,
 Idemque gaudes frugibus
 Telluris almæ vescier,
 Natus labori, tædio
 Mortique certæ obnoxius;
 Et perpeti vitæ mala,
 Mortemque disce fortiter.
 Hoc namque perquam commodè
 Præstes, Iesum si tua
 Causa, scias exercitum
 Communibus vitæ malis,
 Et morte probrosissima
 Finisse postremum diem.
 Post ergo flagra, post crucem,
 Molestiasque, totius
 Vitæ exitum Christi tui
 Ab orbe crudelissimum:

K

Qua

Qua fronte acerba quælibet,
 (Quæ vita fert mortalium)
 Mortemque vitæ debitam
 Pati grauerè homuncio?
 Quùm morticida, præuius,
 Mortis triumpho nobilis,
 Orci inidente regia,
 Mortis solutum legibus
 Vitam ad perennem te vocet.

HYMNVS 8.

In Iesu Christi Resurrectionem.

AV rora pænè victrix
 Cum nocte dimicabat,
 Quùm lucis auctor arcto
 Erupit è sepulcro.

Non nox erat, diæ sue,
 Quùm mortis ille victor,
 De Dite, déque Mundo
 Aggressus est triumphum.

It destituta prædis,
 It destituta telis,
 Timenda dente nullo

Mors. Post terga Principis, Mors.

It captus innocentum
 Captator, it reuinctus
 Non simplici catena
 Nigri Tyrannus orci.

O fronte quàm serena,
 O quanto honore vultus,
 Effulget vndiquaque
 Æternus Imperator!

Natura, ceu renascens,
 Arrisit vniuersi:
 Nouaque suscitato

Repubuit iuuenta.
 Sereniorè cælo,
 Aues inane cantu
 Mulcent, salubriores
 Aggratulantur auræ.

Proinde, læta fotu
 Benigniorè Tellus,
 Opes heri potentis
 Effundit in triumphos.

Erat videre nuper
 Pectus, sinusque totos,
 Et terga tota scissum
 Atrocibus flagellis.

Erat videre fixum
 Pedes, vtramque palmam,
 Instar latronis, inter
 Nefarios latrones.

At nunc iuuat tueri
 In corporis beati
 Ameniore forma
 Diuinitus micantem.

Et nunc iuuat tueri
 Tellure subleuatum,
 Tardante mole nulla,
 Cæli plagas secantem.

Præsensit euolantem
 Busto, manus latina,
 Vrbi que suscitatum
 Citata nuntiauit.

Rei fidem timetur
 Factura ciuitati:
 Pecunia sacerdos
 Silentium redemit.

Largitionis hocce
 Tectum nefas, per urbem
 Demandat accinendum
 Famæ Deus loquaci.

Os militi sacerdos,
 Ne vera proloquatur,
 Auro obstruit; Deus mox:
 Os fœminis resoluat.

Felix amica busto
 Hærens diu sepulti:
 Nam prima flens Amici
 Conspectibus fruatur.

Addit sibi virago
 Comites viæ, quibuscum
 Iesu pedes tenaci
 Circumliget lacerto.

Hæc prima fœminarum
 (Quod præmium est amanti)
 Christum Deum, subacta:
 A morte, contuetur.

Tantum refert honoris
 Inter viros, Iesu
 Flagrans amore Petrus,
 Primas ferens amoris.

Quo quisque Magdalenen,
 Quo quisque amore, Cephæ
 Propius refert, Iesum
 Post ocus videbit.

Iesu super propheta
 Permulta conquerenteis,
 Eo die viator
 Iesus it affecutus.

Verbo comes salubri
 Viæ leuat labores,
 Instante dum Cleopha
 Diuertat Emmauntem.

Emmaus, Neutri Deus duorum

Innotuit, sacrati
 Dum fracta dona farris
 Vtrique partiatur.

Decem latent in vrbe

Metu

Metu abditi sodales:
 His copiam sui-ne
 Mœrentibus negarit?

Scimus fragore nullo
 Valuæ, repagulorum
 Dispendiisque nullis,
 Medium astitisse turbæ.

Et nota vox Iesum,
 Et forma visa prodit,
 Optata consuetis
 Et pax, salusque verbis.

Hærent, stupent, vacillant,
 Ludæbrumque spectri,
 Phantasma suspicantes,
 Sub vesperam verentur.

Confirmat hæsitantes
 Lateris, pedum, manusque,
 Sub ora contuentum,
 Signans cutem, cicatrix.

Quin piscis esus affi
 Hoc perficit, fauique
 Consumpta pars, notante
 Decem virum corona.

Thomas abest, diebus
 Non crediturus octo,
 Cognosse quod sodales
 Constante asseuerent.

Et Christus huic medetur,
 Et posteris per illum,
 Manus, pedes secundò
 Nudans, latusque fossum.

Septem, vrbe derelicta,
 Piscatui vacantes,
 Ad prandium reductos
 Accersit è phaselo.

Nautas suos, inani
 Noctis labore fessos

K 3

Solatur

HYMNORVM

Solatur indicata

Rubente mane præda.

Hæc perpicax Ioannes

Accepta fert Iesu,

In sorte pisculenta

Vim sentiens herilem.

Conuiuium recuruo

In littore instruentem

Spectant humo propinqui :

Norunt humo recepti.

Inter silent edendum:

Piget rogare, quis sit,

Quem pristina magistrum

Forma agnitum verentur.

Os aureum obtuentur,

Manusque frustra panis

Sedentium coronæ

De more diuidentis.

Datum sat est amori

Sodalium : fides sat

Est euidente signo

Astructa suscitati.

Tum maximè sodales

Credent polum petenti:

Tum maximè triumphum

Et nos Deo canemus.

HYMNVS 9.

*In Christi Iesu Ascensionem.***D**enis quater diebus

Seruator euolutis

Reposcitur supremo,

Homo Deus, Parenti.

Supra alta templa vectum,

In carne carnis exfors

Mens quæque contueri,

LIB. SECVNDVS.

Patre annuente, gestit.

Vesci subinde visus

Sodalium coactis,

Satis, superque turbis

Anastasiu probauit.

Promissa restat aura

Quæ fulciat labantes,

Solatijsque corda

Mærentium vaporet.

Haud illa fluctuantes

Allapsa roborabit,

Cæli nisi, solique

Rex inferatur astris.

Dei sinu receptus

Effundet æquus illam

Promissor in sodales,

Nutu pari Parentis.

It ductor aggregatos

Ducens ab vrbe testes

Et mortis, & resumtæ,

Post fata dura, vitæ.

His testibus, decebat

Viam parare cælo,

Hæsisse qui solerent

Terræ prius colono.

Dux agminis sacрати

Aruum terit Bethanes,

Pedémque montis : huic dat

Frequens oliua nomen.

Nec Lazari sorores

Tunc abfuisse credam,

Nec nuper excitatum,

Christo vocante, fratrem.

Stat monte consecrato

Multæ precationis

Vsu, iugis profatur

Nuper cruore tinctis.

*Spiritus
sanctus
promissus.**Bethania.**Mons oli-
uæ.**Lazarus
Martha
frater, &
Magda-
lena.*

Patre

Hinc

H Y M N O R V M

Hinc emigrare regni
Ad gloriam paterni
Decernit: vnde raptus
Sit ad necem pudendam.

Amica turba pender
Ab ore proloquentis.
Nec se capit, disertæ
Mirata dona linguæ.

Postrema sempiternæ
Optata pacis audit,
Et melle delibuti
Mandata amoris haurit.

Hæret, silet, stupefcit,
Mox nubibus tegendi,
Nec amplius videndi
Perstricta honore vultus.

En arduus relicta
Tellure subleuatur:
En arduus liquentes
Viam secat per auras.

Quæ pompa? quæ volantis
Tergum premit caterua?
Quanam domo profecti?
Quonam loci feruntur?

Afferta gens ab umbris
Orci, Ducis cruore,
Comes Ducis beatas
Cæli reuifit oras.

Pars prima dux superbi,
Pars maxima triumphi
Nube induit decoros,
Vincens inane, vultus.

Immò repente totum
Cauo obtegens amictu
Vltrà aspici negauit
Circumuoluta nubes.

Dicto ocius Paterni

Aurata

L I B. S E C V N D V S.

Aurata tecta regni,
Dei Parentis hæres,
Homo Deus capessit.

Hic cælitæ beati,
Nouam hospitis figuram,
Nouum stupent decorem,
Nouos stupent honores.

Miratur ad sedile
Parentis vsque ferri
Digestus in nouenas
Exercitus cateruas.

Res mira, cœlicum Rex
Ipse obuijs & vlnis
Complexus vltrò natum
Dextræ assidere iussit.

Natus sedet pari par
Patri, potens potenti,
Bonus bono, peræquè
Æternus æuiterno.

Plausum reciprocantem
Palatia alta reddunt,
Christique mille laudes,
Epinicios & hymnos.

Et nos licet caducum
Genus, propago terræ
Cessemus æmulari
Cælestium choreas?

Saluere te iubemus,
Te, Christe, morticidam;
Versus tibi, tibi odas,
Fusi solo dicamus.

Cæli arce te locamus
Capi loco impotentem;
Votisque te vocamus
Fauere pollicentem.

Agnosce, rex, profuso
Cruore quos piasti:

L

Attolle

*Nouem
ordines
Angelorum.*

82 HYMNORVM

Attolle ponderosa
 Quos mole noxa curuat.
 Ostu, caputque nostra,
 Decus, caputque nostrum:
 Ne vertici supremo,
 Amittito reuulsos.
 Commissa parce fallis:
 Sis mitior, priusquam
 Te Iudicem seuerum
 Postrema lux tremiscat.
 Sis dexter, obsecramus,
 Huic supplici coronæ,
 Vt carmen hoc, Iesu,
 Tibi integret per æuum.

HYMNVS 10.

In Sanctam Pentecosten.

A Beste, cura vilis,
 Et sordidus cupido;
 Spurci, vagi, dolosi
 A beste cogitatus.
 Adeste, liberales
 Metus, adeste, puræ
 Submissio, modestæ
 Serenitatque mentis.
 Nato Patrique consors,
 Cælestis Aura, magno
 Emitter Parenti,
 Emitteraturque Nato.
 Emissus huic, & illi
 Terræ futuris hospes
 Fugit Deus superbos;
 Amat Dei timentes,
 Deum Dei datorem
 Rogare cur pigebit?

Instate,

LIB. SECVNDVS.

Instate, non fideles
 Rogasse pœnitebit.
 Quid, quod sui profusa
 Vaga Aura, corda, mentes
 Terræ sinus pererrans
 Orbem replere gaudet?
 Hæc nempè, lassâ nunquam
 Fluentibus tot annis,
 Opus suum perurget
 Ab orbe constituto.
 Hoc se halitu foueri
 Persensit vnda ponti,
 Mirata monstruosos
 Salo natare fœtus.
 Eadem stupet profundi
 Mox exilire stagnis
 Audax genus volucrum
 Æthræ occupare regna.
 Fotu pari comantes
 Enixa terra sylvas
 Fecunda bestiarum
 Profeminavit agmen.
 Tunc terra proferebat
 Caput madens ab vndis,
 Debens aquis libenter,
 Et debitura fœtus.
 Infantia ista mundi est.
 Instante nam senectâ,
 Auctu benigniore est
 Nouata vis aquarum.
 Iordanis in fluento
 Iesu lauante, Patris
 Altissimi per vndas
 Vox cœlitus resultat.
 Nec Aura dia desit,
 Quæ vertici sacrato
 Candentis in columbæ

L 2

Mox

HYMNORVM

Mox insidet figura.

Caue putes piatam

Christo, per vda, labem:

Immergitur lauandis

Ter purus ipse lymphis.

Incumbit Aura Christo

Tractus aquæ pianti:

Vox Patris, vtriusque

Sanctum probat lauacrum.

Par est, Deum nouandæ

Trinum præesse lymphæ,

Ad cuius emicauit

Olim creata nutum.

Nunc maximè, beato

Quum spiritu incubante

Melius refota, cæli

Progerminet colonos.

Mirum proinde dictu,

Tinctis vt amne sacro

Affusa dulcis Aura

Se miscuisse gaudet.

Quin, Spiritus reuisit,

Medullitusque lustrat

Quæ primitus sibi ipsi

Substruxit ipse templa.

Ter, ô quaterque foelix

Domus, licet fragore

Tentetur irruentis

Hac luce præstituta.

Deus, Deus, sodales,

Adest, fauete linguis.

Vix hic Deum locus fert:

Hæc vis amica cæli.

Peculiaris hic mos

Amoris inquieti,

Dum cuncta rapret in se

Vi, perdometque victor.

Io, io

LIB. SECVNDVS.

Io, io triumphe,

Gens nostra credit, & dat

Manus Deo: beatæ

Pæan canendus Auræ est.

O lux inassueta:

O, ô iubar noui imbris;

Dia Aura, dia linguis

In igneis coruscat.

Ne quis sodalitatis

Huius, Deum queratur

Parcum, serit vintim

Ignita dona linguæ.

It Spiritus per imas

Exæstuans medullas:

Iam mente, iam refusus

Præcordijsque regnat.

Hac aufugit prioris

Pulsus sopor veterni:

Illac, abire iussus

Pauor, leuèque curæ.

Hic quisque desuescit

Hominem, flagrans amoris

Incendio, Dei que

Ardens sonare laudes.

Iudæa, mente captis

Bacchi obijcit furorem,

Ignara, quid quati sit,

Auræ imperantis æstro.

Quantum repente Cephas

Mutatus est ab illo,

Ancillulam loquacem

Sufferre qui nequiuit?

Iam præco, quem negauit

Tellure demorantem

Cognosse nuper, audax

Præesse iactat astris.

Qui frondis ad strepentis

L 3

Sonum

Sonum leuem tremebat,
Nunc fulminat per urbem
Sæuus tonante Verbo.

Imbellis ille cæcus
Sodalium, fugaxque,
Ardente fretus Aura
Pugnam parem laceffit.

Cantet memor vetustas
Arfisse Gedeonem
In sacra bella raptum
Madianico tumultu.

Pari impetu celebret
Tropæa rapta Iephtæ,
Samsonis & comati
Non simplices triumphos.

Nos affluentis Auræ
Æstu nouo calentes,
Tot hic duces creari,
Quot hic viros canemus.

Cuncti simul profantis
Pendent ab ore Petri,
Spectante plebe, dictis
Salubribus fauentes.

Iam bella, iam triumphos,
Mente ignea, reuoluunt:
Vrbem sibi domandam,
Et partiuntur orbem.

*Hierusa-
lem scilicet, in qua
nunc qui-
dem agūt.*

Ter mille de viris dux
Primarius triumphat
In vrbe: cæterorum
Spargetur orbe virtus.

Cinctus cuique flammis
Vibratur ore sermo:
Dat terga Rector orci,
Morbi fugam capeffunt.

Iber, Britannus, Indus
Vocem stupet sonoram,

Et primus

Et primus vltimusque
Christo subactus orbis.

Nos pars sumus, relictum
Victoriæ tropæum,
Quidquid satelles Orci
Insulter imminutis.

Nos ore, nos ab imi
Recessibusque cordis,
Hominem, Deumque, Christum,
Dictante te, sonamus.

Nos spiritu nouati,
Lustralibusque lymphis,
Hæreditatis altæ
Seruamus arrhabonem.

Nos in scij, rudisque,
Quid à Deo petendum,
Te Spiritu magistro,
Auemus edoceri.

Nos ergo, te docente,
Mouente, comprecante,
Vitæ prioris acta
Deformia execramur.

Admissa tetra fassis
Ignosce: mitiores
Nos quantacunque fratrum
Proteruitas habebit.

O fons benignitatis
Exhauriende nunquam,
Infunde sacrosanctum
Præcordijs Amorem.

O flamma caritatis,
Frigus perosa lentum,
Pulso procul veterno
Accende congelatos.

Liuiorem amarulentum,
Superfluos amores,
Curas, metus, dolores,

*Spiritum
scilicet.*

Fibris

H Y M N O R V M

Fibris reuelle cordis.
 Auerte Christianis
 Mauortium furorem:
 Pacis Deus, cupitæ
 Largire dona pacis.

O lux amica, mentis
 Iubar super-beatum;
 Cuiusque supplicantis
 Depelle corde noxam.

Dispelle spectra, falsas
 Imaginesque rerum:
 Da, semper adlubescat
 Natiua forma veri.

Da sentienda recte
 Sentire cuncta rectis,
 Et mordicus tueri,
 Per instituta vitæ.

Discinde schisma, toto
 Fusas & orbe sectas:
 Coniunge dissidentes
 Concordia perenni.

Da cogitare sana,
 Da quæque sancta fari, &
 Non morte finiendum
 Iter tenere cælo.

Sit laus, honos sit vnus
 Vni, decusque trino,
 Cuius viget potestas,
 Sophia, ac Amor per æuum.

H Y M N V S II.

In Spiritum sanctum Deum.

A Des beate Spiritus,
 Da te vltro prodigum tui,
 Mentis veterno torpidas

L I B. S E C V N D V S.

Feruore complens Entheo.
 Spinæ reuelle noxias;
 Tristes repurga scrupulos:
 Disperde pallentes metus,
 Perfunde corda gaudio.

Restingue flammas litium,
 Iras tumentes mitiga:
 Et dissidentes turpiter
 Vinclo tenaci colliga.

Seda furores Martios,
 Enses reconde Noricos:
 Ramos oliuæ deferens
 Demitte pacem cælitus.

Turcæ cruces, & Tartari,
 Nulli domabiles Scythæ
 Suavis expertes iugi,
 Collum capistro præbeant.

Nouos factores dogmatum
 Contrariorum reprime,
 Et cultor vnus Dei
 Eundem, & vnum prædicet.

Mentes superbas deiice,
 Cristas inanes deseca:
 Homo gerens morem Deo
 Amore fratris ardeat.

Non bilis exurat icur,
 Frequens & iracundia:
 Nec Phœbus iratum cadens
 Christo renatum deserat.

Mollito duriusculos,
 Molles item corrobora:
 Pergant boni, furgant mali,
 Et tetra facta desceant.

Solare mœstos, debiles
 Firma, cadentes sustine,
 Lassos foue, rudes doce,
 Vagos reduc, & deuos.

Feruore

M

Liuor

H Y M N O R V M

Liuor faceffat inuidus,
Abfit fimultas, & dolus,
Paffimque regnet, floreat
Amabilis concordia.

H Y M N V S 12.

AD CHRISTVM, PRO VNIVERSA
reftitutionis humana Oeconomia.

Temporibus cunctis, ante omnia tēpora, amas nos,
Christe, decus summi, delictumque Patris.
Primitus, in cælo, te vinci es passus amore:
Excussit patri te pia cura finit.
Laberis in terras, te Virginis inferis aluo,
Induerisque hominem, dissimulāsque Deum.
Alternis tamen id vicibus, te namque recondis
Intra hominem, produnt inclyta facta Deum.
Carnificum tandem ante oculos in vertice montis,
Te domitum domita morte triumphat amor.
Quò te non adigat, mersum qui funere acerbo,
Detrahit inferni Ditis ad imperia?
Nimirum eductos diuturno vt carcere Patres,
Præuius adfertor, sidera ad alta, vahas.
Illinc munificus mage multo, missile donum
Depluis in viua pectora iuncta fide.
Halitus is sacer est, cuius vi, & numine, cæli
Plaudimus hæredes, sub genitore Deo.
Hinc quoque fraterni tu nos dignaris honore
Nominis, exteros flumine sanguineo.
Nec tibi crux, nec mors satis est pro talibus, almo
Corpore ni pascas, sanguine ni exhilares.
His epulis refici nos vis, censoria dum lux
Terrigenas sistat Iudicis ante pedes.
Supplicibus votis ideò præuertimus iras,
Contractam; fassi colluuiem sceleris.
Parce reis; fratrum quam ferris ad ima tuorum
Nomine, tam fratres subuehe ad astra tuos.

H Y M -

H Y M N V S 13.

IN CRUCEM CHRISTI IESV, QUÆ
fidei Christiana fundamentum & columen est:
Per Profopoziam.

VT te suspicio surgentem in sidera truncum,
Quo Domini rerum dulce pependit onus!
Vt te despicio, defixum viscere terræ,
Eluctantem homini conciliate Deum!
Brachia quadrijugum tendant quò tensa per orbem?
In te homines ni sic colligis, inque Deum!
In te Christiadam conuertis lumina, per te
Astra petens, ad se nos trahit vsque Deus.
Hei mihi, quò n gestas interrita corpus IESV,
In nihilum effusus quàm propè mundus abit?
Sol picea obducit tristes ferrugine vultus:
Territa nocte graui lux, per inane, fugit.
Consternata fremit, vomit excita terra sepultos,
Absiliunt cautes, rupta sepulcra iacent.
At, nec prodigijs Iudaica pectora tantis
Mollescunt, rigido dura adamante magis.
Innocui necdum satiantur funere acerbo,
Plus cane & oderunt, peius & angue Crucem.
Cæca Dei socios rabies propellit ab vrbe,
Qui Crucis, & Christi nomen in orbe serant.
Tu titulos, in cuncta sequax, comitaris Iesu,
Credentum liquidis corpora tingis aquis.
Tu sacra (sic perhibent) inter mysteria fulges,
Tempore quo Christus candida crusta sūbit.
(Norunt Christiadae, fas hæc latuisse profanos:
Hinc canis abcedat, sus & amica luto.)
Signa Crucis rutilant spatiosum lata per orbem:
Instrendens Solymus rumpitur inuidia.
Irruit in lignum vitale, exturbat ab alto,
Ingenti infossum te scrobe confepelit:

Dionys.
Arecopag.
Chrysof.
homil.
Quod bo-
mosu Deo.
Cans, hæ-
reticus,
Sus, Epi-
cureus.

M 2

Nè pia

Ne pia posteritas monumenta reperta', nefandæ
Dedecus in gentis vertat, & exitium.

Hoc leue sit, si non Cypridos simulacra pudendę
Tetra, super tumuli mole colenda geras.
Incaſſum hæc : nam poſt aliquot te ſæcula prodis,
Æquales inter cognita vera Cruces.

Oſtenti indicij multos namquæ ægra per annos
Exiit attactu fœmina ſalua tui.

Helena. Hoc ſtudijs Helenes à cunctipotente tributum
Per populos latè poſthuma fama canit.

Quæ regio in terris rerum eſt ignara tuarum?
Vertitur en laudi, quæ fuit opprobrio.

*Conſtan-
tinus He-
lenæ filius.* Proferat in vulgus facundia Conſtantini,
Qualis ei medio eſt viſa micare die.

Ille parès aquilas, victricia temporis acti
Te Cruce conſiſus, ſigna valere iubet.
Deinde triumphator, te præduce vectus ad Indos
Cæſar ab occiduo te rapit Oceano.

Quippe fidem potuit tantus feciſſe monarcha
Præſaluta memorans bella peracta Cruce.

*Theodo-
ſius.* Vim ſimilem ſenſit, ſocius cui militat æther:
Sternit & hoſtiles grandine, & imbre globos.

Si patribus præſcis edulcet flumen amarum
Iactus in id ligni, quid minus ipſa habeas?

Si Moſis Pharios exforbet Virga dracones,
Mens pia peſtem Erebi te perarata timet?

Exod. 14. Per te aditus nobis ad ſidera, quidquid Hebræis
Illa repentinum per freta pandat iter.

Quidquid aquas populo extundat de cautibus aſpris,
Tu mihi fons nunquam deficientis aquæ.

Tu Paradifiacis prius arbor conſita in hortis,
Tu vitæ fruges vna perennis habes.

Sub te tuta quies, ſopor eſt irruptus. abarcet
Si colubros, verno tempore, vitis odor;

Hoſce tuos & ad aſpectus, qui letifer anguis
Morſibus agnitis, protinus emoritur.

Quàm benè de cunctis merita es, de gente ſideli

In Do-

In Domino quotquot ſpem poſtuere tuo.
Sic Chriſti teſtes armæ ætate priori,
Ne male ſupplicij tempore deficient.

Res noua : tranſuerſis quidam te effinxerat vlnis:
Immiſſæ membris abſtinuere feræ.

Mille genus morbis obiecta, & comprimis ignes:
Mors retrahit timidas, te rutilante, manus.

Ritè repurgatas ſi, Crux, ſignaueris oras,
Mortiferis abeunt miſta venena ſcyphis.

Tu quoque quid poſſis, expertus apoſtata Cæſar:
Primates Erebi cuius in ore fugas.

Te viſa, dat Segnities, dat terga libido,
Diffugit & triſtis Spiritus inuidiæ.

Abijcit vndantes ventofa Superbia criſtas,
Et breuis actutum concidit ira furor.

Proin, quocumque loco me mors, me vita manebit,
Obuerſare oculis, Crux benediſta, meis.

Te penetrare meum, nocturni ſponda cubilis,
Te paries habeat, tecta que celſa domus.

Te videam in ſceptris, niueo diademate regum:
Purpura prætendat ſymbola clara Crucis.

Quiſquis Apoſtolicis placitis conſtanter inhæret,
Hæreſis inuita te gerit inuidia.

Ethnicus attollat rugoſa nare cachinnos,
Me me probra iuuat ſuſtinuiſſe Crucis.

In te conſpicio partæ monumenta ſalutis:
Tu mihi Crux hominè ferſq; referſq; Deum.

Aſpiciens in te, qui tanta eſt paſſus, Ieſum,
Te fero, Crux, oculis, pectore, mente fero.

Si domo treis hoſtes, Carnè, Cacodemona, Mundum,
O bona Crux, in te glorier, & moriar.

*Euseb. lib.
8. cap. 7.*

*Julianus,
comitante
Mago.*

LIBER TERTIVS.

H Y M N V S I.

IN ANGELOS OMNES, ET PRAE-
cipue, In Michaelem Archangelum.

Lata caeli qui neget agmina
Mortalium res, aut minimum, aut nihil
Curare, damnarit tenebris
Consimili ratione solem,

Præscripta nolit qui sibi munera
Cursu diurno sedulis exequi,
Lucis per orbem seminandæ
Continuum renuens laborem.

Non finis ullus, non mora, non modus,
Vlli angelorum, credita munia
Ni compleant, omnes supremi
Patris in imperium sequaces.

Pars astat ardens lumine flammeo:
Pars entheis differta scientijs,
Quas spargat in cœtus (cuique,
Nullius inuidia) nouenos.

Vnum obtuêri, concinere & Deum,
Munus perenne est, ac opus omnibus:
Siue orbibus quidam regundis
Præpositi, Patre sub benigno

Currentis anni temperiem ordinent,
Ventos, procellas, flumina vertere
Sidentum ab infra consueti
Corporibus genus omne pestes:

Prouinciarum siue alij status,
Et principantis iura monarchiæ
Suffulciant, præsentè vultu
Nil patris ista vetant fruisçi.

Matth. Terram colentum si minimus comes
18. cap. Cæli minister sit minimo additus,

Expers

LIB. TERTIVS.

95

Expers voluptatis, leui nec
Nictu oculi queritetur exul.

Mortalium flent rebus in asperis:
Gaudent secundis, non secus ac suis,
Dum carnis exortes supernæ
Confocient melius choreæ.

Forma frequentes conspicua hætenus,
Innotuissent huic generi, genus
Hos noxiæ omnis ni perosos
Et scelus, & vitium fugassent.

Visi ruentes curribus igneis
Quondam puello per iuga montium,
Vatis rogatu, Dorthaima
Quum premit hostis eos in vrbe.

Dorthaim.

Vifus trucidans, ilicet vnicus
Totam Syrorum colluicem, sacræ
Muros sub vrbis clade tanta
Vix benè Sennacheribbe saluo.

Sennacherib.

Præana quamuis lætior hunc tibi
Cantet Michael, Christiadum chorus,
Victoriam qui sæuo ab angue
Percelebrem miseris reportas,

Mendacij ne subdolos artifex
Innoxiorum nomina deferat
Totos dies, noctesque posthac
Iudicis ad rigidi tribunal.

Tu dulcis Agni signifer inuehis
Aulis olympi materiam vberem
Laudisq;, nunquam desinētum &
Laticias e piniciorum;

Non ferre tardus terrigenis opem,
Si forsitan instet dura necessitas:
Spectator vt Gargahushorum,
Sic locuples simul ipse testis.

Qua parte rauci despicit Adria
Fluctus, sacellum vertice sustinens,
Quo non fide vana retentet

Angelici

Angelici monumenta amoris.
Bellator adfis impiger, inclite
Non obterendis tempore laureis:
Et qua potes vi, Christianam
Quod facis, vsque tuere gentem.

HYMNVS 2.

In diui Ioannis Baptistæ Natalem.

Piget prophetam dicere
(Si vera fas est eloqui)
Quo terra nil maius parit,
Quo sol nihil maius videt.
Immò omnis hunc honos decet,
Quem Christus ipsa veritas
Verbúmque Patris maximi
Heroa cantat maximum.
Rectè mones: Zachariæ
Plectatur is silentio,
Mortalium qui maximo
Dulces modos negauerit.
Salta, puelle, conditus
Imo parentis viscere:
En Christus aduenit tibi
Cœli, foliæque gloria.
Quæ, voce clara, non potes
Aluo parentis abditus,
Testare sacra gaudia
Inusitatis motibus.
Latens latentem perspice
Noui datorem muneris,
Caliginis qui fordidiæ
Labem tibi deterferit.
Te noxiæ purissimum
Vult ille, qui tua manu
Tingi rogabit postmodum.

Jordanis

Jordanis alto gurgite.
Vox calta matris virginis
Illapsa matris vt tuæ
Est auribus, statim tibi
Infantulo cor perculit.
Quod ventre gestat pignoris
Inhalat in te gratiam,
Quam tu puellus candidè
Cum matre fœta diuidas.
Felix puer ter & quater,
Qui nec teipsum sentiens,
Sentis Dei præsentiam,
Agnoscis auctorem omnium.
Salta, saluta lusibus
Deum, quibus licet modis:
Qui vate quouis plus habes,
Ordire vatis mûnia.
Puelle, vatum maxime,
Quo tu affatim refertus es,
Communicato spiritu
Vates parentes effice.
Natiuitatis hæc tuæ
Inuisa plus satis mora est.
Muto ocuis tenax patri
Resolue linguæ vinculum.
Emerge magne pufio,
Diffunde primulum iubar:
Hilarare mundum tempus est
Ortus tui diluculo.
Præcede solem, Phosphore:
Hero anteuerte, Prodrôme,
Non dispari vocis sono,
Clamore, vita, sanguine.

N

HYM-

In necem D. Ioannis Baptiste.

LVgete valles, & nemorum abdita,
 Audita vobis, reddita vox filet
 Constante ad Christum vocantis
 Prolem aravis vitiosiore.
 Anne itis & vos in lacrymas, vagi
 Iordanis vnda? quæ trepida manu
 Haustæ hospitis sanctos Iesu
 Tingere vos meministis artus.
 Audistis illapsum patriæ sonum
 Vocis, ruentem sede ab olympica:
 Charissimo aures applicate,
 Terrigenam pia turba, Nato.
 Quid conspici non licuit, quibus
 Sese videndum vertice, Spiritus
 Donavit innixum sacro
 Visibilis in specie columbæ?
 Ille, ille vestri fluminis accola,
 Tensio qui Iesum prodidit indice
 Agnum Dei mitem, efferati
 Occubuit gladio Tyranni.
 Ille, ille nulli non venerabilis
 Vultus, sacrandum sideribus caput,
 Lactique non cessura ceruix
 Fœmineos abit in triumphos.
 Res bella, mœchæ filia, mobili
 Saltu impudicum docta mouet latus,
 Mœcho suæ mœchæ parentis
 Plus nimio placitura regi:
 Saltationis præmia vt auferat
 Disco prophetæ depositum caput,
 In posterum ne probra fœdi
 Liber adulterij loquatur.

Infanda

Infanda quis non hæc canere horreat?
 Ante ora regis discus obambulat,
 Ante ora mœchæ, satraparum
 Vix satis ista ferente coetu.
 Fœta illa tantum tigride sæuior
 Pascit tuendo ardentia lumina:
 Vix illa vesanum furorem
 Exsatiat fluitante tabo, &
 Marcente iam vultu Iuuenis. sed &
 Adhinniens rex dissimulat nefas:
 Quicquid tyranni pectus atrox
 Subsiliens Nemesis flagellet,
 Impunè quod non is ferat, illicò
 Regno exuendus, non sine Gallici
 Luctu exili (testis Vienna est)
 Carptim animum lacerante luctu.
 Hæc pauca mœstæ sunt tragædiæ,
 Diuina si fas consilia exequi,
 Quæ diritas nunquam cruenta,
 Aut hominum labefactet actus.
 Certè necesse est cedere Phosphorum
 Ardente Phœbo, cedere prodromum:
 Et, quem modo vitæ præiuit,
 Funere sanguineo referre:
 Squalore furui carceris oblitum,
 Legis sub vmbris progenitum, prius-
 Quam luce, funesto renudet
 Membra Deus moritura trunco.
 Tu Diue, Diuis maximus addite,
 Terram colentum maximus vt cadis,
 Mortalis aulae temnis auram,
 Ætherea mage dignus aula.
 Doctrina per te tradita si nitet
 Veri, expiato crimine noxiæ
 Da veritatem labe demta
 Discere, teque sequi magistro.

N 2

HYM-

HYMNVS 4.

In D. Petri liberationem à vinculis.

Quem vult olympi prona benignitas
 Fulgere summo conspicuum gradu,
 Gurgustij nunquam pusillum
 Assiduæ latebræ tenebunt.
 Præter phaselum vix benè futilem
 Nil, Petre, noras, raraque retia,
 Qua luce te te ad functionem
 Christus Apostolicam vocauit.
 Orbi regundo quem deus alterum
 A se potenter legerit arbitrum,
 Qui clauē, non claua minaci
 Ius homini, superisque dicas,
 Herodianus detineat furor
 Vincitum catenis? Non ita, quamlibet
 Obsessus armatis, profundo
 Somnum ineat religatus antro.
 Coetus piorum questibus interim
 Cælum fatigat, non sine lacrymis,
 Dum liberantem extundat astris
 Aligerum precibus ministrum.
 Cunctatur is nil; horribilis fores
 Antri recludit, fulgure splendido,
 Vinculisque captiuum solutis
 Præcipit ire sibi secundum.
 It liberator terrigenæ angelus:
 It liberatus, mancipium angeli
 Cephæ, adhuc visus nec audet
 Credere, nunc quoque semisomnis
 Nil claustra portæ hinc obuia ferreæ
 Ambos morantur, nil sera pertinax,
 Vectesue, diuinisque cuncta
 Obsequiosa deinde iussis.

Nunc

Nunc, Petre, tandem certior es tibi
 Partæ salutis, nec manicas times
 Herodianas, aut parata
 Saxa tibi à populo, aut securim.
 Stant præstituræ fata tibi necis,
 Testante Christo, vincula te manent,
 Te par cruci crux & magistris,
 Canitie niuea decorum.
 Nos interim si compede noxiæ
 Pressos leuaris sollicitus pater,
 Ad gratias tecum olim agendas
 Nos socios, alacresque habebis.

HYMNVS 5.

In Petrum Cruci affixum.

Quem (rogo) pastorem se dignum legit Iesus?
 Qui post habet Deo patrem, sese, omnia:
 Quem non terret iter, dum iungi detur Iesu,
 Per turgidum ventis strepentibus mare:
 Cui diuinus amor torret præcordia, cui cor
 Reunxit ære triplici tenax fides,
 Progeniem Æterni properè testata Parentis
 Supra omnium vanam fidem mortalium.
 O quam conspicuū est periuro in præfule crimen!
 Si non amaris eluatur lacrymis.
 Labitur insignis pietate, & fortibus ausis,
 Metuant sequentes vt sibi confidere.
 Quanquã alia est ratio tam fædi in præfule lapsus,
 Vt mitior sit cæteris peccantibus,
 Quem Deus antetulit reliquis, nec sæuiat ira im-
 Placabili, lapsus pudendi conscius.
 Signa dabit rauco vigilans quum gutture gallus,
 Singultienti vt lacrymas extorqueat.
 Fœlix qui monitus, respiscit, ab oscine gallo,
 Christi efficaci tactus idem lumine.

N 3

Spem

Spem veniæ vt faciat , veniam cuiunque petenti,
 Merentibus reis, reus dux, & caput.
 Exigit Altitonans talem, cui flectere didisti
 Tria & virum, rursusque quinque milia
 Donat; Apostolicos primus qui libet honores,
 Fando intonans suis salutem publicam.
 Primus in horrentes eat atri carceris umbras,
 Et prima sacret morti Iesu vulnera:
 Qui post fata Dei patret miracula primus,
 Exuscitans heri optimi potentiam.
 Hisce rudimentis primus præconia Verbi
 Exorsus vrbe, quæ necem Christo irrogat,
 Littoreas post hæc peregrinus fertur ab vrbes,
 Haud iam amplius fastidiosus lucrio,
 Seu Solymæ, cui se addixit pro tempore, gentis,
 Siue Helladis fautorus æquæ barbaris.
 Primatem Antiochi tenuerunt mœnia, sedis
 Auctoritatem maximæ, & nouum decus
 Admirata: Asia hoc magno magna vsa magistro,
 Pontusque, Cappadoxque, cum Bithynijs,
 Compluresque alij numero, quum maxima Roma
 Acciuit ad se Apostolorum maximum.
 Sic voluente Deo, ne magna impostor in vrbe
 Mauortiam gentem dolosus fascinet
 Fraude Samarites nimia, se credere cælo
 Ausus, volatum dirigente demone,
 Dum ruat in præceps, sparsurus sanguine terram,
 Simonis ad preces pias Simon magus.
 Res peperit famam Petro, qua dogmata Christi
 Occasione gentem in omnem diuidit.
 Hoc sit principium imperij, sub principe Roma,
 Quod morte tandem constet, atque sanguine.
 Hoc sceleri decuit scelus accessisse Neronis,
 Vt Christi amicum tollat in diram crucem,
 Ad terram capite inuerso, qui commode olympum
 Spectet, sui Christi perennem regiam,
 Orbe excessurus fato non dispare herili,

Simon
magus.

Iactator

Iactator olim adire promptus carcerem,
 Deniq; vel mortem fidi comes vsque magistri,
 Si facta promissis quidem respondeant.
 Proh Deus, hinc quæ non tegis, & periuria pensas
 Nudus, supinus Petre in alto stipite
 Distentus? Maria ac terras emensus, olympo
 Iter vltimum nunc tendis, vrbe Romuli
 Teste, tuos cineres quæ relligiosa tenebit
 Dum murus vrbem victor inclitam ambiet.
 Interea tu, Petre, sacri moderator ouilis
 Non leste frustra, credito tibi gregi
 Omnigenas pestes, rabiemque auerte luporum,
 Dum læta Christus apparabit pasua
 Montibus in summis vbi flos; vbi perpetuum ver
 Fœlicibus deducitur fauonijs.

H Y M N V S 6.

In D. Paulum conuersum.

Comperta narro, credite posteri:
 Ex efferato mirificè lupo
 Effectus est agnus, cruenti
 Abijciens studium furoris.
 Qui dente acuto effregit ouilia,
 Expleri ouillo sanguine vix potis,
 Nunc faucibus se det luporum
 Sponte sua, lanijue cultris,
 Audita si vox cælitus exigat
 Christi increpantis: Saule, quid in Deum
 Cæcatus ista mente, nullo
 Consilio, aut ratione sæuis!
 Iactare calces in stimulum ferox
 Impunè speres? Quin age, proxima
 (Vt te obsequi cerno) Damascus
 Perficienda tibi, docebit.
 Ne sit meorum qui mea valdius

Disse-

Disseminarit dogmata, latius

Te, qui salutem restitutam,
Et memoret titulos Iesu.

Cristis superbus, quadrupedante equo

Qui vectus ibat, sternitur obrutus
Vi fulguris mox irruentis,
Vocis & horrifico fragore.

Hæc militis tirocinia optima

Sint Christiani, præcipitatum humo
Hærerere, fastuque arrogante
Deposito, Dominum vereri.

Descendat in se, nil tribuat sibi,

Et totus vno pendeat à Deo;
Vitæ suæ summo relinquat
Mortis & arbitrium Parenti,

Quicumque cælo affectat iter breue :

Quò, Paule, raptum te quoque credimus,
Seu mente, seu carne in caduca,
Ambiguum in medio relinquis.

Hic nempe ternis orbibus altior

Arcana totis auribus imbibis,
Quæ corporali septum amictu
Commemorare homini nefas sit.

Nunc te choris cælestibus insitum,

Te prædicamus, non tamen inscij
Odisse inexhaustam ruentum
Ingluuiem quoq; nunc luporum

In Christiani perniciem gregis.

Largire Christo proximus, vt prece

Multum potes, fidos, saluti
Qui pecudum studeant, magistros:

In strage tanta si pecoris neces,

Et vastitatem flemus ouilium.

Nil questibus iustis Iesus,
Nil precibusque tuis negarit.

HYMNVS 7.

In necem D. Pauli.

TV, qui Saulus eras prius,
Paulus nunc humili nomine diceris,

Tinctus gurgite lustrico,

Non fortis minus, at duplo animosior.

Nunc incommoda pristina

Sarcire officijs te melioribus

Par est, vrbe, tibi eximit

Quæ sacro omnigenam flumine noxiam.

Hæc Euangelij decus

Primum pro meritis scilicet accipit

Ex te, teque neci hospitem

Textis vimineis incolumem eripit.

Et quo te profugum feras,

Ni rectà ad Solymos, vt facias fidem,

Quos disperdere iussus es,

Iis indiuiduum te comitem fore?

Hinc te Cæsaream abripis

Visurus Cilices more nouo tuos,

Vt Cydni resonent aquæ

Mites, indigenæ dicta salubria.

O quantum, & quoties stupet

Te fandi artificem, flexanimum, impigrum,

Nomen Christicolis creans

Vrbs cincta Antiocho turribus arduis!

Hæc te emittit Apostolum

Promptum ferre habili dogma Seleuciz,

Regnis vt Cyprijs Venus,

Famosaque diu iam metuat Papho.

Indignatio colligit

Hic iusta, ætheream vim tibi, ne magus

Da mnatus tenebris tibi,

Posthac arte mala ludificet Cyprum.

Solyms.

Cæsarea.

Cilices.

Cydnus.

Antio-

chia.

Seleucia.

Cypus.

Paphus.

Iconium.

Quid non Iconium dedit

Quid non Lystra mali? nam cadis obrutus

Lystra.

Illic grandine faxea,

Firmo stare iubes qui pede Lystrium.

Quò te flectere iter labos,

Quò reflectere mortis veruit timor,

Si spes spargere latius

Christi dogmata? si figere certius?

Quis fando queat assequi,

Cursus Paule, tuos, sollicitudines,

Casus, verbera, carceres,

Mortes assiduis mortibus additas?

Haurit te mare naufragum

Ter, te terra semel plangit adobrutum

Saxis; horrida nox simul

Et lux ingeminat quæque pericula.

Æui terminus atamen

Nulla vi, crepera nec vice mobilis,

Vt stat cuique, Neronium

Tandem, Paule senex, in gladium incidis.

Hoc crudelius impij

Ausis vult Deus accedere principis,

Vt nex hæc tua peruolet

Orbem, per celebri septa Tyrannide.

Te non vrbe alia mori

Certè condecuit, compare cum tuo

Cepha, constet vt vrbibus

Vrbem morte pares vincere maximam.

HYMNVS 8.

In D. Andream Apostolum.

FRatres gemelli non similes magis,
 Non ouum & ouum, quàm similis tuo
 Germanus es Cephæ, prioris
 Moribus, & ratione vitæ,

Ac sub-

Ac subsequenti, paupere seu pares

Vecti phaselo, retia tenditis

Stirpi natantum, æstus, niuales

Haud trepidi & tolerare ventos:

Lucrosiori seu generosius

Piscariet vos terrigenas iuuet

Quæstu, per & spes, & metus, per

Mille pericula, mille mortes.

Insigne vobis hocce peculium est,

Iussus magistri perficere ilicò:

Laus vestra, primos patriam artem

Deseruisse, vocante Christo.

Te, post receptum si derea domo

Vitæ magistrum, Colchicus audijt

Phasis, Deum verum, diserta &

Scita Dei memorare lingua.

Te Sogdiani, te, fera gens, Saci;

Doctore claro te tumet Apfarus,

Ni fortè tanti nationem

Peniteat Scythicam magistri.

Culpatur Hellas mater at artium

Crudelitatis nomine, quæ crucem

Pro fruge tandem Christiana,

Hospitij & merito reponit.

Probrum sed esto Præsidis efferi,

Qui præter æquum, iuraque publica

Vult te reum deprædicati

Supplicium subijisse trunci.

Lis orta, certamen dubium: reo

Præses necem instans accelerat, reus

Mortem sibi congratulatur,

Plebs studet eripuisse morti.

Victrix futura est plebs, nisi fortior

Conclusus vmbri carceris, impetres

Vitæ exitum, mortem cupitam,

Qua propius sociere Christo.

Optas magistri supplicium insequi:

*Phasis.**Sogdiani.**Saci.**Apfarus.**Scytha.**Hellas.*

Clamas beatum te cruce in aspera,
Præco crucis, iam morte maior,
Et trucis inuidia Tyranni.

Cælo tonantem si quid apud Deum
His in triumphis, Diue, potes, dato
Constanter impostam misellis
Ferre crucem, opprobriumque mundi.

HYMNVS 9.

In D. Philippum Apostolum.

Iob. 14. **P**hilippe vis, faxit tibi
Christus, Magister optimus,
Patris propago maximi,
Patris videndi copiam.

Æquum petis, cui fidus is
Semper comes: Christum vide.
Imago Patris Christus est,
Et instar expressissimum.

Quæ tradit orbi dogmata,
Succo salubri viuida
Depromit imo filius
Magni Parentis pectore.

Quæcunq; præter ordinem,
Legesque naturæ efficit
Natus, Parentis Numine,
Potentiæque perficit.

Mortalibus vult optima,
Et curat omnia omnibus,
Non absque Filio Pater,
Non absque Patre Filius.

Hunc obtuere, seu Deo
Verbis Patri nouissimis
Custodiendum de Cruce
Committit alta spiritum:
Seu restitutus aureæ

Luci,

Luci, sub ortu terrio,
Die stato aureum caput
Inter recondat sidera.

Hoc postea reflectere
Nunc, quam vocaris ad crucem,
Nullis tuis laboribus
Parfurus, & periculis.

O victor immanissimæ,
O eruditor barbaræ
Gentis; tibi palmam, tibi
Plebs festa laurum porrigit.

Lucratus es Christo Scythas,
Durum genus: sed non ferus
Te purpurante laurea
Quisquam Scythes donauerit.

Hoc Ebionis vindicet
Crudelitas Scythæ inuida,
Quæ saxa, quæ diram crucem
Innoxio, & necem parat:

Hoc nempè tantum nomine,
Quòd Christus esset optime
Sub inuolucro corporis
Longo tibi vsu cognitus

Diuinitate par Patri,
Par vtriusque flatui:
Substantia sed carnea
Par cui libet mortalium.

Nunc alleuatus corporis
Mentem grauantis pondere,
Quàm nube terfa clarius
Multo deum Patrem vides?

Vt intueri te iuuat
Os aureum Christi tui?
Vt frontis augustum decus
Cæli serenans atria?

Affecte terræ, si licet,
Misertus ingementium

O 3

Sub

Scythæ.

Ebion.

H Y M N O R V M

Sub triftis exili malis,
 Beata, Diue, lumina.
 Affleete, fi liber, licet,
 Nullo perennis gaudij
 Dispendio, nos in tuum
 Asciscito confortium.
 Si quos cupifti perditè
 Vultus Dei nunc possides,
 Vultus Dei communiter
 Tecum fruendos obine.

H Y M N V S 10.

In D. Ioannem Apoftolum.

Hic dulcis eft Iefu,
 Hic fummus eft amicus
 Intèr Dei fodales
 In orbe commorantis.
 Hic fronte liberali,
 Hic ore virginali,
 Et caftiore philtro
 Primas amoris aufert.
 O ter, quaterque foelix,
 Cui fe Dei propago
 Communicare certat
 Totum tenello amore.
 Respondet huic alumnus
 Reciprocante amoris
 Incendio, fuauem
 Oculis ferens magiftrum.
 Vnà cibum libenter
 Capit, eſurit libenter:
 Vnà iuuat vorare
 Vitæ, viæ labores.
 Non vſpiam viciffim
 Magifter abſque amico

Est. hunc

L I B. T E R T I V S.

Est. hunc habet, Iairi
 Dum ſoſpitar puellam.
 Dumque induit coruſcos
 Vultus iugo Thaboris,
 Hunc vnà adefſe mandat,
 Hunc tertium eſſe teſtem.
 Quid leniſſe triſtem,
 Ob fata dura amici?
 Nouiſſimas ſub eſcas
 Sinu repente preſſum?
 Horret nec abſque amico
 Mortis neceſſitatem,
 Nec perfluit cruore
 Summis oliuæ in hortis.
 Capto licet magiſtro
 Comites metus fugarit,
 Hunc vnicum cruce alta
 Pendens vide magiſter.
 Huic adiicit labantes
 Oculos, ferit tuendo
 Oculos, tremente voce
 Cordis quatit latebras.
 Huc virgini ſodali
 Et virginem Parentem
 Committit, & Parenti
 Mox virgini ſodalem.
 Concedit his peractis
 In fata mortis atræ
 Exempla (demto amico)
 Comitum gregi relinquens.
 Nam, cæteris cruenta
 Dum fata deſtinari,
 Hunc ſubtrahit ſeorſim
 Ferro, eximit cruori.
 Feruente fruſtra oliuo
 Te Cæſar efferatus
 Pertentat: vndiquaque

Vnctus,

Vinctus, nec vltus exis
 O Diue: namque longo
 Te sæculo referuat
 Tuus tibi astra cælo
 Cotemperans Iesus,
 Sodalibus superstes
 Seram dolere possis
 Vitam, tibiq̄ue regnum
 Cæleste prorogari.
 Fers æquius, tot annos
 Protracta fila vitæ,
 Præclara facta Iesu
 Charta exarans fideli.

Cherinthus Quidquid tibi Cherinthus

baresicus. Negotii faceffat,
 Dulce est amare Christum,
 Vulgare Christi amorem.

Patmos. Mirata læpè Patmos,
 Voces ad exulantis,
 Inhospitale, sordum
 Litus, sonare Christum.

Asia. Afiz feracis arua
 Pincerna quæ propinas,
 Christi bibunt suaues,
 Christi crepant amores.

Valles tibi reductæ,
 Syluæ tibi comantes,
 Et confragosa iunctim
 Saxa accinunt Iesum.

Per rura te, per vrbes
 Ebuccinante Iesum,
 Et erudita rura
 Reddunt Iesum, & vrbes.

Ephesus. Vrbs fascinata dudum
 Cultu impio Dianæ
 Ephesus sonare discit
 Te præcinente Christum.

Tantisper

Tantisper & senili
 Ciues ab ore pendent,
 Donec tuum subintres
 Viuus, videns sepulcrum.
 Mos hic humationis
 Gentem fugit caducam:
 Luce indui sepultum,
 Efflare dium odorem.
 Lux dia se remisit,
 Euanuere odores:
 Non ossa tumba monstrat,
 Lacinium uè vestis.
 Vbi ergò nunc locorum
 Agis? Tu uinc, Christus,
 Ignis, tuine te sic
 Absorbuerere amores?
 Maior ne, te minorem
 Depasta flamma flammam
 In se abripit, vel haurit,
 Haut tamq̄ue conflat in se?
 Gaude istius beatæ
 Honoribus rapinæ:
 Paribusq̄ue nostra cures
 Feruere corda flammis.

HYMNVS ALTER IN D. IOANNEM

Euangelistam, versu Elegiaco, eadem ferè materia II.

Melliflui, Deus, ô Christi mellite sodalis,
 Impatiens comiti fidus abesse comes,
 Cuius & in scriptis (mera namq; opobalsama sudant)
 Et merus in verbis deliciatur amor,
 Estne Palæstinis, quò, te sine, Christus in oris?
 Estne locus, Christo quò sine amicus eas?
 Stârne tonans di&is præco flammantibus? astas:
 Quòm rabies abigit cæca, fugitne? fugis.

P

Induitur

Induitur rutilo solaria lumina vultu
 Sepositi montis culmine? amicus ades.
 Siue repentina sublata in morte puellam
 A mortis reuocat limine, rursus ades.
 Instant legitimæ communia fercula mensæ?
 Instruitur iussu mensa paranda tuo.
 Atterere est magnum recubantis pectora, charos
 Inque sinus charum deposuisse caput.
 Sacrilegi, est aliquid scitari, & discere nomen,
 Cuius ab insidiis perditur orbis honos.
 Christus oliuiferis genitorem implorat in hortis:
 Ad lapidis iactum, de tribus vnus ades.
 Pontificis raptum celer affectaris ad aulam,
 Pontificis veteri fretus amicitia.
 Anxia quàm cruciat te sollicitudo prehensi,
 Effodit extincti tam tibi corda dolor.
 Lumina prospectas in morte natantia amici,
 Virginis & curam virgo parentis agis.
 Tu melior Petrum cursu præuertere, Petrum
 Intima sarcophagi tecta subire sinis.
 Acrius & quis te rediuuium agnouit Iesum,
 Quum tua piscoso nassa repleta lacu est?
 Sed mea quur patulo te lingua ebuccinet ore,
 Si propè continuo mens riget iccta gelu?
 Accelera astrictum torpente fouere veterno
 Incendens Christi pectus amore tui.

HYMNVS 12.

IN D. BARPTOLEMAEVM APOSTO-
 lum, qui Nathanaël fuisse à quibusdam censetur.

Nathana-
 Ælus.

TVn' ille fuci nescius ac doli,
 Nathanaëlus, pectore candido?
 Mortalium talem Redemptor
 Veridico celebrauit ore.
 Non otioso nos tamen interim

Appelli-

Appellitamus nomine, præliis
 Te destinatum, te creatum,
 Barptolemæ, virum canentes.
 Non sæua pugnis dextera Martiis
 Hoc militanti contri buit decus:
 Non haustus humanos per artus
 Ense cruor, tepida vel hasta.
 Sed perferendis certa fides malis:
 Fastidiendæ pectus idoneum
 Et pulchræ ad extremum, trecenta
 Post repetita pericla, morti.
 Testis laborum profluit Indicus
 Gangestuorum, strenuus expolis
 Dum barbaram, dum decolorem,
 Viuifica pietate, gentem.
 Lætus secundis auspicijs, iter
 Armenij.
 Magnum reflectens, Armenium Dei
 Traducis ad veri salubres,
 Auspice Christo, & agente cultus.
 Cælo supinas, tinctus aquis manus
 Tendit Palæmon, non sine crimine,
 Rixosa fratris floccipendens
 Dicta, minas, odium, furorem.
 Quodcunque culpæ est, si modo culpa sit,
 Tersisse Christi sanguine noxias,
 In te redundat, tu suasor
 Plecteris acer, & vnus auctor.
 Mulctatus, ah, quàm supplicijs ades
 Non vſitatis! non facies cute
 Respondet abstracta figuræ
 Corporei sue habitus priori.
 Non sic onustus vulnere, totus &
 Vulnus, supremo verticis à pilo
 Calces ad imos, morte lenta
 Ex saturas rabiem Tyranni:
 Ni des secandum carnifici caput,
 Audita bis sex lingua per oppida

Ganges.

Armenij.

Palæmon.

Ne laudibus tollens Iesum
 Multa Deum simulacra damnet.
 Hæc causa mortis sponte obitæ tibi est:
 Hæc mors olympo reddit Apostolum
 Non carne, mundo, non subactæ
 Mortis & imperio minorem.
 Nunc ampla cæli regia vindicem
 Intaminatis tollit honoribus
 Te veritatis, te seuerum
 Sculptilis impietatis hostem.
 Quem pelle detracta furor efferus
 Fædè impiorum aspectibus obijcit,
 Nunc insitum cæli choreis
 Perpete Christus honore vestit.
 Fallorne? priscum non studium tibi est
 Eliminandi nomina, queis Dei
 Vim ligna, vim fulgens metallum,
 Atq; hominum stupor arrogauit?
 Infanientes quæ malè fingimus,
 Idola nostro disijce pectore,
 Luxum, caducæ vitæ amorem,
 Numen & exitiale numi.
 Qua gratia nil non potes, effice
 Exasperatum concilies Patrem,
 Ne Numini nugas inanes
 Præposuisse coarguamur.

HYMNVS 13.

In D. Iacobum Maiorem Zebedai filium.

FRater Ioannis, comes indiuulsus Iesu
 Hic Iacobus, habet
 Mansuro Pater æternam cum nomine vitam,
 Sive per ora virum,
 Quos semel absumunt perituri incendia mundi,
 Sive magis superum,

Qui

Qui saturi ambrosia, dulci qui nectare viuunt
 Tempore perpetuo.
 Quid ni æuum ducat sine fine volubilis æui,
 Qui Patris vnigenæ
 Inter præcipuos tres annumeratur amicos?
 Quo sine, filiola
 Non surgit Iairi, non montis vertice vultus *Iairus.*
 Induit insolitos
 Christus, oliuiferis nec sanguine sudat in hortis,
 Proxima fata videns.
 Ast vbi diuinos concepit pectore flatus,
 Corda mouente Deo,
 Post quinquagenas, impleto tempore, luces
 Funere ab horrifico
 Seruatoris heri, sedato pectore fatur
 Vir pietate grauis,
 Mistus Apostolicæ, tractant dum seria, turbæ.
 Erudit hinc Solymos. *Solymi.*
 Finitimæ accipiunt vitalia dogmata gentes:
 Dat Samaria tibi, *Samaria.*
 Dant tibi, Diue, manus, bello gens aspera, Iberi: *Iber.*
 Diues abis spoliis.
 Terrarum spatia emensus, spatia æquoris alti,
 Redditus es Solymis:
 Vt furor Herodis, gente acclamante nefanda,
 Demetat indigenæ
 Inuisum caput. Interea dominator olympi
 Hoc tibi honoris habet,
 Vt bis sex è principibus, queis cederet orbis,
 Sanguine purpureo
 Primus Apostolica, reliquis dux, morte litaris.
 Da, venerande Pater,
 Pastores primi tua prima exempla sequantur
 His quoque temporibus;
 Queis verum, pietas, queis sordet auita tyrannis
 Vndique religio.
 Hermogenes laudum si pars non parua tuarum
 P 3 Nobilis

Nobilis hæreticus
 Ore tuo astrictus, satagas pervincere & huius
 Temporis Hermogenes,
 Qui fraude, & furijs, qui ferro, & sanguine læui
 Impia bella gerunt.
 Hos tu elucratas melioris fraude rapinæ
 Restituas fociis
 Nostratum gregibus, qui cæli in pinguia Christum
 Pascua consequimur.

H Y M N V S 14.

*IN D. IACOBVM, MINOREM VULGO
 dictum, alias cognomine Iustum, & fratrem
 Domini, Alpha filium.*

Salue magne Pater, quem non contagio sæcli
 In mala propensis contigit vlla notis.
 Te frugi puerum, & iuuenem vicinia dixit,
 Personat & sanctum tota platea virum.
 Auctum te duplici titulo, insignemque veremur,
 Iustus enim, & Domini nomine frater eras.
 Hoc solum tibi delictum, tibi sola voluptas,
 Sola & inexhaustæ cura, laborque, preces.
 Arguit hoc facile tetrici constantia vultus,
 Et rigidè indurans callus vtrumque genu.
 Nunc specie venerandus ades, cultuque senili,
 Exornante tibi tempora canitie.
 Canitiem mitra simul exornante bicorni:
 Namque vigil pastor præficeris Solymis.
 Et iam pontifici triginta impleuerat annos
 Officium, Angelico dignius officio,
 Quum tu iudicium de Christo ferre iuberis,
 Arduus & templi culmine verba facis.
 Cur bona de Christo cunctator dicere cessem?
 En Deus æthereæ, dicis, in arce sedet.

Olim

Olim nubiuago inuectus per inania curru
 Censor terrigenum, censor erit Superum.
 Finieras; pinnis mox deturbatus ab altis,
 Et media excussus præcipitaris humo.
 Et sic, Diue, iaces, animamque efflasse putaris:
 In genua assurgis, fundis & ore preces,
 Pro gente hostili: furiali percitus ira
 Comminuat fullo dum tibi veste caput.
 Ergò quæ tibi terra necem trux intulit, ipsa
 Contiguum templo terra dedit tumulum.
 Corporis hæc sunt tantum, molisque caduce;
 Nam meliore tui sidera parte petis.
 Scilicet hic, fuscæ demto velamine nubis,
 Et gaudes Christo, perfruerisque tuo.
 Nec tibi causari quidquam licet otia agenti,
 Quo minus assidua nos prece, Sancte, iuues,
 More tuo: nec enim quidquam mutatus ab illo es,
 Qui veniam innumeris hostibus vsque petit.
 Exaudi, fer opem nobis, qui iussa Tonantis
 Perficere ardemus, & tua facta sequi.

*IN D. THOMAM APOSTOLUM,
 Græcis Didymum.*

H Y M N V S 15.

Non animi est humilis, pro præceptore pacisci
 Vitam. Quid, hoc suadere idem sodalibus?
 Carceris vt subeant vmbas, mortemque capeffant
 Doctoris in periclitantis gratiam?
 Si tumidæ hinc absit modò confidentia mentis,
 Præsentem nec sis destitutus spiritu,
 Bellè: sin secus, in nihilum iactantia abibit,
 Vt nullo inanis bulla sit vestigio.
 Id liquidè ostendis sub tristitia fata magistri,
 Turpi fuga tuæ saluti consulens

Lucifugus

Lucifugus plane, focijs abstractus, vt ipsum
 Octo diebus excitatum à mortuis
 Christum nõ videas, neq; duro pectore credas,
 Nisi notes oculis hiantia vulnera,
 Siue citatrices rediuiuo in corpore Christi
 Superstites: nisi cauo lateri, indice
 Immisso, penitus liceat tentare latebras.
 Procrastinatricem ipse contumaciam
 Fert Dominus: rediens palmasque, pedesq; renudat.
 Oculis tuis, præbet latus palpabile.
 Tunc demùm ingenuè Dominumq; Deumq; fateris,
 Non absque tardioris hesitantia
 Culpa non modica, tibi quam condonat Iesus,
 Surrectionis hoc fidem astruens modo,
 Te dubitante vno dubitent ne postera sæcla.
 Incumbis hinc mox gnauiter negotio,
 Siue feros Persas adiens, seu fortia bello
 Germaniæ tumultuantis pectora.
 Ne taceam Hircanos felices vberè glebæ,
 Protuberantis & botri, præter modum.
 Indi. Quid metuas, qui Memnonios procurris ad Indos
 Christum ferens & ore prompto, & pectore
 Constanti, intrepido per adactæ incendia prunæ,
 Seu laminarum duriter candentium?
 Non incensa tibi fornax extorquet Iesum,
 Non spiculatorum mucro concurrentium,
 Calami-
 niæ. Queis te perfossum vidit Calaminia, Christi
 Quæ te sinu tenet sepultum Martyrem.
 Quid tibi non viuo, non debeat vna sepulto,
 Encomiis te concinens, Ecclesia?
 Quæ tibi vita fuit, quæ, vitæ terminus & mors:
 Vero asserendo & hæc, & illa seruiit.
 Exemplis da, Diue, tuis nos quærere verum,
 Solique vero viuere, & vero mori.

HYMNVS 16.

IN D. MATTHÆVM APOSTO-
 lum, Evangelistam, & Martyrem,
 alias Leui.

Matthæe, diues linque telonium:
 Christus, relicta sede nefaria,
 Inuitat, & sacræ cooptat
 Te comitem, sociumque mensæ.
 Quænam sit, haud nunc, post melius scies:
 Discenda primum pauperies, cibo
 Contenta vili, sæpè nullo,
 Peruigiliq; subinde nocte.
 Nil hic morantur te loculi graues,
 Lucri cupido pectori & infra:
 Pauisse lauto iam repertum, est
 Vnica cura, epulo magistrum.
 Non sit virorum milibus in decem
 Solertior te, ponere calculum:
 Siue ingeni viua acumen,
 Siue agiles digitos putemus.
 Non dicta Christi, factaque plenius
 Quisquam tabellis pingere doctior;
 Vernacula quæ scripta lingua
 Sepè legant, relegant Hebræi:
 Voces priusquam torridus Æthiops
 Ex te salubres auribus hauriat.
 Namque igne solari perustam
 Dat tibi forsque, Deusque gentem.
 Is præco Christi per medios virum
 Coetus nigrantum, quos niuis æmulo
 Mersos semel puro fluenti
 Gurgite restituas nitore.
 Miraculi vim nec superam Pater,
 Quæ dogma sanctum fulciat, abnuat:

Nam

122 H Y M N O R V M

Nam regium sub lucis oras
 Mirificè reuocas puellum.
 Te casta Regis filia & auspice,
 Christo dicauit virgineum decus:
 Sed sustines pœnam magister
 Propositi bene pertinacis.
 Infanientis namque odio proci
 Deprensa ad aras occidis hostia,
 Et sacra, quæ fers incruenta,
 Imbuis ipse tuo cruore.
 Proin annuis te concio laudibus,
 Nostrumq; dicet carmen Apostolum:
 Euangelistam te sonabit,
 Sacrificumque, Deiq; testem.

H Y M N V S 17.

*IN IVDAM APOSTOLVM, MINORIS
 Iacobi fratrem, & Simonis Cananei seu Zelote,
 aliàs Thaddæum, aut Lebbaeum.*

NVnc vis Thaddæus, modo vis Lebbaeus, Iuda,
 Dici recepto nomine
 Alterutro; nec enim nomen contemnis Iudæ,
 Confessionem quod sonet
 Numinis ætherei, diuersam nomine ab illo
 Quod inquinauit proditor,
 Florem hominum perdens blanda sub imagine amici,
 Falsaque fraude tessera.
 Nam quanta Armenius circumdat pascua Tigris,
 Euphratis alta & flumina:
 Non tibi magna satis portanti nomen Iesu,
 Salutis & mysterium.
 Intima nam Ponti, penitus sedesque repostas
 Prouisus, & gentem asperam
 Doctrina informans subigis, monituque salubri,
 Ditissimis successibus.

At ne-

LIB. TERTIVS.

123

At neque lentescit gelido mens ignea Ponto
 Ardens salutem publicam.
 Quadrifidum incendis scriptis flammantibus orbem
 Licet tabella perbreui.
 Iudicij magni horrores, faciemque timendam
 Idoneis coloribus
 Pingis, & angelicæ inculcas exempla ruinæ,
 Sodomumq; combustas domos.
 Vnde supercilium ponant, animosq; tumentes
 Planè gigantæum genus,
 Osores veri, perfricta fronte negantes
 Patrem, Patrique filium,
 Ventris mancipia, & Veneris, mercèdis auari,
 Numi nitentis aucupes,
 Ventosa inflati sophia, cœlestium inanes,
 Auræ leuis ludibria:
 Quales huc, illuc, rapiantur in æquore fluctus,
 Minimoque momento cadunt.
 Qualia disparent errantia sidera, nullo
 Post hæc sui vestigio.
 Qualis & assurgat ramis viridantibus arbor
 Denso petens cacumine
 Tractus aëreos, quæ flore, & fronde caducis
 Spem ludat aspectantium.
 Tales nos hodie, numero exundante, videmus,
 Duro nimis spectaculo,
 Qui pia quæque alijs, qui relligiosa crepantes
 Dictis hiant inanibus,
 Virtutis vacui, ficto qui pectore cedes
 Coquunt, ferunt incendia,
 Exitium in præceps se, discipulosque daturi
 Gregis sacri dispendio.
 Hæc benè prædixisti, supero quæ despicias axe,
 Labentis in mundi exitum.
 Respice nos, precibusque tuis tutare, ruinis
 Et nos pauentes surripe.

*Epistola
 unica 7m-
 da.*

Q 2

H Y M -

IN D. SIMONEM APOSTOLVM, SEV

*Simeonem, qui & Cananans à Cana Galilæa, siue
Zelotes Græcis inscribitur, Iacobi mi-
noris & Iuda frater, patre
Cleopha.*

Dicite, quis? Simeon Zelotes. Quo genere ortus?
Dauidis è stirpe inclyta.
Ætas quæ? Centum, Iustris cum quattuor, anni,
Traianum adusque Principem.
Et quæ conditio? Septemplicis ostia Nili
Mirata sunt Episcopum.
Accepit Solymos, sublato fratre, regundos,
Non fratre Iusto iniustior.
Multa senem circumueniunt incommoda, rixæ,
Fraudes suorum ciuium.
Quod crimen? pietas nullo vincenda labore,
Pœnisue longi carceris.
Quis tandem vitæ exitus? ardua roboribus crux
Absumit annosum senem,
Non sine cordolio populi, nec Iudicis: at non
Parcit sibi fortis senex:
Tantus amor mortem morte expressisse magistri,
Crucem & cruci reponere.
Vix moritur, viuit medio vel funere, Christus
Cui viuit alto pectore.
Si tibi, sancte senex, vita, & mors aspera, dulcis,
Quæ non beato dulcia?
Mollitiem hanc nobis, ô dux inuicte, supinam
Et deprecare inertiam.

In D. Matthiam Apostolum.

Pro merito infœlix abeat, quò dignus, Iudas:
Aëra polluerit,
Cælo, solo, sibi grauis.
At tu fume locum decussi è sede, futurus
Proximus vndecimo,
Dei probatus calculis.
Fors tibi non sortem dedit hanc fortuna, mouetur
Numinis vna manu, &
Æquissimis arbitrijs.
Et tibi iustitiæ quæ desit portio? iustum
Si statuente Deo,
Post terga linquis Barsabam.
Ergo instas operi, spartamque interritus ornas,
Intus agente Deo,
Fandique dante copiam.
Multa fidem dictis faciunt miracula: morbi
Vndique diffugiunt,
Diræque pestes Tartari.
Rumpitur inuidia Iudæa: repente sacerdos
Ore, animisque tumens
Accersit ad se Matthiam
Magnæ infractorem legis: tum gutture rauco
Acriter increpitat
Noui satorem dogmatis.
Congesta at temere in Christum conuicia non fers,
Præfulis inque caput
Liberrimè dicta aurea
Mox veterum regeris, quæ sensu diuite, verbis
Irresolubilibus
Christum Deum pronuntient.
Præful ad hæc tantùm prægrandi ex aggere saxa
Toruus, & ore minax

Intentat , vltimam & necem.
 Ergò quod adiecta filices non grandine præstant,
 Vnica fulmineo
 Securis ictu perficit.
 Sit tuus hic finis, tibi meta nouissima vitæ,
 Quem legit astripotens
 Sacro cooprandum ordini
 Bissenûm, censura manet quos totius orbis
 Conspicuos folio,
 Die suprema , Iudices.
 Scimus at hanc lucem præuerti posse : Patrono
 Nunc licet esse tibi :
 Causam tuere supplicum.

H Y M N V S 20.

I N D. M A R C U M

Euangelistam.

Quidni probemus, quæ benè scripseris
 O Marce, Petrus quæ sua comprobet
 Doctor tuus, formans Quirini
 Sollicitam moderaror urbem?
 Grata est honesti sedulitas pio
 Furti magistro, non sine Numine
 Dictante factum ne recuset
 Discipuli studio libellum.
 Conclusus arcto quamlibet is volet
 Mensu, cauum implens vix satis & manus,
 Quò non penetrauit locorum?
 Quæ caret ora tuarum opum vi?
 Tu-ne ille, quicum diuidit inclytus
 Cephæ labores, sollicitudines,
 Quæcunque tellus & pericla,
 Quæque ferunt vada falsa ponti?
 Spectata Marci plus satis est fides,

Vitæque

Viteque rectæ iam stabilis tenor,
 Et certus ordo , sacra mentis
 Integritas, animusque constans.
 Visenda sunt septemplex ostia
 Auctore Cepha, fluminis, & Pharos
 Index salutaris, profundum
 Fluctu uagis ratibus secanti.
 Visenda Memphis Pyramidum situ,
 Et fastuosis turgida sumtibus:
 Ast vrbs Alexandri secundis
 Expetitur tibi prima votis
 Vt mercibus differta, vel artibus
 Prædiues vtrisque Emporium patet,
 Vtrumque visum est indigere
 Diuitijs, Sophiaque Marci.
 Mercator opportunus huic ades,
 Inferre promptus multijugas opes:
 Qualis quies mentis serenæ,
 Sobria mensa, animus pudicus.
 Accedis idem doctor idoneus
 Non voce viua tradere segnior,
 Quam perbreui Christum libello,
 Sed merito potiore vitæ.
 Atqui duobus perficere id nequis
 Lustris: decembres namque adimit duos
 Qui protrahit tete per urbem
 Funeris accelerator vncus.
 Virtutis hæc sunt præmia: sed Deus
 Sic vult profuso dogmata sanguine
 Signata, qui Christi pepercit
 Nec roseo Genitor cruori.
 Quod restat vnum , supplicibus faue
 Cælo receptus, qui tibi credimus
 Conscripta, quæ cælis renato
 Christigenæ pariant salutem.

*Nili sci-
licet.*

In D. Lucam Evangeligraphum.

Qui volet, extollat picturæ nomine Lucam,
 Siue rei medicæ
 Cognitione, manum non vertero, quùm sit vtroq;
 In genere eximius.
 Christiparæ siquidem melior quis pingere dotes
 Virgineumque decus?
 Quis magis appolitè Christum depingat Apelles,
 Quòue colore notet?
 Humanos alii effingant in imagine vultus,
 Oribus ora, manus
 Aptantes manibus, simulantes membraque membris:
 Reddere formam animi,
 Obque oculos habitus animi posuisse latentis,
 Hoc opus, hic labor est.
 Quattuor ista viris liceant, quos inter honestum
 Iure tuere locum,
 Maxime vir, Luca. medicis nec corpora succis,
 Fessaque membra leues.
 Feruet avaritia, miseraque cupidine pectus,
 Perfurit igne iecur,
 Vocibus hæc certis restingue incendia, & æstus,
 Dexteritate tua.
 Namque tenes aditus molles in pectus opacum.
 Postulat æger opem?
 Desidia torpet? fulci, solare dolentem.
 Multa tibi antidotus,
 Suppetit ars, longa experientia, multus & vsus;
 Iuge tibi studium est.
 Qui mores hominum nosti, geniosque locorum,
 Temperiemque animi.
 Te quid enim Paulus cælet spatiaturs olympo?
 Cui comes assiduus

Hæstisti,

Hæstisti, socius terraque, marique laborum,
 Pars bona consilij:
 Solus sæpè comes, flagrat dum cæca Tyrannis.
 Nam neque te sequitur
 Nec remoratur iter proles suscepta, nec vxor
 Obsequijs, precibus,
 Blanditiis fugisse torum tibi cura iugalem,
 Vnguibus a teneris,
 In senium extremum, metam properantis & æui.
 Hospitis ipsa sui
 Interea aduentu, & fato Bithynia foelix,
 Nec pietate minus.
 Mordicus illa tenet doctrinam tempore longo,
 Contumulans cineres.
 Nos igitur comitem merito te carmine Pauli,
 Corporis, atque animi
 Prosequimur medicum: ciuem sed nunc mage multo
 Sidereum canimus.
 Quidquid agas, agè nostrorum miserere laborum,
 Et medicare animos
 Corpore in infirmo, vt ciues post fata, supernis
 Ciuibus annumeres.

HYMNVS 22.

*IN D. BARNABAM APOSTO-
lum supernumerarium.*

TV contemtor opum, sed quas non, Barnaba, iactes
 In mare, Christicolis
 Magno futuras vsui,
 Tempore quo Solyma conclusos vrbe sodales
 Vnica mensa aluit,
 Idemque fouit Spiritus.
 H. scè rudimentis increuit splendida virtus
 Indigenæ Cyprii,

R

Nullis

Nullis onusti sarcinis,
 Non pera, aut baculo, numo aut fulgente, molestis
 Sollicitudinibus,
 Non laxi aluta calcei;
 Ne qua mora ad sacri tibi sit præconia verbi,
 Cui Deus, atque Dei
 Te destinavit Spiritus.
 Hoc, fratrum columen, Cephas, hoc concio tota
 Peruidet Antiochi
 Quæ credit urbem Barnabæ,
 Cuius non minuatur celebrem præsentia famam,
 Augeat at grauitas,
 Vitæque sanctimonia.
 Successus teneræ arident pietatis, & omnes
 Alloquijs grauibus
 Hortaris ad constantiam.
 Accitus tibi Paulus adest, iamque annus abiuit,
 Quo noua religio
 Fœliciter progeminet
 Primos Christiadas, qui Christi è nomine nomen,
 Et titulum accipiant,
 Auctore Paulo & Barnaba.
 Iam certare pares, mortemue subire, relictis
 Mœnibus Antiochi,
 Terras aditis exteras.
 Quod mare, quas vrbes non cura, laborque duorum
 Intrepidè aggreditur,
 Christi inferens mysteria?
 Est vbi miraculis libet inclarescere, fertis
 Horrida faxa alibi,
 Mortem minisue proximam.
 Est & vbi, (ô dolor) oblatos ambobus honores
 Vix licet effugere,
 Vt Iupiter sis, Barnaba,
 Maiestate grauis: dux interpretisque Deorum,
 Nobilis eloquio
 Paulus, velut Iouis comes.

Quid

Quid, quod & inter vos gliscit discordia? Paulum
 Abripiente Deo
 Ad dissitas oras procul.
 Nempe solo te natali vult reddere Numen:
 Te vocat alta Cyprus,
 Partusque vindicat suos.
 Illa tibi solis dedit aspectabile lumen:
 Tu dare perpetuum
 Lumen memento patriæ,
 In patria cæsus, patria tumulatus arena,
 Peste, Nerone, hominum,
 Tenente regna Cæsare.

HYMNORVM

LIBER QVARTVS.

HYMNVS I.

Iccine nos molli distendat inertia lecto?
 Aut semisomnes fascinet
 Luxu, delicijs mille illecebrosa voluptas?
 Amorque vitæ labilis? (nos,
 An-ne ea Nestoreos si producat in an-
 Caritura fixo limite est?)
 Illicet ad metam veniendum, nec prece mortem
 Fas est cuiquam auertere,
 Nec pretio: Non si decurrant flumina gemmis,
 Agantque arenas aureas;
 Quàm mors letiferis cor figit auara sagittis,
 Fatalis horæ eluserint
 Momentum: quin, nos debemur, vt omnia, morti:
 Aut abdicatis omnibus
 Debemur potius, quod circuit omnia, cælo,
 Quò Christus athletas vocat

R 2

Eminusus

Emenfus stadium, per quælibet aspera, vitæ
 Ne quis recuset casibus
 Iactari variis, post tristia fata Magistri
 Præeuntis arduam in crucem,
 Sicque viam cælo sternentis. Scilicet hausto
 Dei sodales Spiritu,
 (Petrus in his) hilares retulerunt nomine Christi
 Accepta retrò vulnera,
 Hac tirocinij meditantes forte cupitam
 Ardentibus votis necem.
 Hinc alij, atq; alij certatim exempla sequentes,
 In mille fusi millia,
 Fortiter opponunt oblatæ pectora morti,
 Interriti rogibus,
 Inuicti flammis, laqueo, dominæq; securi,
 Fluuio, marinis fluctibus.
 Miror, Apostolici nemo quod pænè senatus
 Sicco exitu vitæ cadit.
 Exime Ioannem, quem non feruentis oliui
 Stridens ahenum sustulit.
 Bissenos inter proceres Iacobus honorem
 Palmæ necatus arripit
 Herodis gladio. Sparsi toto orbe sodales
 Fatis eisdem concidunt.
 Ecquis enim Domino violenta morte cadenti
 Ægrè rependat sanguinem?
 Gens mea, mactæ animo, hostiles per rumpe phalangas,
 Vænale cælum est sanguine.

HYMNVS 2.

In D. Stephanum.

Ferte nouæ Stephano decus immortalæ coronæ,
 Agmina cælituum,
 Nouoq; cui plaudite.
 Nos manibus lacris raptæ ramalia palmæ

(Si lice-

(Si liceat) dabimus,
 Et prosequemur carmine
 Illustrem pietate virum, signisque coruscum
 Vix numerabilibus,
 Rem promouente Numine.
 Virtutis comes inuidia est, ceu solis & umbra:
 Litigiosa manus,
 Vis instat ardens hostium.
 Dissecti sectis, vno tamen, ecce, feruntur
 In Iuuenem studio.
 Cudunt in inuisum caput
 Crimina, qui Libertino se nomine iactant,
 Qui Cilicum arua colunt,
 Asiæ & patentis iugera,
 Vrbs & Alexandri quos educat alta magistros:
 Fertilitate soli,
 Florensque Cyrene viris.
 Hos par lior habet, par deinde infania victos
 Diuitis eloquij
 Exuberante flumine,
 Dante Dei inuictum præsentis numine robur.
 Nec mora: Pontificis
 Mox ad tribunal sistitur
 Innocuus, falso cumulandus crimine, Mosis
 Legiferi placita
 Quod audeat conuellere,
 Excidiumque sacris fando minitaueris aris.
 Diluit hic facile
 Obiecta: dehinc plenus Deo
 Fundit ab antiquis repetita oracula chartis.
 Claret eis feritas,
 Gentisque peruicacia
 Obluctata Dei sæcla in nuperrima iussis,
 Non sine sanguineis
 Vatum piorum cædibus,
 Sæua Redemptoris venturi fata canentum.
 Æstuat igne iecur.

R 3

Verissima

Liberti-
 ni.
 Cilices.
 Alexan-
 drini,
 Cyrenai.

Verissima auscultantibus.
 Ringi omnes, & distorto stridentibus ore
 Dentibus exitium
 Tux apparare innoxio.
 Tum citius, iunctum dextræ confidere Iesum
 Quum iuuenis patriæ
 Cælis reductis perspicit,
 Saxa furor, saxa ingeminat: ruit aspera grando
 In caput, inque humeros,
 Totam per urbem, innoxij.
 Ventum extra muros. Reus hic spoliatus amictu
 Vota, precésque Deo
 Proparricidis nuncupat.
 Nec prece, nec voto desistit supplice, dum mors,
 Dumque strues lapidum
 Vocem obruto præcluserint.
 Ergone conticuit Stephani facundia, cuius
 Opposita impietas
 Vim sustinere non queat?
 Ergone sic tenues amor ille insignis in auras
 Gentis abit propriæ,
 Nusquam superstes mortuo?
 Haud ita: namque minor Sauli facundia non est,
 Quàm Stephani fuerit
 Conclusa terris patrijs.
 Languidius post hæc Stephano nec Saulus Hebrææ
 Gentis amore calet,
 Immò omnium nec gentium:
 Qui mare, qui terras superabit præpete cursu,
 Vocibus imperia
 Qui sparsa longè subruat.
 Talem, Diue, tuum post te qui munus obiret,
 Morte tua, & precibus
 Ecclesiæ lucratus es.
 Annuit hoc superis viuo tibi Christus ab astris,
 Dum pedibus tereres
 Terram: tui psè nunc videns

Sub pedibus cælum, si te mortalia tangunt,
 Supplicibus famulis
 Quid non facillimè impetres?
 Aspice quæ cingant nos infortunia. bellis
 Addita bella, fames,
 Pestis male contagium.
 Hostis homo est homini lupus, indignatio, luctus,
 Perniciosa fames,
 Pestisque longè pessima.
 Hostibus, & nobis veniam fas poscere: pacis
 Munera (dexter ades)
 Agris & aris poscimns.

H Y M N V S 3.

*IN MARTYRES PROCESSVM, ET
 Martinianum Rome passos, unà cum quadraginta
 nouem alijs, qui victos asseruabant Petrum & Pau-
 lum Apostolos, sub Nerone.*

NON opis humanæ est cæli explorare profunda
 Consilia, & cæcas rerum vario ordine causas,
 Quas Pater omnipotens caligine condidit atra
 Semotas oculis rimantum, & pectore tardo.
 Quis rem Christiadûm non iudicet euertendam,
 Scepra fero, infandum, Romana tenente Nerone?
 Principe iam Cepha, Paulo iam principe captis?
 Illo atque hoc pariter Tarpeio carcere victis?
 At non deteritur quidquam, sed Numine dextro
 Incrementa nouo capit, & magis vberè fluxu
 Ex vrbe vndantes properans educere riuos,
 Queis hominum latè sitientia corda rigentur,
 Quà Domina, & victrix Romæ vndiq; prospicit orbem,
 Nobilior Christo, quam Marte futura feroci.
 Ergò per id tempus primùm imbibit aula Neronis
 Dogma salutiferum, nec vincula dira veretur
 Illius, aut huius victi, pro tempore tantum
 Indomiti ludens vim, seuitiamque Tyranni.

Non minus est mirum, custodes carcere in atro
 Suffectos, latrociniis, & cædibus olim
 Assuetos, vsu, mutata mente, prioris
 Militiæ sordente, duci dare nomina Christo.

Miracli nouitas id factum longius effert,
 Riuus aquæ dulcis tenebrofi è cautibus antri
 Sponte fluens, sacro quo rite in fonte lauetur
 Custodum populus, numero excedente piorum
 Quadraginta animas: rapiuntur de grege bini
 Ad pœnas, & supplicium crudele, nec vnum,
 Nec solitum visu. Contunditur vnus, & alter
 Ora graui saxo, fractus decutitur dens.
 Post stridunt fustes inficti corpore toto:
 Admotæ exussere faces manantia tabo
 Membra. Deo sit laus semper, vox vna duobus.

Quid faciat pœnæ victus certamine prætor?
 Surreptos oculis ambos nisi in antra retrudat?
 Supplicium si fortè nouum procudere possit.

At nihil interea succedit; fortè timetur
 Permotura virum victrix patientia turbas
 Notior in pœnis, queis testarentur Iesum.
 Post aliquot lucas censet consultius vnum,
 Vertice truncari Romæ extra mœnia raptos.

Huc igitur tandem processerit inclyta virtus
 Processi, & rapido se tollat ad astra volatu
 Qui nomen de Marte trahens, & passibus æquis
 Æquo magnanimus depugnat Marte sodalis.
 Quinquaginta alios minus vno, cernere dulce est,
 Cælitus accensos animose occumbere Christo.

*Marti-
nians.*

H Y M N V S 4.

In Gerasium, & Prothasium Martyres.

Q Vis sinat indictos memorando carmine fratres,
 Quorum latere noluit
 Numen relliquias, vel post tot sæcula? tu, tu

Dignus

*Ambro-
sius.*

Dignus repertor Ambrosi,
 Sancte pater, ruis effosso qui rudere gemmis
 Condenda, & auro corpora.
 Tu testis locuples, donatum lumine cæcum:
 Testis fugandos Dæmones
 Corporibus, cælum tetra feruisse vlulatu,
 Clamare se torquetier
 Durè habitos, prece Diuorum: queis Numen olympi
 Tantum suæ potentia
 Indulget, tacto leuiter modò tegmine, pestes
 Abigant vt omnes corporum.
 Qui latuere, tuo se produnt tempore Diui.
 Madere tumbam sanguine
 Testaris memori scripto, cum voce diserta,
 Quidquid tibi fex obitrepat
 Hæreseon, tibi martyrij cognoscere dulce est
 Certas triumphales notas
 Corpore in amborum procero, qualia priscis
 Ætas dedisse traditur
 Corpora, non mensu, quo decurtamur eodem,
 Lapsus sub horum temporum.
 Aspectas auulsum humeris caput; vndique signa
 Parti triumphi congruunt.
 Commemineret senes, titulos, & nomina Diuum
 Geruasij & Prothasij,
 Quos germana fides concordæ fœdere cælo
 Pares colonos extulit.
 Horum, plumbatis lacreatus corpore loris
 Prior, diem nouissimum
 Clausit, posterior contusus fuste, secundum
 Collum securi præbuit.
 Egregij fratres & vita, & funere, vtroque
 Digni parente liberi.
 Vrbs videt, à media quæ ducit nomina lana,
 Matris necem Valeriæ.
 Vitalem, vitam stupet effudisse Rauenna
 Multo Patrem cum sanguine.

*Medio-
lanum.*

S

Si pater

Si pater & mater pro Christo occumbere gaudent,
Sint molliores filii:

HYMNVS 5.

IN NAZARIVM ET CELSUM PVERVM

Synchronos Gernasii & Prothasii sub Nerone.

CVi calcare viam tergo mare dat, male tutum
Plerumque firmis nauibus?
Nazario, qui delicias nihil esse putauit,
Et clara gentis stemmata.
Monstra Deum siquidem ridet constanter in aula
Neronis impiissima.
Fœlix, proposito quem non pater Ethnicus, alta
Auctoritate demouet:
Fœlix, qui monitus haurit sub matre salubres,
Liniq̄ue lustratur manu:
Linus
Papa. Qui gressus quocunque ferat, noua sacra per vrbes
Christo calens disseminet.
Dijs Nero multa timet falsis incommoda ab vno,
Vndisq̄ue poscit obrutum.
Horret atrox factum pelagus, cursuq̄ue secundo
Tellure ponit hospitem
Saluum, ac incolumem, nautarum cum grege: vector
Hos elucratus est Deo;
Ceu puerum post hæc, diuerso tempore, Celsum
Fœlicioris nominis
Omne, & augurio, vitæq̄ue, viæq̄ue sodalem
Exercitum laboribus,
Mortis & extremo ob Christum certamine, secum
Ad alta tollit fidera.

HYM-

HYMNVS 6.

In D. Timotheum Martyrem.

PVbentem roseis Timotheum genis
Magno Tarsëidæ credere quis queat
Curarum socium, & difficilis viæ
Rerum pondere maximo?
Scimus Tarsëidæ magnanimo duci
Collegam vnanimem Timotheum, cui
Ætas canitiem, flosq̄ue puertiae
Æquet consilio graui.
Hauisse à teneris sensa rei sacræ,
Præmansosq̄ue cibos, matris ab vbere,
Et lac elicatum iungere amoribus
Christi, non fuerit leuis
Momenti. genitrix hoc pia prouidet,
Christi neçtareis vocibus imbuens
Pectus filioli, non auix pio
Hortatu sine Loïdos.
Loïd.
Et sic feminea discipulo rudi
Accrescit pietas sollicitudine,
Dum laudes iuuenis Lytra loquax canat,
Ciuem suspiciens suum.
Hac cum fortè tenens Tarsëides iter
Dat circum Iuueni colla agiles manus,
Fidum, indiuiduum te comitem (adijcit)
Mi, quem nuntio, destinat.
Tecum diuidere, & dura sequi velim:
Tecum viuere amem, tecum obeam libens,
Quo me cunque loci, per mare per solum
Regnator superum vocet.
Noster sit nihilo segnior: at neque
Ritus legitimos gentis Hebraicæ,
Lux Euangelij dum noua creuerit,
Præfecta renuit cute.

S 2

Iuic

Iuit Tharseidæ discipulus comes,
 Nec post terga focos, nec patriam aspicit,
 Acer sub creperis ducere casibus
 Vitam, ponere & impiger.
 Gaudet discipuli doctor & indole,
 Audet Pontificis credere munia
 Spectatæ fidei, & coepta Epheso super
 Demandare vicario.
 Iam res nil minus hic, quàm iuueniliter,
 Pastor siue domi, siue foris gerit;
 Ciuili grauitas mista modestæ
 Commendat iuuenem seni.
 Solator miseris, terrificus malis,
 Vindex est scelerum, cuique pio pater
 Et custos: aliis quam sibi mitior,
 Indulgens minimum sibi.
 Morbis quotidie quidquid edacibus
 Carpatur, modici delicias meri
 Crudo vix stomacho dat male, flexibus
 Pauli, vel monitu Patris.
 Mirum sit mage, quod, res vbi id exigit,
 Ægris auxilium, dante Deo, ferat
 Luci restituens exanimis, opem
 Vni ferre sibi impotens.
 Hæc incommoda fert pectore masculino
 Bellator rigidus, vim faciens sibi,
 Mæsto ne assiduus corde dolor leuem
 Extundat querimoniam.
 Sanctum Pontificem discruciant modò
 Noctes, atque dies, numina Cynthiæ
 Ficta, & culta Epheso; quæ propriæ ardeat
 Vitæ extincta periculo.
 Et iam lux aderat, qua populus furens
 In cultus celebres vndique proruit:
 Ciamat, magnificis laudibus euehit
 Numen sculptrile Cynthiæ.
 Iram Pontificis iuste acuit dolor

Permissus,

Permissus, neque se iam capit. irruit
 Audax in medios: ponite, cæca gens,
 Surda hæc numina, perдите.
 Mox vt quisq; , virum est improbius, petit
 Saxis innocuum, præcipitat necem:
 Christi gens melior seminecem rapit
 Montis sub iuga proximi.
 Illic mortem alacris vir pius excipit,
 Commutatque plagis fidereis solum
 Seu dira filicum grandine, seu magis
 Rubri flumine sanguinis.
 Pauli sic decuit discipulum mori:
 Sic Christi pugilem occumbere, qui pigris
 Christi discipulis molliem, altius
 Et stertentibus exprobet.
 Quanquam te petimus viscera per tui
 Christi, Christicolas vt malè desides
 Pastoresque gregis dissimiles tibi,
 Exemplo, & precibus, iuues.

HYMNVS 7.

In D. Titum Cretensem Episcopum.

ET cur te tacitum præteream carminibus, Tite,
 Te tam multiplicis militiæ turbine nobilem?
 Debellanda tibi Creta data est, bestia quam mala
 Vir mendax habitat, quo numero est hæreseos fator,
 Monstrari digito cui volupe est prætereuntium,
 Ventris cui comes it mancipium, cui comes it Dei
 Irrisor lepidus falsiloqua sub specie probi.
 Præsto plurimuse est, qui rigido pectore contumax
 Vim regum gladiis, imperij & fascibus abroget,
 Extremam reuehens vrbibus & perniciem, & chaos.
 Vnum Tarsæides omnibus his opposuit Titum,
 Cuius Pontificis sedulitas subsidiarius
 Vsa presbyteris, aduigilans quæque per oppida

Tantum forti animo, & continua sollicitudine ef-
Fecit, montiuagos circuitus totius insulæ
Vt Christi imperiis, & fidei subiiceret iugo.

Iam vallēsque, cauæ, iam recinunt culmina montium
Christi Euangelium, funus atrox, vulnera hiantia,
Surgentisque nouo de tumulo conspicuum decus,
Euecti & superum, more nouo, templa per aurea.

Hic vnus labor est, hoc opus est, hic amor est, Titi
Carpens molle iecur, florem animæ dum rapiat semel
Hauit visceribus, purpurei fontēque sanguinis
Ext. cum rapidis, exanimēque inijciat rogis.

Quid tum, si laqueus, si gladij, si violenta mors
Vitam si cita mors pontifici non rapiat Tito?
Iugis Martyrii laus, & honor iure negabitur?

HYMNVS 8.

IN D. DIONYSIVM AREOPAGITAM

*Atheniensem Episcopum, ac postea Gal-
lorum Antistitem.*

Ciues Lutetiani
Quid prodigij videtis?
Quisnam Lutetianum
Hospes solum pererrat?

Ceruice quis viator
Iuit viam resecta?
Immo caput resectum
Præfert vtrisque palmis?

Hic ille, qui minaces
Non horruit tyrannos:
Qui flagra, qui nec enses
Refugit intueri.

Vt gestat os honestum,
Spectabile, & seuerum,
Vir eruditione,
Magnaque gente clarus!
Apud suas Athenas

Ius dicere est suetus:
Ius, formulasque veri
Præscribit, ecce, Gallis.

Affertor ergo veri
Nec imminente fato,
Nec fata post, veretur
Verum suis profari.

Miremur anne viuo
Discissa terga loris,
Cui roris instar vdi est
Influcta pœna quæuis?

Miremur igne tostum,
Cui Christus, ignis alter
Incendio priori
Præuertit vstionem?

Quid hoc? euntne bini
(Hic Rusticus, simulque
Sortem sequax in omnem
Eleutherus) sodales?

Antistitem necesse est
Grauem, pium, fidelem
Ducem præire pœnis,
Nouissimæque morti.

Quibus modis Iesus
Domum Patris subiuit,
Vicarios eisdem
Christi, subire par est.

Edocta turba dictis,
Et innocente vita
Ductoris, & cruore
Cur subsequi grauetur?

Par mordicus teneri
Per sæcla mille verum,
Quod vāniit labore,
Quod constitit cruore.

Gens Christiana, sacrum
Tuere dogma Christi,

*Ad Lute
tianos.*

Quantumlibet seniles
Vergente mundo in annos.

Ciues Lutetiani,
Durate, state pactis,
Quæ præsul iste vester
Ore, & cruore sanxit.

Scit dirutas Athenas
Nusquam eminere: visis
Atheniensis hisce
Fauet nouis Athenis.

Sacros ab vrbe vestra
Non vertit ille vultus,
Ad astra vos vocantem
Sectamini magistrum.

HYMNVS 9.

*IN D. LINVM MARTYREM,
secundum à D. Petro Pontificem.*

ANnuum, ciues, reuocate carmen:
Natus Etruscis Linus, altus oris,
In vias sacra redimitus exit
Tempora vitæ.

Alter à Petro, metuendus orci
Pestibus, si fors aliquem Quiritum
Hospites sæui nimium fatigent,
Vrbe fugandis,

Orbe vel toto, siquidem licebit
Præfuli, cui nec graue sit sepultos
Ad nouæ solo reuocare iussu
Munera lucis.

Hæc foris: præclara domi minus nec
Tractat, insudans studiis, cauensque
Ne pios cœtus ad opera nullo
Fœmina velo

Intret. At iugis labor est, labores

Maxim

Maximi scriptis celebrare Cephæ,
Et magi insanas memori libello
Prodere technas.

Hic piæ cursusque, tenorque vitæ
Congrua morte excipitur: secunda
Namque pro vera pietate præbet
Colla securi.

Diue, sis felix, venerande, Cepha
Digne successor, cineresque Cephe
Proximè effosso, perhibente Roma,
Digne sepulcro.

Plaudis æternos melius per annos
Iunctior, cæli regione, Petro,
Quàm det ambobus geminum sepultis
Terra cubile.

HYMNVS 10.

In D. Cletum Papam Martyrem.

Qui magistratum petit, ille dignus
Haud magistratu: fugientem honoris,
Laus, honor, certo vehit, atque clarat
Gloria curru.

Diue, te talem canimus, Lino qui
Suffici constans renuis, frequenter
Impares artus populis professus
Esse regundis.

Attamen Clementis adis suasu
Præfulis summi varios labores,
Commoda & multa statuis, reuellis
Noxia multa.

Ergò vicenis (superaddo quinos)
Rem sacram firmas senibus creatis:
Fixa nam Cephæ tibi adhuc inhaerent
Pectore verba.

Viuit, & crescit pietas modesta, &

T

Spem

*Simon
magnus.*

Spem fides, fidumque ciens amorem:
Indies magno subolefcit auctu
Natio Christi.

Cernis, exultasque nouis subinde
Foetibus diues genitor, nec horres
Pro tuis ensi caput amputandum
Subdere natis.

Sic mori, non interiiffe credis,
Credis haud falso. Pie Clete, vive.
Sic mori, vita est, tua vita Christus
Nescia mortis.

HYMNVS II.

INCLEMENTEM PAPAM

*Martyrem, Romæ in Cælio monte
natum.*

Q Vem virum Petrus superas ad arces
Euolaturus, sibi vult secundum?
Quem pater mandat dominum supra
Sede locari?

Te, tibi, Clemens nihil arrogantem,
Ex diu nota sibi tot tuarum
Mole virtutum, titulo, simulque
Pectore mitem.

Arbiter quò terrigenum futurus
Sontibus falsis malefacta, pastor
Lenis ignotas, referetque magni
Limen olympi.

Ambitus tetram bene curiosus
Sedulo vitas, refugisque labem,
Qui Linum præfers tibi, & in sacrata
Munera Clerum.

Ergò nunc prodis, & onus capeffens
Digna re præstas, studiisque doctis;
Quod doces scripto vberè, voce viua
Tradere fœlix.

Tu rudes

Tu rudes formas, retinens cadentes,
Erigis dicto, stabilisque lapsos,
Omnibus gratus, metuens cuiquam
Deesse tuorum.

Displices tantum Latij Tyranno
Gentis immensæ numero magister:
Exili multam tibi, sed mouente
Numine dictat.

Mille bis nam Christiadæ metallis
Antè damnati, repetunt Parentem,
Ora queis, monstrante Deo, salubri
Fonte rigabis,

Artifex potu recreare solers
Corda vitali, & dape sempiterna,
Et prius Christi carus esitandum
Promere panem.

Turba quo per te vegetata pastu
Exul in fœlix adolescat æuum,
Saxa perque aspra, & caua germinante
Prodga fetu.

Audijt Cæsar, tulit & molestè
Exili enatam sobolem feracis,
Quæ Redemptoris titulos ad astra
Tollat Iesu.

Iusta verò causâ odij est, & iræ
Principi, cuius scelerata iussu
Ancora ad collum religata mergat
Æquore vasto

Exulis sanctum populi parentem.
Hoc Deus stulto dederit furori,
Cælio qui monte satum, recepit
Vertice cæli.

T 2

HYM

IN D. IGNATIVM MARTYREM,
Episcopum Antiochensem, & Petro tertium.

ITe leues, rapidi, impasti prodite leones,
Erumpite è specu horrido, prorumpite.
Vos præda ipsa vocat, vestros cupidissima rictus
Explere vult, & triduanam vel famem.
Afflectit caput, atque humeros, & brachia tendit,
Mandenda vobis acer offert pectora.
Ignes, atque cruces, laceros crudeliter artus,
Quodcunque pœnæ rector orci suggerit,
Expetit: ingluuiem vestram, rabiêmque ferream
Siliti timet, prorsumque vos mansuescere.
Tollite rugitus diductis faucibus, orbis
Quos expauescant totius quæuis feræ.
Hic noster pede stat fixo, stat fronte serena,
Et vsque longas increpat necis moras.
En ego far Domini, me mox pascetur Iesus
Trito, & subacto bestiarum dentibus.
Tunc ego diuinis, Cereris ceu munera, mensis
Dignusque Christo panis inferar meo.
Mortalis vox hæc hominis? mortemque timentis?
Non: morte maior, maior hic mortalibus,
Qui Christum resonat, torus qui spirat Iesum,
Qui mortem acerbam consecrat Christo suo.
Vritur; æthereæ sunt hæc incendia flammæ
Correpta Iesu percoquente viscera.
Scilicet ignitus Ignatius, igneus intus,
Exastuans amore deflagrat Dei.
Torpet, & obtusus stupefacto ad funera sensu,
Nil sentiens nisi Deum in præcordijs.
O mihi si partem tanti iaculetur amoris
Amor Patris, calorque cælitum omnium!
Tunc iuuet incensum superas volitare per arces,
Tunc tunc eam in cineres soluto corpore.

IN D. POLYCARPVM MARTYREM
Smyrna Episcopum.

Vixerat extento Polycarpus grandior æuo:
Conqueritur lenium,
Et turbulenta tempora.
Hei mihi chare Deus, quænam me in sacra referuas,
Sollicitudinibus,
Et tot malis superstitem?
Barba virum incano decorauerat hispida mento,
Cæsarie in niuea,
Sat integris sed viribus,
Integriore animo, qualem decet hospitis esse,
Qui celebri hospicio
Ignatium susceperit,
Multa viri monitu edoctus, succensus & idem
Hospitis igne pari,
Cui mortis inuisa est mora.
Hærent pectoribus, dudum præceptor amoris
Tradita discipulo
Quæ de Deo mandauerat,
Dèque Dei cultu, de Seruatoris amore:
Hæret Apostolici
Quod callet vnus, dogmatis
Hæreseon inter turbas, strepitusque furentum:
His metus vnus erat
Iam Christianorum pater,
Regnatorque Asiæ, populis odiosus Hebræis,
Sculptiliumque Deum
Stultissimis cultoribus.
Iam nouies denos pater haud dum exegerat annos,
Quum furiosa ruit
Vtriusque gentis factio,
Præfulis in mortem conspirans. dente ferarum.

Ioan.
Euang.

Pars periisse petit,
Pars igne comburi altera.

Interitus genus alterutrum non displicet ulli,
Christi adum numero
Sanctum virum si censeant.

Inijcitur flammis, manibus post terga reuinctis,
Corpore quantus erat,
Ætate fessus Pontifex.

Flamma viri corpus sinuoso fornice tantum
Officiosa tegit,
Nihil nocens innoxio,

Quidquid alat structo lignorum fomite flammæ
Carnificum feritas
Ignara conquiescere.

Cui rabies fortasse fuit parsura ferarum,
Cui fauet umbra rogi,
Mortem irrogauit spiculo:

Et sic tergemina tentatus morte, quiescit
Obrutus in senium,
Labore, Apostolicus senex.

Hæc mors hæceticis animum addit, & addit Hebræis,
De fore qui reputent
Veri patronum, & vindicem.

At Deus è cælo cœtus fouet vsque piorum,
Et fauet vsque suis
Mundi in ruentis terminum.

Diue, tuo tempus lacrymatus tempore durum,
H s, rogo, temporibus
Absterge mœstis lacrymas.

H Y M N V S 14.

In D. Anacleto Papam, Martyrem.

D iue fatum doctis te Græcia plaudit Athenis,
Tæque peregrino Præsule Roma tumet.
Tempora principijs tibi sunt satis aspera duris

Mista

Mista, Anacleto, malis, mista subinde bonis.

Nil mouet intrepidum Traiani sæua tyrannis,
Hæreseon tollens fertile & Hydra caput.

Traianus.

Orta salutari de Paschate quæstio torquet
Pontificem, varijs excruciatque modis.

Attamen hæc summa Polycarpum donat in vrbe
Cernere, Apostolico cui datur ore loqui.

Ille Valentini malè sanum dogma refellit,
Pontificis magna non sine lætitia.

Valentinus.

Hinc adhibes curas citus, intendisque labores:
Nil refugis dignum Præsulis officio.

Multa caues veræ pietati noxia; iam tum
Synceræ facies religionis erat.

Iam ter, credentium populorum examina, cernit:
Detrimta timet Cæsar & Imperij.

Excindi latè populum ter mandat, & ipsum
E medio properat tollere Pontificem.

Fallitur: accrescit duris exercita virtus,
Luxuriat fuso sancta cruore fides.

Dumque polos animæ rapiunt, celoque, soloque
Confurgit geminum Christus in imperium.

Consilia æterni sunt hæc altissima Regis,
Quæ nequit humanus vertere cæde furor.

H Y M N V S 15.

IN D. LAURENTIVM MARTYREM sub Decio.

E st mori magnum; meminisse mortem;
Proximum morti puto: qui velut tu,
Magne Laurenti, moritur, mori bis

Pænè videtur.

Vreris viuis, neque flamma subtus
Strata natiuos minuit calores:

Christus immisis tibi temperauit
Ignibus ignes.

Vidit

Babel. Vidit intactos Babel, æstuante
 Ignibus ternos iuuenes camino :
 Roma Laurentem videt, immo olympi
 Curia tostum.
 Sospites Christi iuuenes fauore
 Liberatori modulantur oden :
 Hic rapit per vim supera alta Christi
 Numine fretus.
 Cernis, vt virtus agitata multo
 Splendet attritu? neque scorpione
 Læsa, plumbatis neque victa loris
 Porrigit herbam?
 Prouocat pœnis animosa mortem:
 Ludit insultans medios per ignes:
 Ridet immitem; ferit & iocosa
 Voce Tyrannum.
 Quid tuas nares iuuat iste nidor
 Carnium? pasce ingluuiem ferinam
 Carnifex, tardus rapere apparata
 Prandia differs?
 Non opes cælo melius repostas
 Hisce contentus dapibus requiras:
 Ecce giratum latus, ecce crudi
 Optio, & assi.
 Dixit, astantem populi coronam
 Lenis affatur: quid adhuc superstes
 Vrar in pœnas? animam libenter
 Ponere tempus.
 Et magis multò, siquidem nefandos
 Fraudibus regis Stygij relectis,
 Doctior damnas, pia Roma, nostro
 Funere cultus.
 Hæc memor serues monumenta adusti
 Corporis, si reliquias in urnis
 Contines, viuus, moriensq; Romæ
 Testor Iesum.
 Illius flamma (precor igne tostus,

Audiat

Audiat votum populosa Roma)
 Opto succendi, caput orbis, urbem;
 Rursus & orbem.
 Vixit, & dixit moriturus igne,
 Igne, Roma, principe, morte maior:
 Iure Laurentem comitata laurus
 Laude sequetur.

HYMNVS 16.

IN D. IVLIANUM ET EUNVM

Martyres, sub Decio Casare.

HEi mihi, Cæsareo diuina potentia tantum
 Indulserit furori,
 Supplicijs toto quæsitis orbe, ministros
 Vt terros lesu
 Vndique disturber, totoque excludat olympo?
 Mortis metu relapsos
 Turpiter infandæ cultus in relligionis,
 Thus obmouere mitis
 Et surdis adigat simulacris? sanguine frustra
 Christus suo litarit,
 Vt gentem eriperet damnatam faucibus orci,
 Vt præda rursus orco
 Dedatur, Latia regnante tyrannide? num sit
 Crudelitatis auctor,
 Aut saltem adiutor taciturnus Reçtor olympi?
 Idem pios relinquat
 In dubio fractos certamine? Non ita: quidam
 Si viribus valentes,
 Florentesque æuo, tormenta per aspera, voces
 Emiserint profanas,
 Et pessum retrogressi ierint, languentia eorum
 Loco pater supremus (stum
 Corpora substituet sine succo, & sanguine, Chri-
 Qui strenuè farentur
 (Ne quis causetur iuuenili forte calore

V

Rem stare

Rem stare Christianam)

Ecce autem trahitur, vietus, vetus, obfitus annis :

Ille, ille Iulianus

Integer, aspectu venerandus, cæterà diris

Doloribus podagræ

Iam propè confectus, non vsquam tendere gressum

Potens, & alterutris

Iam minimum, & miserè plantis subsistere, quem si

Vel duriusculè quid

Attrectes, malè perdideris, defertur ad altum,

Sella sedens, tribunal.

Vana supersticio obijcitur, tormenta parantur

Christum Deum professo

Ingenuè, intrepidè : mortem expectare iubetur.

Tum voce seruus alter

Addit : hero superas ibo comes Eunus ad arces.

Quid commori recuset

Seruus hero, pariter quos accit ab æthere Christus?

Exurite, aut secate.

Dixerat .impositus vectatur vterque camelo,

Ludibrio futurus

Per fora, per vicos populosæ scilicet vrbs,

Iactare quæ sueta est

Nomen Alexandri. flagris pia terga secantur,

Donec feni misello,

Et iuueni seruo mors finiat atra dolores.

Pudescat vt tyrannus,

Fortiter exangui, & moribundo sub sene, seruo

Liberrimoque victus.

Spectantes populos vt habet stupor, haud sine probro

Spectare sic nequibunt

Christicolæ refugi: certe hinc accessio facta est

Non parua Christianis,

Dum tuit ad sacras, facto velut agmine, palmas

Gens destinata cælo.

Et quis sedecies, Decio sub Cæsare, mille

Neget petisse olympum?

HYM-

HYMNVS 17.

IN TRYPHONEM, RESPICIVM, ET,
Nympham Virginem, Martyres sub Diocletiano.

Vicine Saxonix Tryphon,

Clarissimis natalibus

Non orte, non inglorius

Vico latebis Absado.

Agnosceris facillimè:

Virtus latere nescia

Erumpit in lucem; suo

Splendore virtus proditur.

Innoxius candor, tuæ

Syncera vitæ puritas,

Flagrans amor Christi tui

Vbique claret gentium.

Raptaris ad pœnas truces

Magno metu spectantium:

Pietatis osor ferreis.

Terga exarauit vngulis.

Hoc pendulo factum quidem:

Nunc stare demissum iubent.

Desæuit acrius furor,

Quo dira vincas fortius.

Candente ferro figitur;

Vterque pes, ne tendere

Gressum queas: crudeliter

Hinc fustibus contunderis.

Spectaculum miserabile:

Artus madentes sanguine,

Taboque nigro percoquit

Crebra fatelles lampade.

Tribunus hanc primum stupet

Respicuus constantiam:

Christum professus publicè,

V 2

Pœna

Abs-
dum.

Pœna pari mox plectitur.

Ambo abstrahuntur ad Iouis

Delubra, si forsan metu

Perterriti, cupidine

Seu lucis illecti, lient.

Atqui Tryphon dum se daret

Spectante Nympha virgine,

Precaui, idolum Iouis

Abominandum corruit.

Suffusa protinus fide,

Perosa mendaces deos

Virago, demitantibus

Vnum Deum cunctis canit.

Recruduit cæcus furor

Prætoris, inque virginem

versus, priores & duos,

Flammatus ira proruit.

Totum flagellis ilicet

Resonat theatrum plumbeis,

Vox vna vapulantium,

Est vnus in cælo Deus.

Cyanea vox, & cantio

Nullius ore desit,

Donec piis fauces simul

Properata mors præcluserit.

Atiuge testimonium

Sub fata Christo redditum

Laudem Deo perenniter,

Vocalis & cruor sonat.

HYMNVS 18.

IN D. VINCENTIUM

Episcopum & Martyrem, sub

Diocletiano.

Organi-
sten allo-
quisur.

TV, cui, puer, nuru Dei
Vocale paret organon,

Inflarier

Inflarier folles iube

Auris retrò obsequentibus.

Tu, dulcibus præsonis

Antistitis fortissimi

Nouum melos Vincentii,

Nos succinemus vocibus.

Vincentiani prima sint

Encomii præludia,

Æui tenelli flosculum

Sacris dicasse litteris.

Sit proximo virtus loco,

Iunxisse mores litteris

Probos, modestiam probis

Et addidisse moribus.

Non institutorem pium

Antistitem Valerium

Concreditæ sibi indolis

Vincentianæ pœnitet.

Nec pœnitet Vincentium

Operam dedisse præfuli

Sanctissimo, vitalis &

Hausisse verbi semina.

Commercium laudabile est

Illius, ac huius: senex

Fessus ministrat dogmatis

Iuueni salubris pabulum.

Accommodat blæso seni

Linguam disertam iunior:

Reciprocatur affatim

Æuo minoris gratia.

Amplissimos fructus facit

Vincentiana concio:

Et Daciani præfidis

Iræ atroces excitat.

Odit moram crudelitas:

Emittit armatam manum,

Quæ præpeditum vinculis

V 3

Virum

H Y M N O R V M

Virum Valentiam abstrahat.

Sæuitur in corpus rei

Crebrò retorto verberere,

Satelliti nefario

Donec fatiscant brachia.

Vix vllus est spectantium

Qui non doloris particeps,

Innoxij collacrymet

Depexa terga pectine.

Necdum resedit his furor.

Anceps vtro vitam auferat,

Prunisne deflagrantibus,

An rursus acto pectine.

Crudelitas ô barbara:

En infidet rogis pius:

En terga latè dissecant

Sulcis profundis pectines.

Aratione duplici

Proscissus vndique, & lacer,

Atro retrusus carcere

Anhelus efflat spiritum.

Constantis hæc sunt martyris

Vincentij certamina:

Hæc parta morte nobilis

Vincentij victoria est.

Mortalis hîc nihil suum

Agnoscit imbecillitas:

Honos hic, & Christo Deo

Victoriæ sit gloria.

H Y M N V S 19.

IN D. BLASIVM EPISCOPVM, ET

Martyrem sub Diocletiano.

DVm viget impietas, lucro est, cessisse furori,
Atque fuga vitæ consuluisse suæ,
Si modo spes lucri nulla est, occasio nulla.

Sic Paulus,

L I B. Q V A R T V S.

159

Sic Paulus, sportæ munere, saluus abit.

Ceu fugiat miles, sæuum rediturus in hostem,

Sarturus duplici fœnore damna fugæ.

Hunc Blasium talem vidit præclara Sebaste,

Carmine quem meritò lux hodierna canit.

Vidit, nec potuit fugientem sistere fletu

Pontificem, latio territa præsidio,

Cui victum, vitamque negat furiosa tyrannis:

Argæus profugo mons dedit hospitium.

Et quæ tanta vrsos tenuit vis, tanta leones,

Inter vt indomitas degeret iste feras

Incolumis? Leo quin sæuit, quin sæuit & vrsus?

Aut, qui fulmineo dente timetur, aper?

Numen obest, mirisque modis pro tempore, mutis.

Mitem animum inseuit, cum ratione, feris.

Scilicet vt prædæ Blasius sit, monte sub alto,

Militibus, præcant qui feritate feras.

Ecce, trahunt collo appensum, eductumque sub auras

Gestantem trepida stuppea vincla manu.

Ceu si forte Leo venantibus obuius isset,

Aut spumans iaculis occubisset aper.

Vir pius in pœnas seruatur, & horrida fata,

Diras delicias præsidis Agricolæ.

Principio Blasij patientia carceris atri

Tentatur tenebris, sollicitoque metu.

Ad captiuum aditus patuit tamen: impiger ægros

Ille salutari tunc medicatur ope.

Haud mora: finitimas vulgatur fama per vrbes,

Perfacili Blasium quosque leuare manu.

Fama canit puerum reuocatum à limine mortis,

Spina hærens iugulo quem propè perdidit.

His super accendi præses, vitamque pacisci,

Si modo sculptilibus thura adolere velit.

Thura recusantem male mulctat verberere, donec

Carnifices hauſto robore deficiant.

Altera adornatur laniena furentibus: cheu

Pendentis tergum pectine tortor arat.

Radix

Radit atrox spinam dorſi, lumbosq̄ue fluentes:

Imbuit arentem ſanguine riuus humum.

Vox nulla, aut gemitus, quidquid cruciatibus inſtent,

Inſtet & inſanis vocibus Agricola.

Dira diu paſſo, ceruix inciſa beato

Humanum vetuit cernere ſine diem.

At nunc illa nitet Diuo lux candida, quam non

Conſequitur tenebris nox adoperta caput.

Et quis, cum Blaſio, Superùm de gente, precator

Impetret hunc nobis cernere poſſe diem?

Qui ſol, Chriſte, oreris ſemper, non occidis vnquam,

Da te, da miſeris perpete luce frui.

HYMNVS 20.

In Anonymum.

Quæ terra? quis te protulit angulus
Orbis? parentis cuius ab vberè

Infans pependiſti? obſecro, quis

Aut pater, aut docuit magiſter

Audere tantum te facinus virum?

Pectusne ferrum robur, & æs triplex

Obuinxerit ſic ſæuo, vt auſis

Impia dilacerare ſcripta

Frequentibus proſtantia compitis?

Securus omnis ſupplicij, & necis

Præſentis? hoc factum ſtupente

Conſpicuum populi corona.

Eſt dignitas, ſunt diuitiæ, & genus:

Tu dignitatem, diuitias, genus,

Vitamq; & auram principalem

Antetuliſſe Deo recuſas,

Morti paratæ occumbere lætior,

Spectante Chriſto prælia martyris.

Nec te per id tempus mouebat

Endoperator agens in vrbe.

Ergo

Ergo ſubis mox ſacrilegas manus:

Vultus priori concolor arguit

Interritum: pœnæ licet nil

Carnificum feritas omittat,

Donec ſolutus corpore ſpiritus

Cæli beatas inuolet in domos,

Tortoris inſani caduca

Parte tui arbitrio relicta.

Qui ſis, Deus ſcit, qui tenet omnia:

Quocunq; dictus nomine nos fugis,

Te ſas, opinor, ſempiternum

Hic, ſine nomine, habere nomē,

Illata ſeu quod mors operoſior

Non inſtituto demoueat pium:

Seu glorioſo mortis atræ

Quod ſocios animes agone.

Hæc ſacra per veſtigia nobilis

Haud vſitato funere Petrus it

Dignus comes pœnæ ſub aſtris,

Et tituli ſuper aſtra conſors.

Prenſus per vrbis diſtrahitur vias,

Si fortè falſis thure litet deis;

Vultu nefandas ſtans ad aras

Terribili ſcelus execratur.

Sublimè raptus tollitur aulicus,

Et membra virgis, fuſtèque tunditur,

Compago dum candentis offis

Vndique hiet viduata pelle.

Et ne minor ſit vis cruciatuum,

Crudelitas quàm Cæſaris exigit,

Inſicta ſtagro & fuſte, aceto

Vulnèra cum ſale perfricantur.

Præ cæteris hoc ſit leue: ferream

Immanitas cratem hæc ſimul apparat,

Quæ martyris proni, & ſupini

Torreat exanimè propè artus.

Pungunt, adurgent ſemianimè iocis,

X

Vrunt

Vrunt, perurunt carnifices minis:
 Cruditatem exercituros
 Supplicio grauiore iactant,
 Ni membra frixus, tostus & vndique,
 Cultum supremi Numinis abneget:
 Frustra: viri dudum cupito
 Spiritus astra petit volatu.
 Virtutis huius non secus æmuli
 Tres consequuntur supplicis pares,
 Vitæ exitu sed non eodem,
 Roste breui celerante fatum.
 Hos ergo quinque Ecclesia martyres
 Debere Christo se recinit libens:
 Vt prima sit non nominati,
 Laurea quattuor elucrantis.

HYMNVS 21.

*IN MARCUM ET MARCEL-
 lianum fratres, Martyres sub Diocletiano.*

PAr est duellum, gloria par duûm,
 Quos edidit fœlix eadem parens,
 Non tam sibi, terræque, rerum
 Quàm Domino, nitidis & astris.
 Dixin' parentem? iustius auferat
 Nomen noueræ, quæ malè liberos
 Et menstruis & lacrymosis
 Blanditijs studet auocare
 A Rege Christo cælicolâm: simul
 Nomen paternum perdidit pater
 Fregisse nixus liberorum
 Imperijs animos paternis.
 Tot fas & hostes cenfeo dicier,
 Quot sunt propinqui gnauiter impij
 Traducere ad cultus nefandos
 Qui pia pectora moliantur.

Imbellis

Imbellis haud est, haud animi leuis,
 Simplex nec est victoria, sternere
 Quàm plurimos, vicisse quum sit
 Non mediocre decus, seipsum.
 Spreuisse mortem vos tamen edocet
 Sebastianus, nomine nobili:
 Vos ille vindictos in profundo
 Carcere, dicto animat magister,
 Et dux, & auctor per noua prælia
 Partæ salutis, præcipuum ducem
 Peculiaris quem relato
 Laurea mox decoret triumpho.
 Sortitus ergo discipulos pares
 Dignos Iesû, læticia exilit
 Immanitati se reseruans
 Supplicijque nouis Tyranni.
 Post longa fratres tædia carceris
 Stant alligati stipite in arduo:
 Durant, pedes suffixi vterque,
 Dum latera effodiantur hastis.
 Hæc finis, hic sit nobilis exitus
 Fratrum duorum, quos deus æthere
 Accersit ad sese, fouendos
 Delicijs paribus per æuum.
 Sit laus, & vni gloria sit Deo:
 Sit trinitati perpetuum decus,
 Cantanda virtus, fortitudo,
 Angelicis & honos camænis.

Sebastianus.

HYMNVS 22.

*IN D. SEBASTIANVM MAR-
 tyrem, sub Diocletiano.*

FOrtem dicere militem,
 Pergin' mî, tunica tectum adamantina?
 Laus hæc est chalybis,

X 2

Pugnæ

Pugnae vulnificis ictibus inuii,
 Illum dicere gestio,
 Nudus qui iaculi missilis excipit
 Toto pectore grandinem:
 Qui iam letifera cuspide faucius,
 Confectus propè vulnere,
 Nutantes oculos in placidam dedit
 Mortem: falsus ut est tamen
 Mortis fermè obitæ limite proximo:
 Falsa est turba satellitum,
 Exhalasse putans hunc animam quoq;:
 Spirans, viuus adhuc suis
 Tantum semianimis stipite soluitur.
 Hinc curat medica manu
 Plagas, auxilio non sine Numinis,
 Ut rursus generosus
 Constans, magnæ animæ prodigus, & pugil
 Marte & morte queat mori
 Quæsitæ: quis enim vix sibi redditum,
 Aut saltem incolumem recens,
 In regem madidum cæde nefaria
 Dictis sic putet inuehi?
 Obiectare virum sacrilegas neces
 Certa proposita nece?
 Sanè, principio Romulides stupet
 Spectaculi: reputat sibi
 Charum namque aliàs, tot iaculis ducem
 Confixum: hæsitat anxius
 Is sit, necne, nouis qui bene cultibus
 Mutatos veteres velit.
 Vultum, acres oculos, impavidam aspicit
 Frontem: at dicta tyrannidem
 Exprobrantia, sub pectore belluam
 Crebro vulnere lancinant.
 Iam rimatus ubi est oppositos satis
 Vultus, in furias statim
 Accensus, iubet ad supplicia abripi

Extrema immeritum ducem.
 Pœna est, continuis fractus ut ictibus
 Virgarum pius opperat.
 Instant carnifices, dum coeat cruor
 Vno vulnere vulnerum.
 Totos carnifices hic labor occupat,
 Infantis querimonia
 Nulla, quum superas protinus in domos
 Vincit spiritus euolat.
 Huic fat supplicio temporis est datum:
 Serta expromite martyri,
 Sertis duplicibus tempora cingite,
 Nam, bis vincere, bis mori est.

HYMNVS 23.

 IN PHILEAM, ET PHILOROMUM
 Martyres, sub Diocletiano.

ET quem te Thmuitanum, vir maxime, dicam,
 Nulli secundum præfulem,
 Et pietate grauem, & meritis, fandi que peritum,
 Promptum que scriptis proderet
 Nomine pro Christi feliciter occumbentes?
 Mores probantur omnibus,
 In Christum pietas tantum notissima vulgo
 Tibi creat periculum.
 Quisque propinquus adest, simul interpellat amicus,
 Infesta turba lacrymis,
 Et precibus blandis, ne te vitro perdere secum
 Velis, & antiquam domum.
 Ipse tui iudex fertur sub fata misertus,
 Idem rogans & seridè
 Vir bonus, & prudens, quem scit de millibus vnum
 Ægyptijs in ciuibus,
 Ut sese incolumem conseruet, temporis huius
 Necessitati seruiens:

Thmuis
vrb.

Néue nouo ritu, & peregrina relligione
 Seductus in præcepta eat.
 Expugnando animo satis esse hæc machina visa est,
 Antistitis fortissimi.
 Ille velut stabili consistens pondere rupes
 His omnibus nil flectitur.
 Nam magè dicta mouent Christi sub pectore fixa,
 Ne coniugis, ne liberum,
 Néue parentis amor, lucisq̄ue innata cupido,
 In Christiano pectore,
 Tempore dogmatibus Christi præponderet vlllo,
 Et entheis amoribus.
 Intereà inuictum contento gutture robur
 Antistitis deprædicat
 Vir magnus bello Philoromus nomine, culpans
 Diuersa quotquot suadeant
 Numinis à cultu veri, & pietatis amore,
 Quo flagrat optimus pater.
 Hæc vbi dicta, pari (infandum) correptus vterque
 Crudelitate plectitur.
 Exsiliunt tolerasse pares, cecidisse parati,
 Et festa dicunt gaudia.
 Omnigeno tandem cruciatu exhausta tyrannis
 Vtrique demetit caput.
 At vos concordés animis, & funere bini,
 Si nunc doleris hanc vicem
 Terricolum, ceu credibile est, concedite nobis
 Aduersa quæque perpeti:
 Qualis & obtigerit, vobiscum nomine Christi
 Obire mortem fortiter.

HYMNVS 24.

IN COSMAM ET DAMIANUM MAR-
 tyres, sub Diocletiano Casare.

VRbs Ægæa Dei geminos videt inclyta testes:
 Hic Cosmus, ille Damianus dicitur.

Herbarum

Herbarum medicas vires tenet vnus, & alter:
 Ægris vterque impertiens solatia
 Præonijs non tam succis, quàm munere Christi.
 Disseminata fama sic medentium
 Præsidis inuidiam Lysiæ succendit, & iras:
 Quæfitor hos grauissimè torquerier
 Imperat accitos: videt omnia temnere, fortes
 Christi videt quiduis amore perpeti.
 Subduci inde suis mandat conspectibus, alto
 Dirissime vinctos, iubet mergi æquore.
 Ast illi pelago incolumes, vinculisq̄ue soluti.
 Se se offerunt rursus Tyranni obtutibus.
 Fraudibus ille geri magicis hæc omnia clamans,
 Antri tenebris horridi ambos mancipat.
 Donec post ternos, instantia lumina, soles
 Immitior damnet reos incendio
 Nequicquam: flamma iniectos innoxia lambit,
 Quidquid rogis ligni ingerant satellites.
 At neque sic rabies Lysiæ exsuperata resedit,
 Quin efferata profilit multò magis,
 Inque subinde nouas tam spargit concita pœnas,
 Quàm se ferendis acriores apparant
 Supplicijs iisdem, sub eodem Numine, fratres,
 Ardore fratres, & pari constantia.
 Vnus ad extremum cruciatus finit ensis,
 Dum tædium capit sui crudelitas,
 Et noua germanis redit in præcordia virtus,
 Ardens pares cælo coronas prendere.
 Hic amor, hæc fratrum concordia rara duorum est,
 Probata communi fides in carcere,
 Et pietas vinculis, per aquas spectata, per ignes,
 Vt est honos & par olympo gloria.

HYM-

IN VITALEM ET AGRICOLAM
Martyres sub Diocletiano Casare.

Seruus, herusue fuat, nullo discrimine habetur
 Cælituum Domino,
 Neutrum alteri qui præferat
 Omnibus expositus, quicumque e pectore puro
 Vota, precésque ferunt
 Dicto audientes Numinis.
 Non humili est animo seruus, qui in fata præire
 Non renuit Domino,
 In certa vitæ gaudia
 Vitalis, non supplicij grauitate domandus,
 Deinde nec exitio,
 Heri sub aspectu, & Dei.
 Nunc sunt Agricolaë, serui post funera, partes,
 Non leuiora pati,
 Quàm ferre fortem seruulum
 Est miratus heri coram mandata sequentem.
 At neque mors domini
 Dilata, venit mitior
 Stipite pendentis, mortemque imitantis Iesu,
 Quem sibi præstituit
 Et mortis, & vitæ ducem.
 Tollit cælo oculos cruce iam sublimior, ardet
 Approperare & iter
 Quò seruulum præmiserit.
 Huius, & illius par est fortuna, duorum
 Conditione pari,
 Quos haurit in sese Deus.

IN D. ADAUCTUM SOCIOSQUE MAR-
tyres sub Diocletiano & Maximiano Cesaribus.

Fœlix te niueo lactauerit vberè mater,
 Auspiciis tulerit Daunia terra bonis,
 Vir facer, egregio dux commemorande triumpho;
 Mactande elogiis semper, Adaucte, nouis.
 Candida non simplex decorat tibi tempora laurus,
 Tempora non querna fronde corona virens.
 Hoc seruare Deo est, cultu eripuisse deorum
 Ciues, perpetuo subtrahere exitio.
 Quæ tibi vis fandi, quæ præsens pectore virtus,
 Impulit illectos in tua fata Phryges?
 Laus vnum potuisse mori est, potuisse per vnum,
 Quis fileat, Christo milia multa mori?
 Vrbs fuerat differta viris, præclara senatu,
 Percelebris summi religionè Dei.
 Iussa deum, spreto cælesti Numine, cultus
 Suscipere; horrendum despuit imperium.
 Hinc subita inuidia est, vtriusque & Cæsaris iræ:
 Tum cita claudendis ciuibus obsidio.
 Effugium nulli patet vlla ex parte, nisi quis
 Sculptilibus malit thura cremare deis.
 Vox obfessorum sola exauditur, Adaucto
 Sub duce. nos Christo dedita turba sumus.
 Tota subit muros acies, incendia miscet,
 Omnis ab iniecto conflamat igne domus.
 Cladibus his non vir, non fœmina, non grauis æuo,
 Non superest vltà paruulus æde puer.
 At licet innumeri Christum testentur, Adaucto
 Dicimus hic vnum sub duce martyrium.

*Civitas
 quadam
 Phrygia.*

HYMNVS 27.

*IN D. MAURITIVM MARTYREM,
Thebana legionis Imperatorem, sub Maximiano.*

CEntifores merito celebrentur carmine Thebæ,
Vrbs fœcunda viris, quos sæua in prælia mittat
Parte sui minima accipiens dispendia: pluris
Agminibus totis, quæcunque emiserit, este
Mauritii legio, quæ lota salubribus vndis:
Vnum luce palam Numen proficetur olympi,
Thuris & idolo timet offudisse vapores.

Romulidum Princeps malè sana in bella trahebat
Ingentes populos per Gallica rura. ferocem
Vana superstitio, Diuis vt liber honorem,
Incessit, fieri quod castra per omnia mandar.
Tum prompta argento passim simulacra, vel auro
Collucent; gens stulta ruunt, altaria fumant.
Vnica sese offert legio tristissima castris,
Stare loco impatiens, quo rapti iniuria honoris
Numen in ardentis indignè suscitatur iras.

Fert grauius Cæsar, Thebanum excedere: ad aras
Maturare iubet reditum; parere negantes
Propositam sperare necem. non segniter illi
Dant breue responsum, se religione vetari.
Morigeros aliis habiturum rebus. At ille
Ocyus horribiles dicto flammatur in iras:
Mittit in infontes, decimum qui quemque trucidat.
Hoc semel, atque iterum. color, & calor omnibus, &
Vna mori: cessasse loco scelus omne putatur. (mens

Ergo acies omnis, ferali indagine cinctos
Missilibus iam, iamq; petit: premit eminus hasta,
Comminus & gladijs: legio cadit omnis ad vnum,
Imbuit & sparso sitientes sanguine campos.

Mauritij hic sese tamen imperterrita virtus
Exerit in primis, mortem suadentis honestam,

Quam

Quam lux, vita, quies, & parca corona sequatur.

At nos infirmi, atq; humiles, rerum omnium egeni,
Degeneresque modo quodam, & cælestium inanes,
Insignesque animos, deuotaque pectora morti
Carminibus modicis, freti celebrauimus hac spe,
Humanæ vt fortis miserati incommoda, fortes
Hos nobis animos prece demittatis ab alto,
Pondere iam longo fessis, & mole laborum.

HYMNVS 28.

*IN IOANNEM ET PAVLUM FRATRES
Martyres sub Iuliano Cæsare.*

ESse hominum, obseptam mortali corpore, pestem,
Immanitatem ferre cuius barbaram
Nec valeant Erebi, vexantes corpora, pestes?
Ille Imperator ater, infandum caput,
Eram diuitijs, & censu diuite, fratrum
Testam cupit silentio cædem impiam.
Fingit in exilium, quos truncat vertice, missos
Hic parricida clanculariis dolis.
Dæmones in vulgus spargunt commenta, doloso
Hæc inuidentes principi mendacia.
Fratribus his pietas est vna occasio cædis,
Procliuis & mens in iuandos pauperes.
Credite, Diuorum viuit post funera virtus,
Viuit flagrans amor superstes cælitum
Erga mortales: immò & flagrantior: auctor
Necis Terentianus id testabitur.
Sollicitans Diuos solus tenet ille sepulcrum
Quo martyres à se necatos condidit.
Cum precibus lacrymas frustra nec fuderit hostis
Nuper, beatus filio iam sospite,
Quem prius ob cædem infandam vexabat Erinnyis,
Vltura patrium nefas in filio.
Præteriti sed nunc expers erroris vterque

Y 2

Voto

Voto pari Christum deum deprædicat,
Auspicijs cuius binos qui perdere Diuos
Annititur, saluum videt se, & filium.

HYMNVS 29.

IN D. CYPRIANVM CARTHAGINIEN-
sem Episcopum, Virginem & Martyrem, sub
Valeriano Imperatore.

Hæreo, Diue, quibus tantum te laudibus ornem?
Nam tua laus hymnis, & maior carmine virtus
Surrigitur latè, tantumque excrefcit in horas,
Quantum aquila attollat se pennis ardua cælo.
Qui nescit per tot Cyprianum sæcula, nil scit.
Rursus & omnigeno virtutum examine clarum
Qui non laude vehit, qui non veneratur, amatque,
Inuidus, ingratus, merito cognomine caudex
Dicatur stupidus. Celebri dignissima cantu
Si taceam, obscuro si corde silentia rodam,
Talia & ipse feram iustis conuicia probris.

Nil Cypridis Cyprianus habet, nil sordis opimus
Moribus illeuit fundus, nil copia rerum,
Lasciuæ nil dedecorant commercia pubis.

Non domus, & tituli, & priscis grauida atria ceris
Non iuuenem abripuit ventolo gloria curru,
Flexanimusque lepos, & diues gloria fandi,
Quantumuis oculi spectent te mille loquentem.

Christus honos, tibi Christus opes, tibi gloria Chri-
Vnica nobilitas, summo genitore renasci. (Itus,

Est animus constans cæleste ornare lauacrui
Flore pudicitia, ne quid de Cypride nomen
Inferat in mores, risus, fannæque ministrans
Materiem: Nam qui Capriani nomine lusit,
Carpere non vitam, sed linguæ dona disertæ
Visus erit, Christi audierit qui dogma sonantem
Non animis, non iudicio, non auribus æquis,

Audax

Capri-
anus dictus
est inuido
cuidam.

Audax fabellas pietatem dicere aniles.

At non languidior, sed contra au dentior isti
Strenuus aduersas acies perumpere, vindex
Sacilegi cultus, castigatque nocentum.
Te plebs ipsa licet, contorti turbinis instar,
Iam semel atque iterum petat obiecisse leoni:
Attamen inuidiæ cedens, stolidoque furori,
Ne tua maiores cieat præsentia turbas,
Vt nutrita solent incendia sumere vires,
Te sponte exilio damnas, abdisque latebris,
Intempestiuæ renuens te obrudere morti.

At neque marcescens leuibus teris otia nugis,
Largus consilij monitor, currentibus acer
Hortator, miseris blandè solator amicus,
Omnibus expositus sacrum expendisse cruorem,
Si locus in fidei profectum postulet, aut res.

Annus bisseis voluendus mensibus ibat,
Ex quo Pontificis penitus concusserat urbem
Corneli interitus, quicum certare solebas
Communi studio statuendæ religionis
Ancipiti amborum pridem certamine, si non
In mortem summus properata morte præisset
Romulidum pastor, patriis è finibus exul
Principio, post hæc plumbatis terga flagellis
Dissectus miserè, truncatus vertice tandem
Mortalem Christo gaudens exfoluere vitam.

Angeris: at te exempla mouent pastoris amici,
Qui tibi præripuit properato funere palmam.

Ergò peregrinis aderas reuocatus ab oris,
Iamque subis muros altræ Carthagini: illic
Quo res tota loco exploras, pro tempore quidnam
Vtilius, posuisse animam, vel parcere vitæ
In diuturna gregis commissi commoda: sed mox
Quæreris ad mortem, longo tibi tempore & ipsi
Quæsitam. gladio Cypriani lactea ceruix
Supponenda truci expetitur: placet (ocius inquis)
Optio Christicolæ: dubitem vestigia Iesu

Cornelius
Papa.

Ponè

Pone sequi? Iam iam cupientem iungite Christo.
 Credo equidem, lectam tibi vir fortissime lucem,
 Qua pater ante annum nitidis successerat astris
 Romulides: dextro potius vel Numine factum,
 Vt lux vnanimis eadem vos iungat olympo,
 Qua prius vnanimis vos vidit in orbe sodales.
 Viuite foelices animæ: mortalibus ægris
 Ferte libenter opem, fessis succurrite, lapsos
 Erigite, atque alacres firmo date pergere gressu
 Cælestem in partiam, superisque inferte choreis.

HYMNVS 30.

IN PETRYM EXORCISTAM ET MARCELLINUM Presbyterum Martyres, sub Diocletiano.

Vtrumque mirum: dæmones
 Hominum subire corpora:
 Ius obtinere regium
 Haud possidendo in corpore.
 Parere nec mirum minus
 Homini imperanti Dæmonas,
 Obsessa dudum & corpora
 Dicto ocyus relinquere.
 Vtroque miror hic magis
 Vnum, nec id tolerabile,
 Quod qui meretur optimè
 De quolibet mortalium,
 Dicto efficaci præpotens
 Stygiarum abactor pestium,
 Multetetur indignissimè.
 En Petrus, horror tartari
 Dictus celebri nomine
 Olim per urbem Romuli,
 Iussu Sereni iudicis,
 Tristi relata gratia,
 In carcerem detruditur.

Affectus

Affectus hac iniuria
 Vir oprimus, vim pristinam
 Non inuidet Quiritibus.
 Custodis illic filiam
 Artemij, actam spiritu
 Tumultuoso, Numinis
 Cæli fauore subleuat.
 Repente mutari pater,
 Mater puellæ sospitis,
 Frequente cum vicinia,
 Quæ continenter ad rei
 Miraculum confluxerat,
 Omnes simul Christi dei
 Sodalitatem exposcere.
 Hic nempe Marcellinus est
 Præsto, verendus presbyter,
 Qui flagitantes lustrico
 Mergat lauandos flumine.
 Ambos Serenus iurgijs
 Adortus est minacibus.
 Cui presbyter liberrime
 Ad cuncta responderet, minas
 Paruæstimans. At ilicò
 Os mille pugnis tunditur.
 Nudatur, à Petro suo
 Diuulsus: hinc nigram in specum
 Nullo cibi solatio,
 Aut recreandus flumine
 Protruditur: senis pij
 Deambulantis, vitreæ
 Testæ, solo stratæ, acriter
 Plantas diu conuulnerant,
 Dùm Petrus abstrusus loco
 Alio catenis stringitur
 Arctissimis. At iam ferum,
 Iamque irritè tyrannidis
 Pudet, pigetque iudicem.

Ambos

HYMNORVM

Ambos paris constantie
 Educit in pomoeria,
 Truncatque sacro vertice,
 Ignarus occumbentium
 Pro Christi Iesu nomine
 Sese beandos spiritus
 Stellanti olympo reddere.

HYMNVS 31.

IN QUADRAGINTA MILITES,
Martyres tempore Licinij Imperatoris.

PUlerum concinimus militiæ genus,
 Qua non claruerit flectere equum prior,
 Aut torquere lacertis
 Hastam, & spicula fortior:
 Qua vænalem animam vix modica stipe
 Non Car proiciat, per fera prælia,
 Atet puluere, lucris
 Orbis posterioribus.
 Cui virtus titulo turgida nil breui,
 Nec rumor celeres præteriens notos,
 Nil mors pota cruore
 Post fatum, reliqui sinat.
 Digni laude viri per celebres eant
 In fastos memores, inque diaria,
 Iusso Marte valere,
 Quotquot nomina dant Deo.
 Rauco non animos cornua murmure
 Incensis acuunt, non litui aut citæ
 Armant sponte ruentes
 In certamina buccinæ
 Flammas è superis adiicit arcibus
 Æternus Genitor. Christus adhæc crucis
 Signum tollit ad astra,
 Ductor ponè sequentibus.

Nudum

Nudum membra deum nempe sequi decet
 Nudos auxilio terrigenum, ac ope:
 Nil quidquam sibi fisos
 Et sustollere onus crucis.
 Hoc sublato humeris, tum fuerit leue
 Quidquid carnificum mens mala struxerit
 Scite læta repertis
 Nunquam non cruciatibus.
 Hic denos quater est cernere milites
 Huic mundo emeritos, vt mereant deo,
 Mercantes cruce Christi
 Celi fidereas domos.
 Quid pædor moueat carceris horridi
 Iam cognata polo pectora? quid metus
 Mortis supplicio emptæ
 Iam dudum cupidos mori?
 Nunc lufurum operam se soliti artifex
 Cernit supplicij: vertitur ad nouas
 Artes: consilium dat
 Instante acris hyems gelu.
 Quod nec longa nigri vincula carceris
 Extorquere queunt, nec rota, nec vorax
 Ignis, tempore brumæ
 Hybernus rigor auferat.
 En stagnantis aquæ gurgite conditi
 Noctis frigoribus congelari amant.
 Quadragesimus vnus
 Intrat proxima balnea,
 Euitare hyemem sollicitus, sed id
 Non impunè: calor nam subitus necat
 Extemplo fugitiuum,
 Plausu non sine martyrum.
 Lustrari mediæ noctis iter stupet
 Præfectus vigilum, lumine flammeo,
 Cunctorumque coronas
 Sacro vertice fidere,
 Lapsas cælitus. Immergitur ipsemet

Z

Stagnis,

Stagnis, deposito tegmine, ne decus,
 Vno se sine, tantum
 Præclara abripiat cohors.
 Omnes lux reteggit postera lumine
 Cassos, examinum corpora carnifex
 Flamma absumit edaci,
 Nec parcat cineri pio.
 Quem mox in vitreas disiciens aquas
 Sparsum finitimo flumine dissipet,
 Ditem Christicolarum
 Theaurum populo inuidens.
 Cæcus, mentis inops, qui superum choris
 Permissas animas haud reputat, neque
 Foelix transfigere æuum
 Claras perpete gloria.

H Y M N V S 32.

*IN PTOLEMAEUM, ET LV-
 cium Martyres, sub M. Aurelio Vero, &
 Antonino filio Caesaribus.*

Non dignus hic me est (Christus ait) dei
 Quem se fateri discipulum pudet:
 Qui me super terram negarit,
 Hunc super astra meum fatebor?
 Non Christus astu, non capitur dolis,
 Vero tenaci, & simplice lætior:
 Qui Daunio sese monarcham,
 Sacrificoque deum fatetur.
 Non Christiano pectore se premi,
 Euangelii & commune negotium
 Ore obserato (quum potis sis
 Promere) iure suo queratur?
 Non iste, non fisce Ptolemus gerit,
 Qui se rogatus Christicolam asserit
 Liberrimè, Christi timorem

Corpo-

Corporis anteferens saluti.
 Spectate forti pectore militem,
 Pædore nullo carceris, aut situ,
 Nullo metu mortis cruentæ,
 Proposito meliore flexum.
 Nunc ad tribunal sistitur Urbici,
 Qui maceratus carcere, tædio,
 Mœrore, tormento, pauore,
 Fortè deoque, dei que Nato
 Tandem obloquatur sedifragus, fugax,
 Desertor alti Numinis impius,
 Procumbat & mox ad nefandas
 Incolumis simulat aras.
 Ast euenire id multò aliter videt,
 Quàm iudicari, turbida factio:
 Amplissimas, Christi, reus nil
 Addubitat celebrare laudes
 Vitæ periclo, nec timidus caput
 Ensi amputandum tradere, Lucium
 Vesturus in cælos sodalem
 Ad focios pariter triumphos.
 O qui rapina diuite sidera
 Bini tenetis, regnaque cælitum,
 Curate, nos & liberatos
 Tristibus exiliis, leuari.

H Y M N V S 33.

*IN VICTOREM MILITEM, ET
 faminam nomine Coronam.*

HÆc non tueris nomina segniter
 Inuide Victor, propositi tenax:
 Quodcunque contrà molitur
 Rex olidi insidians auerni.
 Tentare malit seu prece subdola,
 Seu fata pœnis non celerantibus,

Z 2

Nam

Urbicus.

Victor.

Pilato
scz.

Nam flamma corpus sacrosanctum
Tangere seminanimi refugit.

Sebastiano iudice mitior,

Cui non satis sit frangere malleo
Ambas tibi palmas, profanis
Thus adolere deis negantes.

Frustra venenis res geritur, Deo
Frenante tabis mortiferam luem:

Qui potionem temperavit,
Christicolis citus aggregatur,

Vim conspicatus cedere toxici.

At nec tyranni subsidet hinc furor:

Feruente nequicquam per artus
Tingeris & pugil hinc oliuo.

Orbaris & post lumine visilis

Phœbi, refoffis luminibus; nihil
Curas, tibi vibrante in imis
Pectoribus meliore flamma.

Dulce, & decorum fundere iudicas

Pro Christi Iesu sanguine sanguinem,
Vitamque constanter fugacem
Pro stabili exsoluisse vita.

Abscissus ergo victor abis caput,

Exempla linquens fortia: nam ducem
Te, quamlibet sexu imbecilli,
Non humilis mulier, Corona,

Mox consequetur pectore masculo.

Restem superstes fœmina militi

Huic Christiano, si sub iisdem
Milito (clamat) ipsa signis?

Immane præceps supplicium furor

Excogitavit: Stant geminæ arbores
Palmæ, colono nil minus quam
Hos posita pariles in vsus.

Tortoris ergo sacrilegæ manus

Cælo eminentes ocys arborum

Vi detrahunt ramos, ligandis

Fœmineis

Fœmineis per inane membris.

Ad se retractis, haud mora, brachijs

Artus solutos vtraque vindicat

Arbor sibi; plaudit recepta

Ast anima potiore olympus.

Miremur & nos hoc geminum decus

Nutu' supremi Numinis additum

Cælo, subacta morte, pœnis,

Et Cacodæmone, Carne, Mundo.

Peculiaris stat tibi gloria

Lucrate victor funere fœminam

Lento: proin non inuidebis

Huic socio capiti coronam,

Palmæque honores in nece posthuma:

Quantum iuuet vos reicere in Deum

Quæ parta sunt vtrique vestrum

Numinis auxilio, trophæa.

HYMNVS 34.

IN SEPTEM FILIOS MARTY-

res, unâ cum matre Fœlicitate, sub
Antonino Pio.

Fœlicitas est gignere liberos

Fide valentes, non sibi, sed Deo:

Quo terra fœtu non superbit,

Atria sed populosa olympi.

Fœlicitati stat decus octuplex

Mortis subactæ fortiter in piis

Natis, minus nec glorioso

Corporis in proprii tropæo.

It dura per proscenia signifer

Fratrum, necandus verbere plumbeo

Ianus, cui primo petatur

Ianua mox referata cæli.

Fœlix Philippo fratre animosior

Z 3

Sequente

Fœlicitas.

Janua-
rius.

Sequente pugnam, fustibus oppetit:
 Vtroque defessorum atroces
 Carnificum superante pœnas.
 Exempla quartum prima acuunt: Iugo
 Montis præalti fistitur impiger
 Siluanus, haud immane præceps
 Præproperæ metuens ruinæ.
 Nunc tres supersunt, quis caput auferat
 Ensis Tyranni, non animam deo
 Plenam, minas, pœnam, necisq̄ue
 Vltima vincere pertinacem
 Ante ora matris, progeniem bonam
 Christo sacrantis fronte hilari, ardua
 Ceruice spectantis cupitos
 Ingenuæ sobolis triumphos.
 Ardens virago pectore, pignorum
 Secura, cælo quos simul intulit,
 Poenas eâdem, laurea s̄que
 Ipsa libens sibimet præhendit.
 Obstet Tyranni calliditas, necem
 Malo extrahentis foemineam dolo,
 Si forte lux plusquam virile
 Extenuet diuturna robur.
 Post illa menses quattuor, acrior
 In fata surgit, colla q̄ue lactea
 Subdens bipenni, sancto agonis
 Fortia prælia sine claudit.
 Nos obsequentes intereâ piæ
 Matri, vel atro in funere liberos,
 Inuicta matris, liberorum
 In nece, viscera concinemus.

HYM-

HYMNVS 35.

IN SEPTEM ALIOS FRATRES

*Martyres, vnâ cum matre Symphorosa,
 sub Adriano.*

TV Tibur, vdo mite solum situ,
 Fers Sympherusam germine fertilem
 Septemplici, quo vult, relicto
 Tibure, condecorare olympum.
 Professa Christum vult mulier mori,
 Vitam beatam viuere certior,
 Exempla dum magnæ Parentis
 Æmula non fugiat propago.
 Coniux prioris coniugis vt necem
 Paucis diebus posterior refert
 Constantia par, vincita collo
 Saxa trahens vitreos in amnes:
 Sic ipsa cælo pignoribus viam
 Muniuit: astant ordine liberi
 Præclara verè dicta matris
 Pectoribus tacitis prementes.
 Nox atra cunctis consilium sequens
 Dat: immò Christus lux, & alacritas
 Mentis serenæ, subministrat
 Supplicii animos ferendis.
 Sol alligatis stipite singulis
 Vix mane fert septe mgeminum nefas
 Planè reiectus: iam recondat
 Ora libens, nisi conditoris
 Obstare iussus nôrit, & impiæ
 Laxare frenos velle tyrannidi:
 Credentium ne forte virtus
 Desidiosa situ obsolescat.
 Crudelis ordo, si superis placet,
 Hic officinæ est, gutture primus vt
 Traiectus, hic cor, ille pectus,

Atque

Atque alius cadat vmbilico.

Crudelitatem nec fatis expleant

Sic interemti quattuor; acrius

Sæuitur in quintum; recisus

In minimas perit ille partes.

Confossus hasta multiplici interit

Sextus, relinquens supplicium vltimo

Fedissimum, quale intueri

Vix benè sustineat thea trum.

Summa est: ademto pectore diditur

Partes ad imas, quas verat exprimi

Castus pudor: quod prostitutus

Hinc pudor auocet haud tyrannum,

Toruè intuentem viscera, vulnere

Disperfa rupto sordida, & ilia

Turpissima tabis fluentis

Illuue, sanièque tetra.

Spectaculi iam carnificem diu,

Et tædet inuictæ patientiæ,

Poenas per & mortes, pudori

Visa cadauera pertimescit

Verti sibi, alta quæ melius tegat

Velox cauerna, Tiburis ad viam:

Haud cogitans mentes piorum

Sidereis domibus receptas.

Encomiis nos perpetuis deum

Vnum, inque trino numine simplicem

Cantabimus, cuius sub vno

Numine victa iacet Tyrannis,

Seu matre dira in funera liberos

Hortante, matrem seu benè liberis

Ad præuiam palmam per aspra

Prælia, perque neces secutis.

Hoc turbulento nunc quoque sæculo,

Si comprecereis tutè animos pares,

Ante ora Christi congregate

Num patiare, Chorus, repulsam?

*Apostro-
phe ad
Chorum.*

HYM-

HYMNVS 36.

IN D. PAMPHILVM MARTYREM.

sub Maximino.

Helluo inexpletus librorum, Pamphilus ardet
Cuncta vndecunque discere.

Territus impensis nullis, nulloque labore,

Aut scriptionis tædio.

Quid fuit, & numero ingentes, & pondere libros

Notasse propria manu?

At non congeritur librorum copia tantum

Ad pompæ inanis gloriam,

Omnigenis quantum ditanda ad pectora sensis:

Ad instruendum scilicet

Magni animi prægrande penu, depromere de quo

In idiotarum pios

Vfus diuitias sibi partas vndique possit

Perliberali scœnore.

Multa domi, nec pauca foris molitur, & audet

Inseruiens per omnia

Moribus, & fidei præstantibus incrementis,

Christique Iesu gloriæ.

Hinc liuor, mista & liuori insania, diuum

Peremit ense Pamphilum,

De nullo benè non meritum, semperque merentem.

Scripto, labore, moribus.

Inuidus ipse sibi liuor, sibi iustus & ipsi

Vlciscitur suum nefas.

At iam, Diue, tuis sat factum, Pamphile, votis:

Restincta discendi sitis,

Qui legis in vultu Christi, quæ te ardor agebat

Perfectius cognoscere.

Nos eadem tecum gestimus scire; precatu

Sustolle in astra supplices.

Aa

HYM-

HYMNVS 37.

IN D. IUSTINUM PHILOSOPHUM Martyrem, sub Antonino Pio.

TV non truncus eras, non pondus inutile terræ,
 Non corpus absque pectore,
 Discendi studio flagrans, sophiæ omnis amator,
 Non veste, non barba tenus
Tu, Iustine, sophus, causas disquirere rerum
 Origines & omnium,
Callidus in siluis Academi quærere verum,
 Locis parum salubribus.
Miraris ruere in mortes, discrimine nullo,
 Christi renatos sanguine.
Colligis, & rectè, non sese perdere luxu,
 Putrisque non immergere
Vitæ delicijs, alacres abrumpere vitam,
 Lucris carere, & commodis,
Ætherea amplexos meliorem sede repostam.
 Probo viro consortia
Arrident gentis, vitium cane peius, & angue,
 Quæ semper infensa oderit,
Virtuti insudans vni, immorientsque repertæ,
 In conditoris gloriam.
Talia voluentem firmat diuinior aura,
 Et rōborat magis ac magis,
Vsq̄ eadè, scriptis vt res tueare labantes,
 Et fulcias Euangeli,
Cæsareas retinens doctis sermonibus aures,
 Et diluens calumnias
Hostiles. Cynico sed non impunè furori,
 Latratibusque te obiicis.
Ille magistratus, populi que ferocior aura,
 Tibi mille pœnas irrogat,

Denique

Denique &, asserto Christi pro Numine, mortem,
 Te glorioso martyre,
Téque sopho dignam, iam non virtutis inanis,
 Aut veritatis simplicis
Nomine mendaci, sed Seruatoris amore,
 Qui vera lux, & veritas,
Atque immortalis virtus adamanda decore,
 Collustrat arces cælitum.
O sophes, sis fœlix, sophiæque fluentis in æuum,
 Restingue pectus haustibus.
Si nulla inuidia est, demitte (precamur) olympo
 Siticulosis guttulam.

HYMNORVM

LIBER QVINTVS.

HYMNVS I.

HActenus illustres in rubro sanguine testes
 Progressi pompas agitant, cæloque recepti
 Morte redemptoris stabilita pace fruuntur:
 Hos imitatores & vitæ & mortis, lesus
 Impositæ proprio decorat splendore cor-
 Idem alios vix conspicua virtute minores (ronæ:
Accipiens propiore loco radiantis olympi,
 Quos mors abripuit violento sicca sine ictu,
 Casibus innumeris, longisque laboribus actos.
In senium, fessos qui, saturosque doloris:
 Seu iuuet in siluis alios latuisse remotis
 Lucifugos, seu monticolas sub rupibus aspris,
 Pallentes, ruga frontem perarante senili,
 Squalentes artus adopertos tegmine ouillo,
 Acribus aut Cilicum detritos corpora setis,
 Insomnes, socios vrsi, fœtæque leonæ:
 Sive leuis ludos vulgi, dicta acria, fannas,

Aa 2

Nominis,

Nominis, atque bonæ dispendia temnere famæ
Prætulerint alij, nocturnis, atque diurnis
Assueti precibus, sacrisque incumbere chartis,
Et populos formare rudes, & pascere verbi
Delicijs animos vitalibus, & dape viua.

Quin mea postremò veniant ad carmina cuncti
Inter ipes, interque metus, queis dulce supremi
Iudicij tolerare moras, venturaque iura.

Hinc labor, hinc festi repetatur carminis ordo,
Hymni materies, messisque vberrima, donec
Carmen honoratum muliebri laude reponam.

HYMNV S 2.

In D. Paulum Eremitam primum.

Cælo supinas qui tulerit manus
Post fata, flexo polite, qui polum
Ceruice recta contuatur

Arduus, adsimilisque viuo,
(Spectator hoc Antonius astruat)

Cælo volantem corpore subsequi
Et spiritum monstrat cupisse,
Restiterit nisi tarda moles

Condenda terris officio duum
Aptè leonum, qui fodiant, vice
Antonij, tum bam imbecillis
Corporis exanimi capacem.

Pollinctor aufert dulce salarium,
Consuta palmæ tegmina frondibus,
Aurata contemnens superbè
Vellera, frondiasque vestes,

Palmæ comarum præstrue furilli.
His lenij desiderium senex
Non iam super terra videndi,
Sed super astra alias amici.

Vidisse crebro se remittitur

Cinctam beatas alipedum choris
Candore coniunctim coruscant,
Sidera Pauli animam petentem.

Et vix querelis tristibus abstinet:
Cur me relinquis, Paule senex, senem?
Cur in salutato sodali
Te recipis superas ad arces?

At nec suorum septa prius pater
Visit superstes, quam faciem loci,
Rupem excauatam, tecti in vsus,
Ingenio, atque labore nullo

Spectet. vetustum palma tamen decus
Oploniorum fertilis addidit,
Villos comæ indignans honores
Ludibrium volitare ventis,

Nudum priusquam vestiat hospitem.
Hinc fons scaturit sub pede montium
Paulo sitim iugi laborans
Exsaturare subinde riuo.

Has inter hic se delicias cibum
Cepisse, fontis margine roscidi
Gaudet, dietim com meatum
Alite suppeditante coruo,

Altore Diui, qui geminis catus
Conduplicauit farras sodalibus,
In quamque lucem mensæ herili
Dimidium dare consuetus.

Secum reuoluit dicta salubria,
Fœlicis & vitæ legit ordinem
Antonius, quem ritè adumbrent
Cenobij, & memorent nepotes.

Ex parte quid si nos aliqua æmuli
Vtramque tardo consequimur gradu
Post terga conantes, opinor,
Omnipotens deus adiuuabit.

HYMNVS 3.

In D. Antonium Abbatem.

ANtoni tam fit nobis venerabile nomen,
 Quam graue tartareis
 Dixere prisci pestibus.
 Diffugiunt, loca sola petunt, obsessa relinquunt
 Corpora præcipites,
 Vrgente Diui nomine.
 Risit opum iuuenem spreto rem, risit honorum,
 Rex stygius: socios
 Hortatur atra in prælia,
 Subiicit: Ille nouus cultor squalentis eremi
 Fregerit imperia hæc
 Bellator in gurgustio?
 Ite, & proposito luctantem auertite sancto:
 Ludite imaginibus,
 Ferrete spectris horridis.
 Tota cohors mandata subit: blandis ea primam
 Rem gerit illecebris:
 Hæc prima spes victoriæ
 Irrita: post quanti cruciatus, quotq; sequuntur
 Intolerabilia
 Forti cuique verbera?
 Hic, velut obtusis inuicta securibus ilex,
 Aut pelagi rabiem
 Fastidians Marpesia
 Cautes, intrepido perfert durissima vultu,
 Corde premit gemitus,
 Confusus alto Numine:
 Acribus aut aliis dictis ferit arduus hostes,
 Non sine ludibrio
 Inanis insolentiæ.
 Tanta viri virtus, pendentem quem Deus à se
 Subleuat omnipotens

Victrice

Victrice obarmans dextera.
 Continuata pater primis ieiunia ab annis
 An-ne pili faciat?
 Chameun iamue negligat
 Affiduam? gemitus, lacrymas tot, vota, precésq;
 Spem fidei sociam,
 Ardentem amore Numinis?
 Haud ita: dat Diuo genus omne expellere morbos,
 Quodque homines populet,
 Incendium restinguere.
 Dat quoq; centenos vitam producere in annos,
 Quinque hyemes cumulans,
 Terrore longo dæmonum.
 Seu superet viuens, distet seu longius absens,
 Seu recubet tumulo,
 Orci metus laruas habet.
 Hinc Constantini rumor penetrauit in aulam,
 Esse virum, meritis
 Apud deum qui polleat
 Egregiis: Quin Cæsar huic commendat, amicis
 Se sobolémque suam
 Datis ad ipsum literis.
 Nos, qui fiderea, Antoni, te sede receptum
 Credimus, auxilium
 Te mente fida poscimus (nis
 Nunc, quum rex Erebi abiectis post terga cate-
 Ima, suprema simul
 Miscere mœstis cernitur.
 Exsere te, & priscis solitus reparare salutem,
 Nunc quoque sollicitus
 Pronos clientes aspice.
 Regbus, & populis cures demittere pacem,
 Vnanimem & precibus
 Ecclesiæ concordiam.

HYM-

HYMNVS 4.

In D. Hilarionem.

Quod genus hoc tugurii squalens ostentat eremus?
Congessit hoc Hilarus sibi

Nempe opifex, paulo condentis vertice maius,
Iacente paulo longius

Corpore. Quis lectus dat ei requiescere? Iuncus
Palmaria aggestus strue.

Dicite: quo cultu degit? per frigora, sacco,
Sacco per æstum paupere.

De victu, quæ cura? dies non vidit edentem,
Sed clara cælo sidera.

Quæ ratio opsoni? quindenæ vespere sero
Cœnam ministrant carica.

Otia quo fallit, quo tempora longa labore?
Hymnis, precationibus.

Hæret humo corpus, rapidæ vis mentis, & hærent
Cognata cælo pectora.

Inde faces Christi sacrum iaculantis amorem
Mente æstuosa corripit.

Nec meminit mundi, nisi quum pietatis honorem
Fœdè profanari dolet,

Arrius. Et Triados cultum, malefani erroribus Arri,
Mortaliumque noxijs.

Complures vtinam tales hæc sæcla patronos,
Talem vel vnum nacta sint!

Queis furere est habitum laudi, proscindere Christi
Diuumque dictis nomina,

Et factis; pacem labio proferre loquaci,
Et corde bellum indicere.

Et quid non? Animus multis meminisse refugit
Aliena ab hisce cantibus.

Si quid, Diue, potes, potes vt nunc plurima, fessos
Malis, precator adiua.

HYM-

HYMNVS 5.

In D. Athanasium.

Immortalis habis nomen, titulumque superbum,
Magnanime Antistes: tua laus, tua gloria, virtus
Casibus innumeris exercita surgit olympo.

O longis inuicte malis, qui pectore forti
Sortis in aduersæ descendis prælia, & hostem
Hostis vbique alacer reparatis viribus vrges.

Presbyter omnigena primû virtute refulges,
Cœlsti igne calens, reprehensor feruidus Arrij
Concilio in magno, tumidum nil Cæsaris aura
Formidans, studiumque tenax infanda sequentum.

Hinc odia, hinc iræ te facto præfule gliscunt
Terribiles, fictis mendaxque calumnia verbis,
Intentata modis varijs, totiesque retusa.

Subdola, vana, procax, procerumque interrita cœtu

Actrix deblaterat mulier, tibi, Diue, pudico
Vim stupri obijciens, fraude eludenda sodalis

Suppositi, sacra qui circumstante corona
Actrici adsimulet personam astantis amici,

Et toto excutiat risum plaudente theatro,
Exceptis, doleant qui rethnas arte rethctas,

Hostibus, vlturis quaqua ratione pudorem
Appositè incussum: placet his occasio: fortè

Præfulis Arsenius veneranda in sacra minister
Flagitij post nescio quid designat, & iram

Commeritasque fugit pœnas: trepidus latuit sons
Arrij apud socios. Hic tuta calumnia visa est,

Si latitans domini fingatur ab ense minister
Viuentum medio sublatus: iamque sub ora

Pontificum, medio confessu affertur in vsus
Abscissus magiæ (res detestanda) lacertus,

Arsenij quem contendant de corpore sectum.
Nil contra mutire Patres: crudelia facta,

Bb

Impia

Impia facta ferè clament. ruit, ecce, repente
 In medium Arsenius: ne me impostoribus istis
 Credite vel cæsum, vel credite corpore mancum.
 Bina fero vobis, & tendo brachia salua:
 Mentiri pudeat vefanos crimine ficto
 Perniciem in capitis chari, infontisque magistri.

Necdum odia hostilis turbæ exsaturata quierunt,
 Cogere exilia, & diuersas quærere, cedens
 Infidiis, terras, quaqua patet obuius orbis.
 Sedibus incertis, huc, illuc, anxius erras.

Fama canit duro fugitium tempore, totas
 Sex hyemes sicca te delituisse cauerna
 Luminis exsortem, notum duntaxat ab vno,
 Qui tenuem victum tibi suppeditaret, amico.

Ast vbi vel minimum licuit prorepere clauso,
 Quod mare non sensit tete vada cæca secantem?
 Quæ tibi non regio trita est? non angulus orbis?
 Sic tibi doctorum tunc perlustrata ferax est

*Gallia.
Treniri.*

Gallia: Treuirii nec te eduxisse putarunt
 Turpe sibi, præter Romani edicta Monarchæ.

Tres tandem te Romulidæ, qui regna tenebant,
 Urbis Alexandri cathedræ, duce, & auspice Christo,
 Vnanimi assensu, præfati non sine honoris
 Insigni elogio, pastorem restituerunt.

*Julianus
apostota.*

Viueretum primùm ciues sibi, patre recepto
 Sunt visi, miserum dum Cæsar apostata post hos
 Occupet imperium, à magno qui ducit Iulo
 Nomen, & è stygiis trahit impia facta lacunis,
 Christi hostem se sacrilego haud semel ore professus.

Principio ad laudum præconia multa tuarum
 Ringitur: inuictum pugilem in certamina discit
 Inuitus: subito infremit ille acerrimus osor
 Virtutum, miseræque timet furialibus ausis,
 Vno te incolumi. emittit, qui te malè perdant
 Deprensam quocunque loco. tu verrere flumen
 Nauicula acceleras. qui te post terga sequantur
 Nil dubitas, qui ponè legant vestigia cymbæ;

Ferris

Ferris in aduersos lembo tu sponte retorto,
 Suspicionem fugæ auersa. tum talibus infit
 Cæfareus Vector: fugitiuus Episcopus an non
 Vsqum visus abis vobis hoc flumine? visus,
 Excipiunt alij, cœptum modo tendite cursum,
 Haud procul hinc hominem prensuri: impellite remos
 Ocyus. Illi instant, cursu & falluntur inani:
 Tu seruatus ope ætherea, delapsus in amnis
 Declinas latus, atque fugis discrimina vitæ.

Materno latitans mox non leuiora sepulcro
 Euitas tacitè, faueat dum mitior aura;
 Aut mage, præfixi mensura expleta laboris
 Mercedem accipiat summo sub iudice. Longa est
 Ilias illa quidem, seriesque implexa malorum,
 In graue iam senium, ac tepefactas frigore vires
 Corporis; ast animus fati sub mole virescit
 Integer, & cælo feruentior adiicit æstum,
 Eliciens vim mirificam diffusilis auræ,
 Donantis sapere, & fari, & committere chartis
 Iugibus, æthereæ si quid venit vitæ,
 Ac præstare animo dubiis fortissima rebus.

Et nunc, gnaue pugil, quis honos tibi? quæue labore
 Parta quies? qui continuo tibi Marte triumphis?
 Fallimur? an tristis meminisse pericula vitæ
 Vos iuuat, & cæli spectare à cardine pugnas
 Viuentum, & sortem sæpè ingemuisse cadentum?
 Aspiciate, ô cæli, infortunia nostra, Quirites:
 Promentis nobis auertite Numinis iras.

HYMNVS 6.

In D. Hilarium Pictauesem Episcopum.

Fama de iustis tibi certa causis
 Seruat æternum decus, atque nomen:
 Tu tuo nostrum quoque consecrabis
 Nomine carmen.

Bb 2

Opatres

O Patres inter venerande doctos,
Docta dum feri monumenta voluent
Posterij, tempus, cariemque scripra
Dum pia vincent.

Præbet argumenta procax nouatrix
Hæresis, contenta nocere nunquam;
Exili nam tu diuturnioris
Tædia senti.

Veritas tandem pietate septa,
Post catenatos nimiùm labores,
Reddidit fedi vacuæ ministrum,
Cæsare flexo.

Non quies, nulla est mora restituto,
Quo minus Galla ditione pulsus
Præsulis magni studio vicissim
Exulet error.

Ergò compostis sapienter à te
Rebus, effulget noua lux : per vrbes,
Rura per, virtus gradiente tendit
Præsule gressum.

Nobiles primi venetantur ortu
Te patrem clarum : rude vulgus ardet
Mira præstantem nouitate rerum,
Mira loquentem.

Ingemit natum periisse mater
Lustricis nondum fluuiis renatum:
Pastor & vitæ, satagisque matri
Reddere natum.

Feruidus, constans, hilaris, modestus,
Perdius, pernox, meritis, & annis
Fœtus, extremam, fugiente vita,
Ferris in horam.

Sic adis cælos, hilarans olympum,
Corpus vt sacrum tumulo relinquo,
Et tui desiderium, beato
Funere, terris.

Diue, sis foelix: age, supplicantium

Si preces,

Si preces, si vota libenter audis,
Cælitus cures hilarare duro
Tempore mæstos.

HYMNVS 7.

IN D. MARTINVM AR-
chiepiscopum Turonensem.

Ergò qui cælum decorauit astris,
Prata qui verno variat colore,
Qui rosas vestit, petit à pusillo
Milite vestem,

Nocte, quo se tegmine consecuta
Venditet, grates vel agat datori?
Diue, sic recto, bene foeneraris,
Paupere Christo.

Egregi tirocinium est amoris
In Deum, nudo secuisse vestem
Vnicam: parsurus erasne fuluo
Ditior auro?

Abiicit crescens amor intus idem
In tibi visum semel arma Christum:
Patris hinc flagrans Hilarum instituta
Plenius hauris,

Maximo fructu pietatis in te
Iam sitæ, cuius cumuletur auctu
Turba Turonum, melior futura
Præsule tanto.

Non apex, inflans alios, honoris
Pectori quidquam minuit modesto:
Præsul est summus, fuit ante qualis
Sedibus imis.

Cellula plerumque latens in arcta,
Cui cibus vilis, cinis est cubile,
Nulla cui cultus sit, & vsque sparsi
Cura capilli.

B 53

Simplicem,

Simplicem, parcumque cibi, atque somni
Te, polo fixos oculos tenentem
Rodit, aut ridet petulante frustra
Splene cachinnus.

Te quidem cælum iuuat intueri,
Aure ceu furda tolerare sannas,
Conscium nulli male velle, iustis
Gratificari.

Quid fuit, sæuis dare terga cælum
Publicè virgis? iugulum latroni
Quid fero? quid subdere & innocentem
Colla securi?

Hoc viri non est leuis, aut remissi,
Stare conuentis, vbi certa mors est:
Cæsar est testis medios paratum
Iffe per hostes,

Mente ni versâ, positis & armis,
(Flexit à summa Deus arce sensus)
Cæsarem proni veniam redempta
Pace rogarint.

Marte Martinum vario probatum
Martyrem qui dixerit, haud ineptè
Dixerit, magno licet vnus absit
Nomine sanguis.

Namque non lictor, gladius, securis,
Non rogos flammis facit æstuosis
Martyrem, sed firma fides libenter
Obuia morti.

Viuit hic recte, moriturque rectè,
Quisquis in fratres animi paterni
Nulla sinceræ pietatis in se
Commoda claudit.

Multa se debere viro fatentur
Plurimi, seu cui mala lepra vultus
Inficit, seu cui soluisset humor
Languida membra.

Loripes, iam non titubante gressu,

Exilit,

Exilit, furdaque leuatus aure,
Lumen acceptum sibi gratulatur
Lumine captus.

Linqvit obsessos erebi minister,
Præfulis pura prece victus, artus;
Et redit sensim reuocata ternis
Vita sepultis.

Talibus vitam studii pius vir
Exigit, pacis sator vsque, & vsque,
Donec extremam properare febris
Nuntiet horam.

Æger en lecto iacet, en supinus
Non solum, sed suspicit vsque cælum:
Æger inuersi lateris recusat
Mite leuamen.

Ecce, quis credat? specie tremenda
Tartari se offert oculis satelles:
Territum, ceu fulmine, Diuus acer
Vocibus arcet.

Turba complorans abitum, negoti
Non nihil cæli cupido faceffit:
Aureis æger ferit astra fatus
Talia dicitis.

Vrit hunc, fratres, animum querela,
Omnium causa graue nil putan tem,
Si mihi sueto superesse detur
Fortè labori.

Vror impendi pietatis in rem,
Si deus vitæ mihi fila ducat:
Sin vocor cælo, rata sit voluntas
Cunctipotentis.

Dixit, & cæli, subito volatu,
Spiritus liber penetrauit axem:
Terra dat fletus, resonant olympi
Culmina car men.

Carmen auditu, deus ô, suaue,
Sed Seuerino, per inane, patri,

Cui

Cui repurgatam melos angelorum
Personat aurem.

Quale cælestes recinunt quirites
Iugiter festa pariter camæna,
Ter pii sanctum reboante nomen
Numinis aula.

Trisagium.

HYMNVS 8.

IN D. AMBROSIVM EPISCOPVM
Mediolanensem.

TV nunc ambrosia, tu nunc & nectare viuis,
Atq; refers scriptis nectar, & ambrosiam.
Nec temerè ambrosiam, signato nomine, præfers,
O columen sæcli, delictumque tui.

Ad pueri cunas, conflato examine currunt
Ambrosiam labris quæ populentur apes.
Ad tua nunc etiam volitamus opuscula, succos
Nectaris hausturi, dulcis & ambrosiæ.

*Medio-
lanum.*

Vrbs, quæ de Media fecit sibi nomina lana,
Foelix, eloquiis pasta subinde tuis.
Foelix, hæreticæ mala quæ contagia turbæ
Præfulis assumpti reppulit auspiciis.

*Augusti-
nus Afer.*

Flexanimam doctor vim fandi senferat Afer,
Eloquii reficis quem pater ipse dape.

*Theodo-
sius.*

Cæsar & haud alio cedit tibi nomine, noxæ
Conscius, & templi limine pulsus abit.

Credibile est, vlli palpum te obrudere, qui non
Romuleis nosti parcere Cæsaribus?
Si quis consilio, qui rerum polleat vsu,
Qui quot habet dotes, non habet ille sibi

Præco sacer, parcusque cibi, somni que, profusus
Æris, & afflicto ferre paratus opem:

Præco laboris amans, sacras non fundere lassus
Pro grege Christigenum nocte dièq; , preces:]

Strenuus aduersèq; tolerare incommoda fortis,

Sorte

Sorte parum fesus prosperiore sibi:
Corrector scelerum, diuini assertor honoris,
Promptus & ingenua pro pietate mori,
Surgat temporibus (votum deus audiat) istis:
Et decus, & titulos is ferat Ambrosij.
At nos interea iactati casibus alpris,
(Labilis vt mundi tendimus in senium)
Nocte, dièque, Deum, te præmonstrante, canemus
Admensi faciles, ad tua iussa, modos.
Tu pro carminibus, quæ milia multa relinquis,
Carminis hoc, præful candide, munus habe.

*Hymni
Ambro-
siani in
Ecclesia.*

HYMNVS 9.

In D. Basilium Magnum.

VT te suspicio? Basili, qui regia fundis
Verba? tibi Rex Æneadum virtutis honores
Inuidet, exiliique parat conscribere multam.
Ecce furore amens, pennas rapit, atque papyrus,
Et perarare notas, funestaque verba laborat
Incaustum: (celus hoc nam sella soluta refugit.
Atque iterum attentat, frustra succedit arundo
Tertia, quæ nullis figat vestigia fulcis,
Sed mediæ innitens rimis hiet æquore ceræ;
Aula superuacuum miretur & ipsa laborem,
Indignantque manu princeps abrumpat vtramque
Chartam immorigeram: furiosa insomnia certè
A cœptis poterant auertere, læua nisi mens
Præcipitante simul renuisset funere verti
Prolis & vnigenæ, quæ spes foret vnica regni.
His tua nec deiecta gradu, vir maxime, virtus,
Sed vultus hilares, & fortia pectora contra
Obijciens, coram nec Cæsare vera profari
Addubitas, nec Cæsareo prætore. minatur
Iste tibi mortem; tu maturare rogabas
Absque minis, veritus fraudari morte cupita

Cc

Iam toties,

Iam toties, ægroque trahens in corpore vitam
 Inuisam, præ deliciis cælestibus, in quas
 Ocyus inferri tam longo tempore anhelas,
 Corpoream subigens hoc ipso nomine molem
 Prætenui victu, exercens ieiunia sicca,
 Quæ studium pernox, & iuncta precatio sæpè
 Excipiat, ne præteream quos luce labores
 Strenuus exantlas in comoda publica, plebi
 Fertilibus scriptis, & viua voce magister,
 Omnibus exemplar morum venerabile, primus
 Cænobij ad rectam veteris corrector amussim,
 Equiparans superam mortali in corpore vitam,
 Dum cure rugosa, vix osse rigente superstes
 Eluctantem animam superas efflaris in auras.

Nunc te perpetua mutare quiete labores,
 Exilium patria scimus, pace aspera bella:
 Reddita gratamur mortalibus otia curis,
 Otia quæ nullo circumlita felle voluptas
 Tingat amarefcens, quin hæc tibi cura remansit
 Delicijs nihil officiens cælestibus, arctis
 Rebus vt afflictos solari, attollere lapsos,
 Subtrahere & fontes æterni (quod facis) iræ
 Numinis acceleres, superumq; adiungere mensis
 Magne pater Basili, scelix, faustusque per æuum.

HYMNVS 10.

In D. Ioannem Chrysostomum.

Temulenti, vel malè carpsent
 Te feriat, prandia fortiter,
 Conuiuii & fastidientem
 Lautitias operosioris.
 Rodant eidem difficilem, asperum,
 Præfractiorem moribus, impotem
 Et pænè mentis, quod coërces
 Feruidior malefacta Cleri.

Hæ sunt

Hæ sunt dotes magnifici patris
 Qui ciuitatem sic bene principem
 Formet, pio gratus cuique,
 Non ita sed facilis scelesto:
 Chirurgus acer, qui putris vlceris
 Præcidat oras, qui saniem sagax,
 Fœlicitérque audens repurget
 Orbiculante cauo latentem.

Seuerianum dogmatis impii
 Pellis fatorem mœnibus arduis,
 Eudoxiæ nusquam minacis
 Fœminea tremefactus ira.

Bella hæc prioris causa sit exsili,
 Vrgente patrum concilio nefas:
 Certè peregrinis vagantem
 Plebs melior reuocauit oris.

Enata causa est posterior, nihil
 Dispar priori: tu peragi abnuis
 Eudoxiæ argento nitentes
 Fusilia ad simulacra ludos.

Sperni dolens se foemina, acerbius
 Exasperata est, exilium & tibi
 Cudit secundum, mox coacti
 Concilii placitis abusa.

Spectata virtus tempus ad hoc tua
 Latè enitescit, linguaque fulminat;
 Chrysofomi dein vniuersum
 Aurea scripta volant per orbem.

Ne sacrosanctus depereat labor,
 Si forte pithus blanda pereffluat
 Medulla, Byzanti stupentes
 Detinuisse potens colonos:

Vt debeat gens postera & hoc tibi,
 Sese expolitam vocibus optimis,
 Mutis licet, donec salutis
 Et redeat caput, & magister.

Nunc siquid audis vota gementium

Cælo repostus, post grauis exili
 Binos labores, immoridæ
 Hisce tuis, pater, institutis:

HYMNVS II.

IN D. GREGORIVM NYSSENUM,
Basilij magni fratrem.

TE, Nyssene, canam: laus hæc non infima, fratrem
 Germanum magni dicere te Basili.

Implesti plures, nulla re inglorius, annos:

Maiores eras natu, funere posterior.

Ducta tibi si sit (dubijs scriptoribus) vxor,

Haud titulis labes illita coniugij est.

Fandi vberima vis excocta labore secundo

Egregium templis attulit artificem.

Nyssa dedit nomen, Nyssæ tu sacra ministras

Pabula, post fratrem pabula Cæsareæ.

Quàm tremit hæreticus, tam te pia turba veretur,

Nyssenique sui nomen ad astra vehit.

Eunomius hæret. Eunomium viuis cœpit proscindere frater,
 Funera post fratris conficis Eunomium.

Quos non sponte subis terraque, marique labores

Ofor & hæreticæ pestis, & exitium?

Tu tandem exilio patriam pro tempore mutas:

Hactenus hostilis te premit inuidia.

Quàm bene fraterno succedis, Diue, labori!

Orbis & inceptum perficis auctor opus.

Audax hinc retegis Solymi speculator amores

Regis, & opposito pariete colloquia:

Dehinc aperis, mundi quam vana fluentis imago,

Quid malè prouisæ mortis & hora ferat.

Audes nec temere, post scripta illustria fratris,

Edere sincere virginitatis opus.

Hexæmetron. Quid fuit, & bis sex opera imperfecta dierum

Gnauiter admota perpoliisse manu?

Longa

Longa foret series operum texenda canenti:

Plurima sed tenebris nox premit, aut carie.

Quæ, labor vnuserat scribenti, quæque loquenti,

Nunc tibi delictum est, gloria, vita, Trias.

HYMNVS 12.

IN D. GREGORIVM THAVMATVRGV M,
hoc est, miraculorum effectorum.

FVLserit hæc sine nube dies, sine labe serenum,

Et placidum spirent, pulsus Aquilonibus, auræ:

Atque age compresso maria alta fragore filescant.

Excipe, terra, graues passus, assurgite montes,

Progrediente viro, cæli cui summa potestas,

Sedibus ex primis detrudere grandia saxa,

Excussosque aliò magna vi impellere montes,

Largitur, seu collibuit, frænare ruentes

Altis ex scopulis fluuios, seu fortè, cruenti

Litigij causam, prece deficcare profundum,

Et grauibus rastris submittere pingua terræ,

Insueta cupidum quæ fertilitate colonum

Exhilarent, quæ sufficiant violaria pratis,

Iamque recens natæ frondosa cacumina siluæ:

Vt quibus ante locis trepidas vix anchora naues

Fundarit, densæ, fugituo gurgite, villæ

Surgant, finitimas, solamen dulce, per vrbes.

Quid non efficiat, cui det regnator olympi

Maximus in stygias haud euitabile pestes

Imperium? possessa diu delubra relinquunt

Exturbatæ adytis, indoctæ ferre precantem.

Quod mage sit mirum, dictis præsto ocyus adsunt

Lucifugi vltiores, si quis fortasse molestus

Obueniat diuo: sensit muliercula, sensit

Audax blanditiis, gestu, sermone procaci

Sollicitare pium, labemque adspargere famæ,

Si cælestem animum luuenis, si pectus Iesu

Deuotum, queat impuris succendere flammis.
 Ecce inuersa ruit, stygio correpta furore,
 Intorquetque oculos, spumas agit ore cruento:
 Vngue fero lacerata genas, disrupta capillos
 Horrificum stridit, rumpitque auras vlulatu.

Iste ex aduerso, quanto infremit acrius illa
 Vocibus insanis, tanto vehementius orans
 Cælo animum, cæloque oculos intendit, & ambas
 Complicat, alternatque manus, finemque precandi
 Non pius ante facit, mulier quàm libera priorfus
 Euomat obfesso scelerofam pectore pestem.

Ætimat Omnipotens tanti, præfensque tuetur
 Pontificem magnum, sacris quem destinat aris,
 Sublimi & cathedræ doctorem, qui dare leges
 Cæsareæ tanto successu nouerit vrbi,
 Vt qui terfenos veniens deprendit ibidem
 Vix benè Christicolas, sublatus morte relinquat
 Vix totidem, qui diis faciant sacra impia mutis.
 Non leuis hoc etenim momenti, habuisse magistrum
 Noctis, Ioannem, Christi cum matre, per vmbra:
 Atque per alloquium (sic virgo rogabat) amicum
 Dogmata nocturnis hausisse salubria visis.

Quid verò te Christiparæ, sanctissime Præful,
 Tantum conciliat, nisi quod purissima purum
 Allegit in multis Iuuenem, castissima castum?
 Effigiemque sui probat, ac amat instar Iesu?
 Hinc tibi conductus per eam præceptor amoris
 Magnus Ioannes, quicum caelestia, sensu
 Arduose uincas, qui sectatoribus Arrî
 Exitiale vigil rapias ex ore venenum
 Strenuus assertor Triadis, qui fortia dicta
 Prodigiorum opifex signis fulcire labores,
 Quæ maiora suis Christus prædixerit olim
 Exoritura, fides dum fundamenta locarit
 Magna satis. Nunc prodigium te poscimus vnum,
 Et solenne: Reos mortalibus exue culpis,
 Auerte insidias, & vim cacodæmonis arri:

Saxa,

Saxa, viæ salebras complana, aut longius effer,
 Auxiliator ades, per tot discrimina vitæ,
 Perque graues casus, ceu cæca per equora, vectis.
 Da Triadem scire, & profiteri pectore puro,
 Æternique fidem concludere laude triumphæ.

HYMNVS 13.

IN D. GREGORIUM
Nazianzenum Theologum.

S litterarum tollere laudibus
 Fas est, Poëtæ, dicite carmine
 Et legibus metri solutum, &
 Dicite Gregorium poëtam.
 Fandi magister grandiloquus graui
 Surge ns cothurno, carmine lauream
 Non disparem, parteis per omnes
 Ingenii, haud dubie reportat.
 Æquare cælo si Basili licet
 Laudes beatas, iure peroptimo
 Virtute vix quidquam minorem
 Hunc canimus Basili sodalem.
 Quid sacra Diuo pagina debeat,
 Nomen fatetur Theologo inditum
 Interpreti, quo gloriatur
 Post Hieronymus & magistro.
 Hoc ipsa Constantinopolis tumet
 Nullis tacendo Præfule sæculis:
 Auctore quo magnis venenum
 Moenibus eijcit Arrianum.
 Quo gratulatur se patre, nunc deo
 Demum renatum, quæ ter, & amplius
 Foelix futura est, si docenti
 Cauerit inuidiam nocentum.
 Olfecit istas insidias sagax
 Antistes, audit Cleri odium tenax:

*Hierony-
mus.*

Clarissimam

Clarissimam spartam relinquit,
Diffidii, & metuens procellæ.

Iactura nostri sit leuis, intonat,
Si sit saluti Præfulis exitus:

Iam iamque tempestas coorra
Gregorii exilio filescat.

Safimi. Qui Safimorum præfuerat sacris,
Hinc Nazianzi, iam senior pater,
Ut postulat res, Nazianzi
Pontificis repetit labores,

Quàm ferre vires corporeæ diu
Saltem valent: namque otia pristina,
Rurisque secessum secutus
Occubuit saturatus æuo.

Post longa vitæ tedia, post graues
Æstus laborum, sollicitudines

Et scriptiois non remissæ,
Sedibus æthereis quiescit.

*Threni
Grego-
riani.*

Quàm dulce carmen flebilis eliquas
Pressus malorum pondere, & vberem
Non optime nato poëtæ
Materiam mihi subministras?

Quid? cum ferox dux in Belian ruis?
Seu Marte aperto prælia congerit:

Seu te appetit vix præparatum
Retibus insidians dolosis.

Impune nec te blanda caro, improba,
Pellaxque Siren Marte laceffijt:

Excepta durè, ceu meretur,
Abstinet fugitiua pugnīs.

Quàm factioe & scriptor idoneus
In bella cogis dissimiles duas,

Victorię vt sic consecutæ
Virgineo stet honos pudori.

Quis dira Christi vulnera? quis crucem,
Informe letum, doctius exprimit,

Ceu penicillo? Quis reponit

Christi-

Christiparæ melius dolores?

Quis prædicauit magnificentius,
Quis nominauit vel reuerentius
Nomen Dei rerum parentis?
Quis Triadis, Sophiæque nomen?

Quod nunc remota nube vides, Pater,
Quod nunc beato carmine concinis,
Audire da, terfisque tecum
Lumiinibus propius tueri.

HYMNVS 14.

In beatum Ephram Syrum.

EVge, quid hoc, quod fama canit per rura, per vrbes?
Ephræmo supera allapsum de sede volumen
Insigne, effulgens auro? quod bractea diues
Vndique conspicuo latè circumdet amictu?
Scilicet ex tali promississe volumine multa
Prodiderint Graij, dum laudant graia loquentem,
Tradiderintque Syri patriæ in præconia linguæ,
Vt sit vtrisque aurum, & (si quid preciosius auro)
Quidquid ab Ephræmi diuinum profluit ore,
Humanos sensus quod suffuretur vtrisque.

Accede, ô Basili, testis pro milibus vnus
Integer, haud vanus, patiens nec cedere regi,
Si quidquam fidei detractum exegerit, acer,
Summus & assertor, vel mundo iudice, veri.

Quis tibi visus hic est, arente e ductus eremo?
Quæ ratio vitæ, & gestu sub simplice, morum?
Et quid dulce oculi vigilēs sub fronte serena?
Atque, age, quis visus torrens, quæ gratia fandi
Per populos? Hunc tu primarius ordine pastor,
Admiratus opes animi, ingenijque seracis,
Prælegisse iubēs vrbi cælestia scripta:
Et licet inuitum, sacra ad mysteria cogis,
Presbyteri iuuenem Præsul dignatus honore,

Dd

Abstineat

Abstineat sacris quidquid submissior aris.

Sed libet affari simul & te, ô cultor eremi,

Cui rigidas inter cautes, præruptaque saxa

Continuum rapidis Christi iecur ignibus ardet.

Tu licet in focios, per agrestia tecta, calores

Æthereos spargis, sacri iaculator amoris:

At Basili monitu, non linqvis tesqua grauatim

Cœribus vtilior populosis doctor in vrbe.

Instituisse rudem populum, & fulcire labantem,

Mentibus & gelidis pigrum excussisse veterum,

Abiectos solari animos, terrere feroces,

Atque aperire viam cælo, tibi maxima cura est.

His iuuat & totum impendi, ne quis tibi viuo

Æquandus veniat, duro qui pectore fletus

Aptius eliciat, largo qui flumine vultus

Roret verbi potens, scelus agnouisse nefandum

Largitus, veterisque reis contagia culpæ.

Ne sit apud quemquam Christi patientis imago

Tristior, horribiles dantis sub funera pœnas,

Terrigenas propter ferrato pectore fontes.

Qui referat mundi inuersam sub tempora scenam

Vltima, committis rabiosum fluctibus æquor,

Montibus & montes collisos, saxaque saxis,

Solémque insueta obductum caligine vultus

Compare cum luna, & passim lapsantibus astris:

Qui reuehat lucem dictis violentus acerbam,

Terra parens rupto funderet qua viscere fœtus

Judicis ante pedes, quorum pars debita cælo

Altra subibit ouans, arcisque patentis olympi,

Altera pars durum infrendens queritetur, auerni

In præceps ruat, abstruso inuoluatur ab igni,

Luctificis caritura deo sine fine sub vmbis.

Magne Pater, lectu hæc nobis horrenda relinqvis,

Et scelere absterres, & corda immunda refingis,

Mille modos versans scite, ardentèrque loquendi.

Nunc quoque siderea fœlix si sede quiescis,

Et miseros quidquam aspectas è cardine cæli,

Discere

Discere da Christum, da corda calefcere, quo tu,
Quo simileſque tui æterno flagratis amore.

HYMNVS 15.

In D. Joannem Damascenum.

Qui monstravit api carptos sed pollice flores

Innocuo, in eellæ commoda subuehere,

Qui stipare & apem docuit liquentia mella,

Ordine digestis condere & illa fauis,

Ille Damascenum libris toto orbe petitis,

Vndique conflatum fingere iussit opus.

Mellilegus planè est, fucos genus omne perosus,

Pungere & hos fixo doctus aculeolo.

Dente theonino patris huius rodere famam

Qui volet, argutam dente laceſſat apem.

Vos quibus est melior mens, dulcia carpite mella,

Qualia non vsquam sedula figat apis.

Barbara quantumuis sit, vt est, Agarena propago,

Mirificum stupuit non semel artificem.

Mater & hunc Christi quanti facit, indicat, ipsi

Deproperans sectam restituisse manum.

Volue Parallela, ô lector studioſe salutis,

Impiger & quæ sint, ordine dilce, Dei,

Fundamenta locent, metuentes damna ruinæ,

Queis stet decidua mole superba domus.

Omnia namque ruit tempus tellure sub ima,

Noster hic at cælo tutius ædificat,

Fundamenta locans fidei certissima, quæ vis

Non ferat hostilis, non ferat vlla dies.

Longior est series scriptorum effusa per orbem,

Indice comprehendi quàm breuiore queat.

Multa latent nondum latiali reddita lingua:

Multa veternoſo deperiere situ.

Illæ bono tantum nostro fortasse supersunt,

Omnipotens voluit quæ superesse Deus.

Dd 2

Carmina

Carmina, olorino cecinit quæ gutture, viuant :
 Dulcia, laus Marię, carmina, lausque Dei.
 O minor hisce modis Ianum proludere, Iani
 Succinat angelicis dum pia Musa choris.
 Obsecro per Christum, per Christi, Diue, parentem,
 Quos tibi tam multo carmine concilias,
 Si tibi dulce Deum est cecinisse, Dei que parentem,
 Me me auditorem carminis, oscen, habe.

HYMNVS 16.

IN D. SYLVESTRVM PONTI-
 ficem Romanum.

Quemnam tiara conspicuum, & pedo,
 Quemnam ore, vultu, consilijs grauem
 Soracte, pœnas post cruentas,
 Christigenum que cruces remittit?
 Ergo reductis saltibus abditus
 Cedis furori, maxime Pontifex,
 Et te Dei nutu reseruas
 Rebus Apostolicum secundis.
 Possis libens, cum sanguine fundere
 Vitam fugacem, qui tamen à Deo,
 Aut à Tyrannis præstituto
 Vertice delituisse præfers.
 Non otiosis tempora languida
 Nugis, frequenti sed prece conteris,
 Et comparas hanc vim, expedisque
 Hos animos in vtrumque tempus.
 Nemo salubri tinxerit aptius
 Iam præparatum flumine Cæsarem,
 Vt maximum formet monarcham
 Romuleæ moderator vr̄bis.
 Tu fortiter das iura pecunię
 Per continentes præco iubens manus
 Causam malorum ferre templis,

Chri-

Christiadum que adytis honorem.
 Auro renident templa, tholi, cruces,
 Natusque sacræ lætitiæ calix :
 Hæc inter at Præsul modestus,
 Pauperiemque tenens auitam,
 Multo enitescis clarior, & decus
 Rarum addis auro, moribus optimis:
 Quali arte palam prænitentem
 Indita gemma venustet auro.
 Nunc ipse Diuis additus emicas,
 Idemque multo lucidius iubar
 Huc adiciis, mortalis oræ
 Quàm vigilans soleas colonus.
 Caliginosis luminibus modo
 Haurire lucem non pigeat: neque
 Nos obdimus lucis fenestras
 Ad radium malè peruicaces,
 Ex sole Christo, dum tenebrę premunt
 Orbem sepultum, non minimam rape
 Lucem, rudes profeminandam
 Per populos, pater, obsecramus.
 Heu vera falsis, atque pia impiis
 Mutare cæci pergitur, aureæ
 Paci obstinatè præferentes
 Exitiale nimis duellum.
 Auctore si te corde hominis fugit
 Intus strepentum turba libidinum,
 Mens cui libet tum conquiescet
 Liberior, sine amore nummi.

HYMNVS 17.

In D. Damasum Papam.

Pontificum vitas Damasus conscripsit: an equum est
 Turpiter indictum linquere Pontificem?
 Haud ita: Nam titulos faciliè noménque tuetur

D d 3

Et sa-

Et sacræ, & Latæ conditor historæ.
 Ille sepulchrali functorum carmine sanctos
 Condecorat manes, & pia busta pius.
 Iudicio pollet sano, vir pectore sanus
 Qui Stridonensis scripta latina probat,
 Quique legi mandat, festa plaudente corona,
 Formandis hominum commoda sensa animis.
 In dubio palma est, vtri plus debeat alter,
 Vt colit alteruter fidus amicitiam.
 Non semel, aut leuiter contristat apostata Cæsar
 Allectum misero tempore Pontificem.
 Insignem meritis, res est tristissima, causam
 Concilio in magno dicere adulterij:
 Atque refellendis dare tempora longa pudicum
 Obiectis, aures & tenuisse virum.
 Arguit & mores, & vitam labe carentem,
 In delatorum pœna retorta caput.
 Vir pius vt vitam pietatis honore perornat,
 Munifico sacras sic struit ære domos.
 Ardua Dauidicis resonant quæ templa camœnis,
 Concelebrant laudes, Præsul, & ipsa tuas.
 Hocce tuum inuentum est, quo tristitia pectora mulces,
 Eijcis & sacris demona quemque locis.
 Addita sub finem psalmi cuiusque coronis
 Testis erit, Triadis quo, Pater, igne cales.
 Gloria Pa Par Patri, Nato fit, & huius & illius auræ
 tri, & Fi- Gloria, fit soli gloria sola Deo.
 lio, & c.

HYMNVS 18.

IN D. HIERONYMUM STRIDO-
nensem Presbyterum.

TE varij, nulloque, Hieronyme, sine, labores
 Acriter exercent, trino sub Numine, & vno:
 Seu tenerum molli obducatur lanugine mentum,
 Seu fortem firmata virum te fecerit ætas,

Sive

Sive cutem rugis perarauerit ægra senectus
 Conanti vetulo totum contingere sæclum:
 Ad quod inexpletum morienti tres tibi ternæ
 Deficiunt hyemes, totidem, post frigora, messes.
 Certamen tibi, Diue, triplex toto ordine vitæ
 Suscipitur: te te aduersum, fortissime tiro,
 Conferis ipse manus, & misces prælia tecum,
 Esuriem, & longa indicens ieiunia carni,
 Præcipua affectus animi premis arte rebelles,
 Multa gemens inconsultæ commissa iuuentæ,
 Omnigenas labe lacrymarum diluis imbri.
 Bella tibi in Cleri corruptos altera mores,
 Bella in avaritia, luxuque, gulæque solutos.
 Deliciis infame genus proscindis acerbè
 Impatiens puram traduci relligionem
 Degenerante sacro studia in contraria cœtu.
 Hinc odia, hinc rixæ, & ruptis insania habenis
 Censorem in rigidum, læsa bacchante caterua.
 His super, è Roma, melius discedere visum est,
 Otia docta sequi, placidam prouifere eremum,
 Quæ, studii causa, paucos admittat amicos.
 Portio parca cibi, leuibus sunt otia nugis
 Nulla, soporiferæ nec tempora debita nocti,
 Haud minima in studii decisa parte labores.
 Alternis precibus iunctissima lectio, quidquid
 Corporeæ sensim vires, stomachusque labascet.
 A manibus famuli vigiles, euoluere libros,
 Dictata excipere, & fidis committere chartis,
 Doctorum manibus totum rapienda per orbem,
 Quæ pueri ediscant, patres, patrumque nepotes.
 Hos inter placido spectabilis ore magister
 Eruta continuis pandens oracula curis
 Ornatu latio, lingua astipulante perasga,
 Præsidio Hebrææ, centum post tædia, linguæ
 Legitimum partitis opus, pensumque ministras
 Nunc his, nunc illis, nocturnum, siue diurnum.
 Laudas hortator benè gestum, carpis amice,

Sin secus:

Ama-
nenses.

Sin secus : increscunt animi stimulante magistro,
 Officij s̄que suis perfungi quisque laborat.
 Gothica postremo hoc certamine victa recedit
 Barbaries, tenditque manus, & fœdera poscit:
 Obruitur nigris lucem auersata tenebris
 Doctorum temerare audax inscitia chartas,
 Fama citis quaquà versum volat excita pennis,
 Atque tuas laudes verax æquare canendo:
 Aggreditur, quacunq; potest: gressum inde retorquens
 Hæc eadem summæ celeri pede nuntiat vibi,
 Vrbe procul florere virum, cui pectore in imo
 Confideat sophiæ genus omne, & copia fandi,
 Quod premit arcano diuinus codice Moses,
 Fatidici quæ de Christo cecinere Prophetæ,
 Præconesque alij, moribundo corpore septum
 Qui Seruatorem recinant à morte sepultum,
 Carpere vitales, multis sub testibus, auras,
 Vique polo propria inuictum dominarier astris.
 Hinc te Romulidum magna ad delubra sacerdos
 Euocat, & quamuis seros molitur honores.
 Hic rutilum crinem admirans, incanaque menta,
 Virtutem, variasque tuas canit ordine dotes
 Milibus in mediis procerum : te hinc omine fausto
 Presbyterum pater inducto ceromate inungit,
 Sublimemque loco statuit, gratante senatu.
 Hæc ita non multis fuerant perfecta diebus,
 Quùm te magnifica memorem piger vrbe morari
 Deserti nuper studij ; seu splendor honoris
 Te minus afficiat, strepitus vulgi, atque negoti,
 Forsitan aut æquo plus laxa licentia vitæ.
 Te desiderium Bethlemæ scilicet vrbis
 Incessit, stimulat cultu præsepe sine vilo,
 Augustum tamen, & vili cunabula fœno
 Strata, quibus primum vagit ter Maximus infans,
 Qui mare, qui terras, qui fulmine terret olympum.
 Illuc cura subit proficisci, & figere sedem,
 Accurruumque solo aduolui, quo planta tenella

Leniter.

Leniter impressit vestigia dulcia Christi.
 Bethlemæ sperata subis iam moenia, iamque
 Roma tibi sordet, decedit pectore Roma:
 Hospitijs frueris noctesque, diesque cupitis.
 In reliquæ vetulo solamen amabile vitæ
 Dulce tibi, hic noctis reminisci tempore noctem
 Qua Deus intactæ prodit genitricis ab aluo
 Humana sub carne: iuuat concentibus aures
 Præbere æthereis, canq; te carmina mulcent
 Et pastoritiæ, quamuis rurestria. Scis, cur
 Thure Deum, regemque auro, myrrhæque salutent
 Mortalem Æthiopes, hominem, regemq;, Deumque,
 Nobilibus scriptis roties, & voce professus.
 Bethlemæ tibi sed posito nec lumina fallunt
 Alterutri montes, seu quo cadit hostia Christus
 Nudus, & informi distentus brachia trunco,
 Seu quo sidereas vehitur rediuuius ad arces
 Victor, agens dites, ab acerbo funere, prædas.
 Sande senex, his te exerces sub tempora mortis
 Proxima, stellantiq; viam meditaris olympo,
 Non minima in terris animi iam parte beatus.
 Nunc cùm sub pedibus nubes, & sidera cernis,
 Remur in has humiles te flectere lumina terras
 Plurima mortalis miserantem incommoda vitæ,
 Et meminisse viam qua te Deus intulit astris.
 Si tua, siq; tui legimus vestigia Christi,
 Auxiliatrices scansuris aëra vastum
 Porrigè, Diue, manus, cæliq; adiunge triumphis.

HYMNVS 19.

IN D. AVRELIVM AVGVSTINVM
 Hipponensem Episcopum.

HVc ades ad meritum, Præsul celeberrime, carmen,
 Aurelius fuluo seu nomen ducis ab auro
 Aureus, aut gemmæ cognomine dignior Indæ,

Ee

Seu

Mons
 Caluaria.
 Mons
 Oliveti.

Seu magis Augusti lætari nomine, faustus
 Alteruter venies huc nomine, faustus utroque.
 Te pius haud temerè sitientem dixerit Afrum,
 Non tam natiuo quod te Africa torruit æstu,
 Quam quòd inexplata discendi plura teneris
 Usque siti. Ingenuas primùm procurris ad artes,
 Æquæuos laude ingenij, improbitate laboris
 In patria, spatio ingenti post terga relinquens,
 Et patriam demùm, patriis sitientior aruis,
 Perlitus ante tamen, celebri Didonis in vrbe,
 Omnia dum gustas, Manichæi labe veneni,
 Dissimulante Deo: sensim labentibus annis
 Ne desit, supero perfusus lumine mystes,
 Hæc sceleratorum qui conscius orgia vulget,
 Nudet & obductas pietatis imagine laruas.

Intereà tanto stupefacta est rhetore Roma
 Expromptum ingenium mirata, artemque loquendi,
 Ast ea te retinere nequit complexibus vllis

Media-
lanum. Ad Mediæ raptim properantem mœnia lanæ.

Illic Ambrosij fundendum nectar ab ore
 Te manet, ille sitim illimi de fonte leuabit,
 Ne quid ab impuris cogare haurire lacunis,
 Qualibus exundat fallax doctrina Sophorum.

Accedis timidus primis congressibus, inde
 Fis propiorque viro, dum pectoris æstus
 Colloquijs retegas comes indiuisus apertis.

Iamque dies aderat, sacro quo fonte lauandus.
 Exueres veteris sordes, & crimen Adami.

Fit strepitus, tota concurrunt æde, lauacri
 Legitimos ritus prospectant vndique ciues:

Hæc vbi facta, præit contenta voce sacros
 In numeros alacres, cui succinit Augustinus:

Te Deum
landamus Testudo populi respondet vocibus, Amen.

At nunc ante oculos loti, sub imagine fusca
 Iit patria illacrymans, Manichæi infecta veneno,
 Multa querens, quæ subsidium deposcat alumni,
 Pronaque in exitum, iuueni tibi pectora turbet.

Omnia

Omnia dum reputas, & voluis singula tecum,
 Cedendum patriæ censes inflexus amori.
 Illa breui aduentus ingentia comoda sentit
 Vbere prouentu doctrinæ iurgia, pugnas,
 Inuidiam hostilis fers æqua mente furoris,
 Insuper, & forti decernere pectore nusquam
 Addubitas, nunc hos, nunc impetis arduus illos;
 Fortius & multo tunc, cum tibi crine refulget
 Pontificalis apex Valeri quem serior ætas
 Concessit. quid Marte queas, persensit & Arrî
 Discipulus, quamuis timidus Pascentius aura
 Cæsarea; vertit Manichæus terga, nec audet
 Conseruisse manus, Donati cum grege, & armis:
 Qui rationis inops (nam Circumcellio sæuit)
 Grassatur passim violentus cæde cruenta:
 Cuique simul pelagi dedit inconstantia nomen.

Desierat bello sæuire domesticus hostis,
 Hæretico nullas audente attollere cristas:
 Vertis in externos mucronem, muta deorum
 Orbe coli Libyco indignans simulacra. perurges
 Susceptum bellator opus, nec te labor vllus
 Auocat inceptis cælesti Numine fortem,
 Dum tibi gratetur vetulo vacua Africa monstris,
 Africa monstrorum nusquam non mater & altrix.

Ecce autem externis ruit hostis Alanus ab oris
 Gothorum focia arma trahens, populosque feroces,
 Ingeminans luctus ferro vastator, & igni.
 Moxque tuum Hipponem cingens indagine longa,
 Obsidione minax premit abiuncto æquore: febris
 Tum tibi anhele quatit, vitæ discrimine, corpus.

Summa dies aderat, cum tu cælestia tantum
 Mente agitans, imoque trahens suspiria corde;
 Quamuis multa tibi fratrum sit cura tuorum,
 Attamen in Christi transferris totus amorem,
 Sensibus incolumis productæ mortis in horam.

Corpus humo, luctum focijs, bona nulla relinquis
 Pauperibus pauper, re nulla, pectore diues,

Valerius
Episcopus.
Pascentius.

Circum-
celliones.
Pelagius.

Africa.
Alani.
Gothi.

Condere certus opes cælo, quas nulla ferat vis,
 Non vitiet caries, non fraus astuta latronum
 Sublegat. At viuus chartæ commissa fideli
 Porrigis, in seros quæ transmittenda nepotes
 Voluantur, longæua polus dum sidera voluet.

His hæere iuuat, iuuat impalescere chartis
 Mortales miseros, vitæ cælestis amantes,
 Exilii tristis venantes mite leuamen.
 Ergò tuis scriptis que faue, populo que legenti,
 Inspersens que pijs lucemque, & semina vitæ
 Pectoribus, tecum satagas attollere olympo,
 Queis vitæ exemplum, inquis studijque labores.

HYMNVS 20.

IN D. NICOLAVM MYRENSEM
Episcopum, cinem Pataram.

EN, tibi sacram, reuerende Præsul,
 Quam deus donat, meditamur oden:
 Quis tibi dulces modulos, quis hymnum
 Iure negarit?

Tu puer prodes pueris tenellus,
 Vir viris multo melius, senili
 Tu senex sanctus cumulatâ seruas
 Comoda turbæ.

Mater, & nutrix, leue quid querantur
 Paruulo de te? quid agis? quid horres?
 Quid puer suctum renuis papillæ
 Lacte tumentis?

Quæ viri ieiunia fortiores
 Absque non multo celebrant labore,
 Te puer primo sciat auspicari
 Limine vitæ.

Haud tibi marcet puerilis ætas
 Otio, molli neque vita luxu.
 Non genus, non te videt insolentem
 Copiarerum.

Gestit

Gestit an quis visere Nicolaum?
 Hunc domi nactus videat studentem:
 Sin foris? deprendat in æde sacra
 Ritè precantem.

Corporis vilis tibi cura, magnæ
 Maxima est mentis: melioribus te
 Litteris vnum iuuat optimos sic
 Addere mores.

Tu tibi rapto monitor parente,
 Orphano tutor, tribus & puellis
 Es pater, iacto pater es ter amplo
 Munere patri.

Fusior narratio forte non sit
 Tædio. Prostrare iubet pater tres
 Indigus natas: male suada patrem
 Cogit egestas.

Hoc scelus, sed non popularis auceps
 Gloriæ, magno cupias redemptum,
 Si pia quauis queat arte condi
 Gratia facti.

Lux obest huic proposito diurna,
 Nigricans nox aptior est latebris,
 Optima est occasio semiclusæ
 Rima fenestræ.

Hac volant auro loculi tumentes
 Tertium: nil hic genitor moratus
 Elocat res tergemina beatus
 Dote puellas.

Euge ventorum moderator, euge
 Cuius ad iussum mare consilescit,
 Cuius inflarunt Pharios petentis
 Carbasa cauri.

Ergò quid mirum? Lycijs regundis
 Præfulem si te Myra concupiscit,
 Qui feras, nolens licet, omne dextro
 Numine punctum.

Digna vox antistite, digna tanto,

E c 3

Hactenus

Myra.

H Y M N O R V M

Hactenus vixisse quidem sibi se,
Nunc sibi demum videat necesse
Viuere multis.

Munus incassum tamen hoc capeffat
Segnis infandos abolere cultus:
Ira non templis igitur Dianæ
Iusta pepercit.

It, redit, lustrat, peragrat Myram vir.
Impiis acer timor; at piis dux:
Mulcet hos dictis, retinetque læto
Frontis honore.

Laus Patris magni, neque parua, laude
Dignitatis conspicuos vereri:
Semper infra se positos amare,
Temnere nunquam.

Cui, nisi Diuis similis canatur,
Et Deo, quisquis proprij profusus,
Omnibus, constans bene velle, factis
Omnia præstet?

Vilitas cultus, tenuisque mensa,
Mens sui spretrix, animusque lenis.
Haud viris summis queat esse probro,
Sive pudori.

Præfulis non hoc facinus silendum,
Faucibus fontes reuocasse mortis,
Dulce vt elabi est laqueis solutos
Iudiciorum.

Dùm Myræ murus fuerit superstes,
Laude prospectos sibi commeatus
Efferens, dicet fora copioso
Farre referta.

Nulla Nicæam synodum tacebunt
Sæcla, præsentem neque Nicolaum,
Arrij, cuius prece victa pestis
Orbe faceffit.

Te pius Cæsar pateris honorat
Aureis, & codicibus, leuari

Corrogans

L I B. Q V I N T V S.

231

Corrogans istis precibus ruentis
Imperii res.

Hic inoffensæ sacer ordo vitæ
Ductus in viuax senium, per orbem
Fertur, & viuo tibi postque, nomen,
Fata perennat.

Adiicis cælis animam, caducæ
Sarcinam massæ, sed homo relictam
Quoslibet curas pepulisse morbos
Vnguineodoro.

Quærimus: Num te quoque, cura nostri,
Diue, nunc tangat, pietasne prisca
Torpeat, mundone cadente lentus
Otia ducas?

Si frui te deliciis olympi
Credimus vectum super astra, dexter
Alleua saltem vitii grauantis
Pondere festum.

Supplices, in vota vocatus, audi:
Sospites serua, rege fluctuanteis.
Mentibus cæcis, age, thauaturgus,
Inuehe lucem,.

H Y M N V S 21.

*IN D. LEONEM PAPAM,
huius nominis primum.*

Cædibus humanis expleri nescius, ardens,
Totius in mundi totus & exitium,
Attila, quor placido timer occurrisse Leoni?
Quor animum Romæ vertit ab excidio?
Formidanda sacri visa est reuerentia vultus,
Et suadentis iter flectere Pannoniam.
Pontificem geminæ stipant hinc inde bipennes:
Instat enim Petrus, Paulus & ense minax.
Hostem perdomuit victor Leo, sanguine nullo;

Itaque

Attila.

Isque triumphator mox tibi, Roma, redit.
 Non ita post multò, clades premit altera Romam,
Genfericus. Genfericus media dum ferus vrbe furit.
ans. Obuius huic, prohibes incendia, supra, rapinas,
 Barbara demulcens pectora, Tusce Leo.
Nestorius. Desierant: ceu Nestorius bella altera mouit,
ans. Aspera cum renouat praelia & Euty chius.
Euty chius Plures sexcentis agis ad comitia Patres,
 Qui geminas pestes, te duce, submoueant.
 Hinc struis, aut domino delubrum sumtibus ornas
 Non modicis, vitæ quod breue restat iter.
 Hæc sunt magnanimi praelultria facta Leonis:
 Hic stet perpetua laude Leonis honos.
 Tu, Deus omnipotens, quem vota precèsque fatigant,
 Attila dum nostro plurimus orbe furit,
 Dum ruit in cædes immiscens fana profanis,
 Numen habens nullo, nomen inane, loco,
 Exere te tandem, & furiosos comprime motus;
 Sentiat aëria nube tonare Deum.
 Si stygius Christi circumgemit vrsus ouile,
 Vndique si stygius nos petit ore leo,
 Huius, & illius vesanos frange furores;
 Fallere da tectas, da fugere insidias.
 Hoc, Deus alme, tui precibus concede Leonis,
 Qua stabili mandas iusta rogare fide.

HYMNVS 22.

In D. Benedictum Abbatem.

AD numeros dulces, grata quos mente paramus,
 Adque tuas laudes, ô Benedicte, veni.
 At quibus è specubus squalés, quibus hospes ab antris
 Aduentas, humeros, pectora, terga lacer?
 Quur horrent sanie, cur tabo, & sanguine vultus?
 Cur pars haud exors vulneris vlla tui est?
 Tune per vrticas, vepres, dumosque volutus

Indomi-

Indomitæ carnis sic fugis illecebras?
 Quis metus, heu, desit populosa per oppida, si non
 Montibus in solis tuta pudicitia est?
 Siccine te scopuloso vertice, confragosa
 Rupè, Cupidinea te face torret amor?
 Hæc iuuenis laus est, sedasse libidinis æstum,
 Sanguineo veneris sic lauere amne notas.
 Tecum habitas, inter sentes, & lustra ferarum,
 Altori monacho cognitus, atque Deo.
 Nec sol nube caua obseptus, nec luna manebit,
 Nec queat illustris vita latere diu.
 Post ternas hyemes produs manifestus apertam
 In lucem, Monachis regula, vita, salus.
 Ni te paucorum scelerata licentia vitæ
 Vase venenoso tollere forte velit.
 Stas contra impavidus, tacitus rem voluis, obarmas
 Tæq; manu, obrendens signa verenda crucis.
 Impietas nil mota cruce est, sed potio: nam mox
 Traditur in partes dissiluisse calix.
 Hinc alios superas, deserta cacumina, montes:
 Septa nouo reparas & duodena gregi.
 Nescia comprehendi numero miracula, nulli
 Fas fuerit breuibus concinuisse modis.
 Præscierit quid mens in te præfaga futuri,
 Veridicus testis Totila Gothus eat.
 Quam noras aliis mortem prædicere, & ipsam
 Ante tibi memorans, quàm propè cernis, obis
 Sponte, tuo illatus tumulo. tenuere sodales
 Deciduum corpus, sidera clara animam.
 Æthereæ bini tantum spectacula pompæ,
 Luctifico astantum de grege, prospiciunt.
 Illa volans sensim, rutila nitet aurea palla,
 Per medias altè conspicienda faces.
 Præconis resonat vox exaudita per auras:
 Hæc via, qua cælos hic Benedictus adit.
 Dulce nimis tales mihi concelebrare triumphos:
 Iamque diu te mens gestit in astra sequi.

Totila.

Ff

Sis bonus,

Sis bonus, & foelix, & si pia vota secundas,
Nos simul ad Christi regna beata vehe.

HYMNVS 23.

IN D. VEDASTVM EPISCOPVM

Atrebatensem.

VRbs bellicosa, duris
Attrita sæpè bellis,
Nil pertimesce Martis
In posterum tumultus.
En ille Leucianis
Ortus Vedastus oris,
Tibi nuntiat, tibi fert
Facundus ore pacem.
En regis institutor

Clodouius
Francorū
Rex.

Clodouij, tibi fert
In sæcla restitutæ
Mysterium salutis.
Tibi ille fert Iesum,
Quem scire desiisti.
Idemque dogma vitæ
Fert, & perenne lumen.

Quur non id augureris
Certò, tuos in vsus
Nunc auspicata viso
Gaudere sole cæcum?

Quur non iter reflexum
Posthac ad astra tendas,
Nunc conspicata firmo
Pede exilire claudum?

Hęc sunt tuis, opinor,
Portenta visa portis,
Ne cæca perseueres
Calle ambulare varo.

Dispar habes nec omen

Vrbem

Vrbem perambulantis:
Quid vrsus obsoletis
Templi incubat ruinis?
Quur vepribus licenter,
Dumis, rubis inerrans,
Magno metu, maloque
Spectantium ferocit?
Videtis, vt repente
Nusquam amplius videndus,
Ceu fulminante dicto
Magni viri profugit?
Mores & ille vafros,
Sequire contumaces,
Quales feruntur vrsi,
Pius pater malè odit.

Luxum, voracitatem,
Et crapulam perhorret
Vir sobrius; scelestum
Quiduis abominatur.
Huic excitare templum
Cura est, laborque primus,
Symphonizque ritum
Laudem Deo canentis.

Haud forte pœnitenda
Inuersa scena apud te est,
Vrbs Atrebas: loco vrsi
Habe hospitem Vedastum.

Verbum Dei per ædes,
Forum per, & plateas,
Sacro ore detonantem
Audire ne graueris.

Vigilem, laboriosum
Deus tibi benignus
Indulget hunc magistrum
Denos quater per annos.

Audita multa, Patres,
Tenete danda natis:

Ff 2

Præcepta

Præcepta rite, nati,
 Transmittite in nepotes.
 Aduersa quæque fortes
 Perferte, Marte clari,
 Et masculum fauenti
 Christo probate pectus.
 Vulpes cauere: gnaui
 Prohibete vim luporum:
 Nil rugientis ardor
 Vos terreat leonis.
 Sic vos Deus statutos
 Cælo beet; diu qui
 Cælo dedit patronum,
 Dat & ducem Vedastum.

HYMNVS 24.

IN D. GREGORIUM MAGNUM
Papam huiusce nominis primum.

Non leuis est operæ, Magnum cognomine, factis
 Et studio vigilem dicere Gregorium.
 Pontificis vigiles oculi torquentur in orbem:
 Pontificis magni surgit ad altra decus.
 Quàm citò seiunctos prospectat ab orbe Britannos,
 Tam benè lōginquā dogmate lustrat humum.
 Tam studet in Christi feruorum comoda seruus,
 Quàm rapido Christi captus amore calet.
 Hæc pater in seuit pietatis semina nato,
 Et tibi quæ prudens Siluia mater erat.
 Tota licet ceris exornes atria, culta est
 Sola tibi virtus, cultus honosque Dei.
 Sunt & opes, & fastosi mala gaudia luxus, *
 Otiaque, & vitæ splendida mollities.
 Cuncta times, timidusque, fugis: procul abdita mandræ
 Septa subis; turpat sumpta cuculla caput.
 Dulce, latere putas, tutumque, sed aurea virtus

Exilit

Exilit, vt tepido lucida flamma foco.
 Ægrum claustra prius videre monastica; vidit
 Sæpius afflictum pontificalis apex.
 Excitat in stomacho morbus tibi sæpè tumultum,
 Excitat in mediis tormina visceribus.
 Quum tot sustineas, & tanta negotia, & æger,
 Otia scribendis quis putet esse libris?
 Otia scribendo quamuis propè nulla supersint,
 Gregorii volitat plurimus orbe liber.
 Templi alii argento decorarint ardua, & auro:
 Cura tulisse tua est auxilium miseris.
 Te cæcus, te claudus, opem te poscit egenus:
 Gregorii nemo non reuelatur ope.
 His pater es, quos destituit pia cura parentum;
 Tuta tuis viduæ causa patrocinijs.
 Omnibus his vigilas, te totum impendis & ipsum:
 Omnibus his viuit, non sibi Gregorius.
 Qui vixisse Deo nulla te fronte negarit,
 Hoc neget obtuso pectore mentis inops.
 Viue. Iuua precibus populum, studiisque, gementem:
 Viue, Pater, supero viue recepte polo.

HYMNVS 25.

In D. Eligium.

Cedite Romani sculptores, cedite Graij,
 Et si quis est industria
 His non dissimili, memorandum nomen adeptus
 Per nationes barbaras.
 Prodeat Eligius cælo insignitus, & arte
 Mirabilis sculptoria:
 Non tam francigenum cudat quod vascula regi
 Aut aurea, aut argentea,
 Seu quod imaginibus doctissimus, inque argento,
 Aurorque ludat artifex;
 Æthereæ sed quod vasa aurea finxerit aula,

*Calum
 sculpto-
 rium.*

Ff 3

Et cæli-

Et cælitum sacro ordini,
 Aurea nec tantum, nec rursus argentea fufor,
 Sed vasa plusquam gemmea,
 Queis pater astripotés tumeat, queis summa per eum
 Colluceant & atria.
 Haud mirum, Eligius talem si deligat artem:
 Vt nomini respondeat
 Præful, inexhaustam cuius solertia gazam
 Cæli reponit vsibus.
 At Simoniacam in primis excindere pestem
 Laborat, inuisum scelus.
 O Nouiodunum fœlix te præfule tanto,
 Itemque Veroman-
 dia, Auspice te prauos docti dediscere mores,
 Ritusque falsi Numinis.
 Neruia gens posthæc, genus acre, domabile nulli,
 Christi iugum placidè subit.
 Pleumofius, Centro, Gordunnus, & Ambiuaritus
 Immanitatem barbaram
 Ponentes, animumque trucem, Martisque furores,
 Te te canente classicum,
 Inijciente Deo flammandis mentibus æstus,
 Ad signa Christi conuolant.
 Quæ sacra dijs fuerat, cadit iccta securibus ilex;
 Ruunt nefanda altaria.
 Dijque, deaque omnes, quotquot sunt monstra deorum,
 Structos in ignes concidunt.
 Vnum cunctipotens conclamant omnia Numen,
 Vnumque Iesum prædicant.
 Nunc hic, nunc illic violentis concita turba
 Cælum rapit conatibus.
 Hos dedit Eligij prudens solertia fructus,
 Laborque Patris improbus.
 Hoc opus artificis cælestum augentis honorem:
 Hic aurifex, plusquam aurifex.

H Y M N V S 26.

In D. Amandum.

AMande, qui te non amat,
 Odisse virtutem impiè
 Pijis viris conuincitur,
 Eique fibra cornea est.
 Oenotriis si contigit
 Te demorari sedibus,
 Virtutis omnes in tuæ
 Pios amorem pellicis.
 Idem videtur de tribus
 Et sentiendum Galliis,
 Ni Dagobertus exulem
 Te iusserit faceffere.
 Obtemperas insanix,
 Vt fortitudo sit tua,
 Animusque vinci nescius
 His asperis illustrior.
 Nam turpiter qui visus es
 Vertisse nonnullis solum,
 Gradum retorques gratior
 Reuocatus, atque clarior.
 Rex Francus isti gloriæ,
 Vel Cælitum potius pater
 (Suos benignè vt respicit)
 Dato fauet miraculo.
 Rex fonte natum lustrico
 Dat expiandum Præfuli:
 Sed lotionis dat Deus
 Fari puellum tempore.
 Non insolefcis fretus hac,
 Nec otiaris gratia,
 Quantumlibet te principes,
 Oculis licet te rex ferat.

*Dagobertus.**Natus
erat dies
40. duntaxat.*

Namq; illud immotum sedet,
 Vitæ tuæ periculo,
 Diffeminare latius
 Vulganda Christi dogmata.
 Te præfulem fidiffimum

Traiectū Parum equa Traiectum videt,
urbs. Fructu pufillo : nam feros
Vascones. Ad Vasconas te proripis.

Vitale dogma tradere,
 Prodesse & ardes plurimis:
 Circumforaneis, Dei
 Tu doctor, es ludibrio.

Atqui fide nixus, potes
 Verbi efficacis fulmine,
 Vbi res, locusque postulat,
 Serpentem in antrum trudere.

Graueolentis orci quælibet
 Te pertimescit bellua :
 Præfractiori cuiquam
 Morbum feuerus incutis.

Hostes habere non nouum est
 Pio : nocere nemini
 Laus, demereri munere
 Hostem, mera est victoria.

Traducis æuam sic breue:
 Vir nobilis virtutibus,
 Vir his amandus artibus
 Cælum petis, non sanguine.

Si nos amas, vt plurimum
 Tibi nos amari credimus,
 Largire eisdem consequi
 Te nos ad astra passibus.

HYM-

H Y M N V S 27.

In D. Egidium Abbatem.

Q Vi stemma auitum, qui patrium decus,
 Seruare famam & prodigiis puer,
 Lucemque vir.atis coruscam
 In mediis poteras Athenis:

Tu stemma auitum, tu patrium decus
 Fultamque non vnis titulis domum,
 Virtute laudem comparatam
 Præposuisse times Iesu.

Idem paterna conspicuus domo
 Horres, inanis gloriolæ aurula
 Ne cognitos iam dudum olympo
 Decutiat meritos honores.

Ergò proteruis per mare te notis
 Committere audes, & leuius putas
 Mergi salo, oppressum procellis,
 Quàm niueos maculare mores,

Cristasque cælo attollere turgidum
 Fama, atque plausu tot popularium,
 Quàm pessimè lenocinetur
 Stultus amor studiūque vulgi.

Importuosum te pelagus diu
 Iactauit errantem miserabili
 Casu, fides victrix malorum
 Massiliæ statuit sub arces.

Exceptus vr̄ges propositum tenax,
 Et rura festino pede Gallica
 Percurris: vsquam non quiescis,
 Dùm melius latuisse detur.

Quocunquè nam te cunctipotens sinat
 Ferri locorum, illustria prædicant
 Te facta : morbo vel leuati,
 Tartareus vel abactus hostis.

G g

Aspras

Aspras salebras, & caua montium,
Rupelque notas, foliagus, feris
Et lustra cursu collaboras,
Et loca transilijisse opaca.

Tandem specus te detinet horridum
Visu, dehiscens, vepribus obsitum,
Pergrata sedes, lenis vnda
Sub pede prosiliente riuo.

Quæ fessa duro membra leuat thoro
Noctu cubanti, terra famem eximit
Opsonio plantæ virentis,
Dispare non pretio, & paratu.

Cælaris vmbri, ilicet, abditus
Multos per annos: At neque nubibus.
Obducitur sol semper atris,
Nec tacito pietas recessu.

Mulgenda quæ fert quotidie vbera
Te cerua nutrix inscia prodidit
Venantium vitans sagittas,
Inq; sinum fugiens alumni.

Quæ cerua prodit, te propè perdidit
Dira sagittæ cuspidè faucium,
Quod Galliæ multum supremus
Lugeat adueniens dynastes.

Occasione hac mortem obeas libens,
Tanta est cupido Regis olympici,
Et Cælitum. Nam quur recenti
Inuideas cataplasma plagæ

Stillare iussæ? Visum aliter Deo,
Qui templa Regis condita sumtibus
Per te expetat, sacrisque rebus
Progeniem monachon dicatam.

Hos inter efflare istam animam velis,
Cæloque natum reddere spiritum,
Quum talibus, rectæque vitæ
Præfueris, speculumque mortis.

Obscura non his indicia exhibes

Carolus
Francorū
Rex.

Fœlici-

Fœlicitatis, sideribus super,
Partæ tibi, dans audiendas
Angelicæ choreas cateruæ:
Inter soluti corpore spiritus
Non terminandas lætities, simul
Plaudente, decantante, & astra
Aligero rapiente cœtu.
Subuectus illuc si placidus pater
Audis canentes, sedulus adiua
(Qua gratia polles patronus)
In pia vota Deum vocantes.

HYMNVS 28.

IN D. BERNARDUM ABBATEM
Claraualensem.

Cernite, vt arridet læto spectabilis ore
Pulcerrimus sodalium:
Cernite vt ingrediens totus perspiret amorem
Castissimum puer aureus,
Optimus, & niueo tam constans pectore, clarus
Splendore quàm natalium.
Hunc temerè mulier, mollisue puella fatiger,
Quem vult sibi sacrum Deus.
Ignibus æthereis coquitur puer, æstuat, ardet
Dei parentis filium.
Mortales contemnit opes, contemnit honores,
Fallacis & vitæ dolos.
Purus ab impuris maturè proripuit se,
Ne labe quauis sordeat,
Contracta affrictu: mox vili nempe cuculla
Inuoluitur sanctum caput,
Sanctorum vt lateri non iunctor hæreat vllus
Vno, nec obsequentior.
Siue domi sit opus faciendum, siue peregrè,
Nemo reluctansem videt,

Gg 2

Hiator-

Illa torminibus quantumlibet inuida tardent,
 Stomachiq̄ue iugis cruditas.
 Non cibus huic (sunt hæc ægto solatia) sumtus,
 Non vllus & latex sapit.
 Sacra modo intentam tenet ad cælestia, mulcet,
 Pascitq̄ue mentem pagina.
 Gaudia corporeos huic ad mortalia sensus
 Stupere planè dixeris,
 Introrsum refugos, vbi dulcem incensus Iesum
 Voluit, reuoluit, deperit.
 Tantùm pectoribus, tantùm ore eructat Iesum,
 Et scripture mellea.
 Si canit in siluis, respondet silua canenti
 Referens Iesum carmine.
 Namque nihil templi magis exauditur ab illo
 Cistertij testudine,
 Tantundemque alia, quam suscitatur, æde futurus
 Fratrum pater sequentium.
Clara- *uallis.* Fœlices nimium claro cognomine valles,
 Nunc clariori lumine
 Illustres, dudum infames cæde, atque rapinis,
 Umbrosa per ramalia.
 Fama canit passim Bernardum in valle reducta
 Raptare fratres vndique,
 Quos vita egregia, & monitis transmittat ad astra,
 Cælo beandos incolas.
 Qui febres abigat, qui cæcos lumine donet,
 Reddatq̄ue lucis vsibus
 Extinctos, fuget humano qui corpore pestes,
 Et monstra sæua tartari.
 Innocuum Romæ fas est debere Quirites
 Huic restitutum præfulem.
Innocen- *tium scz.* Repressum fas hæreseos debere furorem,
 Et factiosa incendia:
 Id semel, atque iterum, prorsus dum lite diremta,
 Lares reuisat pristinos
 Prodigis latè loca complens omnia, amorem

Vt elu-

Vt elucetretur omnium.
 Iam prope mortis erant metæ, finisq̄ue laborum
 Præuisa, nec pio semel
 Exoptata viro; fratrum nisi vota morentur
 Diuersa postulantium.
 Somnus abit, sapor omnis abest potuq̄ue, ciboq̄ue:
 Edisse quidquam morbus est.
 Humor crura, femur, plantas tumefecit aquosus,
 Quem serpit hydrops in modum.
 Membra, satur vitæ, ponit marcentia lecto,
 Cælum supinus aspicit.
 Multa piè socios dictis hortatus amicis,
 Effundit auras in leues (tat,
 Sanctam animam: rapere illa polos celeri impete cer-
 Secura planè præmii.
 Sistit amor fratrum, quos delinire laborat
 Solamine internuntio,
 Ostentisq̄ue nouis, ne se, post fata parentis
 Nimio dolore macerent.
 Vnanimis teneant Christi duntaxat amorem,
 Et simplicem modestiam.
 Hæc si, Diue, tenax te sollicitudo sepultum
 Adhuc habet, deposcimus
 Auxilium, tam non tepidè, quàm dicta libenter,
 Et facta cantamus tua.
 Præco Dei, cultor Mariæ, custosque pudoris,
 Alumne virtutum omnium,
 Nunc quoque sollicitet nostri te cura sepultum:
 Serua, precator, noxios.

HYMNVS 29.

In D. Dominicum, familia Prædicatoria auctorem.

HEus, veto, ne pueri assiduè per compita iacent,
 Somnia fallaci temeraria ludere nocte:
 Ista fidem accipiant infirmo in vertice, & ægros

Gg 3

Ludit

Ludit vbi specie diuerſa noxius humor,
 Obijciens vanas, ficta ſub imagine, formas.
 Longè alia eſt ratio, quàm maximus arbiter orbis
 Antè aperit multo cauſas, & ſemina rerum,
 Proludens certis & fata, & facta figuris.

Fœlix legitimos habitura puerpera fœtus,
 Præuiſo & mulier catulo, qui riſtibus orbem
 Oris flammiumi incendat, clamorſus & acer
 Latratu valido, ſcelera omnia qui face vaſter.

Domini- Scilicet is fuerit Domini de nomine magno
cus. Dictus Iber, quo ſe Calagura ad ſidera tollit.

Calagura Ingenio doctrina comes, comes addita vtrique
 Virtus, Hesperias perfundit lumine terras
 Agnita, & æthereos calefactis iniicit ignes
 Pectoribus, larèque Dei diſpergit amorem.

Nec mora, finitimas ſerpunt incendia in oras:

Tectofa- Gens fera, Tectofages correpti his ignibus ardent,
ges. Æſtuat & miſero famoſa Tolofa metallo,
Tolofa. Albigio ſacrum fruſtrà tentante duellum
Aurum Difficili euentu, ſed contrà robore multo
Tolofanũ Obuius iuit Iber, præſens cui pectore virtus
Albigius. Excubat, obiectos exantlatura labores.

Hæreticus dat terga viro, non hiſcere coràm
 Audens vlterius, tenebris ſeſe abdit opacis.
 Victor habens toto ſuſpectas orbe latebras,
 Peſtiferum affectet lucem ne virus apertam,
 Vndique collectos bellum ad commune ſodales
 Accerſit, diſtis animat, dux imperat ardens
 Fortè renaſcentes exſcindere viribus hydras.
 Ædificat, modicas diſponit & ordine cellas,
 Queis, mundi illecebris purgata mente fugatis,
 Ambitione mala, cæcaque cupidine, fratres
 Coniuncti inuigilent prohibentes mœnibus hoſtem.
 Aprat & ipſe nouæ pater indumenta cucullæ,
 Ne quid veſtitu leuiter peccetur inepto
 Ijs, quos vult meritis præſtare, & moribus aptè
 Compoſitis, turbamque ſimul formare ſequentum,

Seminis

Seminis ætherei (tureſtris culmine villæ,
 Urbibus aut mediis per templa extructa) fatores.

Dum partes obit ipſe ſuas conamine magno,
 Viua fides, indefeſſo comitata labore,
 Multa patri ſancto extundit miracula, diſtis
 Quæ faciant permulta fidem, cœptiſque ſecundis.

Septima torruerat tellurem ſolibus æſtas
 Sentibus hæreſeon radicitus exſtirpandis
 Ritè impenſa Patri, peregrinas currere in oras,
 Præcipuèque Aſiæ [regna hæc ampliffima] campos,
 Cura ſubit: retinent diuerſa negotia terris
 Profore Chriſtigenum ſperantem, parta tueri,
 Præmonitum fatius, quam quærere diſſita regna,
 Succellu ancipiti, damnoque, maloque ſuorum.

Hunc terræ, & pelagi fluctus ſpreuiſſe tumentes
 Nec fuerit mirum, toties qui obiecerit hoſti
 Intrepidus caput, aut iugulum, pro nomine Chriſti
 Omnibus exoptans votis fuſiſſe cruorem.

Atque idèò, quicumque dies illuxerit orbi,
 Sacrificus libat non enarrabile donum
 Omnia ſeruantis, ſeſe & vertentis in ipſum,
 Quùm ſpecie veſca ſumtus guſtatur ad aras.
 Nempe quòd haud ſparſo ſibi parta cruore negatur
 Laureæ, dat pœnas ſibimet, de corpore ſumit
 Supplicium proprio, teneris ſibi ſæuus ab annis,
 Deſraudans epulis genium, placidouè ſopore,
 Inuigilans precibus, per noctis tempora, fuſis.

Ar curare cutem, putri maduiſſe lyxo
 Continua ingluuie, & luxu marcere ſueti,
 Haud facilè credant hunc tergo illidere flagra
 Ferrea, ſeu carnem metuat, ſubigatque rebellem,
 In mala ſiue alios aduertat ſponte ruentes.
 Tanta viro pietas, alienæ & cura ſalutis:

Teſtis veriloquo pronuntiet ore Rodolphus,
 Se rapuiſſe grauem ferro poſt fata catenam
 Corpore ab exanimo, quæ cinctu dura coërcent
 Vincula Patris lumbos, obeundæ ſymbola mortis.

Et nos

Et nos non pudeat moli indulſiſſe tot annos
 Corporeæ, viuùmque diu fouiſſe cadauer,
 Sumtibus & fœdos operoſis paſcere vermes?
 Peccaui, fateor, numeroſo cum grege, ventrem
 Qui colit, & mundi curas ſeſtatur inanes:
 Da, Pater, oramus, ſtultos reſipiſcere, verſis
 In melius ſtudiis, & iter contendere cælo
 Cantantes Domini ſanctum per ſæcula nomen.
 Sic ſis, nec temerè, Domini de nomine dictus:
 Sic rerum Dominus nos per te aſcribat olympo,
 Tecum ſubductos in regna perennia ſeruos.

*Domini-
 cus uoz.*

HYMNVS 30.

*IN D. FRANCISCVM MINORI-
 tarum Principem.*

Quis (rogo) diſcipulus Chriſti, virtute magiſtrum
 Effingit expreſſimè?
 Qui ſtudio Chriſti flagrans, qui totus amore,
 Quidquid poteſt, & poſſidet,
 In fratris ſpargitque ſinus, qui quidquid & ipſe eſt,
 Mortale iam nil cogitans
 Inque patrem Chriſti pius, inque refundit Ieſum,
 Haud iuris amplius fui.
 Cernimus, ecce, pedes imos, & credimus ambas
 Franciſce, te effoſſum manus:
 Credimus, atque latus ſtupidi miramur hiulcum,
 Viſa Cherubi imagine,
 Pendentem cruce de cella adſimulantis Ieſum,
 Montana per ſilentia.
 Quantus ſis, quanti faciat te rector olympi,
 Aperit modis illuſtribus,
 Qui tibi, quæ Nati confixo in corpore amauit,
 Accommodarit ſtigmata:
 Cultus hic, indicio eſt, Geniti, & Genitoris amantem
 Fuiffe te præter modum,

Qui

Qui ſic elicias cælo Genitoris amorem
 Amoribus Nati æmulum.
 Deſino mirari, quor mundi ludicra temnas,
 Quæſtumque mercimonij:
 Prædia quor cedas patris hoc vrgentis in vſum,
 Amore Chriſti percitus.
 Namque imitatoreſ Chriſti te cælibe vita,
 Candore & innocentiæ,
 Nudipedem, minimique cibi, certo lare nullo,
 Sparſiſque verbi frugibus
 Nouimus ætherei, ſelectos denique fratres
 Exire mille in milia
 Bis ſenos, vt Apoſtolicis, quaqua patet, orbem,
 Patrem ſecuti, vocibus
 Inſtanter repleant, meſſem & lucrentur opimam,
 Cælique condant horreis.
 Intereà, tu fortis opum, & contemptor honoris,
 Sed Chriſti amator optimi,
 Summe Minoritas inter, tenue accipe carmen
 Tuo ſacratum nomini,
 Numine non tacito: calcans pede ſidera, habebis,
 Quam reſpuiſti, gloriam.

HYMNVS 31.

In D. Bernardinum.

Bernardinus adit pueros puer: ora tenete.
 Bernardinus adest: obſcœnis parcite dictis:
 Laſciuire etenim, monitore aſtante, negatur.
 Æui primitiis etiamnum viuuda virtus
 Tantum iuris habet, tantum ſe attollit ad auras
 In puero, vt pueros quatiat formidine iuſta
 Peccantes; quidnam factura in vertice cano,
 Quom ſurget grauidis prægnatis maturior annis?
 Ars iuuenis prima eſt, cuius ſuccurrere egeno,
 Et proprium ventrem oblata fraudare ſaburra,
 Paupere conſpecto, rerum cui deficit vſus,

H h

Cuique

Cuique famem assidue maleuada minatur egestas.

Atqui fortius est multo, contagia pestis

Spernere, per lectos, morbo populante, vagari:

Qua se cumque ferat, Senarum in mœnibus altis

Sena.

Triste malum, clades morientum & cladibus addat,

Ferre & opem miseris, medicari cominus ægros,

Lætiferis passim caput obiectare periclis:

Vtque hominis virtus florentibus emicet annis;

Qui fuerint præstò, positis de more grabatis,

Deserta aufugiant omnes statione ministri:

Per medios spreto solus discrimine vitæ

Bernardinus eat, vitæque profusus, & æris. (rum

Necdùm exhausta videt patrimonia, sarcina quo-

Visa humeros Christum sit depressura sequentis:

Prædia diuendit, pretium abiicit, auget egentes

Missilibus donis: ditato paupere, pauper

Lætior exsultat: Tum verò intectus amictu

Assisij ciuis, communia vulnera Christo

Cui gessisse datum est, sacro sermone laborat

Expolijsse rudes, Christi que accendere amorem

Ausonij sub pectoribus; non angulus olli

Inuius in Latio, dispersi & dogmatis experts.

Dogma salutiferum miracula crebra sequuntur,

Ne toties frustra, totiesque vocetur Iesus

Pectore quem gestat, plenoque ebuccinat ore

Perpetuus contemtor opum, contemtor honoris:

Ter pater ad culmen qui pontificale vocatus,

Ter renuit mitra caput insignire bicorni,

Cælo, opibusque inhians cæli super astra repostis,

Quæ cariem annosam, nec damna æruginis atræ,

Nec stabili metuant sub possessore latrones.

Hæc videt Astripotens, ardentia vota secundat

Cælo enitentis, sub amaro fasce laborum,

Ærumna, damnoque cibi, placidi que soporis,

Iuratæque adeò sub pondere pauperiei,

Firmius vt cæli deponas culmine gazas

Propositum abripiat, cæloque inducat ouantem.

HYM-

In D. Ludouicum Francorum Regem.

Adeste, in ostro fulgidi
Reges, adeste Principes:

Fauete Regis Franciæ

Nunquam silendis laudibus.

Sim præco vanus, optimæ

Si non tenor vitæ optimus

Plenissimè respondeat

Exordiis puertiæ.

Prouidit hoc mater pia,

Annis puelli vt mollibus

Infanientis sæculi

Abarceat contagia.

Ductu parentis indoles,

Doctores & celemate,

Assurgit ad verum decus

Inter choros æqualium.

Oliua qualis, consita

Campisapricis, explicans

Ramos in auras, vberes

Fructus colono spondeat.

Iam scepra gestat regia;

Insignibus suis honos

Virtutibusque regiis

Implet coronæ circulum.

Nil intumescit purpura,

Gemmisque fulgurantibus,

Qui se lutum rex cogitat,

Leroque rex obnoxium.

Seruit decoro rex quidem

Cultus honesti schemate:

Sed intus astrictam cutem

Cilicina vestis atterit.

Hh 2

It se-

It sericatos arduus
Inter monarcha principes:
Virtute, verboque expolit
Aulam pius didascalus.

Vincenna Vincenna, quæ Lutetiæ
Prospectat alta mœnia,
Regem stupet petentibus
Ius haud grauatim reddere.

Dicto audientes perbreui
Rex experitur, qui prior
Obaudiendi legibus
Necessitatem suscipit.

Proinde, non iniuria
Qui Numini est iniurius
Conuiciator, plectitur
Candente ferri lamina.

In vrbe sanè maxima,
Seueritas hæc principis
Morum statim licentiam
Effusiolem reprimat.

Domi nec idem segnius
Se gessit erga liberos,
Soporis expers, testulam
Odore ni bono imbuat.

Quæ templa supplex non adit?
Quos supplicantes reiecit?
Quæ purpuratus languidis
Non admouet solatia?

Hic luxus illi regius,
Et aulicæ cupediæ,
Examen indigentium
Domi dietim pascere.

Cœnam libens his instruit:
Gestit recinctus brachia
Frugaliter Christi dapes
Communicare fratribus.

Quid non egenis præstitit,

Christiue mandato sui,
Rex, esculenta pauperi
Præmorfa qui non horruit?

Sed quæ honores Martios
Inglorius Rex negligit?
Quæ non, malo viciniæ,
Regni extrahit pomeria?

Quæ sparta sortitò obtigit,
Ornanda iusto principi:
Fas ille non abruperit,
Deum timet qui vindicem.

Tantum tyrannis impia,
Aduersa Christi insignibus
Amore Iesu percitum
Noctes, diesque lancinat.

Visæ cruces per aëra
Persæpè, non vno loco,
Paci vacantem, & otio,
In bella trudent aspera.

Dulcedo natalis soli
Non demoratur desidem,
Non cura caræ coniugis
Amorue patrem liberum.

Hæc cuncta Christi posthabet
Rex promouendæ gloriæ,
In sacra bella Francico
Ignarus auro parcere.

Dux agmen ingens protrahit:
Partæ salutis symbolum,
Terrâ, marique prouolat
Crux alba mista liliis.

Non horret iratum mare,
Quamuis repulsus fluctibus
Contrariis, & turbine,
Cyprum relictam bis petat.

Depugnat emenso mari.
Primo fatiscit impetu,

Damieta Deflagrat ignibus suis
sue Tamiatis. Vrbs Damieta, dat manus.
 Stat progredi, victoria
 Freto, nec vnâ: postmodum
 Nutat reu ecto longius
 Incerta Martis alea.
 Hostis superbus copiis
 Memphiticis, grassans fames
 Per castra, cum morbo graui
Captus Ludon. In vincla Francum pertrahunt.
 Quæ causa? miles improbus,
 Contemptor alti Numinis:
 Sic nempe captiui fides
 Clarefcit, & constantia.
 Eductus atro carcere
 Apud Syros lustrum exigit,
 Nec Christiani rex pius
 Quidquam remittit officii.
 Exinde redditus suis
 Altissimam pacem colit,
 Æuo senili dum grauis
 In bella rursus proruat.
 Vrit sacræ vastatio
 Audita terræ, nec sibi
 Parcit senex, nec liberis,
 Nec deprecanti patriæ.
 Carthaginis portum occupat,
Tunetijs. Iam que imminet Tunetijs,
 Sed mors auara proximæ
 Spem præripit victoriæ.
 At non prius rex emigrat,
 Superstiti quàm filio
 Commissa chartulæ breui
 Præcepta tradat aurea.
 Quid? fallimur- ne posteri,
 Qui Ludouicum credimus
 Mistum choris cælestibus

Curare

Curare res mortalium?
 Certè, tribunal ad Dei
 Iure experiri si licet,
 In rebus arctis anxij,
 Cogemus ex hac syngrapha.
 O Ludouice, si vides
 Scatere noxis Franciam,
 Dei minantis horrida
 Auerte Francis fulmina.
 Fauere tuis minoribus:
 Partas reponere laureas:
 Tuere regium decus
 In Christiano stemmate.
 Compone motus ciuicos:
 O Diue, iuratissimo,
 Christo renatos principes,
 Astringe pacis fœdere.

H Y M N V S 33.

IN D. ALPHONSUM, SIVE ILE-
phosum, Virginitatis Mariana propugnatores.

Sectator ausus Heluidi
 Contra parentem virginem
 Intemperanter hiscere,
 Et vnicum cæli decus
 Conuiciis incessere,
 Magno Toletæ antistiti
 Fortissimè retunditur
 Tum dictione viuida,
 Tum copiosa, maximus
 Quo more torrens, montium
 Ab arduo cacumine,
 Niuibus solutis, proruat
 Vastator aruorum omnium.
 Aut quo potens rex ferreis

Helui-
diani.

Perrumpat

Perrumpat arma curribus,
 Latéque victor prouolet
 Straturus hostium globos.
 Saui furor, fit vi via,
 Prono ore cuncti concidunt
 Campi patentis æquore:
 Nec extat ex tot milibus,
 Nuperrimè cælo minax
 Ausit caput qui attollere.

Alphonse, magne pontifex
 Talis tua est victoria,
 Fufis, fugatis hostibus,
 Quotquot parenti virginâm
 Florem pudoris detrahunt.
 Nam quis, nisi erutus specu
 Abominando tartari,
 Trudendus aut eò loci
 Celerrimè, qui virgini
 Purissimæ, negotio
 Isto super nunc obstrepat?
 Proinde mirandum minus,
 Minus stupendum censeo
 (Dicam quod vrat impios
 Vsqum obloquentes Virgini
 Quamuis fidem vero abrogent)
 Si virgo amicta lumine
 Silentis in crepusculo
 Noctis videndum indulgeat
 Se sponte præconi suo
 Pulsis ab ara cæteris
 Precationis tempore.
 Et quid, nisi clientulo
 Debere se quamplurimum
 Planè euidenter innuit?
 Quæ mystam honorat aureo
 Delato ab astris tegmine:
 Dùm curet adscribi semel

Sacri

Sacri pudoris vindicem
 Cælestis aulæ ciuibus.
 Et nos quidem, non dispari
 Spe, tale quiddam cudimus,
 Encomio quod Virginis,
 Infra iubar clarissimum,
 Humillimè subseruiat:
 Si te patronum non neges;
 Alphonse, magne Pontifex,
 Cum matre nati Virginis,
 Apud fatorem virginum.

*Parascens
 ad libram
 sequentē.*

LIBER SEXTVS.

HYMNVS I.

*IESV CHRISTO DEI FILIO,
 Vniuersorum Imperatori.*

E laus summa decet rerum, Deus alme,
 potentem,
 Qui mundum premis imperijs, qui fulmi-
 ne terras
 Mortaleis, genus infirmum, volucresque,
 ferasque

Flammiumis vdim vectus per inane quadrigis:
 Arduus extendis sinuosi carbasa cæli
 Cuncti potente manu, pariter qua subtus inertis
 Suffulcis bonus, & libras fundamina terræ,
 Vitali refouens per te omnia condita flatu,
 In nihilum ne deproperent dimissa reuerti. (rans
 Sed quid homo est humilis, moles cui tanta labo-
 Approbet officium, tot iam labentibus annis?
 Et quid rursus homo est, cuius tu solius ergo

Ii

Egressus

Egressus sinibus patriis, allapsus olympo,
Imis haud fugias vestigia ponere terris
Factus homo, cælans moribundo corpore numen?

Arte bona, assumtæ tamen in mysteria turbæ
Cognitus, innumeros proceres subducis in astra
Victor ouans, positis ligna ad funesta tropæis,
Post Erebi exhaustas violento Marte cauernas.
Vrget terga duci, superas dum ferris in arces,
Bellatrix acies, nullus, seu scœmina, seu mas,
Agminibus totis imposta non cruce pressos,
Luuentésque humeros, signis prætendit honestis,
Iactat & effusum ductoris quisque cruorem.

Virgo Dei mater celebri lectissima pompa,
Viscera tranfadigit gladii cui tristis amaror,
Spectaculi longè effulgens latè auget honorem,
Magna sui sexus meritis pars, magna viriljs.
Hinc alii, atque alii, longo ordine, quolibet suo,
Quolibet è sexu succlamant pone sequentes
Et Mariam, & Mariæ findentem nubila natum.

Christus hic est, cuius deducta colonia cœlos
Auspicijs superat, sedes fixura quietas,
Perfruitura tui vultus splendore per æuum.

Hic meus, hic animus decus hoc prægestit apisci,
Si nos iusta tuo fiducia munere firmat
Exortes scelerum, incensos pietatis amore,
Æthereæ allectos iam nunc dulcedine vitæ.
Atque adeò te concinimus, discrimine vitæ;
In vieto, infirmo, exangui tibi corpore durum
Arque informe, pia meditamur arundine carmen.

Si quis adhuc vigor ingenij, succende pusillum)
Quippe ferè ætatis bis sex iam Iustra videmus,
Seruiat omne tibi deuotum mortis in horam,
Hæc vigili vt studio præmortua membra dicamus.

Da precor (hoc reliquum est) te dignam dicere ma-
Matris ad exemplum composta & milia mille, (trem,
Quæque in scœmineo præbes miracula sexu
Turpiter elusis malesuadi fraudibus anguis,

Fortiter

Fortiter euictis in molli corpore pœnis,
Ludit vt in paruis tua magna potentia rebus
Alta solo voluens, exæquans infima olympo.

HYMNVS 2.

D. *MARIÆ VIRGINI*
Christipara.

Quem paro versu celebrare Diuum,
Dùm reconcinno chelyn, & sonantes
Indidem chordas probo, ne deerrent
Pollicis ictu?

Haftenus si sat videar dedisse
Laudibus Diuum, memorare Diuas
Rursus accingor, siquidem canentis
Adsit opellæ

Spiritus, totu mare qui profundum
Ritè sc̄cundat, solidamque molem:
Qui sinus, & qui gremium puellæ
Virginis implet.

Commodùm facta est Mariæ beata
Mentio, ni sim mihi vanus augur,
Spiritu dictante locum supremæ in
Carmina matri.

Ten' decus terræ, decus ac olympi,
Ten' rudi quamuis sileam camœna?
Tu feras Christi meritò secundos
Mater honores.

Singulæ dotes alias honestant,
Vna tu dotes capis vniuersas:
Filiis inter mage pulcra nusquam
Exstat Adami.

Labis expertem niueamque totam
Ordo certatim canit angelorum:
Artifex summus sibi tale templum
Ponit, & ornat.

Ii 2

Fraude

Fraude fraus sic, ars superatur arte,
Dum, dedit damnum mulier quod olim,
Rursus id totum mulier rependit
Fœnore multo.

Te viro tæda sociam iugali,
Virginem nescit Stygius satelles:
Te Dei multò magis ille nescit
Prole parentem.

Quid tuis addam, genitrix pudica,
Laudibus? fluxu exsuperante vincor
Obrutus rerum, subitoque torpet
Frigore sensus.

Filius tali genitrice gaudet,
Mater est tali benè digna nato:
Filius tantus, genitrixque toto
Orbe canantur.

HYMNVS 3.

IN MARIAM VIRGINEM
purissimè Conceptam.

*In Hære-
ticum.*

FAcisse acerbe, virulente, perfide,
Furiöse liuor. Audeásne ter sacram
Matrem Dei conuiciis incescere?

Tu turpis ignorantia infames nota,
Supinæ & oscitantia? Tun' vellices
Mulierculæ temerarios & impetus
In iura gnati molientis sacrum opus?

Tun' infidelitatis audax nomine
Traduxeris, quæ clarius mysterij
Modum edoceri postulet? quam nuntius
Cælestis, exprobrans nihil, probè instruat
Pudoris huic amolientis periculum,
Pacta fide fœtum impluentis spiritus?

Talis magister, scilicet, linquat rudem
Quæ magna pars rerum, parens sit omnium?

Nec,

Nec, parcus officii, amplius reuiferit
In cuius aluum deuolutus sit Deus,
Rex angelorum, Rex, voluptas omnium?

Næ feceris consultius, collyrio
Inunctus hoc si pressius perspexeris,
Iniuriam matris reuolui in filium,
Ingratitudo cuius intolerabilis
Stupidam ac inertem, incredulam, prorsum infciam,
Animi que dubiam tam diu reliquerit,
In cæteros, genitrice spreta, effusior.

Atqui videre est, fata vel sub proxima
Quàm matris haud curam, ac amorem abiecerit,
Sodalis hanc fidei anxius committere.

Obgannientem & audio te pessimè,
In sordium contagijs mortalium
Cretam, nec attigisse vitæ limina
Prius expiatam vi efficacis Spiritus?

O prostituta infania infandum nefas!
Hæreditariam eximat Ieremiæ
Infantulo labem, suas opes suæ
Admetiens malignius materculæ?
Idem futuro prodromo benignior,
Saltare, vix dum sentientem, iusserit
Immunem auitæ labis, & contagij?

Si nuntium aduentus sui multo antea
Ieremiam tam largiter ditauerit,
Si Messia præsentis vnà & indicem,
Quantò æquius, quantò amplius cumulauerit
Quam corporis sui officinam legerit
E virginum collegii tot milibus
Longè ante constituta mundi mœnia?

Ratio mouet, pietas iubet, dignum Deo est,
Supra Ieremiam, Dei que prodromum,
Vtrumque Christi Messia internuntium,
Purissimæ tribuisse plus puerperæ,
Complexa ventre quæ Deum in lucem edidit.

En floridus Solomonis ille lectulus

Totus

Totus nitens, labiſq; cunctæ neſcius.
 In floribus ſed & volutabrum ſues
 Venantur, immundis hâris digniſſimi.
 Faceſſe acerbe, virulente, perfide,
 Furioſe, victæ liuor, æternum tace.

HYMNVS 4.

In Eandem.

Salue Parens, opacis
 Præluſa virgo in vmbriſ,
 Iugi ſacranda laude,
 Sæclo tacenda nullo.

Tu flore caſtitaris
 Honoſ puellularum:
 Fœcunditate mira
 Tu mater alma matrum.
 Tu terra virginalis,

Gen. 2. Ignara tota ſulci,
 Qua de Redemptor, alter
 Efficitus eſt Adamus.

Ibidem. Excitus ille ſomno
 Partem ſui probavit:
 Tu perſpicaciori
 Melius places Ieſu.

Sella. Tu Sella verioris
3. Reg. 10 Eburna Salomônis:
 Incincta bracteato
 Laté micæ & auro:

Et tale ſacroſanctum,
 Cæleſtis architectus
 Exornat intus, extrâ,
 Cura actiore, remplum.

Hebr. Tu capſa læuigatis
Exod. 35. In ſæcla cuncta lignis,
37. Fuluum nitente ſeruas

Cæleſte manna in auro.

Columba tu ſupremi

Tota obſequens Noëmi:

Nam gratioſa, pacis

Hinc teſſeram tulifti.

Tu conſitus feraci

Hortus canère planta,

Vitale ferre lignum,

Medio tui reperta.

Defenſor & Cherubus

Tibi excubat, coruſcus

Qui flammeam bipennem

Noctes, diēſque verſet.

Immò, canèris hortus

Obſeptus vndiquaque,

Ne quid mali vetuſtus

Inſibilarit Anguis.

Inter nurus Hebræas

Tu mater illa Moſis,

Seruire viſa nunquam

Memphiticò dynaſtæ.

Enixa namque nutris

Liberrimè puellum,

Qui ſeruitute dura

Preſſis ferat ſalutem.

Tu lana bellicoſo

Compluta Gædeoni,

Quæ ſiccior viciffim

Nullo mades ab imbri.

Quàm cernit ille acutum,

Qui (virgo mater) ortam

Proſuntiauit ex te

Tellure Veritatem?

Agnofcimus, veremur,

Cantamus & beatas

Quas terra fert ſacrata,

Cælo annuente, fruges.

*Gen. 7.**Gen. 2.**Gen. 3.**Cant. 4.**Exod. 1.**Ind. 6.**Pſal. 84.**Ibidem.*

Cæleſte

Iam

Iam constat euidenter,
Cuiusmodi requirat
Christo domus potenti
Constructa sanctitatem.

H Y M N V S 5.

In Natalem D. Mariae Virginis.

Matre gens Eua, patre creta Adamo,
Flebilis finem facito querelæ:
Fauitior lucet niueo tibi lux

Digna lapillo.

Qualis in spinis rosa surgit aspris
Orbe ludens purpureo comarum,
Virgines inter tibi talis orta est
Virgo puellas.

Labe si quæras aliqua notatam,
More quo partus viriantur omnes,
Te malè in scirpo tereti sinctus
Quærere nodum.

Arcuit culpæ maculas auitæ
Numinis iam tum pietas benigni,
Quum rudem fœtum mora conglobaret
Matris in aluo.

Pura sit Christi genitrix, oportet,
Matris effœtæ fata vixdum in aluo,
Vuida si surgat Adamus olim, &
Virgine gleba.

Ergò maternis, age, te è latebris
Assere in lucem sine labe prisca;
Anguis afflatu maculanda nunquam,
Nascere virgo.

Redde nunc, ò redde tuis salutem
Perditam, tollens muliebre probrum:
Omnium primæ miserata matris
Elue crimen.

Te parens

Te parens sponsam legit, ardet, ambit:
Te petit matrem genitus Parenti:
Te facer, quam numine vult foueri,
Spiritus implet.

Tu iubar, tu gloria fœminarum:
Par prior, nec posterior tibi par:
Tu decus terræ, decus & futura
Semper olympto.

H Y M N V S 6.

In Praesentationem Virginis Mariae.

Heus, Solymi ciues, accurrite, adeste, fauete
Spectaculis illustribus.

Surgit Iesseo vobis de germine virga
Ornanda flore nobili,

Quo super æterni flatus Genitoris in æuum
Quieta ducat otia.

Virga etenim virgo est, Solymorum quam pede paruo
Reptare in ædem cernitis.

Non petiisse sibi prolem Ioachimus, & Anna
Nunc luculenter indicant,

Non peperisse sibi mater, non lacte senili
Pauisse natam, sed Deo,

Quam Delubri adytis magni, quam mancipet aræ,
Pio triennem & cultui;

Ne quid blanditiis munus cæleste profanent
Desideri iam compotes.

Quos exempla vetusta mouent cognominis Annæ
Deo sacrantis filium.

Horret pupa, velut materni conscia voti,
Suctum & mamillæ respuit.

Anteuenit (dictu mirum) virtutibus annos,
Et pollicetur indoles

Summa: Dei templum ingeminat, templumq; puella
In ore, & in votis habet.

K k

Vestibulum

Vestibulum ante ipsum, primoque in limine, lætus
 Lætam sacerdos excipit,
 Multa suo spondetque animo prælagus, & optat
 Mulcens caput virgunculæ.
 Inter vt illa Dei templum se vidit, & aram,
 Progressibus studens nouis,
 Omine, & auspiciis fœlicibus omnia tractat
 Admissa virginum choris.
 Discipulamque breui non dicas tempore, iures
 Ducem, & magistram virginum.
 Vndenos quibus hæc præluxit virgo per annos,
 Tradenda coniux coniugi.
 Iosepho, quo virginei quoque teste pudoris
 Intacta sit mater Dei.
 Horum nos seriem certè, & miracula, toti
 Stupemus, & pro viribus
 Assiduas non desinimus perfoluere grates
 Nostræ salutis arbitro,
 Cuius, principio res ductat ab usque suaues.
 Ad exitus solertia.

HYMNVS 7.

IN VITAM, STVDIA, ET MORES:
Virginis Maria.

Cant. **Q** Vale rubis mistum, & spinis se fundat aperto.
 Vertice luxurians,
 Campisque regnet lilium:
 Virgo puellates inter purissima turbas,
 Haud oculos aliter,
 Mentisque pascit omnium.
 Qui locus & templo, ad læuam, & conterminus aræ
 Non nisi virgineum.
 Dei gregem complectitur,
 Nutrit in his Mariam bis fenos circiter annos.
 Vultibus ingenuis.

Statura.

Statura pulchri corporis.
 Respondet, teretisque manus, & dulcis ocelli
 Simplicis intuitus
 Versi pudenter in solum,
 Quàm cælum potius, nisi fors suspiria cordis
 Intima, sideribus
 Adiecerit flagrantior,
 More suo: partem noctis nam diuidit illuc,
 Mane nouumque simul,
 Sol fulgidus dum se exerat.
 Sedula tum lanam, aut linum, seu vellera Serum
 Arripit, artificio
 Mox elaboret quæ manu
 Pingere acu solers argentea, & aurea texta;
 Contrahat vt pretium
 Quod auferant omne indigi.
 Quod reliquum & faciant demto patrimonia victu,
 Ad studia abripitur.
 Exculpta Hebræis literis,
 Scitatur veterum secreta oracula vatum:
 Summa quidem studij,
 Sunt pacta Adamo fœdera,
 Et patribus multis, nostræ sub carnis amictu
 E finibus patrijs
 Dandum reis mortalibus
 Conciliatorem disiectæ pacis Iesum,
 Sideribusque super,
 Orisque mœstis exulum.
 Hæc inter, crebrasque preces, ieiunia crebra
 Quis locus esse queat
 Seu fabulis inanibus,
 Seu desiderijs, quæ mollior inuehat ætas?
 Suggestat aut leuior
 Proteruitas fodalium?
 Tota Deum Patrem suspirat, totaque Natum
 Saucia cor iaculis
 Amoris æstuantissimi.

Kk 2

Audax

Audax prodiderim (neque enim sententia falsa est)
 Corpore, siue animo
 Orbes adusque tertios
 Surreptam, cognosse Dei magnalia, multò
 Amplius, vt citius,
 Doctore Paulo gentium.
 Creditur & Christus sese indulisse videndum
 Qua specie libitum est
 Lectę pudicę Virgini,
 Cuius in intacto formet sibi corpore corpus,
 Qui facit & patribus
 Sui videndi copiam:
 Seu dux Ifacidas Phariis educat ab oris,
 Seruitiõque graui,
 Marisq̃ue rubri fluctibus:
 Seu specie in triplici charum petat hospes Abramum
 Vallibus in mediis,
 Solis per æstus ignei.
 Gen. Nemo etenim platen visum inficietur Adamo
 Cùm noua in effigie
 Se gleba ab vda furrigit:
 Aut quùm depulso nictantia lumina somno
 Lumen ad æthereum
 Diducit adstantis Dei.
 Frondosis potius seu quùm fugitiuus ab vmbriis
 Vultibus æthereis
 Sistit reus se supplicem.
 Denique tùm melius, pactum quùm fœderis audit
 Eximia in sobole
 Quæ robur Anguis exerat.
 Præcipuè virgo hæc mysteria versat apud se,
 Ingeminatque faces
 Amoris alto pectore,
 Aduentum memorans diuinę prolis in Orbem,
 Emmanuelis opus
 Vel angelis mirabile.
 Scire auct intactę, & voluit genitricis honores,

Flagitat

Flagitat ire diem
 Qui virginis fœtę decus
 Adferat in lucem, cui spondeat inclita virgo
 Dulce ministerium
 Ancillulę abiectissimę.
 Ecce autem ad seras vigilat quùm Diua lucernas,
 Noctę super media,
 (Trieteridas iam quattuor
 Florida pubentis iam fermè exegerat æui)
 Reddita vox subitò
 Precantis aures perculit,
 Atque animum: Te non contactam virgo parentem
 Disce meę sobolis.
 Recondit illa nuntium
 Imis pectoribus: nec enim vulgauerit illa
 Vlli hominum, superas
 Ni scandat arces filius.
 Tùm fas scisse fuit, tùm fas vulgasse putauit,
 Laudibus assiduis
 Quæ prosequantur posteris
 Natorum in natos, longęua in sæcla nepotes,
 Ætheream sobolem
 Satam parente Virgine.

HYMNVS 8.

D. VIRGINIS MARIAE, ET IOSEPHI
Epithalamion. Chori duo canentes alternis.

Dicite iustratis animis (nam casta paramus [alter:
 Carmina] quando chorus conuenimus vnus, &
 Accipiat partes primum pars vtra canendi.
 Hic nulla inuidia est, vbi verum quæritur vnum,
 Vnus honos Christi, Marię sub laude parentis.
 Summus Idumæis Genitor sibi seuit in hortis
 Virgineum florem, cuius noua gratia, necdùm
 Cuiquam visus honos, flores longè anteit omneis.

*Mariam
 scz.*

K k 3

Propter

*Iosephus
scz. nutri-
tius, & cu
flos Ma-
ria.* Propter eum, est alius flos, cuius gratia, florem
Si non assequitur, tutatur honore, priorem.
Ambo secretis geniti visuntur in hortis,
In foliis ambo niueis, sine crimine formæ:
Ambo vna radice sati, bifida tamen, vt sunt
In serie longa, Davidis stirpe creati.

Peruigil huic sanè iuncta est custodia, & illi,
Ne vulgo pateant aditus, hædificæ petulcis.

Hunc mille & pueri, mille & petiere puellæ:
Illum excellentem radiantis imagine formæ,
Vndique quem certent mulcere salubrius auræ,
Firmius attollat sol, mollius educet imber,
Bis mille exoptant pueri, bis mille puellæ.

At ne expectetis, flori huic fortasse, vel illi
Dùm decussus honos marcente intercidat æuo,
Turpiter humano aut raptus defloreat vngui:
Stat decus huic, stabit nunquam violabile, & illi,
Vt nihil imminuat ventura, nec auferat ætas.

Cessemusne etiam implexos dissoluere gryphos?
Alter Iosephus, Maria altera, flos sit vterque:
Fœminei sexus ea sit flos, ille virorum,
Quem Mariæ tædis dignatur Rector olympi,
Vt minus olfaciat reparandæ dona salutis
Rex Stygius, vel fœta Deo virguncula crimen
Vitet adulterij, si lis sub iudice vulgo est.

Fœlix connubium, fausto quod copula nexu
Irruptaque fide stabilit, quo pectora amantum
Irrita spes prolis temerè non angit, at ambos
Lætitiis explet natus Seruator Iesus,
Cui Pater est terris, genitrix incognita cælo,
Ni tenebras homini excutiat Sol Christus ab alto
Exoriens, plena lustret qui lampade terras.

HYM-

HYMNVS 9.

IN GABRIELIS ARCHANGELI LEGA-
tionem, ad D. Mariam Virginem.

QVo gens impia tempore
Ternis thus digitis Deo
Cuius turpiter obmouet
Spreto numine cæli:
Dùm gens sacra Deo, ducem
Perfert sanguinis haud sui,
Et vernalia congemit
Fœdo munere sacra:
Mandato Gabriel Patris
Summi, deserit ordinem
Summum, visere Nazaram
Iussus, visere Nympham
Illam, illam Galilæidem.
Floris virginei decus,
Qua non pulcior altera
Natas inter Adami:
Nasus, frons, oculi, genæ,
Gestus compositi, decor
Et vultus, genus arguunt
Alto à sanguine regum.
Ast iniuria temporis,
In censu tenui, dedit
Victus nuditiem, & simul
Dignos virgine cultus,
Quamuis deliciis locus,
Aut occasio luxui
Desit, copia codicum est
Præsto, sacra supellex.
His in lautitiis agit
Lucis, noctis & horridæ
Virgo casta silentia,

Vulgi

H Y M N O R V M

Vulgi fæce remota.
 His dulce est spatiarier
 Hortis, carpere flosculos
 Vatum, sensaque gemmea
 Fibris condere in imis.
 Ortu plurima quæ super,
 Vita, & funere Messia
 Cantant fatidici senes,
 Seruat mente reposita.
 Si quando melicum (vt solet)
 Carmen Dauidis integrat,
 Nullus non stupet angelus
 Cæli allapsus ab arce.
 Atqui si Solomonios
 Cantus aggreditur, statim
 Colliquefcere, & emori
 Cernas pectus amantis.
 Oraclo tamen vnico
 Hæret mens pia, virgini
 Cui stet integritas sua
 Parto matris honore.
 Illam suspicit omnibus
 Fœlicem numeris, nouem
 Cui mensis tumidus Deum
 Venter corpore claudat.
 Ecce autem subitus decor
 Vultus alitis angeli,
 Vultus virgineos ferit
 Clara luce renidens.
 Solum sola videns pauet,
 Ignorans aditus virum :
 Rari pensitat officii
 Vim, terrore represso.
 Curam cura noua excipit:
 Audit se fore virginem
 Matrem: discere auet modum
 Sacri conscia voti.

Audit

L I B. S E X T V S.

Audit post, opus hoc fore
 Ingens Cœlicolûm patris,
 Qui mille hanc sibi destinet
 Inter millia nuptam.
 Haurit credula & auribus
 Auram cœlitus adfore,
 Aluum virginis integræ
 Quæ fœcundet inumbrans.
 Hic natura parens suum
 Inuerti stupet ordinem:
 Sed fari vltterius vector:
 Hinc abeste profani.
 Illapsus gremio Deus
 Verbum, fit caro, virginis
 Et sese genitalibus
 Totum miscet in aruis.
 Mater fœta homine integro,
 Virgo primaque virginum,
 Iam, iam fert vterum, grauis
 Citra pondera ventris.
 Expers tota libidinis,
 Et purissima noxiæ,
 Partus nec minimos sacri est
 Persensura dolores.
 Non sese rapitur supra
 Mater fœta homine, & Deo:
 Sed se sine modestiæ
 Certo continet ipsam.
 Christi facta parens, manet
 Addicta imperijs Dei,
 Vilis nomina seruulæ
 Leni voce retentans.
 Nos te carmine virginem,
 Et te, virgo, puerperam,
 Nos factoris & omnium
 Matrem laude feremus,
 Tantum sidera te super

L I

Tollentes,

Tollentes, Superùm & choros,
Quantùm dote modestiæ
Te te deiicis infra.

IN PROFECTIONEM D. VIRGINIS
Christiparæ, ad visitandam Elisabeth.

QVò Diua gressum? nescia conspici
Vulgo? maritus sit licet huic comes?
Quur, præter hæc morem relinquit
Virginei latebras cubilis?
Non in plateis garrula restitat,
Aut angiportu, nec vaga lumina
Huc vibrat, illuc, per plateas,
Perque forum metuens videri.
Iam virgo montes quur subit arduos?
Nec confragosæ tot latebras viæ
Exhorret? an tanti puellam
Seria sollicitant negoci?
Ne tanta apud se gaudia comprimat,
Gestit propinquam visere, quam Deus,
Vel prole sera, vult ademtis
Opprobriis fieri parentem.
Arcana virgo cui melius sua
Communicarit virgo vterum ferens,
Quam grandiori huic & propinquæ,
Atque vterum pariter ferenti?
Haud pristinx sit virgo modestiæ
Oblita quidquam, cui magis ac magis
Vndante fluxu largiatur
Spiritus æthereum charisma.
Ventum est ad ædes, vox pia virginis
Aurésque vixdum pulsât aniculæ,
Quùm ritè festas auspiciatur,
Adueniente Deo, choreas

Infans:

Infans, choragus ventre sub abdito ef-
Fœtæ parentis: Sancta parens nouos
Saltus stupet fœtus latentis,
Intus agente Deo: beatæ
Lætum canit pæana iuueniculæ
Promtæ ministro cælituum obsequi:
Laudi suæ laudem reponens
Ista Dei, meditatur oden
Dictis sonantem magnificis, gerit
Vt sensa legis condita scrinio
Mentis pudicæ, & pacta Abramo
Fœdera, cunctaque scira vatum.
Tunc se cupitis appetere osculis
Vtramque matrem, iungere nexiles
Vltrò, & citrò inter se lacertos,
Et bona dicere verba cernas.
Tunc virginalis florem animæ seni
Hauisse dulce est, brachia languida
Suffulta sicut iuniori
Supposito tolerare collo.
Sed tanta matrum gaudia quis canat?
Dixisse partem lætitiæ hic fat est,
Qui Christianæ nationis
Nunc melius lacrimet tumultus.
Quamquam rogamus te prece sedula,
Laus, virgo, matrum, floscule virginum,
Mortalibus nunc allabores
More tuo dare te iuuandis.
Partes, Elisa, has tam tibi vindices,
Communis huius sumta negotij,
Tu, cum tuo mater puello,
Quàm Mariæ, Deoue gaudes.

DE CONGRESSV SACRO D.

Maria Virg. & Elizabetha.

O Cursus, ô, duarum
 Fœlix, & auspicatus,
 Silendus haud in illa,
 In hac nimis stupendus.
 Harum est vtrique discors
 Ætas quidem: voluntas,
 Amorque sacrosanctus,
 Inest vtrique concors.

Mens pura, mens modesta
 Virgunculæ suasit,
 Vt dignitate maior
 Prouiseret minorem.

Quin & Deus parentis
 Homo latens in aluo,
 Occurrit in parente
 Seruo sua latenti.

Quir? ventris vt latebris
 Se surrigens ad auras,
 Dei reuelat Agnum
 Luce in meridiana.

O quàm voluptuosè
 Et hæc, & illa, fœtas
 Se gratulantur ambæ,
 Feliciore partu.

Expostulans amicè
 Anus libens parentem
 Dei increpet, quòd ad se
 Venire non grauetur.

Sed mox Deo mouente,
 Intus ciente nato,
 Præstantis orsa cantat

Encomium

Encomium puellæ.

Hæc, pleniore Vates
 Cantu, deo rependit
 Toto orbe concinendas,
 Melos suaue, laudes.

Deprædicemus & nos,
 Ostensa per duarum
 Exempla fœminarum,
 Dei benignitatem.

Si fœminæ dolemus
 Olim perisse culpa,
 Mysterium salutis
 Per fœminas tenemus.

IN SACERRIMVM D.

Virginis Matris puerperium.

Quotquot estis humo sati,
 Queis audire datum auribus,
 Queis spectare oculis; nouam
 Vobis nuntio pompam.

Huc vos, ô pueri integri,
 Intactæque puellulæ,
 Nati visite filiam,

Natæ visite natum.
 In primis, ego vos velim,
 Pura mente, Sionides,
 Gressu præpropereo, pia
 Ad spectacula adesse.

Nec vos lactea lilia,
 Nec vos deficient rosæ:
 Flores omne genus date,
 Plenis dona quasillis.

Flores tristis hiems negat,
 Quos extinxit hiems; sed hæc,

Ll 3

Quos

Quos industria virginum
Paucos seruat, habebit.

Quæ ditis redimiculo
Vittæ tempora stringitis,
Hæc vittæ redimicula

Castæ aptate Parenti.

Hæc fulgentia pectore
Huc offerte monilia:

Matris virginis auribus

Has appendite inaures.

Quos circum tereti datis

Anellos digito, sacrae

Hos matris digito date

Promptos diuite mundo.

Non fert rædia res moræ:

Huc depromite rasiles

Auri bracteolas, decus

Argentique nitentis.

Ætiten, age, conspicor,

Fœtæ depositus sinu

Qui partus miseræ leuet,

Magna ex parte dolores.

Ætite nihil hîc opus,

Si culpæ dolor est comes:

Orba est virgo doloribus,

Omnis nescia culpæ.

Myrrhæ adspergite lacrimam,

Et rores Arabum optimos:

Costum, balsama, & Assyrî

Vim fragrantis amomi.

Formam virginis Indicus

Pulcrè condecoret lapis,

Et quocunque loci eruta

Rari gemma topazi.

Istic fortè smaragdinus

Bellè conueniet viror:

Carbuncli rubor igneus

Illic

Illic addet honores.

Quid gemmas moror Indicas,
Flores deciduos, opes,
Odores, frutices? nihil

Horum est indiga virgo.

Tota est florida, florea;

Tota est gemmea, & aurea,

Tota argentea, & omnium

Omnis gratia odorum.

Ne lauro, facer ô chorus,

Tutæ fulmine ab horrido,

Neu victoriferæ modò

Ramis parcite palmæ.

Illi tempora cingite

Lauro, quam tremit aëris

Inseffor violens, triplex

Cæli quem canit ordo.

Victricemque cupidinum,

Victricemque sui decet

Sexus, omnis & ordinis,

Ingens copia palmæ.

Montis culmine in arduo

Grassari in viridem rubum

Moses viderit eminus

Flammas, & sine noxa.

Non damnosa magis manent

Nos incendia, pignoris

Matrem cernere queis licet,

Saluo flore pudoris.

Miremur Gedeonicum

Sicca in planitie madens

Vellus, si Mariæ impluit,

Siccis omnibus, aluum

Imber, non medio aëris

Destillans spatio, sinu

Sed Patris, pia temperans

Fluxu viscera matris.

Exod. 3.

Ind. 6.

Nos

HYMNORVM

Nos virga vrget Aronia
 Fronde, floribus, & grauis
 Fructu, non pluuiæ indiga, &
 Solis fomite nullo.
 Virgo est, virga Dei parens;
 Frondes, multa modestiæ
 Virtus, progenerans dei
 Christum numine florem.
 En, caligine veritas
 Pulsa promicat, & piis
 Faustum pectoribus diem
 Orto sole serenat.
 Carmen sed temerè haud damus
 Matri, femineum genus
 Supra, cui fauet vnicum
 Trino numine Numen.
 Occurrit generans Pater:
 Natus vult hominem indui:
 Foetum spiritus incubans
 Molli perficit aura.
 O vis magna potentiae
 Patris, ceu Sophiæ simul
 Nati; prodit homo Deus
 Vi compactus Amoris.
 At nos te puerum obuijs
 Vlnis excipimus, deus:
 Cælo lapsus vt aduolas,
 Sic nos assere cælo.

HYMNVS 13.

IN EANDEM PVERPE-
ram sanctissimam.

Regina, magna Mater,
 Mioris feta Nato,
 Quemnam tibi pusilli

Pæana

Pæana concinemus?
 Tu vocibus canentum
 Et laude maior omni,
 Mortalis ingeni vim,
 Solertiámque vincis.
 Tu virgo, tu *Quiritum*
 Cælestium choreæ
 Cantare te paranti
 Negotium faceffis.
 Beata turba cæli
 Laudi patris supremi
 Laudes tuas, Iesu &
 Nati subinde miscet.
 Cæli alites ministri
 Ad ima deuolantes
 Mirantur, ac adorant
 Partus nouos puellæ.
 Et, qui tibi, puella
 In corde cogitatus,
 Quùm te Dei puelli
 Factam vides parentem?
 Vagire dulce, quid te,
 Pappare quid minutum,
 Lallare quid iocosum
 Iuuat, beata mater?
 Quàm ridet, ecce, blandùm
 Matrem intuens amicam?
 Quàm flammulas ocello
 Iaculatur efficaci?
 Quàm suauibus querelis,
 Quàm lacrimis decoris
 Protuberantis istud
 Lac exigit papillæ?
 Lac virginale, mater,
 Tam dulce vagienti,
 Tam molle garrienti
 Num perneges puello?
 M m

Tu,

Tu, quam potes, puelle
 Manusculis tenellis
 Prehende mollicellas,
 Gemipomulas mamillas.

Prono suavis ore,
 Labellulis rubellis,
 Præmande, fuge, mulge
 Papillulas gemellas.

Reduc, pudica mater,
 Obduc, pudica, mammam:
 Diuturniore suctu
 Lactis, satur puellus.

O, quid noui intuemur?
 Præmansa, lacue poscir,

Psal. 146 Qui foetibus tenellis
 Corui ministrat escam.

Vagire pusionis,
 Pappare vel minutum,
 Lallare vel iocosum
 Cæli imperat colonis.

Frons hæc aperta pupi,
 Hic tinnulus fueris
 Nigrantibus procellis
 Tristem diem serenat.

Sat cantionis hoc sit:
 Iam fasciis reuinctum
 Serua, si uerceptum
 Foue, beata mater.

Nunc ille, qui locatam
 Cælo fouet parentem,
 Huic oscini coram
 Cæli annuat quietem.

HYM-

HYMNVS 14.

IN CHRISTIPARAM VIRGINEM
 Purificatam, ad Deum.

SVMme Deus, cuius nihil est sine numine sanctum,
 Lutrandi ueniur ad tua templa duo.
 Hi tibi lecti hominum, dilecti in milibus ambo,
 Sponsa tua in terris virgo, puerque tuus.
 Illa tuo facta est si munere necia labis,
 Quid graue, quo Mosis lege pietur, habet?
 Si tibi fert, offertque pares, pia dona, columbas,
 Symbola virginæ simplicitatis habes.
 Si, re dat tenai, duo pignora turturis albæ,
 Tessera sit pactæ certa pudicitia.
 Vt cunque est, tumidæ exemplum ne roboret Euæ,
 Iussa tuis & in hoc legibus obsequitur.
 Nunc quid commeruit, tua magna potentia, Natus,
 Spes, & flos hominum, delictumque Patris?
 Adspicis hunc, & scis à te genitore profectum:
 Si tuus est, rursum quo tibi iure datur?
 An, populis mandat que scita salubria solus,
 Haud explera aliis, plenius exsequitur?
 Hoc placet extremum, quem nobis ipse dedisti,
 Vis in eo mundos nos tibi nempe dari.
 Redditur ergo tuus, tua suscipe munera, Christus:
 Nos in eo, quia nos perdimus, accipias.

HYMNVS 15.

In Eandem encomiasticè.

SI quisquam citharæ sciens
 Dulces inuideat modos
 Matri Christiparæ, manum
 Stupentem ingemat artifex.

M m 2

Plexus

Plexus tempus in omne.

Si quis gutture tinnulo
Valens, vocēque limpida
Laudem dicere perneget,
Pœnas exoluat, mage
Mutus piscibus ipsis.

Eheu, quid volui mihi?
Hæc nostrum repetant mala
Caput, deterioraque
Duplo, si taceam tuas,
Mater maxima, laudes.

*Virga
Aaronis.* Virgæ germen Aroniæ,
Haud radicis ope: additæ
Fruges floribus, Ifaci
Hæc est vera, frequens, vetus
Vsque cantio natis.

*Vellus Ge
deonis.
Iud. 6.* Humens vellus in area
Sicca, dux pius accipit:
Siccum vellus in arido
Solo, dux iterum videt
Et grata vice plaudit.

*Porta
Ezechielis* Vifa est fatidico seni
Porta obducta repagulis
Vulgo imperuia, sed tamen
Vni peruia principi,
In qua confidet ipse.

Erod. 3. Et qui dux ouibus præest
Lanatis, stupet eminus
Rubi incendia maxima
Ramis luxuriantibus,
Nullis noxia flammis.

His non amplius immoror
Exemplis: mora tardio est.
Priscis luditur hîc typis:
Namque ænigmate virginem
Cantant omnia matrem.

Puram labis Adamicæ

Prorsum

Prorsum condecuit solo
Nasci, quæ sobolem dei
Puro viscere, & hospitâ
Parens excipit aluo.

Huic tali vietus, vetus,
Et fractus senio parens
Cæli non sine Numine
Vitæ principium dedit,
Nec graui sine causa:

Ne quâ primigenium lues
Tradi sueta nepotibus
Æstu coniugii absono,
E membris iuuenilibus
Fætam serpat in aluum.

Certis indiciis senes
Seram progeniem deo
Sese tollere colligunt:
Exactoque triennio
Templi limine sistunt.

Raram sacrifici indolem,
Et pupæ ingenuum decus
Rimari, ac operam dare,
Vt sacris adytis sacer
Ædis partus alatur.

Illic in studia, & preces,
Ætati vt teneræ expedit,
Fertur tota puellula:
Et ieiunia percolit
Freta robore iusto.

Iam non claudere nubilem
Audent vltèrius sacræ
Ædis mystæ adytis: loquax
Vulgus, virginèi haud minus
Obstat cura pudoris.

Ergò regibus editam
Illi regibus edito
Despondent, pius vt senex

M m 3

Curam

*Ioachi-
mus &
Anna.*

Curam virginis integræ
Agat virgo maritus.

Mirari ille modestiam,
Oris casta silentia,
Diuinæ studium rei,
Flagrantemq; animum Patris
Summi iustanter amore.

Cernit, quàm nihil est sacer
Vultus, lubricus aspici:
Pectus, cor niue purius,
Casti propositum tenax
Perfentitque pudoris.

Ingens prodigij hinc stupor
Monstrantis gravidos seni,
Planè & foetificos sinus,
Quos vir scit thalami inscios,
Contactusque virilis.

Amittat placidè hanc libens,
Absoluatque piè ream,
Confestim nisi scrupulum
Hærentem tacitè eximat
Cæli nuntius ales.

O ne coniuge te super
Angas (impero) nec time
Quidquam; plena deo tua est
Virgo: quem pariet tibi,
Dices lætus lesum.

Dia virgine vir pius
Gaudet: virgo molestias,
Nec fastidia mensum
Vsqum conqueritur, gerens
Onus pondere nullo:

Seu per culmina montium
Foetam prodigio altero
Iam prouisit aniculam:
Seu iam proxima partui
Paruæ micena Bethle.

Hic autem

Hic autem (procul hinc, procul
Vulgus vaniloquum arceo)
Nullis virgo doloribus
Est enixa puerpera, &
Nullo pondere pondus.

Nam quur difficiles gemat
Partus alma parens dei?
Mater lucidior vitro,
Expers virgo libidinis,
Labis nescia auitæ?

Quanquam funere in horrido
Pendentis trabe filij
Pectus suffodiens pium,
Matrem vulnificus dolor
Duro sauciet ictu.

Sed lux tertia promicans
Luctu faucia viscera
Persanat trepidos tibi
Complens lætitiis sinus
Supra sidera notis.

Hoc (sic crediderim) die
Matrem non minima deus
Parte nectaris imbuit,
Pastu, quo superos beat
Omne visus in æuum.

H. Y. M. N. V. S. 16.

*IN D. VIRGINEM DEIPARAM, GLO-
riofissimè in calum assumptam unà cum in-
contaminato corpore.*

O Ccasionem lætitiæ, an secus,
Regina, præbes, lucida sidera
Mortalibus visens relictis,
Parte tui remanente nusquam?
Non ossa habemus, non cineres pios,
Lenire quò desiderium tui,

Proferre

Proferre quod læti quotannis
Mnemosynon Mariæ queamus.

Hoc cæteris de cælitibus quidem,

Quos terra cælo reddiderit, licet:

Tu iure virgo singulari

Tota Patre, fruerisq; Nato.

Ergò ille, quo de corpore struxerit

Corpus sibiipfi, viscere conditum

Terræ, inuidus linquat tot annos

In cariem, & cineres solutum?

Non sic habet res, morte modò, leui

Ceu rapta somno, sidera peruolas,

Laudum dei, laudum tuarum

Lætitiis resonante cælo.

Quanti triumphi gloria, in arduo

Apoc. Gestare bis sex sidera vertice:

Phæbi aureo vultu obuolutam

Sub pede continuisse Phæben!

Veſtam nouenos te super ordines

Congratulatur quilibet alitum

Ordo ministrorum, supremos

Omnium & arripuisse honores:

Vt confidentes inferioribus

Subsellis, encomia per dei

Ducas, & aurem commodatam

Questibus applicuisse cures

Carnis gementum pondera, & exili

Longo enecantis tempore tædium,

Si quidpiam Christi parentem

Hęc pia vota, precesq; tangunt.

Tu prima matrum, primæque virginum,

Tu nata nati, tu genitrix dei

Cælo caput, sub te relictis

Nubibus aereis, subinferis.

In luce si tu nos media aspicias

(Nam vera lux est filius hic tuus)

Ne nos sinas collabi in Orcum

Præcipiti

Præcipiti miseros ruina.

Quæ fede Nato proxima confides,

Regina cæli non temerè audies

Vulgò tibi sacram per ædem,

Antitheo medio crepante.

H Y M N V S 17.

In Eandem D. Virginem encomiasticè.

Terra creatam dicere virginem

Primam parentem fas erat omnium,

Ausu nefasto ni nouerca

Progeniem malè perdidisset.

Infauſta mater, progenie licet

Tam copiosa, tot regionibus

Quacunque mundi parte, fetu

Luxuriante repletit orbem.

Quo plenior laus in Mariæ fluit

Magnæ parentis virgineum decus,

Cuius beato terra plaudit,

Non secus ac supera alta, partu.

Huic turba matrum, cedite, quæ facit

Matres beatas prole sacerrima:

Huic virgines hærete, vota

Quæ facrat, intemerata virgo.

Vultus pudici simplicitas, nitor

Frontis serenæ, corporis in statu

Constante, & appresso, solumq;

Flexa acies oculi tuentis:

Messi capillus concolor aureæ,

Omnisq; demùm legitimus decor,

Eiusmodi sunt, à parente

Qualia sumit & ipse natus.

Formam vereri quisque velit, probos

Amare mores: nemo modestiam

Desiderarit: cogitantem

Nn

Optima

HYMNORVM

Optima nemo hominum reprendat.

Fas esse talem, quæ generet Deum
Intacta partu non violabili:

Quæ sexuj infirmo salutis
Lucida tollat ad astra signum.

Culpate amictum si liceat, piæ
Sole obuolutam visite virgines,
Argenteo Phœbe reuinxit
Officio sa pedes nitore.

Apoc. Bis sena gestat vertice sidera
Regina mundi, virgo puerpera:

Cælum petens mater Tonantis
Hoc habitu per inane fertur.

Haurire quis det terrigenum auribus
Circumuolantis militiæ modos,
Haud finiendum gratulantis
Temporibus Mariæ triumphum!

Cælo receptę regia personat
Hymnos, Quirites ætherei integrant:
Plus centies plausum, perennes
Has reboant supera alta laudes:

Magno parenti gloria perpetim:
Magni parentis gloria filio:
Nos spiritu fœram per æuum
Cælicolæ Mariam tenemus.

HYMNVS 18.

In D. Virginem Deiparam.

Regina foeminarum,
Speciosa flore virgo.
Fœcunda prole Mater,
Puerpera integella.
Tu cantibus canentum,
Et laude maior omni:
Tu laus es ipsa laudis:

Honos

LIB. SEXTVS.

Honos es ipsa honorum.

Quicumque ferre digna
Te laude moliatur,
Actum egerit, ruentes
Quærens aquas per altum.

Tu flos, decusque floris,
Fulgor micantis auri:
Tu prænites Eoæ,
Formæ decore, gemmæ.

Quidquid suaue, pulcrum
Viget, nitet per orbem,
Is contulit tibi ipsi
Qui dat tibi seipsum.

Tu maior ergo cælo
Minora vincis astra,
Pressumque calce, victum
Lunæ relinquis orbem.

Incincta sole, Lunâ
Vt pulcrius nitescis,
Sic ipsa mutuatum
Constans decus tueris.

Fulgore dum Deus sol
Cæli replebit arces,
In sæculum perenne
Decus tuum manebit.

Sit laus Deo parenti,
Sit Filio parentis:
Sit Flatui superno
Qui te facit parentem.

HYMNVS 19.

In D. Virginem Mariam.

Salue Maria virgo,
Intacta virgo mater,
Coniux dei Parentis

N n 2

Dei

HYMNORVM

Dei parentisq̄ue Nati.

Miramur, & veremur

Opus dei vel vnum:

Floret pudore mater

Quæ nesciit maritum.

Tu virgo, virginum flos,

Columen, decusq̄ue matrum:

Tu prima feminarum,

Carmen, caput virorum.

Te sexus, omnis ætas

Colit, celebrat, ornat:

Nec laudis affecuta est

Istius umbilicum.

Non laus deo Parenti,

Laus graviorq̄ue Nato,

Quam virginis parentis,

Vtroque sexu, & æuo.

Encomijs Mariæ

Aptate, quod potestis,

Terræ genus: Quirites

Vt succinant olympi.

Cælum ambit hæc laudes

Telluris à colono:

Supplebiturq̄ue, si quid

Desideretur, astris.

HYMNVS 20.

In Eandem.

Salue parens parentis,

Sillimis atque pura

Vivi scatebra fontis,

Originisq̄ue origo.

Te pneuma sacrosanctum

Deperditæ salutis

Delegit officinam,

Opulen-

LIB. SEXTVS.

Opulentiaq̄ue capsam.

Tu spes, opesq̄ue nostras

Aluo sacra recondis:

Tu mater & parentem

Progignis vniuersi.

Terris super tibi par,

Super nec est olympo,

Quam cælitum velit Rex

Tantum Deo minorem.

Tu prompta, tu benignam

Aurem applicas vocanti:

Prentis salo patente

Fulges salutis astrum.

Te promicante vastum

Errantibus per æquor,

Pertinget expetitos

Carina nostra portus.

HYMNVS 21.

In Eandem Deiparam.

AVdi, Virgo parens, nam credimus atque fatemur,
Te nobis hominem, te peperisse Deum.

Sponsa Dei, genitrixq̄ue Dei purissima, seruas

Partu homines, hominis scilicet atque Dei.

Christum hominem aspectas, demulces, vberem nutris,

Complexu, & roseo molliter ore foues.

Ille tibi, trepidant quem manes, curia cæli

Suspicit, agnoscunt omnia, subijcitur.

Fers nulli tactos & virgo, & mater honores:

Non par posterior, non prior vlla, tibi.

Mortalis Dominum mortalem, virgo, tulisti:

Nunc immortalem, nescia mortis, habes.

Si decus es, sexusq̄ue tui si gloria, si non

Terrigenas inter gratior vlla Deo,

Si super angelicas gaudes euecta choreas,

N n 3

Si penes

Si penes est summum gratia summa Deum,
 Si bene vis miseris, potes id iunctissima Nato,
 Virgineusque tuo pectore flagrat amor:
 Tam fer opem facilis populo te in vota vocanti,
 Quàm te matrem hominis credimus, atq; Dei.

H Y M N V S 22.

Ad Eandem, cum ipsius responsione.

Non opis humanæ est, dignas tibi dicere laudes,
 Magna Parens, magni genitrix, & filia Nati,
 Sed magis angelicæ, clara qui in luce tuentur,
 Reginam superùm, diuino in lumine latè
 Fulgentem, pariter festa acclamante corona
 Fœcundæ niueos tibi virginitatis honores,
 Vnde tuum nomen cæli conuexa resultent.

Nos humiles, hebetes, picea caligine merfos
 Effugiunt decora ista: pigro & si pectore quidquam
 Concipimus leuiter, vacuos, sterilesque relinquit.
 Ceu silice excussus tenues vanescat in auras
 Ignis, & optatæ lucis spem fallat inanem.

Interea, quod te canimus, molimur amanter,
 Non temerè omnino Marciana encomia, textu
 Quamlibet exiguo, quantum conceditur vti
 Pneumatis afflatu, telæ in grauioribus orsis.

Scimus enim, de te quidquid pote dicier, infra est
 Laudes, Diua, tuas, nimentem, animumque ministros
 Grandia conanti laudum sub mole tuarum,
 Responsivæ hominem breuibus digneris ab alto.
 Ipsamet expediens, quæ sis, quidue aurea fulges
 Cælitibus locuples tibi vera fatebere testis,
 Præco eadem verax te te in tua verba vocanti. (ti:

Maria Laus mea, laus propria est, cui sum iunctissima, Na-
verba. Atque adeo sic ire mea in præconia certum est,
 Vt, quæ laus nostro verissima fluxerit ore,
 Protinus ad fontem genuinum versa recurrat.

Sum

Sum quod erā, nec erā, quod sum: nunc dicor vtrumq;
 Virgo prius, nunc facta parens, sine labe pudoris.
 Me genitor deamat, Nato me Spiritus implet:
 Ipsa pio quemuis mortalem amplector amore.
 Do, quem ventre tuli, vobis, vel se Deus vltro
 Dat vobis: Seruate sui, sub corde, datorem.

H Y M N V S 23.

In eandem, aduersum Mariomastigas.

Esse sub humana specie, qui te aurea virgo,
 Dente Theonino rodere non dubitent?
 Qui te non vna affectent conspungere labe
 Nobile, & intactum Cunctipotentis opus?
 Aspiceret hos oculis? audire hos auribus? annis
 Cogimur & multis ferre, nec emorimur?
 Has soli tenebras, lunæque offundere, si non
 Et vitium, & scelus est, quid vitium, & scelus est?
 Qui videt hæc, tacita quidquam nec mente mouetur,
 Clametur stupido corpore truncus iners.
 Prædo, latro est, quisquis designat talia: quisquis
 Ridet, Auernales pectore alit lemures.
 Quis pudor, immò furor, Mariæ de nomine dicta:
 Diruere antiquis templa dicata locis?
 Et super his, Gnati despecta tonitrua cessant?
 Comprimat & iustas vindicis ira minas?
 Fallimur? an Mariæ suspensa fuere rogatu
 Fulmina, ne pœnas impia turba daret?
 Ne gemat extinctos tellus viduata colonos?
 Rideat innumeras Ditis & aula neces?
 In Mariæ est quondam bacchata licentia nomen,
 Quorum vix meminit nomina posteritas.
 Dilapsi in cineres, ac irremeabile in antrum
 Dant Phlegetontæo flumine supplicia.
 Emergere alij, astutæ qui vulpis ad instar
 Clam tibi suffixo dente nocere parant.

Virfus

Vrsus & hinc, illinc in te lutulenta ruit sus,
 Hinc aper, inde leo bella nefanda mouet.
 Diua, fauente tuo potes omnia maxima Nato:
 Corrigat errores gens scelerata suos.
 Sin minus, innexas laqueis intercipe vulpes:
 Discute & immundos hoc procul orbe fues.
 Laus tua sit, retudisse vrsos, strauisse leones:
 Viuat & in nostris laus ea carminibus.
 Quæ pedibus lunam calcas in solis amictu,
 Omne genus, leuè sit, perdomuisse feras.

HYMNVS 24.

EX SALVTATIONE PARTIM ANGE-
 lica, partim ex gratulatione Elizabethæ, deinde ex
 coronide Ecclesiastica contextus.

Virgo, maris fidus claro quæ nomine præfers,
 Aut Dominæ eximio nomen honore tenes:
 Gaudia (nec temerè) tacito sub pectore condis,
 Omigena rerum quam fouet Auctor ope.
 Qui mare, qui terras, qui Numine complet olympum,
 Te totus deamat, & tibi totus adest.
 Tu cumulata Dei, mulier primaria, donis:
 Par tibi nulla præit, par neque consequitur.
 In promptu causa est: vtero tu namque tulisti
 Quem decet & cæli, quem decet orbis honos.
 O selecta Patri coniux, ô filia Nati,
 Qui tibi communis cum genitore Deo est,
 Aspice nos, fessosque viæ, saturoque laborum:
 Nos hoc fasce leua, nos super astra vehè.

HYMNVS 25.

Ex iisdem concinnatus.

A Ve Maria, supplices
 Tibi salutem dicimus:

Tu plena

Tu plena verè gratia
 Auctore plena gratiæ.
 Quam diues es, quæ possides
 Deum sub alro pectore,
 Cuius Deus per Spiritum
 Format deum de corpore.
 Tu iure Virgo diceris
 Inter beata virgines,
 Vt inter & puerperas
 Ter, ampliusque, feminas.
 E gente nullus cælitum,
 E stirpe nec mortalium
 Partus tui præconia
 Dignè satis cantauerit.
 Laudes tuas probat Pater,
 Non vult taceri filius:
 Vterque te cani iubet
 Cæli, & soli Quiritibus.
 Qua gratia proin vales
 Coram Deo, per filium
 Fac luctuosos exules
 Inire ab illis gratiam.

HYMNVS 26.

AD MARIAM VIRGINEM,
 In medijs, quibus Ecclesia concitatur,
 procellis.

S Ancta parens, matres inter, purissima Virgo,
 Inclyta Christi hominis capta, simulq; Dei,
 Quæ tibi confertur mulier, quæ Virgo potis sit?
 O decus, ô sexus spes, columnèq; ue tui.
 Solis honos cedit gnato, tibi gloria lunæ;
 Noctem luna fuga, aduehit ille diem.
 Si tibi cum gnati cognatum numine lumen

OO

Iure

Iure puerperij, virgo, parenſque capis,
Fluctibus in piceis, per ſecula longa volutos,
Oro, ſalutari numine, Diua, leues.

HYMNVS 27.

In Deiparam Virginem.

Quam te memorem? quam teſter, amica Tonan-
Haret ſollicito lingua retenta metu. (tis?
Quin mihi ſi certum eſt, in carmina ſoluere linguam,
Concidit, & ſterilis viſ ſtupet ingenij.
Poſt grauis Antitheſi caſus, ſociæque cohortis
Agmina ſub ſtygios præcipitata lacus,
Si locus ætherea vitio ſupereſſet in aula,
Splenderes ſuperis inuidioſa choris.
At tibi plaudentes certatim carmina dicunt,
Atque ſupergreſſam cætera, ſuſpiciunt..
Tu fructus vteri, cum virginitatis honore,
Candorem niueæ ſimplicitatis habes.
Laude tuæ proliſ quamuis ſupera alta reſultent,
Præterito Mariæ nomine nulla ſonat.
Quamlibet extentus ſæclorum deſluat ordo,
Nulla tibi virgô par, neque mater, erit. (bit,
Quidquid honoris habes, qui te vndiq; plurimus am-
A nato, nati filia, mater habes.
Quid ſi, nos propter, te filius auget honore,
Omnia nos propter promptus acerba patit
Aſpice nos, ſemel humanos miſerata labores:
Huc ades, & votis annue, Diua, pijs.

HYM-

HYMNVS 28.

Ad Eandem.

Mortaliū roget quis,
Expoſtulétque me cum:
Quòd artifex canendi
Poſtremus in chorea
Vatum peritiorum,
Raucus velim, vel auſim
Tuas ſonare laudes.
Huic talibus roganti,
Reſponderim vel vno
Verbo, virumque pace
Bona peritiorum:
Me temperare ab iſtis
Rudem licet poëtam,
Non poſſe, iuſtioris
Sententiæ tenacem:
Quòd turpe, quòd nefas ſit
Tuas ſilire laudes.
Tu virgo virginum floſ,
Decus puerperarum:
Fecunda ſola Virgo,
Intacta ſola Mater.
Tu nata magna nati,
Magni parens parentis,
Infamiamque tollens,
Et probra fœminarum,
Auctu profuſiore:
Ne ſit viro pudori,
Manus dediſſe viſum
Se fœminæ priori.

Oo.

HYM-

HYMNVS 29.

De Eadem, ad Christianos.

Terrigenæ (sed terrigenas quæ dico, renatos
Nempe, Redemptoris quoſque cruore, Deo?)
Cara Dei ſoboles, cælo gens debita, magni
Diſce, vide, memora maxima dona Patris.
Quippe, quid expoſcas maius? quid conferat vltra,
Qui dat Natum hominem, ſe genitore, deum?
Iſ tellure ſuper, pelago ſuper, & ſuper aſtris,
Ad veniam, terſo crimine, quemque vocat.
Quidquid deciduæ te lætent gaudia vitæ,
Quidquid in exhauſta noxia mole grauet:
Spe fortis, nihil addubitans, aduoluerè ſupplex:
Fide, repurgata mente, rogata feres.
Si tibi maietas fortè eſt Diuina timori,
Haud mora, Chriſtiparæ quære patrociniũ.
Obuia protenſis genitrix pia te manet vlnis,
Humanam mulier commiſerata vicem.
Quàm benè digeſtus percurritur ordo ſalutis! (bet.
Nec ſons, quod cupiat, quòdue queratur, ha-
Vane, quid in cœno fetente diutius hæres,
Difficilem culpans, quæ petit aſtra, viam?
Ad te, per Mariam, prodiſt Seruator, & idem
Ad ſe, per Mariam, molliſt ipſe aditus.

HYMNVS 30.

IN MARIAM VIRGINEM,
verno tempore.

NVnc, quum blanditur faciès pulcerrima mundi:
Mulcet & arboreas mollior aura comas:
Soluitur in cæntus dum gæx, per inane, volantum,
Eliquat

Eliquat affiduum dum philomela melos:
Mellilegæ volucres ad roſcida prata venite;
Fertilis omnigeno flore renidet humus.
Per varios tractus, dubio certamine, ludunt
Candida purpureis lilia miſta roſis.
Vos thyma cana vocant, vos mollia pabula florum,
Et ſuccus teneræ dulciculus violæ.
Vos quoque narcissus, flos & benè olentis anethi,
Veris & effuſæ luxuriantis opes.
Innocuis ægedum properate onerare rapinis
Cruſtula, diſcretis condite furta fauis.
Ingentes animos verſate in corpore paruo,
Donec in expletum perficiatis opus.
Degeneres arcete domo, aut depellite fucos,
Dilapidet partas ne malè raptor opes.
Demiror tantillum animal, quòd commoda vitæ
Suggerit humanæ tanta, fauente Deo.
Dum canimus Mariæ ſolemnia carmina, laudes
Nil veriti culpa deterere ingenij;
Oblinite, ô, feſtas, nocturna in lumina, tædas:
Vos date per clarum cerea dona diem.
Chriſtiparæ fas eſt famulari animalcula Diuæ,
A quibus & ſordes, fetor & omnis abeſt.
Vos penes intacto ſurgunt examina ſexu:
Vos penes eſt nitidæ virginitatis honos.
Non Venus edendæ vobis eſt conſcia proliſ,
Miſtio ne vitiet fœda miniſterium.
Partus, & integritas, icto ſic federe, finem
Diſſidij faciunt Virginis in gremio.
Vos natura ſibi partus enixa ſagaces
Admonet agnato fungier officio.
Matrem illibatam, quam noſtis fingere cera,
Munere virgineo demeruiſſe decet.
Mella, Dei ſunto, ſint dulcia dulcis Ieſu,
Quo cælum, quo nil dulcius orbis habet.

HYMNVS 31.

AD VIRGINEM MARIAM,

Ex Apoca. Mulier amicta sole.

Virgo parens, virgo fecunda, intactaque mater,
 Virgo parens Nati, sponsa pudica Patris,
 Quid mirum, te sidereas micuisse per arces:
 Si corpus vestit sol tibi, luna pedes?
 Nempe tibi effulgens sol circumfusus IESVS
 Immanet, & tenebras longius ire iubet.
 Tu pede suppresso quidquid mutabile, calcas:
 Si quid lunaris luminis, omne tuum est.
 Quorumcunque hominum se tollit ad æthera virtus
 Inclita, virtuti subiaceret illa tuæ.
 Quid, quòd & irradians duodeno sidere vertex
 Gestat Apostolici lucida signa chori?
 Hic, puto, certatim, mandato virgente magistri,
 Hocce obeunt sacrum, condecorantq; caput.
 Te, precor, angelicæ laudent super astra cohortes:
 Non nisi sermo hominum serpit inanis humi.
 Viue tuo, gaude genitrix carissima Nato:
 Lecta Patri coniux vna, adamata Deo.

HYM-

LIBER SEPTIMVS.

HYMNVS I.

IN D. ANNAM VIRGINIS

Deiparamatrem.

Vn' arbor, Anna, es, quæ sterilis diu
 Inuisa turbæ prætereuntium,
 Nil præter aufers obloquentis
 Dedecus, opprobriumque vulgi?
 Ædis minister te, simul & virum,
 Et si immerentem, durius accipit:
 Mærens anus tectis opacis
 Te cohibes, petit ille caulas.
 Sed corda amantum non dirimit locus;
 Fusas vt imo pectore nec preces:
 Affectus ardens vtriusque
 Peruolat astra fide efficaci.
 Alatus illinc nuntius aduolat,
 Qui spem senilis coniugij leuet
 Solator, & sponsor fidelis
 Auspicio superi Parentis.
 Effæta foetam se genitrix videt:
 Serum maritus se memorat patrem:
 Et prole votiua, probrisque
 Exsiluere senes ademtis.
 At non inani lætitiæ vsque eo
 Indulfit, aut hæc, aut genitor pius,
 Quin filiam vixdum triennem
 Templi adytis statuunt alendam;
 Humana ne commercia quidpiam
 Labis puellæ moribus affricent,
 Quæ mox Deum cælo tonantem
 Sit geni-

Sit genitrix paritura Virgo.
 Præclara virtus, edere liberos
 Ritè educandos, non sibi, sed Deo,
 Prolemque votis flagitatam
 Restituisse Deo datori.
 Mortem capeffunt iam placidi senes:
 Fœliciori Christi auix datur
 Christum opperiri nasciturum,
 Bethlemio positè sepulcro.

H Y M N V S 2.

*IN PECCATRICEM MULIEREM: HOC
 est, iudicio Ecclesie, Magdalenam.*

Quæfisse Christum, non minimi, puto,
 Res est negoci, quàm precium ferat
 Quærens Iesum corde casto,
 Gaudia perpetuè quietis.
 Fontis salubres quisquis amans aquas
 Vestigat vltro, interritus, impiger,
 Diuinitus fœdas repertis
 Fontis aquis maculas piabit.
 Per celsa, mirum, tecta viraginem
 Reptare, per conuiuia tot virum,
 Quos euehit cælo superbos
 Iudicium popularis auræ.
 Tersisse mirum sit mage noxias,
 Vitæ prioris colluuiem imbribus
 Tot lacrimarum hausisse, amaro &
 Tot lacrimas comitante questu.
 Sensere plantæ profluum tuæ
 Fletus acerbi, Rex bone cælitum,
 Idemque deterfas probasti
 Cæsariæ per mane sparsa.
 Non respuisti dona fragrantia
 Halans amœnis vnguen odoribus:

Quin,

Quin, ipse famam prorogandam
 Differis in medios nepotes.
 Per rura quidquid pulueris aridi
 Seruator erro, seu pede colligis
 Cœni, manu, flauo capillo,
 Fletibus officiosa, mundat.
 Per rura quidquid fœmina mobilis
 Contraxit, & per compita, noxiæ,
 Lotrix, Dei plantas amanter
 Dùm lauat, ingeniosa lauit.
 O lacrimæ vis plus nimio efficax:
 O vis amoris surripiens Deo,
 Demersa post vitæ piacula
 Fluminibus stygijs, amorem.
 Sit fas & istinc sumere posteros
 Exempla, quotquot noxa reos premet:
 Mirum, optimo ni mente pura
 Exfiliant alacres lauacro.
 Hoc turbulento si quoque tempore
 Nos comprecantes aspicias, ô Deus:
 Nec vota Cauris auferenda
 Spargimus hæc miseri per auras;
 Grex in labores hic, lacrimas, graues
 Questusque natus, dat tibi lacrimas:
 Tu mutuo acceptas amore,
 Quo mulier dedit antè, serua.

H Y M N V S 3.

In D. Mariam Magdalenam.

Dicite, quo censu, quo nomine, gente, virago?
 Quoue domus titulo? cuius amore calet?
 Diues, Hebræa, sua nomen sortitur ab arce
 Magdalis hæc, Christi quam coquit intus amor. *Magda-*
 Illecebræ nomen labe infecere priores, *lum.*
 Esto, sed intactum corpus ab illecebris.

P p

Captatrix

Captatrix hominum media splendere corona
 Semper amans, capitur dulcis amore Dei.
 Illa oculos lacrimis, Christi sudore capillum
 Expiat, effusis nomen & vnguibus.
 Qui fuerat luxus, Christi concedit in vsum
 Censur, & erronum quos sibi ductor alit.
 Noctes atque dies gemit, æstuat, ardet Iesum,
 Et reputat Christo nil sine dulce suo.
 Alloquiis fruitur? pendet dicentis ab ore,
 Orba vel externis sensibus emoritur.
 Factio dum Iudæa necem molitur amico,
 Exanguis quoties palluit illa metu?
 Quam grauius percussam animo credamus, Iesum
 Carnificis manibus quum videt vrbe trahi?
 Consequitur, gemitu, & crebris singultibus hæret,
 Nec satis ad lacrimas vlla querela facit.
 Tunc & inexhausto quatitur præcordia motu,
 Nec tolerabilibus feruet adacta modis.
 Quum subito erectum per inane aspexit amicum
 Tendentem rigida membra pudica trabe,
 Irruit, æratas secat imperterrita turmas
 Obuia sacrificis, obuia militibus.
 Ardet adire crucem: trunco dare brachia circum
 Vix bene, Romano præpediente, datur.
 Exsuperat connixa ramem; simul actus abiuit
 Cumq; pudore timor, cumq; timore pudor.
 Prima graues vultus, liuentia prima tuctur
 Ora, rubis sentum, faucia corde, caput.
 Exhorret lacero stillantes corpore plagas,
 Languida terribili lumina supplicio.
 Nunc oculos mœstam ad matrem conuersa reflectit
 Concipiens matris pectore tristitiam.
 Solari aggreditur, medio conamine victa
 Deficit; oppresso pectore verba cadunt.
 Vibices nunc mille legit per corpus amici,
 Opposito obtutu vulnera mille legit.
 Quam ferat effossis mulier solita oscula plantis,
 Quam-

Quamque libens siccet vulnera cæsarie?
 Ardua crux obstat. durum contingere robur
 Autumat egregij muneris esse loco.
 Mille truces oculi, linguarum verbera mille,
 Fœmineos circum dilacerant animos.
 Præcipue erodunt conuicia pectus amantis,
 Et propè, tartareo perlita felle, necant. (tem?
 Quid, quum triste audit lacrimantem, & triste querent?
 Tota abit in lacrimas tristior, & gemitus.
 Audiit extremam vicino funere vocem:
 Tunc queritur Christo non moriente mori.
 Caligantem oculum Phœbi, lapidumque fragores,
 Telluris tremulæ comprobata officia.
 Nec sinat auelli sacro se à stipite, donec
 Nouerit, exanimis qua tumuletur humo.
 Iam tumulum linquens, magno meditatur odores
 Emtos, præcipua compositosque fide.
 Tertia lux rebus vix reddidit orta colorem;
 Festino tepetit busta relicta pede.
 Prima Dei cultu videt in candente ministros,
 Colloquio & fruitur liberiore Dei;
 Vt doceat toto doctores orbe futuros
 Prima, triumphata viuere morte Deum.
 Hinc nos colligimus, quid & hæc tibi turba fidelis
 Debeat, & fidei, Magdali Diua, tuæ.
 Quæ septem geminos è pectore dæmonas isto
 Excutis, & fletus diluis imbre notas.
 Vertice quæ sacro, quæ fundis & vnguina plantis,
 Conciliâsque pia sedulitate Deum.
 Quæ comes es viuo, morienti proxima, mortis
 Conscia victori, consociata Deo,
 Exemplis da, Diua, tuis extergere sordes,
 Affusamque malis moribus illuuiem.
 Da puris animi stygias extrudere pestes,
 Flagrare & tepidos semper amore Dei.

HYMNVS 4.

IN DIVOS, MARTHAM, MAGDALENEN;

*Lazarum, Maximinum, & ceteros extorres, prospera
navigatione in portum Massiliensem receptos.*

HEm, quæ barbaries, patriis expellere terris
Immeritos? cætum imbellem? miserabile vulgus?
Scilicet hoc crimen Christo est hæssisse, trecentis
Prodigijs habuisse fidem, verbóque salubri,
Quo mens æthereæ decerpat pabula vitæ.

Si datur hoc vitio, pœna plectatur eadem
Hospita Martha Dei, Christum quæ semper egentem
Fouit ope, & comitum, nulla re, nec lare, turbam.
Supplicio grauiore soror mulctetur, Iesu
Quæ lacrimas sacris dedit, & dedit oscula plantis,
Cæsarie & terfis insperfit prodiga odores
Viuenti benè fida comes, benè fida sepulto.

Non immunis eat Marcilla pedissequa, heriles

Marcilla
pedisse-
qua.
Adueniente Deo consueta faceßere iussus,
Maximinusque, domum totam qui fonte piauit

Maximi-
nus postea
Ingenij diues, fandi mirabilis arte.

Presul
Aquensis.
Virbius his odiumque tenax exauget, & iras

Lazarus, horrenti nuper reuocatus ab Orco,

Vnde Dei magnum vicina per oppida nomen

Lazarus
dicitur
Claruerit latè, numero accrescente piorum,

Virbius,
Nec minus inuidiâ, cæcòque furore nocentum.

En, quàm religio præpostera, cæde cruenta

in vitam
scz reuo-
Nequaquam scelerare manus, sed perdere tantum

catus à
Velle pios pelago, pelagóque furentibus euris.

Christo.
Ergo, rati haud adeò firmæ, sine remige, velis,

Antennis, nullo clauum moderante magistro,

Impositi insontes concorditer æquora sulcant.

Dorsum immane maris, pondus gestare tremiscit,

Sollicitum, ne quâ fluctu exsuperante, dehiscat.

Squamigerum pecus applaudens subsultat in auras:

Grandia monstra maris placidè mirantur euntes.

Ipse

Ipse Pater superùm vinclis, & carcere frænat
Luctantes ventos, quo dulcibus aura sufurris
Massiliæ in portum reduces asportet amicum.

Massilia;

Aggere prospexit primus speculator ab alto
Ferri vndante salo, sine velo, & remige nauim
Turpiter orbatam naualibus armamentis.

Dat signum increpitans, concurritur vndique: nauim
Mirari indigenæ directam Numinis aura,
Et miti famulante salo, ventisque secundis.

Adjiciunt vncos iam littora curua legenti:

Nam propè quassatæ nec suppetit anchora naui.

Admotam propius gentem, vultusque pudicos,
Ordine quemque, notant: veniendi noscere caussas,

Quo sub sole sati, quæ fors mala deinde coëgit

Tam manifesta maris tentare pericula, vectos

Vndarum arbitrio, & venti, par ciuibus ardor.

Ollis sedato dat tales pectore voces

Maximius, nulli eloquio grauiore secundus:

Maximi-
mus.

Ne nos adspicite, ó ciues, vis altior huc nos

Appulit, incertóque viæ, ignaróque locorum:

Christus hic est, Mariæ in terris de sanguine cretus

Ex genitore Deo in cælis, cui morte subacta,

Exhaustis lacubus, fractaque tyrannide Ditis

Confidet imperij consors, ditione perenni.

Testibus auritis fas est si credere, testes

Adsumus auriti, queis ventus, & vnda pepercit:

Adsumus & testes oculati, credite vtrisque.

Nos dulce eloquium dociles, nos mente tenemus

Dicta Dei, haud segnes etiam vim ferre per orbem

Innumerabilium, quæ nouimus, ostentorum.

Lenæum in laticem versas si dicere lymphas

Sit leue, primitiis addemus cætera: namque

Si non exiguum est, genus omne expellere morbos

Corporibus, magnæ stygias extrudere pestes

Molis erit, vita defunctos reddere luci

Maxima sit multò: quin & rate vectus eadem

Lazarus hisce fidem faciet, post fata sepultus

Pp 3

Nuper,

Nuper, & inclusus gelido, fœtenſque ſepulcro,
Voce Dei excitus ſuperas qui prodit ad auras.

Hactenus ille Deum moribundæ in tegmine carnis
Confessus, tendenda fero dat ſtipite membra,
Figendôſque cruci clauis immanibus artus,
Sponte luens homini contractas hoſtia culpas.

Tum verò radios quàm ſol proferre laborat
Tertius, & patulum veſtire coloribus orbem,
Exurgit Deus ipſe ſimul, tumulumque relinquit
Vi propria, & comites ſtupefactos funere acerbo
Irrequietus adit ſolator: iamque volutos
Poſt decies quater inde dies, ante ora ſuorum
Aëte ſublimis ſuperas penetrauit in arces,
Vt ditione pari ſuperis ius dicat, & imis,
Imperio cælum quatiens, & fulmine terras,
Quàm libet, exhilarans eadem ſub fronte ſerena.

Hæc ſi ſic habeant (faxit vos credere Chriſtus)
Nunc adeon' mirum eſt, ſi nos his appulit oris
Incolumes? nil remi opera, nil remigis vſus?

Credo equidem, nec ſpe diſceſſero luſus inani,
Nos intentatam fugiſſe per æquora mortem,
Dante Deo, cohibente notos, prohibente procellas,
Maſſiliæque dari, cuius vulgata per orbem
Integritas, in tam corruptis moribus, ipſi
Grata Deo eſt, propè nunc tandem gratiſſima in vno,
Quem ferimus vobis ſapientibus optima, Chriſto.

Dixerat: accelerant illi ſubducere puppim
Portus in placidos, collo dare brachia circum
Maximio; Marthæ, Mariæque ediſcere nomen
Magdalidis. Cunctorum oculos conuerterat in ſe
Dictus tartareis frater reuocatus ab vmbriſ.

Hospitibus Chriſti, fas, ſufficere omnia, clamant,
Hospitiſque referre vicem, ſolatia recti.

Officijs vbi certatum eſt, per rura, per vrbes
Præcipitata ruunt falſorum monſtra deorum:
Plebs intentata crucem, plebs nomen adorat Ieſu:
Silvæ, rura, cauæ valles, ſub montibus altis,

Littoraque

Litoraque & fluuij, conclamant omnia Ieſum
Maximio auctore, & focijs: hic præſul Aquenſis
Allegitur, teneras accit ſibi Martha puellas
Prædux certa pudicitia, morumque magiſtra.

At pia ſeceſſu longo ſe Magdalis abdit
Vrbe procul, ſtrepituſque hominum, vilisſque negocii,
Ne qua Deo pactos labecula fuſcet amores.
Adlubuit rupes oculis, nigrantior vmbriſ,
Eminus horrendum ſpecus, illætabile eunti:
Hæc traducendæ ſubito placidiſſima vitæ
Viſa ingente cauo domus eſt, quo bis tria luſtra
Degeret ætatis reliquæ, nulli obuia. Nam quæ
Interpelleretur, Domini quæ dulcis amica
Solo ſola Deo gaudet? quæ dulcis amici
Paſcitur alloquiis, & tanquam rore fouetur
Mortales deſueta cibos, & pocula quæuis.

Iam nihil, aut minimum terreſtri mole grauatur,
Quoque die ſeptem vicibus ſubuecta per auras
Sermones miſcere parans cum coniuge Chriſto.

Dixeris angelicos orantem attollere cæſus,
Nec temerè, quibus ipſa aliud debere putatur
Officium: mortis quæ deportata ſub horam
Præſulis in templum paſſim memoratur Aquenſis
Maximij. Stupet ille diu ſpectacula: notam
Vix bene Magdalidem lacrimis affatur obortis:

Et quiſ te genius tandem noſtræ intulit ædi,
Te muliebri decus, te Seruatoris amicam
Ore habituſque alio? quibus aut emergis ab antris,
Vndique & illuuiæ, & longis obſepta capillis?

Talia quærenti reſponſum dat breue. Chriſti
Diua ſui petiit celerans accumbere menſis.
Illa, dapem vt tetigit, Chriſti bis faucia amore
Lætitiâ ſubſultat amans, atque atria cæli:
Suspicit, eiaculans ſolitas ad ſidera flammæ.
Mox reuoluta ſolo extremæ dat membra quieti,
Præſcriptos tellure dies carptura ſoporem
Dum tuba depositos poſtrema reſuſcitet artus.

H Y M N

In D. Theclen, D. Pauli discipulam.

Non minimi res est momenti (cernite) Christum
 Doctore Paulo discere:
 Despuere infandos sub falso numine cultus,
 Mutosque supplici Deos:
 Delicias, & fastosi dispendia luxus,
 Fumos honorum temnere:
 Ponere degeneres curas, verumque tueri,
 Perferre susceptam crucem.
 Attulit ad pœnas doctrinam, animumque magistri,
 Thecle pudica gentium.
 Consilium niuei manet alta mente pudoris,
 Præcordiis hæret fides
 Dante refusa Deo, non concessura tyrannis
 Extrema comminantibus.
 Suppetias ignitus amor fert, pectore amantis
 Sacrum ferens incendium.
 Nequidquam genitrix animum expugnare puellæ
 Conetur, aut supplex procus
 Blanditijs, opibusque potens, quam mortis amica
 Nec pœna, nè mors vicerit.
 Impasta erumpit diuulsis bellua clathris,
 Irrugit arcæ leo
 Immane, horrendum spirans: iam, iamque putatur
 Hausturus ore virginem
 Rictu terribilis: vultu stat Thecla sereno
 Immota, Christum pectore,
 Ore ferens Christum; cura est hæc vna puellæ,
 Si sit cadendum, turpiter
 Aspectantum oculis ne quid nudetur, honesto
 Casu studentem occumbere.
 Quis credat Libycum mansuescere posse leonem
 Repentè, parcere & cibo

Jeiumum?

Jeiumum? cupidum raptorem parcere prædæ?
 Pressisse dentibus famem
 Innocuo vngue feram, stomacho latrante? pudicam
 Quin & veretur virginem
 Ille, solo figens oculos, blandumque tueri
 Vult, toruitatis conscius
 Innatæ. dicas custodem se addere, fidum
 Et virgini satellitem.
 Iniecisse metum metuens aduoluitur, inde
 Attrectat, & lingit pedes
 Lenis adulator, discitque obtrudere palpum
 Iam non ferinis moribus.
 Anxius ad nutus aptè iam mussat heriles,
 Exasperari nescius
 Vocibus astantum, magis at mitescere multo
 Crebris cientum impulsibus.
 Quinetiam vasto, & villosa corpore custos
 Idem pudori consulit
 Virgineo, quantumque datur se mole tremenda
 Obiectat obruentibus.
 Pollentes leo sic homines ratione magister
 Humanitatem perdocet
 Virginei custos, & propugnator honoris,
 Prædæque cultrix bestia.

HYMNVS 6.

In D. Priscam Virginem, ac Martyrem.

Hoc æuo teneræ Christum redamare, puellæ,
 Quæritis? exemplum Prisca puella dabit.
 Flagrat amore Dei, primis vix nubilis annis:
 Anni deficiunt ad tria lustra duo.
 Præbuit hæc ternis spectacula terna diebus:
 Nobile quarta dies attulit exitium.
 Thura Sabæa Deis vidit lux prima negantem,
 Despicere & Claudii Caesaris imperia.

Q9

Ludibrio

Ludibrio primùm pupa est: ad carceris vmbras
 Impactis aliquot protrahitur colaphis.
 Luce alia diris dat terga secunda flagellis,
 Dum roseus tingat membra tenella cruor.
 Supplicium immiti satis hoc crudele tyranno est,
 Si modo vulnus hians feruidus opplet adeps.
 Tertia lux oritur; sæuo data præda leoni est:
 Virginis exhorret tangere membra leo.
 Sæuitiæ modus hic: at condita carcere, luces
 Continuas miserè transigit absque cibo.
 Tantundem distracta fames extorquet: adornant
 Carnifices aliud tunc quoque supplicium.
 Ferrea suspensæ perarauerat vngula tergum:
 Sed constans animus, qui fuit antè, manet.
 Iamque velint prorsum flamma absumfisse rogali;
 Innocuæ crines territa flamma fugit.
 Supplicij victrix immanis, ab vrbe Quiritum
 (Carnificis suadet sic pudor) extrahitur.
 Oppetit hinc mortem truncato vertice Prisca,
 Temporis, & sexus gloria, lausque sui.

HYMNVS 7.

IN D. AGNETEM VIRGINEM
celeberrimam & Martyrem.

AGnen, tenellam quæ schola virginem,
 Et ter quaternis vix sibi cognitam
 Annis, opes iussit caducas
 Temnere, fœmineumque mundum?
 Artis magister, diuitis ingeni
 Largitor, afflans pectora qualibet
 Ætate, sexu, sæculoque
 Omnipotentibus altor auris.
 Infirmiores viribus induit,
 Plusquam & virili robore paruulos,
Vt postulat res, ac senilem

Ad puerilia

Ad puerilia membra mentem
 Accersit, & sese igneus implicat
 Plenè occupatis sensibus, vt nihil
 Mortale posthac adlubescat,
 Nil trepidum incutiat timorem.
 Non si tenebris cincta caput ruat
 Mors, expauescat Numine percita
 Agnes, semel Christouè pacti
 Iura sciens violet pudoris.
 Affinitates iungere splendoras
 Lautæ parentum si libeat rei,
 Florere cum primis honore
 In domina queat vrbe Roma.
 Obscœna sunt hæc, quæ generosior
 Mens, mortis instar, prorsus abhorreat:
 Nudari fert virgo adempta
 Fœminea pia membra palla,
 Testata cæli mente prius patrem.
 Diuina non fert sed miseratio
 Vel pollui aspectu profano
 Virgineum famulæ pudorem.
 Olli comarum silua resoluitur,
 Quæ membra nudæ densior obtegit:
 Hæc cæca vis turbæ affluentis
 Mox oculos rapit, atque mentem.
 Ferale signum præco dedit tuba,
 Duci in lupanar sacrilegam, magam,
 Quæ Cæsarem, Christum secuta,
 Spreuerit, imperiumque Vestæ.
 Stat pura Virgo (res noua) fornice,
 Quæ consecret fusa prece fornicem:
 Nam multa lux, vestisque candens
 Virgineos simul ambit artus.
 Vindex puellæ promicat angelus
 Accensus ira, nec tuletit procus
 Impunè, quod castam scelestam
 Contemerare manu pararit

Qq 2

Intrò

Intrò irruens, sed qui prece virginis
Vitæ recepit munera perditæ,
Præco Dei, defensor Agnæ,
Vi supera stimulante, factus.

Præses capeffit munus atrocior
Infaniendi sæuius: Is rogo
Mandat caput sacrum (molestas
Increpat vsque moras) cremari.

Immane visu, casta puellula
Flammæ voraces nil dubitans subit:
Fissæ, fugaces hac, & illac
Protenus abiliere flammæ.

Astantium non absque metu, & malo,
Quærente multum virgine per rogos
Frustra redaccensos, & ignem,
Et profugo mage ab igne mortem.

Quamquam nec ensis defuit, vt, cui
Flammæ negarint, exitium afferat:
Pulcerrimam, ceruice flexa,
Virgo rapit sibi iussa laurum.

HYMNVS 8.

In Eandem rursus.

CRedite, deposito terrestri corpore, rursus
Esse aliquid, ficto nec ludere nomine manes,
Christiadæ duri, mortem si morte subactam
Creditis à Christo, vitamque in morte repertam.

En, quæ virginæ sublimis pompa choreæ
Orbe vago superas sese subducit ad auras:
Auro intertextis renitent in vestibus omnes,
Vultu, fronte alacri, niueis in vestibus omnes.

Emicat in primis Agnes, cui dexter it Agnus
Duxque comæque viæ, non vellere discolor albo.
Agnæ Agno comitata, ambos miserata parentes,
Sanguine coniunctos, ceterisque ad busta gementum

Nocte

Nocte super media, lacrimisq; inflexa dolentum
Virgineum remoratur iter, dehinc talibus in fit.

Ne me flete super, ne me mortalibus oris
Poscite subtractam, nec me, ceu lumine cassam,
Dicite, quæ lætor circumdata luce perenni.
Lætor & exuias gelido posuisse sepulcro
Tempora præcipua melius bis cincta corona.

Nunc Agno comes Agnæ meo supera alta capeffam
Optatum per iter, placitaque à morte superstes
Perfruar illius, qui me sibi iunxit, amore.

Vos ipsdem studiis sedes optate quietas,
Nec turbate superuacuo mea gaudia fletu.
Dixit, & ad spectu charorum abrepta recessit.

His animos arrecta, pias attollere cælo
Turba manus, summoque Patri persolvere, & Agno
Continuas (volupe est nam visa reuoluere) grates.

His quoque nos, & voce alacres, & pectore grati
Carmina succinimus, meritas testantia laudes.
Aurea virginibus Christum super astra secutis,
Si qua forte Agnes fletus pietate parentum
Arcuit, afflictos hac tempestate leuarit
Auertens precibus miseri infortunia sæcli,
Exsiccans lacrimas sub iniquo fasce gementum
Per Patris æterni, qui cuncta creauit, amorem,
Perque Agnum, teneram tenerè qui diligit Agnen.

HYMNVS 9.

In D. Emerentianam Virginem, ac martyrem.

SVnt, quos longa dies, laborque multus,
Diffici procul exili dolores,
Vrbis vincula, carcerisque pædor
Tetri, tristibus horridi & tenebris
Sensim conficiant, atrociorue
Nouis artibus irrogata pœna,
Flagris acribus, vltulatione,

Qq 3

Neruis,

Neruis, pectinibus, rotis, securi
Demum excarnificent, duci que Christo
Hoc certamine milites nec vno
Conscriptos super astra munda reddant.

At quantò ocyus Emerentiana
Miles emerita est, renata sacro
Necdùm flumine, vixque perpolita
Scitis, dogmatibusque Christianis,
Pulcram funere quæ sibi expedito
Virgo martyris arripit coronam?

Quamquam nemo queat negare prorsus,
Agnæ supplicio Emerentianam
Immunem, cruciatibusque tantis,
Quos fert tam grauitè, premens dolorem
Alto pectore, dum pugil beata
Decertauerit, euocata cælo:
Tùm magnos ea spiritus apertam
In lucem extulit, vña voce tali:

En, quo vos rabies nefanda adegit
Immanes, miseri, efferi, scelesti.
Ecquid iam superest? dolete, flete,
Exhorrescite iudicem tremendum,
Ultorem necis istius cruentæ.

Dixit: abripitur, volant per ora
Coniecti lapides, furente vulgo.
Cadit victima consépulta saxi;
Cælum spiritus, vt Deo fruatur
Agnæ iunctior, ocyus petiuit.
Et sic occidit Emerentiana
Agnæ funere proxima, & sepulcro.

Nunc vos, sanctæ animæ, nouæq; stellæ,
Partum funere si breui fauorem
Ambas consociare non pigebit
Erga nos homines humi volutos,
(Gradu vos puto proximas honorum)
Vobis iusta piis rogata votis
Vobis proximus an negarit Agnus?

HYM-

I N S E R A P H I A M V I R G I N E M, A C
Martyrem Antiochensem: Sub Hadriano.

ANtiochi linquis non infeliciter urbem:
Maxima visa bonis Roma tibi auspiciis.
Illa solum, & solis dubios tibi commodat vsus,
Immortalis in hac præmia lucis habes.
Hospitis hospes adis ædes peregrina Sabinæ:
Sed dedit exitium, quæ dedit hospitium.
Namque tuos monitus sub pectore docta recondit:
Ipsa tibi conflas præsidis inuidiam.
In ius protraheris forma pulcherrima virgo:
Si quid ab iniusto iudice iuris erit.
Thus adolere Deis, quos temnere fortiter audes,
Et refugis zonam soluere virgineam.
Mors tibi propofita est præstare vtrumque neganti:
Sed potior sceleri mors tibi præposita est.
Audet Romulides te, Christo præfide, templum,
Vanaque cum Christo dicere coniugia.
Summittit iuuenes, clausæ qui nocte profunda
Illudant rapto flore pudicitia.
Lux Diuina nefas prohibet, quæ fulgure claro
Raptores fusos exanimauit humo.
Cælitus extinctos miseraris mane relecto,
Et vitæ, cassos lumine, restituis.
Virgineis precibus nam quid Deus abnuat? ista
Sed Prætor magicis artibus attribuit.
Supplicia exquirat, nec pectore comprimit iras,
Vrget & admotas ad tua membra faces.
Tormentis neque sic furialibus ira resedit:
Fuste tibi tundi membra & obusta iubet.
At dùm carnifices vinci pudet, atque tyrannum,
Ira, pudorque tibi demetit ense caput.
Viue, decus cæli, contemtrix, viue, Deorum:

*Antio-
chia.
Roma.**Sabina.*

Virginea

Virginea palmam cum pietate refers.
 Virgo, foue Sponſum, flagras quo tota, nec iſto
 Nos fraudes miſeros uſque patrocinio.
 Si libeat, Chriſtum tam conciliabis amanter,
 Quàm bene Seraphico Seraphis igne cales.

HYMNVS II.

IN D. AGATHEN, VIRGINEM
celeberrimam, & Martyrem.

NÆ, tu tota Agathe, tota optima, tota quod audis
 Nomine plauſibili, quo totus gaudeat orbis:
 Clara atauis, illibati ſed laude pudoris
 Clarior, infractiſque animis in mille dolores.

Ter, virgo, horridiſſiſſe es carceris umbras,
 Quod leuius tibi ſit, quàm conſuetudine turpi,
 Conſpectu, illecebris, triginta nempe dierum,
 Scorta inter, fœdare oculos, animumque pudicum
 Angere, Romulei maleſano præſidis aſtu,
 Virgineum ſi demutes ſic forte puella
 Propoſitum: Totaque via, toto impius errat
 Et cælo. Blandè meretricula adhinnit ad aures
 Virginis incaſſum: nil profectura fatetur
 Saxa vel in ceræ citius flexura liquorem,
 Quàm tua in impuros mens emolleſcat amores.

Blanditias addit promiſſis denique Prætor,
 Ambobuſque minas, niſi diis des thura profanis.
 Proſicit hiſ & adhuc tantundem: ad dira venitur
 Tormenta: intendi videas in virgine neruos
 Corporis: at tu animi neruos intendere contra
 Haud pauido vultu, nec amaris cedere penis
 Torta diu niueas, vel detruncata, mamillas
 Forcipe candenti: dehinc carcere clauderis atro
 Conſocienda fame, mœrore, horrentibus umbris.

At tibi Cunctipotens per cæca ſilentia noctis
 Conſolator adeſt; medica tibi vulnera dextra

Perſanat:

Perſanat, ſuperest à vulnere nulla cicatrix.
 Te videt eductam lux poſtera, teque volutam
 Latè ardente rogo, terram dum Reſtor olympi
 Concutiens, Siculam terroribus impleat urbem.
 Exſiluere metu ciues, immania damnant
 Supplicia: at iudex necdum leuiora minatus
 More ſuo, horrendum abſtrudi te edicit in antrum.
 Illic te precibus puris inuicta dediſti
 Exorans placida finitos morte labores.
 Audit vota Deus facilis, vincliſque ſolutam
 Corporeis animam cæleſti luce beaur.
 Fallor? an hiſ ſurdos clamantium vocibus aures
 Obijcis? illudens & nomine, & omine, viuis?
 Haud ita: non talem capiunt iſta atria, Chriſti
 Aurea regna tui: reſpondeſ optima votis,
 Optimus vt promptè Deus audit iuſta petentem.

HYMNVS 12.

IN D. APOLLONIAM VIRGINEM, AC
Martyrem: Sub Decio.

QUur ſic refrixit charitas
 Vergente mundo ad exitum?
 Credentium quur cordibus
 Inhorruit tantum gelu?
 Gens dicta Chriſti nomine,
 Genus ſacrum, ſanguis Dei,
 Futura quæ ſint uſui
 Exempla vobis ſumite.
 Aniculam - ne virginem
 Fœdamque ruga cernitiſ?
 Igni pio nil deterunt
 Aui ſeniliſ frigora.
 Incendiis cæleſtibus,
 Quæ nutrit alto pectore,
 Nil detrahunt immaniter

Rr

Dentes

Dentes reuulsi stirpitus.

Prospectar accendi sibi in-
Gentem rogam cunctantior:
Extrema comminantibus
Horrere mortem creditur.

At illa morte cum Deo
Deliberata, fortius,
Perdicis instar, aucupis
Lapsæ manu, in pyram insilit.
Hucusque seruat, vt potest,
Arrecta cælo lumina:
In gestibus totis nihil
Delideres constantiæ.

Incincta membra virginis
Flammæ rogales excitæ
Lambunt, adurunt, hauriunt,
Regnantque toto vertice.

Leues in auras prouolat
Incendium æstuantius:
En, ignibus binis cadit
Artus obusta victima.

Humanus alter cum suis
Prorsum fauillis desijt:
Diuinus alter, virginis
Cælo reportat spiritum.

O si tuorum frigidis
Partem ignium communices;
O si flagrent tepentium
Amore Christi pectora!

Pæna lætum nos tibi,
Virago constantissima:
Encomion Christi tui
Canemus omni tempore.

HYM-

IN D. COINTHAM VIRGINEM, AC
Martyrem, ex Eusebio: Sub Decio.

Q Vid barbari hoc furoris,
Plusquàmue belluini,
Per rura, per supinos
Montes, cauasque valles,
Vicos per, & plateas,
Et vrbs angiportus,
In quemque iure nullo
Sæuire Christianum?
Et tu Cointha, sensisti
Teterrimi monarchæ
Edicta sæua, plebis
Sensisti proteruitatem
Licenter efferatam
Nefarios in ausus.
Non vultui modesto,
Non moribus pudicis,
Non sexui, nec æuo,
Natalibusue claris
Pepercit hæc puellæ.

Si fortè gnata matris
Guttur senile fregit;
Si quid dolo, aut venenis
Aggressa perpetravit,
Plectenda torra collum
In ius nocens trahatur:
Ibi iure, sicut æquum est,
Licebit experiri.
An iura præter, & fas
Et vultui modesto,
Et moribus pudicis,
An sexui tenello,

Rr 2

Formæ

HYMNORVM

Formæ virentis æui,
Natalibusque claris
Hoc præmij reponit?

Si vult subinde raptans
Immaniter necatam,
Quin consulit puellæ
Consultius pudori?

Et tu, Cointha, cæcis
Quod exprobres, abundè
Habes, sed occupata,
Sed fixa mens olympo
Fastidit hæcce curas
Viles: tibi est Iesus
Cordi, nec ossa amicis
Compagibus reuulsa,
Nec insepulta curas.

Iactura vt ista vitæ
Mortalis, & caducæ
Parui tibi putatur,
Corpusculique raptus,
Sic enitescit in te
Coniunctiore nexu
Dolis amica virtus:
Vtrumque laude dignum:
Sed hoc, & illud anceps
Relinquis, atque seros
Transmittis ad nepotes.
Vasfrè magis ne morte
Tali pares triumphos,
An fortiter, tibi altra,
Tibi vindicans olympum?
Nam, dum rapi per urbem
Discerpta pænè, gaudes,
Velociore cælum
Tute inuolas rapina.
Et tu, renate Christo,
Cælisque destinate,

Horariis,

LIB. SEPTIMVS.

Horarijs, dolosis,
Euanidisque rebus,
Luro velut tenaci
Herere perseueras?
Probante Rege olympi
Acerrimam, citamque
Domus suæ rapinam?

HYMNVS 14.

IN D. LUCIAM VIRGINEM, AC
*Martyrem, Syracusanam: Sub Maximiano,
& Diocletiano.*

Hoc edis specimen pietatis, Lucia, primum,
Matri vt fluorem sanguinis
Ad tumulum sistas Agathæ, fusa prece, fufis
Multis per ora lacrimis,
Ius in opes hac arte tibi mercata paternas,
Sparfura mox in indigos,
Arte alia tædas iuuenis lusura iugales
Distracta post peculia.
Incidis in laqueos, & fauces iudiciorum
Rea ad tribunal Pascafi,
Intendente proco litem: dicto illice præses
Libens ad aras abstrahat,
Monstrorosisque ream Diuos: frustratus, in ignes
Abire mandat virginem
Pleraque post tormenta. animo tu cuncta virili
Tormenta, & ignes despicias.
Contestata Deum, cæli, terræque potentem,
Trino timendum, & vnico
Numine. quos alii vereantur, nomina Diuum
Illa esse, sed non Numina.
Intrepidè ferrum iactanti talia guttur
Magno imperu transuerberat.
Nectibi sic porrò fandi est sublata facultas:

*Regnum
calorum
vimp
titur, &c.*

Pascafius.

Rr 3

Tran-

Tranquilla spondes tempora
 Vaticinans, geminos si mors prius æqua tyrannos
 Diræ neci demiserit.
 Inuenere fidem non vanæ oracula: nam post
 Ecclesiæ pax reddita
 Quosque pios hilarat, demùm vt se viuere credat
 Addicta gens vni Deo.
 Incrementa capit pietas, tuta vndique Romæ
 Fecit tyrannis otia.
 Credibili est, cæli te, Lucia, parte receptam
 Sanctis quoque precatibus
 Sollicitasse Deum, res & fouisse labanteis
 Crudelitate barbara.
 Consimili studio valeas præstare patronam
 Hoc, Diua, cæco tempore,
 Quo nigris iam nunc diuturna nocte tenebris
 Et huc, & illuc volumur.
 Lucem hauri de sole Deo: tu lucida stella,
 Tu redde lucem, Lucia.

H Y M N V S 15.

*IN D. EULALIAM VIRGINEM, AC
 Martyrem, ex Hermanno Contracto: Sub
 Diocletiano.*

Eulalam canimus, de Christo quæ benè sentit,
 Ingenuè & loquitur
 Animosa quiduis perpeti,
 Si quid fortè ruat violentum. Rure teneri
 Sub genitrice nequit
 Timente mortem filie
 Quærentis Domino cum morte sacrare pudorem
 Non sine purpurei
 Profusione sanguinis.
 Aduolat, increpitans Dacianum fata laceffit
 In sua: monstra Deum

Exprobrat

Exprobrat impotentiam
 Exaudire preces, atque irrita vota rogantis.
 Ferreus ille, tamen
 Forma mouetur virginis
 Intuitu primo, generosæ & flore iuuentæ.
 Hunc animum exuere
 Iubet, sibi que parcere,
 Ad decus & generis mentem, thalami que iugales
 Vertere delicias
 Diis supplicem sed patriis.
 Acriter obluens cultris excarnificatur:
 Pectora pectinibus
 Incisa ferreis hiant.
 Rursum inter fustes, & flagra asperissima Virgo,
 Floridulis veluti
 Inambulat viridariis:
 Inde faces costis succedunt, flamma decoram
 Inuolat in faciem,
 Flauentem & ocyus comam.
 Ore libens bibit illa rogos, vt spiritus astra
 Corpore deposito
 Beatior præteruolet.

H Y M N V S 16.

*IN D. IULIANAM VIRGINEM, AC
 Martyrem, Nicomedia in Bithynia: Sub
 Diocletiano.*

Quantùm vales, ô Iuliana, viribus,
 Conare, & aude, stringe nodis Gordijs
 (Quandò data est tibi facultas cælitus)
 Contunde, quanuis deprecantem, calcibus,
 Sub angeli larua, Stygis satellitem.
 Immane monstrum vasto ab antro carceris
 Casta manu, sed præpeditum vinculis
 In lucem apertam protrahis, gentilium
 Numen potens videlicet, quod mancipi

Fœtentis

Fœtentis instar, edometur virgini.

At iam datum plus est satis spectaculi
Ludibriis: detrude pulsatum probè,
Immerge, & obrue cloacis publicis,
Dignissimum tali domo, talem angelum.
Tibi ille Iesum, palpo dictis subdolos,

Tuos amores, impudenter subtrahat
Simulacra muta iactitans? Atqui sapis
Edocta Christum matris à dulci vberè
Felicis. nam præstat id tibi obstetrix
Primis rudimentis, Iesu viuere,
Et fortiter, non consciam labis mori.

Hinc spernitur constanter, & piè, parens
Fœdare nifus filiam toro ethnico.
Frustrà ille loris terga natæ discidit:
Frustrà comâ appensam liquore carnifex
Plumbi æstuantis defricat: non carceris
Horrentis vmbris à Dei virgo optima
Seiungeris præsentia. Nempe illius
Fauore circumsepra fraudes belluæ
Eludis, in maiora rursus vt prouas
Certamina. apparatus haud minax rotæ
Vllo tibi quatit metu præcordia,
Nec vsquam pallore vultus inficit
Fluitante plumbo quamdiu perfunderis
Horrore maximo eminus spectantium.

Hanc carnifex tibi inuidens constantiam,
Iugulum puellæ cultro adacto perfodit
Ignarus, in cælum viam tibi sternere;
Mortale namque corpus si Rex cælitum
Violentiæ mortalium concesserit,
Animam peculiariter sibi vindicat.

HYM-

HYMNVS 17.

*IN D. IULITTAM VIRGINEM, AC
Martyrem, ex Basilio Magno.*

PONE, vir, imbelleis muliebri corde timores:
Cernis vt hîc animum plusquam Iulitta virilem
Ostendet? spolianda opibus, flammisue cremanda,
Magnificas vt temnat opes? vt rideat ignes?

Accipe, quæ tanto fortissima pectore voluit:
Nec simul armato pœnis sub iudice fari
Aut timet, aut differt, his vocibus: Ecce, puella
Contestor dubiam te, prætor, iudice litem.
Concertatorem labor est conuincere nullus:
Iamque fides est facta, reum produco fatentem,
Qui raptas spoliator opes non inficietur
Confidens, repetundarum nil iura moratus.

Quin reus ipse ream me vult, si longius actrix
Experiar, vestri tutatur & ille rapinam
Legibus imperij, quæ prædatoribus ipsis
Ius faciant, Dijs si mutis non thure litato
Cetnua procumbam: vector ipsa & dicere caussam
Communi priuata foro: cognosse pigebit
Vos quoque, contemti metuentes Cæsaris iras,
Si me Christi adûm memorem de gente sacrata.

Ne longum faciam, Vobis rea, sim mihi & actrix,
Iudex ipsa mei: sententia nostra feratur
In caput hoc, nigrumque iuuet mihi figere Theta.

Raptor opes habeat, saluum Iulitta pudorem,
Infandisque manus intactas auferat aris.
Hic animus non fert, incensa thuris acerra,
Vitam emergari, quam non det sculptile numen.

Ite, rogam potius Iulittæ incendite, mortem
Commeritam petit, & rapido se adiudicat igni:
Hic deuota suo melius cadet hostia Christo.

Talia perstabat memorans: iamque imminet igni
S f Fœmineos

Fœmineos acuens animos in fortia facta
 Exemplis edenda suis, ne forsitan vlla
 Deinceps mollitiem sexus cauffetur inertis
 In celebres ausus, & honestæ mortis honorem.

Fœmineis addit vœnis non deesse cruorem,
 Quem liceat Christo generosum fundere*, carnes
 Carnibus esse viri deductas, ossibus ossa:
 Carnibus has carnes reddendas, ossibus ossa.

Dixit, & oppositos animosa exiuit in ignes,
 Dulce mori Christo inclamans, & viuere dulce.

HYMNVS 18.

IN D. MARGARITAM VIRGINEM, AC
Martyrem, in Antiochia Pisidia, sub Diocletiano:
ex Simeone Metaphraſte.

Quæ te non deceant Epinicia, Margari? Iustris
 Quæ tenerû victrix modo ter tribus exigit æuum?
 Tres tibi sunt vario deuicti Marte, sacerdos
 Nempe domi genitor, prætor sub luce forensi
 Ollibrius, clauſæ cacodæmon carcere cæco.

Alma parens prior in fatum conceſſerat, vnus
 Falſorum ſupereſt, gnata exhorrente, deorum
 Sacrificus genitor: natam auerſatur, & odit
 Impius, alloquiis & ſemouet vſque paternis,
 Fruſtra animum inuictæ connixus vertere dictis.

Illâ patri contemta, caſas inuiſit agreſtes,
 Vrbanos ſtrepitus, morémque perôſa ſacrorum.
 Innocuos pauiffe greges primaria cura eſt
 Innocuæ, ſtygij niſi Principis abſtrahat aſtus
 Inuitam, & variis pœnis, & fraude fatiget.

Fortè videt pecori admittam, miracula formæ
 Virgineæ ſtupet Ollibrius, dùm fertur in urbem
 Antiochi. clarum genus audit, relligionem.
 Mentis inops tua ſancta procius connubia poſcit

Nequid-

Nequidquam: rabie fœda mutantur amores.
 Res agitur virgis: terrâ exporrecta puella
 Cæderis, innumeros plebs aſtans horruit ictus.
 Vndique contuſos ſtillans cruor obtegit artus.
 Vngula ſuccedit, quæ candida pectora morſu
 Diſſecet oblongo: dolor ima per oſſa cucurrit.

Aſt auxere faces cruciatum, crebræue lampas
 Vndique ſubducta & lateri, mammisſque pudicis.

Proh ſcelus! in vaſtum, poſt terga reuincta, lebetem
 Inijceris: fundo nil læſa emergis ab imo;
 Munere diuino ribi dùm tepet æſtus aheni.

Enſe reciſa caput ſacrum virgo occidis, antè
 Multa præcata Deum miſeris, quos faſcinat error
 Mortaliſque viæ vitæque inſana libido. (ter

Nunc quoque, ſi quid Diua, potes (te poſſe liben-
 Credimus) aſpice nos bello, & ciuilibus vndis
 Lactatos, fractôſque iube ſperare ſalutem.

HYMNVS 19.

IN D. BARBARAM VIRGINEM, AC
Martyrem, Nicomediensem: Sub Maximiano:
ex Simeone Metaphraſte.

Barbara? quur hoc te compello nomine? non es
 Barbara, quæ Chriſtum tam bene voce ſonas.
 Non dedit aſperitas morum tibi barbara nomen,
 Quæ Chriſtum placido pectore, & ore geris.

Tota Deum ſpiras, & Seruatoris amores,
 Æthereumque tuo nectar ab ore fluit.

Incolis aëriam ſublimi vertice turrim,
 Proxima ſideribus, proxima Cælitibus.

Talia non ſentit genitor præſagia, cæcus
 Falſorum ſtulta relligione deum.

Felix, ſi Triadis myſteria terna fenestris
 Ediſcat, nata ſignificante, tribus.

Sf 2

Læua

Læuanimis sed mens obstat, pater ense docentem,
 Ni rapiente foret Numine tuta, ferit.
 Vestigat procul, assequitur, pulsataque repertam,
 Siffit inhumanus iudicioque ream.
 Quid colat, & quo se tueatur Numine cultrix
 Respondetposito iussa puella metu.
 Prouecta vltcrius, ridet portenta Deorum:
 In ligna, & lapides acriter inuehitur.
 Guttire nil clamant Dî isti, nil ore loquuntur,
 Protensaque datur nil tetigisse manu.
 Stant pedibus, sed iter pedibus fecisse negatum est,
 Vt sonus haud surdis insonat auriculis.
 Tales si facitis, si stultè fiditis, in fit,
 Vos similes iustè talibus esse velim.
 Ista perorantem Iudex primùm allicit instans
 Blandius, & vitæ consuluisse monet.
 At mox vt se operam persensit ludere, in iras
 Profilit immanes, suppliciumque graue.
 Haud mora, te rapram flagris proscindit amaris,
 Ingeminatque nouis vulnera vulneribus.
 Sic malè multatam tenebroso clauserat antro,
 Quùm Deus admota vulnera sanat ope.
 Postera lux iterat lanienam: quippe fatelles
 Lampade subducta torret vtrumque latus.
 Fers placidè truncas inhonesto vulnere mammas,
 Et quæcunque, Dei nomine, ludibria.
 Lassus erat prætor, necdùm patris ira resedit,
 Supplicij natæ non potis esse satur.
 Ipse manus adhibet scelerato sæuio vrso,
 Vnguibus iniectis per tua colla, ruit.
 Heu, nullus pudor, heu pietas: pater, ecce, nefandus
 Sustinuit propria te iugulare manu.
 At tibi mors grata est: ferro truncata parentis,
 Efficeris summo filia digna Patre.

HYM-

HYMNVS 20.

IN D. ANASTASIAM MATRONAM,
 Roma Martyrem, & tres sorores, Agapen, Theiam,
 & Jrenen: Sub Diocletiano.

Quicumque Christum queritis,
 Auctore me, Christi crucem
 Laboriosam discite,
 Et fortiter percognitam
 Humeros in altos tollite:
 Sortem timentes prosperam
 Durate rebus asperis.
 Quocumque vos aut fors, loci,
 Aut destinarit optio,
 Fas opperiri plurima,
 Quæ non putetis, tristitia.
 Lupis, apris, leonibus,
 Crudelis & notæ feris
 Quas silua, quas rupes habet,
 Sat conuenire cernimus,
 Hucusque dente mutuo,
 Cornu, recuruis vnguibus
 Ne se audeant conuellere,
 Genus perosæ proprium.
 Sed quæ homo mentis capax,
 Ratione præditus aurea,
 Animæque dictum sanctius,
 In generis exitium sui
 Sæpissimè deuoluitur
 Mali cruentus artifex?
 Sæuire liberos, scelus,
 In vitam eorum, & sanguinem,
 Vitæ quibus primordia
 Debent, & ipsum sanguinem.
 Quis non parentes horreat,

S f 3

Huma-

Humanitatis insitæ
 Et impiè oblitos sui;
 Non belluino belluas
 Iræ furentis impetu
 Afferre mortem liberis?

Iam verò nactus quispiam
 Probam, pudicam coniugem,
 Viri sui complexibus
 Hærentem amore nexili;
 Vxorius tam sit parum,
 Vt non amantis ipsemet
 Amo ribus respondeat?
 Tam saxeus? tam ferreus?
 Tori iugalis impiè
 Demittat vt sociam neci?

Tu, Diua, talem Publium es
 Experta, lecti comparem,
 Sed non eisdem moribus,
 Vnius vt non et Dei
 Intaminatis ritibus.

Præfractus ille, pauperum
 Ignarus indolescer e
 Afflictionibus, sui
 Perparcus æris & tenax,
 Tam liberalem non tulit,
 Et Christianam coniugem.

Quin & furore percitus
 Prorupit huc dementiæ,
 Innoxiam te squalido
 Vt manciparet carceri.

Impingitur grauiſſimum
 Crimen, fouere scilicet
 Horrente conclusos specu
 Christi fideles. affeclas.
 In his, & vrbis maximæ
 Antistitem solarier
 Pecuniis, alimonia,

Pijſq̄ue

Pijſq̄ue ſcriptionibus,
 Genere, atque nomine aureum.

Næ Christiana coniuge
 Vir viſus indignus Deo,
 Sublatus orbe diſperit,
 Haud planè inultus: antè, tres
 Sanctis tuis hortatibus
 Animofiores occidunt
 Secto ſorores vertice.

At tu ſoluta vinculis
 Vrges virago priſtinum
 Opus flagrans, exæſtuans
 Ardore ſucto, aut amplius.

Liuis hinc occaſio,
 Incendij, crucis nouæ.
 Minax ad aras Satrapes
 Te protrahit, nil proficit.
 Tantundem & alter, exigens
 Quas abnuit ſuis opes
 Magni Parentis filius,
 Vitæ magiſter pauperis.

Scitè excipis diſterium;
 Te ſcire egenos inquiens,
 Quibus libens facias bene,
 Prædiuiti non ſatrapæ.

Commotus ille, te rapit
 Penitiſſimos in carceres,
 Miſerrimè multos dies
 Tantùm necandam non fame.

Maleſuada nil abs te fames.
 Extorquet, & nil conſili
 Immutat, aut ſententiæ
 Prioris imò in pectore.
 Ibi Deus palmarium,
 Ibi regna Chriſtus poſſidet;
 Vincenda nullis artibus,
 Ceſſura nullis ignibus.

Chryſo-
 gonii ſcz.

Quid

Quid plura? tetro carcere
 Educta tandem, haud molliter
 Palo alligaris: vndique
 Sarmenta, fasces ingeri
 Vultu sereno prospicis,
 Qua tu cupis constantia
 Ardere fatalem rogam.

Iam fumus ignem proximum
 Surgente nimbo nuntiat:
 Iam flamma fumo proxima
 Frontem sacram depascitur:
 Dum suspicis superas domos,
 Inflexa leniter caput,
 Spe freta, nec dubia fide
 Committis astris spiritum,
 Habens nihil quod hæsites
 Tribus comes sororibus,
 Quas sub tuæ vitæ exitum
 Præmittis alta ad sidera.

Sed quid vetat, quin immerer
 In nominum præfagiis,
 Non otiosè quæ datur
 Præferre vobis quattuor?

Vitam caducam respuens,

Anasta- Anastasin titulo sonas
sia. Æternitatis consciam:

Agapa. Est, Charitatis nobili
 Quæ symbolo se venditet:

Theia. Diuinitatis gloriam
 Cordi esse dicas tertix:

Irene. Postrema pacis vltimæ
 Secum gerit mysteria.

Huc, huc sorores quattuor
 Adeste, cæli stellulæ:
 Fauete præstolantibus
 Nobis diem nouissimum,
 Quo charitatis igneæ

Incendio

Incendio feruentibus
 Cantanda sæclis omnibus
 Impartietur Trinitas
 Æterna pacis fœdera.

H Y M N V S 21.

IN D. DOROTHEAM VIRGINEM, ET
Martyrem Casariensem à Romanis oriundam:
Sub Diocletiano, & Maximiano.

DOrothea, æterno datur hoc tibi munere, carnem
 In carne præter viuere.
 Tu pura es sceleris, tu tota libidinis expers,
 Cæli colonis æmula:
 Virginitatis vt es tam custos sedula, sic te
 Tormenta nulla frangere
 Eualuere: Deo, non dijstu mente litabas,
 Cadens pudica victima.
 Vox tua per medios sonat, vltiora paratam
 Perferre Christi nomine.
 At magis excruciat te cura utriusque sororis,
 Christo semel deperditæ
 Vi tormentorum: fulcis sermone relapsas,
 Tibique iungis arctius,
 Vt nihil addubitent pro Christo occumbere, binis
 Statim refecto vertice,
 Exemplis generosa tuis, & morte perurges
 Flatu citatas entheo.
 Ingens prodigium est, te, post tua funera cuidam
 Cœleste dono mittere
 Mnemosynon, lectos, velut horto diuite, flores
 Christi viretis ex tui.
 Seu velit arboreos foetus, seu malit odores,
 Curas in aulam cęlitus
 Deferri: simul is pacto cum munere, mentem
 Dignam Deo aulicus induit,

T t

Iam

Iam Christum sitiens, Christoque reponere vitam
Prægestiens cum sanguine.

Hoc à Dorotheâ, magno cum scœnore, munus
Tunc accipit protographeus.

Si manet hic animus tibi, qui fuit, astra colenti,
Benignitatis quidpiam

Diuino de fonte reis merentibus hauri,
Remissionem noxiæ

Multiplicis primùm, & deinceps da viuere rectè;
Constanter, & piè mori.

HYMNVS 22.

*IN D. CAECILIAM VIRGINEM, AC
Martyrem, Romanam: Sub Marco Aurelio
Antonino.*

QUò nympha sese fert holosericis
Et virginali splendida flammeo?
Deducitur noctu accubantis
Contemeranda manu mariti?

Ah, tale nil de virgine cogitent
Quoscunque tellus sustinet atque alit:
Pectus Deo soli integella
Addicat, & cupidos amores.

Idcirco tædas coniugis ethnici
Horret quidem; sed sollicitus parens
Despondet ipsam præpotenti,
Dissimulante licet puella.

Frustra hymenæus tecta repleuerit:
Frustra maritus sparserit & nuces,
Quæ cordis arcano recessu
Carmina, sed meliora pangit.

Summo Parenti, munditiem expetens
Intaminatam, carmina filio
Summi Parentis, cuius ignes
Pectore sub tacito recondit.

Ad con-

Ad conjugalis fœdera copulæ
Sponsus pudici propositi inscius
Frustra aduolat, mensis remotis,
Atque epuli reboante plausu,

Maiore lucro: nam vetitus sacrum
Tractare Christo corpus, & angeli
Custodis obtutus minaces
Effugere, instituyente sponsa, &

Discit salubri tergere noxias
Omnes fluento, ne dubitet mori,
Tyburtio ad mortis triumphum
Fratre simul prius euocato.

Hos sistit ambos virgo polis viros
Sanctis politos egregiè artibus,
Quos ipsa doctrix subsequente
Vincat, & exsuperet triumpho.

Certamen vt cunctantius, acrior
Sic cœpta concertatio postmodum:
Fraus mista promissis opimis
Retibus integitur dolosis.

Opes necatorum quoque posthumas
Exquirat ardens Allomachus, minas
Addens preci: spe lusus omnes
Pauperibus furit erogatas.

Elargiendi callida protinus
Auctor cremari iussa domi est aquis
Feruentibus, seu balneari,
Sed renuente nocere, flamma.

Vix tertio ictu vulniferi ferus
Ensis puellæ funera carnifex
Maturat, & sic parricidæ
Præfidis exsatiat furorem.

Fas opperiri talia præmia
Virtutem, & æquum, iusque colentibus,
Curaque, nexos & catenis
Pascere spe haud dubia labores.

Tybur-
tius.Alloma-
chus.

HYMNVS 23.

IN D. CATHARINAM VIRGINEM, AC
Martyrem, Alexandrinam: Sub Maxentio.

NÆ tu carmine digna sempiterno
Huius, illius, vsque, & vsque vatis,
Quotquot sol oriens videt, cadensue.

Honos, gloria, flos puellularum,
Præstans ingenuo decore vultus,
Nulli moribus & probis secunda,
Casta, nobilis, erudita virgo.
Te nil mitius inter est modestas,
Te nil castius inter integellas,
Nec formosius inter est sodales:
Præluces atavis ut ipsa claris,
Sic doctissima litteras & ornas.

Exemplar iuuat esse te puellam
Pudoris niuei integris puellis.
His natalibus, atque claritati
Dirum congruit increpare regem:
Huic & conuenit eruditioni,
Sophis dogmata tradidisse Christi.

Quid restat, nisi dotibus tot auctæ,
Mentem, corpore, dotibus trecentis,
Fuso sanguine, te Deo sacrari?

Isses, si libuisset ire, nupta
Dites in thalamos potentiorum,
Dijs modò digitis tribus litares:
Sed doctæ simulacra muta sordent,
Et præstantior ignis intus exest
Tibi viscera: Christus hic Iesus,
Amans ipse tui, vicissim amanti
Qui depascitur intimas medullas
Toto corpore, corde, mente fufus:
Plumbatis moueare cæsa longum

Vt nihil

Vt nihil scuticis, duas vel horas
Stillans sanguineo fluore tota,
Dum cunctis miserabilis videris
Discissa cute, diffluente tabo,
Tute sola tui nihil miserta.

Sic te nempe tenes placere Christo
Multatam, roseum prior cruorem
Qui sic miserit, ut suos alumnos,
In his &, Catharina, te piaret.

Sic te vult Deus, ipsa nec recusas,
Affectam malè, quæ iubet per ignes,
Conspectu è medio, prius sophorum
Turbas ire, dehinc & ipsa cogis
Cum suo quoque militem tribuno
Christi nomine, sed tui suafu
Exempli, gladio truci perire:
Si dicendus erit perisse, Christo
Qui luci cecidit, duci que vitæ.

Quo se Cæsaris & modo vxor vltro
Pie, & fortiter hostiam dicauit,
Nil te ut tædia carceris morari,
Subtractumque cibum videt diebus
Vndenis. Stupuit diu paratam
Impactis gladiis rotam minacem
(Inuentum cacodæmonis scelesti)
Sed multò magis illa dissolutam,
Disfractam impete turbinisque cæci
Te salua. Acrior hinc, alacriorque
Collum nobile subdidit securi,
Duri Cæsaris, impiique coniux,
Cælo auctura choros beatorum.

Iam restas, Catharina, quæ pudorem
Victrix hætenus incutis tyranno:
Nullum non lapidem mouet, queat si
Expugnare animum miser puellæ:
Ecclix & ter, & amplius futurus,
Si se flexanimæ sinat puellæ

T c 3

Expugna-

H Y M N O R V M

Expugnatier ipse : læua sed mens
 Tranſuerſum rapit vltimos in actus,
 Tibi vt lactea colla diuidantur
 Enſis fulminei cito rotatu:
 Verè lactea colla, quæ merum lac
 Loco ſanguinis, albicante fluxu
 Fundant. Prodigio ſed haud minore
 Adeſt aliger angelus miniſter
 Pollinctor, tumuliq̄ue inuſitatus
 Structor, virgineum Sinæ cadauer
 (Is mons eſt Arabum, nec incelebris)
 Curſu præpete qui iugis recondat.

Hæc ſi theca animæ decus meretur
 Tantum, gleba putris, cinifue ſiccus,
 Motus viuifici, & caloris expers;
 Quos non, ſancta anima, auferas honores
 Inter ſidereas micans phalangas?
 Aut quidnam Deus abnuat roganti,
 Quod ſit ſupplicis ex clientis vſu,
 Si non te capere id piget laboris?

Te te, non Aganippides puellas,
 Quæ ceu ſomnia ſint anicularum,
 Feſta in carmina voce te vocamus
 Honoſti ſtudii, otiiq̄ue amantes.
 O virgo, ſpecimen ſacri pudoris,
 O cæli decus, ô amica Chriſti,
 Tam nos perpetuo iuues fauore,
 Quàm te perpetuis libenter odis
 Concordi pietate concinemus.

H Y M N V S 24.

*IN D. PRAXEDEM VIRGINEM ROMA-
 nam, mœrore intolerabili ob Chriſtianorum cades
 conſectam: Sub Marco Antonino
 Imperatore.*

ET ſapere, & fari, præſtare & maxima factis
 Dat tibi Cunctipotens,

Virgo

L I B. S E P T I M V S.

Virgo pudica, nec minus
 Ipſa Dei, ſicco quantumuis funere, martyr,
 Idq̄ue iterum, & quoties
 Firmas futuros martyres
 Et re, & conſiliis, hortatu feruida, ne quis,
 Curſibus in mediis,
 Animo fatiſcat languidus.
 Quod ſi contigerit, propria tu morte redemptum
 Chriſtiſeræ cupias
 Inſenſa gentis dedecus.

At furor inualuit; regnat toto orbe tyrannis
 Neſcia ſupplicii,
 Chriſtiq̄ue amantum cædibus
 Expleri. percuſa tibi præcordia rodit
 Nocte, dieq̄ue dolor,
 Vitæq̄ue acerbæ tædium.

Cælicolûm Regem precibus, votisq̄ue fatigas,
 Tollere te è medio
 Ægrè hæc ferentem vt peruelit.

Annuit, optata commutat tædia morte:
 Te ſuper aſtra vehit,
 Cæli beatq̄ue gaudiis.

Si nunc, Diua, tuos tibi fas meminiffe dolores,
 Aſpice temporibus
 His turbulentis anxios

Chriſtigenas numero ingenti, queis viuere pœna eſt,
 Aſſiduè miſeris
 Mors longa, lentius mori.

H Y M N V S 25.

*IN D. BIBIANAM VIRGINEM, AC
 Martyrem, Romanam. Sub Iuliano Imperatore.*

EDita tu fauſtè Fauſto genitore, virago
 Quam benè materno Chriſtum cum lacte bibiſti
 O Bibiana: tuos ille vt transfuſus in ortus,

Inq̄ue

Inque imas sensim tenera est ætate medullas,
 Hæret ita in reliquos magnis successibus annos.
 Quin mentem exacuunt exempla domestica, puræ
 Addita doctrinæ, mors clara vtriusque parentis,
 Inque manus deposta Dei data munia vitæ:
 Blanditiis ne post, gladio aut moueare cruento,
 Fortis imaginibus patriis, & honore triumphi.

Faustus. Namque bonis auibus prætori tradita Fausto,
 Orsa loqui, quæ religio germana, Deus quis
 Sponte creat, solusque replet, solusque gubernat
 Omnia, & occasus idem mederatur, & ortus,
 Empyreos tractus habitans, testudine templi,
 Aut circumductis posito de limine muris
 Nescius arctari, quem nemo viderit vnquam
 Conspicuum humanis obtutibus, vt neque in auro
 Sit potis, aut ligno signari, aut visilis ære:

Hæc, inquam, dum mellifluo depromis ab ore
 Enarrans sermone graui, mutatus ab illo
 Defensore Deum, sed captatore puellæ,
 Ille tuus iudex capitur, faustamque subiuit
 Plenius edoctus Christi mysteria, mortem.

Interea, tu contemtrix animosa Deorum,
 Gnara, viros & ab impuris auertere sacris,
 Ipsa tibi desis in religione tuenda?
 Stare loco metuas? caput obiectare periclis?
 Mille subire neces, si pro pietate cadendum est?

Non imbellem adeo te Cæsar apostata sensit,
 Dum tibi plumbatis, densato vulnere, corpus
 Virgineum laniat scuticis: tu mente furores
 Sacrilegos temnis, superas tu verbera, lassos
 Carnifices, obiens, consumto corpore, mortem
 Mutandam requie superum, vitæque perenni,
 Vt discenda viris constantia virginis olim
 Suppetat, & dignum Bibiana martyre carmen.

HYM-

HYMNVS 26.

*IN D. MARTINAM VIRGINEM, AC
 Martyrem Romanam: Sub Alexandro Imperatore.*

Hæc studijs claret sophiæ Martina, nec vno
 Canenda Marte, aut simplici,
 Quæ Christi monitus teneris meditetur ab annis,
 Versans sub alto pectore,
 Contemtrix & opum, læmnæque inimica refoffiæ
 Rem largiatut indigis.
 Discipulam Christi produunt pia facta: tribunal
 Ad Cæsaris rea sistitur.
 Effugiat pœnas, & amico iudice, mortem,
 Libare dijs ni perneget.
 Cultibus illudit patrijs, & Cæsaris iræ
 Bis passa tetros carceres,
 Pectoribus duris excarnificata, mamillas
 Auulsa forcipe aspero.
 Sic & inhumanis laceram crudeliter ausis
 Feræ timent contingere,
 Quidquid in obiectam cieat dementia prædam
 Humana parcere in scias.
 Emedio demum tolli, ceruice recisa
 Iubetur inuisum caput,
 Romuleos extra muros, quod dignius altis
 Sit cælitum palatiis.

HYMNVS 27.

*IN D. MONICAM, MAGNI ILLIUS
 Augustini matrem.*

Per medios cœtus, numerosaque millia matrum
 Vna venis, Monice, versu memoranda canoro,
 Nobilis Augusti genitrix, quem nemo latinus,

*Augustini
 scz.*

V v

Alta

Alta supergressæ scælici indagine mentis
 Æquiparet, doct̃or non Graius, & ore rotundo
 Sacra Dei extersa retegente oracula nube.
 Felix obsequiis Christo elucrata maritum
 Antè, senem gelido claudas quàm marmore coniux:
 Felix & genitrix enixa puerpera natum
 Terrigenum haud turbis, sed, quod tegit omnia, cælo.
 Quas, age, non terras, quæ non spatia æquoris alti
 Huic indiuiduo mater iunctissima nexu
 Permensa es, fortis patrios contemnere fines,
 Quidquid molle tibi solita dulcedine pectus
 Titillet natale solum, fundusque paternus.
 Illa tibi patria est, vbi natus confidet, illic
 Coniugis est chari tumulusque, laræque paterni.
 Illa tibi portò lux iucundissima fulget,
 Qua cernis sacro tua pignora fonte renasci;
 Atque Dei causæ surgentem ex hoste patronum.
 Te lacrimas tenuisse negem, & suspiria, quum tu
 Lætitiâ ingentem commoto pectore mater
 Conciperes, cælis inhians, superumque Parenti,
 Impos & ipsa tui, & longos oblita dolores,
 Ambrosio lærum pæana canente magistro,
 Ciuibus attonitis media testudine templi,
 Succentore tuo diuina in carmina nato.
 Non multi fluxere dies, quum rædia vitæ
 Vix æuo cepere grauem: natoque, tibi que
 Te vixisse satis crebrò testaris: olympi
 Nunc te angit desiderium, quod lucis amœnæ
 Sol fator, aut clari non impleat ætheris astrum,
 Quidquid & hic oculis spectantum subiicit orbis.
 Ille tibi expetitur, quem mens lustrata fruendum
 Flagitat, ambit, amat, suspirat in omnibus vnum,
 Qui mare, qui terras complet, mentemque beatam.
 Iam corpus (quamquam grauis & mora) decumbenti
 Febris anhela quatit, iam vires hausit & omneis
 In nonum protracta diem: tu iura sepulchri
 Obuia quæque petis: nec enim muliebriter horres

Sæpius

Sæpius optatam, culto sub Numine, mortem.
 Fata suprema videns, nati, quum stabit ad aras
 Sacrificus, rogitas precibus, votisque iuvari;
 Ne qua leuis forsan contagio moribus istis
 Hæserit, aut blanda lactarit imagine sensus
 Incauta. damus hoc virtuti, animoque modestæ,
 Ne sibi quid tribuat, quum multa, & magna datori
 Regi accepta ferat superum, sibi sordcat ipsi.
 Nunc in te sit tale nihil, quæ purior auro
 Et longè, & latè super astra micantia fulges;
 Afflictis fer opem, matrona, rogata vicissim:
 Solari satagas studiis communibus ægros,
 Tūque, puerque tuus, pietas vt iuncta duorum
 In nos terrigenas, memori mihi laude vehatur!

HYMNVS 28.

IN D. ODILIAM VIRGINEM: SVB
 Childerico rege Gallorum 14.

Regibus quis te, generosa, Francis
 Editam, Virgo, memoret? cubile
 Pellis vrsina est, rude, & impolitum
 Culcitra saxum.
 Hic honos fugisse tibi est honores
 Sæculi fluxos, & amare temni:
 Hinc tibi spretis opibusque parta est
 Maior opum vis:
 Quam nec ærugo vitiet, repostam
 Cælcis, astu potiore, capsis,
 Quam rapax furis neque fraudulentis
 Sublegat vnguis.
 Tu licet mater pietate, rectrix
 Et gradu sacras præeas sorores,
 Creditas inter minimi facis te
 Magna puellas.
 Arido victu, precibusque puris,

VV 2

Et pia

Et pia quavis meditatione
Cesseris nulli, niueique nulli
Laude pudoris.

Hoc tibi constas vigil instituto,
Detrahens annos nihil in seniles:
Pœnè detritam studiis eisdem
Fata tulerunt.

Nec prius, quam te saties abundè
Frugibus vescis, dape consecrata:
Atque diuini repetita libes
Pocula amoris.

Diu a, sis foelix, ter & amplius te
Poscimus, si lustrica fonte sacro
Lotio, vitæ tibi reddit ipso in
Limine lumen,

Sorte si lucem meliore nacta
Pectoris casti, nebulas inanes
Regis abruptis stygij, grauata
Corpore tardo:

Corporis vinclis modo si solura
Liberè æternum iubar, affatimq;
Haurias, partem miseris amœnæ
Diuide lucis.

HYMNVS 29.

*IN D. GENOVEFAM VIRGINEM,
apud Lutetiam Parisiorum: Sub Childerico Gallorum
Rege 14. Temporibus Attila.*

TE canere aggressum quæ me vis aspra fatigat?
Grandia dum conor dicere, deficio.
Ast animum reuoco, obluctor, saxa obuia rumpo,
Ne semel inceptum Musamoretur iter:
Sic mala fors te figentem vestigia terris
In cælum facili non sinit ire via.
Octoginta hymes fers, o fortissima, vitæ

Vndique

Vndique permistas casibus innumeris.
Prima tibi pietas matrem commouit iniquam,
Infregit colaphum mater iniqua genis.
Non ita post multò est vindicta secuta parentem:
Pertulit hanc annos, lumine cassa, duos.
Tum bis, terue oculos aquula suffundis anileis:
Lustratur subito lumine visus hebes.
Quid benè non facias aliis, quæ lucis amicæ
Vsuram matri sedula restituis?
Auspiciis istis satis est clarescere: longis
Cum morbis veniunt bella gerenda tibi.
Humida soluuntur languente in corpore membra,
Laxaque vix hærent ossibus ossa suis.
Semianimis recubas treis totos ordine soles:
Non calor in stupido corpore vixque color.
Sacra tuæ sunt hæc animæ commerciâ, Christo
Cognita quæ soli, sunt adamata tuo.
Numine feta, acies immanis despicias Hunni:
Sola metu soluis Parisiense solum,
Quidquid sacrilegi sententia fluctuet anceps,
Dispercas saxis, dispercas an aquis.
Indolere tuo trepidi in discrimine ciues,
Qui probitate magis, iudicioque valent.
Expendunt vix credibili ieiunia ritu,
Ductaque in alternos vota, precesque dies.
Sunt, tibi qui memorent cæli conuexa tuenti
Fletibus assiduis commaduisse genas.
Elicit hos cælestis amor, qui mollia torret
Pectora, terrestris mæror, & exilij.
Vita tua est, prodesse aliis tibi nil dare soli,
Adferre & medicas ad mala quæque manus.
Quæ sibi præstiteris Laudunas dicere possit,
Dicere Meldensis, Turo, vel Aurelius.
Te præsentem tumet populosa Lutetia, te te
Fert oculis, ciuem tollit ad astra suam.
Commemorat bis sex eiecto dæmone saluos:
Farre peregrino pulsa pericla famis:

*Genouefa
paralyti-
ca.**Attila.**Laudu-
nas. Mel-
denfis.
Turo.
Aurelius.*

VV 3

Suggesta-

Suggestamque sacrae calcem structoribus ædis,
 Poculâque exhausti continuata meri.
 Cereus huic ceber, venti contemtor, & imbris,
 Multimodam morbis ferre repertus opem.
 Stare, audire, loqui puer ortu ignarus ab ipso,
 Audit, & auxiliis stat, loquiturque tuis.
 Cætera si numerem numerum superantia, vanus
 Obruet, elusum destituétue labor.
 Insignem meritis, claram virtutibus, æuo
 Iam saturam pietas te super astra vehit.
 Name- Parisij tumbam, dat cunas Namethedorum:
 shedorum Hic chorus hoc carmen dat tibi, quale potest.

HYMNVS 30.

In D. Brigitam.

SI tibi, Brigitæ mutato nomine, nomen
 Pyrgitæ indatur, dicere simillima turri
 Cuius hūmo ductum consurgat in astra cacumen.
 Tu mortale nihil, terris super aurea virgo,
 Mente agitas, Christi solos meditaris amores,
 Vndique corrupti fugiens contagia sæcli.
 Quanti sis pretii, monstrauerit igne corusco
 Tactus apex capitis. nam flammæ vertice in alto
 Confedisse tibi, mirati incendia, patres
 Commemorare solent, lætum spectantibus omen,
 Edita certatim, numeroque carentia per te
 Prædicia, in triuuis contenta voce canentes.
 Sit satis ignitam nobis stupuisse columnam,
 Hærentem capiti Diuæ, quam Rector olympi
 Delectam sibi solus agit, solusque gubernat,
 Indiciisque nouis æternæ destinat aulæ
 Exsortem culpæ immundæ, vererisque piaci.
 Tu, quam cælicolūm Pater hoc dignatur honore,
 Diua, faue, & tenebris mersos, scelerumque profundo
 Respice: da per iter vitæ fugientis opacum

Ad cœtus

Ad cœtus hilares, immortalémque coronam
 Cognitione Dei fretos, ceu luce corusca
 Cœlitus æthereæ ductatier igne columnæ.

HYMNVS 31.

In D. Elisabetham Hungaricam.

SPes, & propago regum,
 Quis triplici puellam
 Quinquennio minorem
 Te principantis aulæ
 Ab aulicis, proteruis,
 Salacibus subinde
 Sic auocat choreis?
 Quis hos pedes tenellos
 A ludicris retractos
 Templâ ad terenda ductat?
 Quorsum tenebricosa
 Nox obsecrationi
 Per te datur, volutis
 Per strata dura membris?
 Quis hæc febrienti,
 Quis & stipem petenti
 In gratiam Parentis
 Communis, inque Christi,
 Ad æra largienda
 Manusculas adornat?
 Quis præter, ecce, sexus,
 Ætatulæque morem,
 Puellulæ pusillæ
 Animum inserit virilem?
 Quam nobiles puellas
 Ad æmulationem
 Fœlicis instituti
 Pulchrè allicis puellæ
 Talem præire primo

Sic addecebat æuo
 Nutu Dei potentis
 Sanctissimam puellis
 Sanctis ducem puellam
 Quæ coniuges honestas
 Integritate coniux
 Et laude sanctitatis
 Facillimè antecedar.

Vxorios maritus
 Mores probat, frequenter
 Ius & thori relaxat,
 De nocte secubantis
 Ferens preces.

In lacrimas amaras
 Soles abire tota,
 Dum vi preceptionis,
 Riuisque lacrimarum
 Extorqueas rogata.

Supplicationes
 Te publicæ requirant,
 Et erudis, & ornas
 Discalciata pompam.
 Nec ducis ipsa probro,
 Te principem federe
 Subsellis in imis;
 Grauaris vt nec inter
 Obambulare egenos,
 Quæ nuncupata nutrix,
 Et mater indigorum,
 Fouisse, & vlcerosos
 Pluris facis triumpho
 Tersisse Lazaritas.
 Nam pauperum tabernas,
 Languentiùmque morbo
 Putres obisse lectos,
 Tapetibusque pictis,
 Spectaculisque præfers,

Palatijque

Palatijque cœnis.
 Specimen duplex sit istud
 Virtutis in puella,
 Iuncta & toro iugali:
 At nunc, volente Christo,
 Ad tertium vocaris.

Princeps abit peregrè,
 Et mox obit maritus,
 Impunè sæuientum
 Libidini relicta
 Ne vindices te ipsam
 A vi nefariorum,
 Doctura quàm libenter
 Sortem exuas secundam,
 Et quàm feras modeste
 Decussa duriolem.

Quis sit tibi molestum,
 Arce eiici superba,
 Censuque sumtuoso,
 Quæ fortiter, pieque
 Fastidiosa temnis?

Nec liberos moraris
 Prompta exulare mater:
 Concredidisse alendos
 Cuidam, sat esse ducis.

Duringiis relictis
 In Hessian recepta,
 Quod dotis est penes te
 Duringicæ, affluentem
 In languidos, egentes,
 In templa celsa confers,
 Vilissimo paratu
 Vt vestium, cibi que
 Tibi ducta vita constet,
 Quem pensa carpta, ac usque;
 Instantem elaborent.

Illud celebre, cœru

Xx

*Duringi
 Hestia.*

Quod

HYMNORVM

Quòd in pedissequarum
Non fers herile nomen
Tanquam nimis superbum
Huic, quæ veretur vnum
E nubibus tonantem.

His artibus puella,
His artibusque nupta,
Cælebique comparasti
Quem nunc tenes olympum.
Elisabetha si nos
Et tu libenter audis,
Quo more tu solebas
Terris super, misellos
Vltro iuuare, ne sis
Nunc surda conquerenti
Sub mole tot laborum.
Ades benigna mater,
Aurem applica vocanti.

HYMNVS 32.

In D. Claram Virginem sanctissimam.

Cernite fœminei decus haud ignobile sexus,
Corpore fœmineo
Sub fera natum tempora.

Hæc est Assisij fœliciter æmula ciuis
Veste, cibis, studio,
Virtutibus simillimis.

Ille, viros Christi succenderit auctor amore
Agmina mille trahens:

Hæc virgo sancta fœmitas
Virgineis dextro conclusit Numine septis

Corpora cælituum
Consortiis idonea.

Hic ego crediderim, dextra, læuâque frequentes
Inuolitare Dei

Creber-

Creberrimè interuentios,
Tradentemque piam præcepta salubria matrem
Morigeris gregibus
Mirari, & obstupefcere.

Hic vox, singultus, iustiria & vna sororum,
Numinis Vnigena est,
Communis & flamma omnium.

Vt mens composita est, ita mens, ita lumina: mores
Vndique compositi
Produntur intuentibus.

Matre pia stygius nequidquam adfibilat Anguis
Assidue vigili,
Et virus afflat irritum.

Quin Pater altitonans supera prospectat ab arce,
Optimus excubitor,
Castique custos ordinis.

Ecce Saracenæ iam mœnia pœnè vorabant
Assitiana acies:
His se iubet ferri obuiam

Clara: graues artus, morbo superante, trahebat,
Dum premit obsidio
Ciues timore perditos:

Atque inihit testata sacrae mysteria capisæ
(Illa salutis habet
Certissimum viaticum)

Impetrat immunes præsentem à morte puellas,
Vota probante Deo,
Faustis ab alto vocibus:

Pone metum, mea Clara, tui mihi maxima cura est,
Nec mihi cura minor,
Post te, tuarum virginum.

Ecce ruunt subito deiectionibus hostes:
Soluitur obsidio,
Et vrbs ab hoste libera est.

At nunc corporeis exsolui se quoque vinculis
Prouida mater auct
Perfunctor laboribus,

Xx 2

Virgente

Virgente ad medium nono prope funera iustro:

Iam meditata polum
Desuescit escam sedecim.

Continuos ieiuna dies. superadditur vnus,

Qui vehat ad Superos
Cælo dicatam virginem;

Vt, quæ terrigenis præluxit, clareat astris

Lumine perpetuo
Iam Clara sole clarior.

HYMNVS 33.

In Diuos, Diuâsq; omnes.

HAud equidem viuus taceam vos, omnia olympi
Lumina, quæ vero lumen de lumine Christo

Concipitis, nec maiori vos lumine vinci,
Aut obscurari nimio splendore doletis.

Quin, ea maiori cum lumine gaudia crescunt,

Si lucis Christus celebretur & auctor, & altor

Ordine præcipuo, fulget qui luce suprema

Lux lucis vestræ purissima, luminis & dux:

Ordine si genêtrix recinatur & illa secundo

Vnica sponsa Patris, sacri spiramine flatus

Facta parens, intacta parens, intactâque Virgo,

Virginei saluo constanter honore pudoris,

Filius vt Phœbi radiantis imagine, lumen

Pallenti Lunæ communicet: Illa decôrê

Vos inter rutilos formosior emicet ignes.

Ætherei, saluete, chori, miserisq; fauete,

Apostoli. In primis, duodena cohors, celeberrima turba,

Fida cohors, almi quæ feruida flaminis haustru

Viuificis latè replestis vocibus orbem,

Quà globus hic terræ sit vestigabilis vlli.

Quas Christo, vobisq; agimus, pro munere grates

Accipite, & si vos tangit non parua quietos

Cura rei humanæ, instantes auertite casus,

Et precibus

Et precibus, sacri prohibete pericula Verbi,

Quod variè tortum dissectis tinnit in ore,

Nunc quum vaniloquis rumpuntur pulpita dictis.

Et vos, purpureo flammantes sanguinis ostro,

Qui semel effuso pro vobis sponte cruori

Plauditis, ad mensi Christo vitam, atque cruorem

Intrepidi testes, spreto qui diuite censu

Perpetuas quæsitis opes, cælestia regna,

Per laqueos, flammâs, gladios, per saxa, per vndas,

Carnificum vario euictis certamine penis.

Inclita mors, fortis, mors terque, quaterq; beata est,

Debita naturæ, potiori reddita Christo.

Exemplo liceat vestro, discrimina rerum

Æqua mente pati, fluxæque incommoda vitæ,

Impositam perferre crucem, perferre labores,

Fortiâque oblatae contradere pectora morti,

Seu vi intentata, morbis, seniove petamur.

Vos quoque, quos niueo scimus candore nitentes *Virgines.*

Angelicas hilatare acies, mentesque beatas,

Candentis comites Agni, quocunq; feratur:

Si nos obsceno vitiorum gurgite merfos

Virgineo exundans in sanguine lauerit Agnus,

Virgineus nil vos candor, nil iste verabit,

Quas Caro, quas Mundus, fallacior hostis vterque

Affricat incautis, precibus detergere sordes. *(virtus,*

Quid memorem innumeros, quos vexit ad æthera

Atque animosa fides, placidâque in sede locauit

Securos Satanæ, meliori sorte beatos,

Adsimilésque Deo, quem fas in luce tueri?

Credibile est, luce in tanta, pernoscere casus

Humanos: fraternus amor miserescere cogit

Nunc desflagrantes ardentius. An pigeat vos,

Quà licet, afflictis fratrum succurrere rebus,

Quos fratri, Patrique deo curæ esse videtis?

Tantum verò id abest, vt sollicitudine nostri,

Aut mage perfectò, quo nunc feruetis, amore,

Gaudia momento vobis fœlicia cessent,

X x 3

Aut mi-

Marty-
res.

Virgines.

Apos.

Aut minuatur honos, minimo aut sit turbidior pax,
 Quam sit honos, sit amor, sit eidem cura Parenti,
 Pax eadem, nullo in sese turbanda tumultu,
 Cuncta Deo, & vobis communia cuncta, parenti.

HYMNVS 34.

IN D. CATHARINAM SENENSEM.
superiore saculo in Dinis relatam.

TV, quæ nostra manu contingere sæcula possis,
 (Contingis immò proximè)
 Pectore sincero testabere, & ordine vitæ,
 Effœta nondum tempora
 Vsq̄ue ad eò, rutilans per te quia plaudat olympus
 Numero auctiore cælitum.
 Proin cape postremum, à nobis, nec despice) carmen,
 Quod vana sicca suggerit.
 Nil mala te lædunt olidi contagia sæcli,
 Nil ordo rerum turbidus.
 Non te luxus agit, nec amor sceleratus habendi,
 Pellacis & carnis dolus
 Exiguæ in cellæ latebris, in paupere amictu,
 Quod circiter sexennium
 In squalente cauo tentaras paruula: at illinc
 Domum reduxit angelus
 Abductam, roseum quæ virginitatis honorem
 Christo dicaret optimo
 Septenni non maior: ibi pia vota probavit
 Natus Parentis maximi
 Spectatus teneræ sublimi in sede puellæ:
 Quanquam nec id visum satis,
 Intima ni superi referans mysteria cæli
 Communicet virgunculæ.
 Quid mirum, sapiat si nil terrestre palato,
 Nil potionis, aut cibi
 Illecebra arridens, nil fumus inanis honorum,

Aut

Aut fluxa mundi gaudia,
 Assuetæ cæli studiis, Spiraminis almi
 Commerciis & dulcibus?
 Desine mirari, si vita legumine parco,
 Aut pulte rara ducitur,
 Ludificata fames ternis cui mensibus exit
 Alimonix omnis in scia.
 Nam sat habet virgo satiari corpore Iesu,
 Et recreari sanguine
 Dissimulans cilicum solito sub tegmine telam
 Instanter appressam cuti,
 Funibus intereà castigans membra rerortis
 (Ne moliantur prælia
 Spiritui) quidquid capite excrucietur, anhelis
 Exæstuet vel febribus.
 Vel nullus, vel conditus sale sermo fluebat
 Labellulis iuenculæ,
 Quo querulos placidè soletur, leniat aspros,
 Rudes magistra dedolet
 Verbipotens: sapere, & fari largitor ab alto
 Dat ingenii, & mentis Deus.
 Res dat præfaga prædicere mente futuras,
 Abstrusa multa & prodere.
 Inuidus hanc dæmon non vno Marte laceffit;
 Victus recedit turpiter.
 Diffugiunt pulsæ miserorum corpore febres,
 Morbiq̄ue passim plurimi.
 Talibus officiis finem mors vna beatam
 Dei potentis attulit
 Imperio, qui sex lustris certamina clausit
 Raptæ sub astra Virgini.
 O vtinam similes hæc postera germinet atas,
 Quæ rem labantem fulciant!
 Tum noua prouenient mihi carmina, Rector olympi
 Si fila vitæ proroget.

Aucto.

Auctor, Ad Deum Opt. Max.

Summe Deus, regnas qui numine trinus in vno,
 Extolvens cæli culmine pacta piis;
 Quæ tibi, quæ Diuis, in limine canto senectæ,
 Quæ sum pollicitus vix benè puber, habe.
 Quod queo, do: venias si merces vna canenti,
 Tum modulanda alijs des meliora, Deus.

Ad Diuos, Diuâsque omnes.

EXegi monumenta pij suscepta laboris
 Confirmante manus, corque mouente Deo.
 Nunc agedum fracti soluantur corporis artus:
 Mors oculis veniat visa subinde meis.
 Fas mihi tot pugnas, fas sit cecinisse triumphos,
 Parrâque pugnaci regna beata manu:
 Intendisse animum cælis, in parte nec vna
 Mercedis: nec enim muneris exigui est.
 O Diui, Diuâque omnes, ô Sponsa Tonantis,
 O genitrix, Nati maxima cura tui,
 Adijcite hoc precium va ti, tractoque per auras
 Inter vos humilem, cedite, quæso, locum.

Ad Eosdem.

Quisquis eris, toto non dictus de grege diuûm,
 Quem musæ tacitum præteriere meæ:
 Quisquis eris, rectè non dictus in ordine diuûm,
 Culpa cui laudes deterit ingenij:
 Parcite, diuersis, vos oro, parcite caussis:
 Latius haud volui, nec melius merui.
 Lux erit (vt spondent properantia sæcula) in vno
 Qua dabitur cunctos concinuisse Deo.

SPICI-

SPICILEGIUM
 SACRVM PRIMVM,
 SIVE EICONES IN VETVS
 TESTAMENTVM.

DEVS CREAT OMNIA.

Xfors principij superû Rex, finis & exfors,
 Principia æterno largitur Numine rebus.

ADAM ET EVA DELVSI
 A SERPENTE.

Insidiosa virum mulier capit, Anguis
 vtrumque:

Ludus abit longos, nisi deuitetur, in annos.

HENOCHVS.

Corruptos stygio reparantem à principe cultus
 Rerum opifex terris ostendit, & addit olympto.

NOACHVS.

Prisci relliquiæ, sæcli auctor posterioris
 Ligno homines seruat, ligno quos seruat Iesus.

ABRAHAMVS.

Cessisse est patria durum, res grata Tonanti:
 Durius est nullo sperare ex semine semen.

MELCHISEDECVS.

Non tibi principium, non finis, vtroque parente
 Ignoto: sacra fers: typuses (nec fallor) Iesu.

ISAACVS.

Quàm propè sic iusso cadis, Iface, victima patri,
 Tam verè æthereo te mactas, Christe, parenti.

IACOBVS.

Fraus tua deludit, perfert patientia fratrem:
 Multa tibi proles sperare docetur Iesum.

Y y

IV-

Nascere, magne puer, tibi regia scepra parantur:
Ex te ludæus nobis orietur Iesus.

IOSEPHVS.

Patris amor, fratrum inuidia, præstantia formæ,
Vestis honos, quadrant, irrita & somnia Christo.

MOSES.

Mitis es, vt mitem designes pectore Christum:
Tu, Moses, populo; Tu Mosis, Christe, magister.

IOSVE.

Fortis es, & victor populorum, notus in vmbriis,
Vt luce in media per te clarescat Iesus.

IETRO.

Relligione viri insignes, meritisque, monentur
Non monitus, non consilium contemnere sanum.

AARON.

Eloquio, cultu, ritusque præire sacrorum
Te decet vmbrosa talem sub imagine, Christo.

PHINEES.

Si scelus in rebus sit coniuere nefandis,
Instigante Deo laudabilis vltio, & ardor.

CALEBVS.

Auspice tuta Deo, cui scit confidere, temnit
Hostes innumeros Calebi interrita virtus.

IOBVS.

Vir bonus aduersæ tolerat dispendia vitæ:
Omnia qui vincit, se vincere discat & ipsum.

RAAB.

Radici inferitur sanctæ meretricula, quidni?
Fulta fide, Christum in seros missura nepotes.

DEBORA.

Debora consilio, incertum, plus possit, an armis:
Numen in infirmo facit hæc pugnantia sexu.

IAELA.

IAELA.

Ne sit rara nimis muliebri in pectore virtus,
Occupat haud minimos Iaëla prioris honores.

GEDEON.

Rure vocat bellum ad sociale minister olympi:
Vir præit agminibus, sternit dux præuius hostes.

IEPHTHE.

Inconsulta fides non tota probatur in isto:
Quod pius excuset; prudens, quod vitet, habebit.

SAMSON.

Inuidtus, sapiens, prodente ligatus amica,
Præfert, & melius, quæsito funere, Christum.

NOEMI.

Orba viro, cultumque Dei, patriamque reuifit
Aspera fert non lusa fide mulier pia, non sper.

RVTH.

Diis patriæ spretis, numen sectatur Hebræi
Rutha Dei, foelix Dauide futura nepote.

HANNA.

Te sterilem Deus exercet, te prole parentem
Efficit, ô sanctas inter sanctissima matres.

ELI.

Sacrifici mores nemo reprendit; at illum,
Et geminos perdit blanda indulgentia natos.

SAMVELVS.

Necdum sancta parens natum te destinat adi,
Grate vir Ifacidis, superum gratissime Regi.

IONATHAS.

Carminibus Dauid te nobilitauit amicus,
Ad consummata quid deest encomia laudis?

DAVID.

Marte potens, pietate pari, cantusque suavis,
Lapsus es: at melior quis flenda in crimina Nemo:

Y 2

SOLO.

SPICILEGIUM
SOLOMON.

Si meta auspiciis respondeat vltima primis,
Quis maior, Solomon? quis te felicior alter?

A Z A.

Regum exemplar eras, Aza; sed quur tibi sic spes
Post cadit in bellis? quur victa dolore podagræ?

H E L I A S.

Zona tibi, pellis; vestis, pilus, ignea mens est:
Vectus abis itidem curru flammante per auras.

M I C H E A S.

Fonte quadringentos Vates reprehendis ahena
Veriloquus: non vis, pedicæ, aut mors ipsa timori est.

A Z A R I A S.

Tu bona verba bono fers, Vates inclite, regi:
Vester erit Dominus, si fitis & illius ipsi.

S A R E P H T H A N A V I D V A.

Ethnica, re tenui, vidua est, & iura tuetur
Hospitii; haud frustra rediuiua prole beatur.

Z O S A P H A T V S.

Relligionis amans, iuris sectator & æqui,
Et monitus vatum fert Rex, & iussa piorum.

H E L I Z Æ V S.

Nil de laude tua sat dixero, maxime Vates:
Quantus es, vt viuus miracula mortuus edas?

Z A C H A R I A S.

Sancte pater, litem dubiam facis, an vanis dijs,
Anne cruore tuo populus mage polluat ædem.

E Z E C H I A S.

Recta sequi Ezechia condiscite rege magistro,
Fortè simul lapsi respiscere pergite, Reges.

I O S I A S.

Et quis vituperet te, laudatissime princeps,
Tristis Ieremias si te, & tua funera deflet?

H V L -

H V L D A.

Excidium Solymis cantas animosa, nefandos
Audax, excidii causam, prædicere cultus.

Z O R O B A B E L.

Quanta est maiestas reparati, & gloria templi,
Tanta instaurantis pietas, & gloria regis.

E S D R A S.

Sacrifici sapere est, constanti pectore fari:
Funiculus triplex, superaddita vita duobus.

N E H E M I A S.

Tu tibi communes Esdræ partiris honores:
Ille ædi inuigilat Solymæ, tu sedulus vrbi.

E S T E R A.

Orphana, & extorris, forma pulcerrima, regi
Nupta, tuo populum seruas à morte, periculo.

M A R D O C H Æ V S.

Te culpasse, pudor; libertas perdita non est
Extorri, nec amor fratrum, nec Numinis alti.

T O B I A S.

Non patria, exilium te non à Numine vero
Auertit, non pauperies, non lumen ademtum.

I V D I T H A.

Armata est ferro, mulier, tibi dextra, refecto
Vertice læua; tuos seruas sic Numine dextro,

S V S A N N A.

Tanta pudicitiz, casti laus tanta timoris,
Quanta libido senum, puero retegente, duorum.

M A T H A T H I A S.

Sacra extrema pati viuus, dux summe, nequisti,
Nec moriens, sacra inculcas qui prælia natis.

I V D A S M A C H A B Æ V S.

Maior patre venis, animose ô ductor Iuda.
Quid moror? haud libri capiunt tua fortia facta.

F R A -

SPICILEGIUM
FRATRES CÆTERI.

Fratribus in reliquis, monitu stimulante piorum,
Floret auitus honos, duris exercita virtus.

ELEAZARVS SENEX.

Viuere adhuc poterat, gustata carne suilla;
Ne te pollueres, maui occumbere morti.

MATER VII. FILIORVM.

Natorum genitrix septem fortissima, natos
Ausa sequi paribus pœnis, quos misit olympo.

ESAIAS.

Eloquium ingenio, clarum genus addis vtrique:
At tribus his maior, præco fis clarus Iesu.

I E R E M I A S.

Quos tibi dat versu lacrimari præcia virtus,
Hæc dat in exilium abrepto perferre dolores.

D A N I E L.

Mira alij vario cantent ænigmate Vates:
Tu numera Christo venienti sæcula, & annos.

PROPHETÆ OMNES.

Nil vos, ætherei præter Genitoris amorem,
Concinitis, nil lex, vnum quoque præter Iesum.

SPICILEGIUM ALTERUM, SIVE

*Eicones in Nouum Testamentum, de salute per
Christum Iesum restituta mortalibus.*

Elisabeth grauida præter natura leges.

Fert vterum coniux obmutescente marito:
Ventre edetur Anus, digito qui monstret Iesum.

ANNUNCIATUR CHRISTVS HVMANO
corpore vestiendus in integerrima Virginitate corpore.

Quem spondet Dominus, quæ præcinuere prophetae,
Virginæo Gabriel formandum sanguine cantat.

CON-

CONSALUTATIO MUTUA VIRGINIS,
& Elizabethæ.

Ventre latens cæco, genitricis ventre latentem
Zachariæ Christus mouet in noua gaudia natum.

Nascitur Ioannes Baptistæ.

Natus Ioannes leuat alui pondere matrem
Effœtam, & patriæ soluit retinacula linguæ.

ANGELVS IOSEPHO NVNTIAT
sacrum Virginis conceptum.

Angelus ætherea demissus ab arce, tumentis
Securum iubet esse virum de Virginis aluo.

Nascitur Christus ex Virgine matre.

Natus homo in terris sine patre in tempore, matri est
In cœlis genitus, sine matre, & tempore Patri.

Christus innisitur à pastoribus.

Par est, innocuos pastorem visere Regem
Innocuum, pecori vitam qui morte rependet.

Circumciditur.

Victimæ cedevetus, vacua minus utilis vmbra,
Nempe salutifero nunc manat flumine sanguis.

Tribus à Magis adoratur.

Thure Deum, Regemque auro, myrrhæque saluant
Mortalem lacrima, posito diademate, Reges.

Offertur in templo.

Quo nil purius est vsquam, nil, quo sine, purum est,
Lustrari patitur: pudeat sordescere cunctos.

Agnosci-

AGNOSCITVR ET PRAEDICATVR A

Simeone, & Anna prophetissa.

Laude vehit puerum mox defectura Senis vox:
Laude pari fulcit non dispar foemina laudem.

Asportatur fuga in Aegyptum.

Quur fugit Omnipotens? Deus est in corpore vero.
Quur fugit ad Pharios? Ut donet lumine gentes.

Infanticidium Herodianum.

Impie, quid mortem intentas infantibus? Vni
Ut vitam eripias, quam mox fit sponte daturus?

Docet Christus duodennis.

Doctores docet, haud senis bis grandior annis,
Quo sine, te frustret ventosa scientia rerum.

Baptizatur à Ioanne.

Baptistæ manibus tincto vox clara Parentis
Adsonat, æthereis & Spiritus aduolat oris.

Ieiunat.

Bella gulæ indicunt Christi ieiunia: quurnam?
Sarcit ieiunans, quod peccat Adamus edendo.

Mutat aquam in vinum.

Coniugium, matrem, cognatos Christus honorans
Deficiente mero, laticis suggestit honorem.

Mercimonia eicit è templo.

Si lucrum, aut aliquid pecunium irreat in ædem,
Irá Christi animus, dextra est armata flagello.

*Transf.**Transfiguratur.*

Veste niuem, vultus & solem fulgure mirum est
Æquiparare, nigras qui dispulit orbe tenebras?

In idem.

Quàm benè conueniunt, Christoq; morantur in vno
Lex vetus, & vates, & posthuma turba piorum?

Resuscitat Lazarum.

Luminis & vitæ, mortali in carne, Creator
Lumine te dulci, te vita, Lazare, donat.

PERFVN DITVR VNGVENTO A

Maria, in cœna Bethaniana.

Cœnæ adhibet Mariam, nec dedignatur Iesus
Vndricem: Sperate rei, resipiscite fontes.

Ingreditur Hierosolymam sedens in asino.

Imperia imperiis mutantem, regnaque regnis
Pando asinus tergo Solymorum veclat in urbem.

Arefacit ficum sterilem.

Arboreos sterili qui damnat in arbore foetus,
Quàm sceleris plenum, & virtutis plectet inanem?

Eycit iterum vendentes & ementes è templo.

Ira Dei facinus repetitum est vltra secundò,
Præfractos quæ poena manet iam tertia? num mors?

Paciscitur Iudas cum Iudæis.

Numi sacra fames quid non mortalia cogis
Pectora, quæ prodistam foedè, & perdis Iesum?

Zz

QVI

QUI LOTVS EST, NON INDIGET
nisi vt pedes lauet, sed est mundus totus.

Lotio terrigenis hæc optima, si pede loto,
 Pectore si puro ferimur per munia vitæ.

Ejus Agni Paschalis, & Eucharistia.

Absumto veteri, maclandus verior agnus
 In potum focijs se disperitur, & escam.

Ter orans Christus exsudat sanguine.

Non animo tantum, vel vtrouis lumine Christus
 Terrigenum culpas, toto sed corpore deslet.

Dedit se vltro captiuum.

Hosti auido dat se capiendum mitis Iesus,
 Datque manus vinclis, mundi qui fleclit habenas.

Iudicatur, & illuditur in ædibus Caipha.

Solem qui radijs accendit, & omnia lustrat,
 Præbet Pontifici, velatus tempora, ludos.

Ter Petrus negat Dominum.

Petre, tibi incussit muliebris lingua timorem:
 Qui iugulum gladio, fidens paulò antè, dedisses:

Christus sistitur coram Pilato, & rursum Herode.

Romuleo summus stat coram iudice Iudex:
 Ridet Idumæus, quem suspicit arduus æther.

Proditor se laqueo præficat.

Haud laqueum effugiet, tristi qui doctus Iudæ
 Exemplo, haud dubitet numis diuendere Christum.

Flagellis

Flagellis caditur, & corona spinea redimitur.

Heu loris dat terga Deus, dat tempora dumis
 Regum Rex: En primigenæ quæ præmia noxæ.

Ostentatur Iudæis.

Mulctatum miserè trahit in spectacula prætor,
 Abluit & duplices, illoto pectore, palmas.

Damnatur morte.

Heu, reus est Latio sub præfide cælicolum Rex:
 Sontis & innocuum sententia funere mulctat.

Ducitur ad Crucem.

Ad iuga funesti procedit montis; anhelò
 Crux imposta, premit laceros crudeliter artus.

Flere vetat comitatum muliebrem.

Quæ mala præfractam maneant iam proxima gentem
 Præmonet hîc, dictosque suo de nomine Christus.

Suffixus est in crucem.

Cernite distentum, Iudæi; cernite gentes,
 Vt vos nexilibus diuifos colligat vlnis.

Adest pendenti Magdalena.

Quæ fuerat vitæ, comes est, sub stipite, mortis;
 Nempè, virago feret rediuiui gaudia prima.

Valedicit Iesus discipulo & matri.

Et meminit matris moriens, & Christus amici:
 Matrem Discipulo, matri commendat amicum.

Exhalat animam.

Sub sua iura vocat vitæ mors atra parentem,
 Sed mortis stimulos demorsis in morte relinquit.

Zz 2

Aperitur

Aperitur lancea mortui latus.

Sanguinis haud satis est haustum, ne fortè piando
Vlla homini, gelido sub pectore gutta filescat.

Sepelitur.

Demissum trabe funerea, post fata, sepulcrum
Accipit, immensus quem non complectitur orbis.

Descendit ad Inferos.

Perfundit sedes Erebi, noctemque profundam
Luce noua, furuisque pios educit ab antris.

Resurgit die à mortuis tertio.

Tertia lux, Mundi domitorem, Mortis, Auerni,
Miratur liquidas rediuuium surgere ad auras.

Apparet Magdalena.

Visa Dei species olitoris imagine, certam
Monstrat abesse fidem: mox vera effulget imago.

Magdalena nuntiat visum sibi Iesum.

Prima viros inter, Christum quæ viuere credit
Fœmina, doctores orbis docet ipsa futuros.

Ascendit Christus ad calum.

Ascensu supera alta petit Regnator olympi:
Primus sternit iter cælo, mortalibus agris.

Mittit promissum Spiritum.

Spiritus ignitæ lapsus sub imagine formæ
Exacuit linguas, succendit pectora amore.

Sedet Iudex omnium.

Spes iustis, tremor iniustis, nam luce suprema
Quæfitor vocat ad pœnas, aut premia quemque.

IN CHORVM APOSTOLICVM,
ET DIVOS ALIOS DELECTOS.

PETRVS, QVI ET CEPHAS.

Ælitus illud habes, Christum quòd, Petre,
professus,
Fundamēta locas, vllis haud viribus orci,
Aut ætate, ruenda loco; turpemq; ruinam
Egregiè sarcis, & vita, & dogmate, morte,
Inverso capite in terram cælestia spectans,
Effingensque, polo quem viuere credis, Iesum.

ANDREAS.

Petrus, & Andreas, concordi fœdere fratres
Linea texta lacu, Christo mandante, relinquunt.
Hos comites legit Seruator vt ordine primo,
Supplicio sic pænè pares, crucis egit in altum
Exiguo voti discrimine: vix cruce dignum
Sèputat ille: crucem supplex amplectitur alter.

IOANNES.

Quid sit amor, melius te nemo dicat: Iesum
Et tenerè germanus amas, & amaris Iesu.
Quos tibi sopito postremæ tempore cœnæ
Diuinum placidos non instillauit amores?
Tu, comitum fugiente choro, constanter adhæres
Pendenti: inde tibi matrem dat, te quoque matri.

IACOBVS DICTVS MAIOR.

PLuris Ioanni est fratri, tibi pluris Iesus (phis-
Est patre, & æquoreis, in victus commoda, lym-
Fulminæ vocis titulos cum fratre reportans,
Frangis Iudæos, Samaritas, frangis Iberos.
Herodis gladio vidit Iudæa cadentem.
In tumulo retinet te Compostella quietum.

TESTE Deo, fucum, Natanaël optime, nescis,
Et gente Isacidum, & titulo dignissime gentis.
Audijt, adque tuas submisit culmina voces
Taurus, Memnonijs suspexit & Indus ab vndis.
Armenii montes detracta pelle cruentum,
Rursus & impacta cæsum luxere securi.

PHILIPPVS.

Barpto-
lomaum
scz, qui
Nata-
naël.
Cuius es Andreæ, & Petri: tua ducere Christo
Laus est progenitum Ptolemæi sanguine: panem
Exquiris populo Christum per rura sequenti.
Fortius at Scythicas mollire est dogmate gentes.
Phryx cruce sublimem saxorum grandine maclar:
Nempe, tuos ciues, & sic imitaris Iesum.

THOMAS.

Parthus.
Medus.
Hircanus
Brachma-
na.
Calami-
nia.
Non nisi vulneribus visis, & credere tactis
Collibuit, quor? Testis eas ut certior orbi.
Ergò fidem tibi Parthus habet, Medusque, feroxque
Hircanus, tollens oculos & Brachmana cælo.
Missilibus telis vrbs te Calaminia figit:
Vulnera vulneribus decet ista rependere tactis.

MATTHÆVS.

Agnum.
Succina si stipulas, si naphtha & prolicet ignes,
Denique si ferrum magnes, quor non trahat & te
Ille salutari radians in imagine vultus
Fulgor, ad æternæ documenta ferenda salutis?
Ibis ad Æthiopas, Agni quos vellere rectos
Exornes, Christi sub eis casurus ad aram.

IACOBVS ALPHÆI MINOR, QVI ET
DICTVS EST IUSTVS, ET FRATER
DOMINI.

Integritas vitæ fecit tibi nomina Iusti,
Atque eadem Solymæ primatum tradidit vrbs
Iudicio

Iudicio Cephæ, & comitum. videre decembres
Ter deni meritis insignem, & fortibus ausis
Vsq; eadè, ut fassus templi de culmine Christum
Nil metuas mortem, & præceps immane ruinae.

IVDAS IACOBI MINORIS FRATER, QVI
ET LEBBÆVS ET THADDEVS.

Quis, quantus fueris, sat monstrat epistola nobis
Vnica, perterrens tam poena urgente nocentes,
Quam spe animat sancto pietatis amore calentes.
Non alio dixisse modo te flumina bina
Tigris, & Euphrates, Pontus cum Perfide, clamant,
Clamat inexhausti mors inclita, meta laboris.

SIMON CANANÆVS .j. ZELOTES,
QVI ET SIMEON.

Cana.
Et te Cana tulit, factis, & nomine Simon
Feruide: tu Iusto, tu fratre & dignus Iuda
Sancte senex. senij extremi non frigore feruor
Intepuit: nam pontificem crux alta secundum
Sublimem Solymis dedit, inuidiæque furori,
Cui genus obijciat Dauidis, præter Iesum.

MATTHIAS.

Diuina te sorte datum sacer ordo recepit
Complendus doctore nouo: nil non tibi debet
Gens Macedum, non Æthiopes, Iudæa vel ipsa,
Cuius & expertum iactat te fama securim
Post lapidum nimbos: quamuis contraria malit
Fama per Æthiopum, post fata, quiescere campos.

PAVLVS.

Discipuli tremuere lupum, te Paule: lupinam
Edomuit rabiem vox Christi audita per auras.
Quor tua, post, Petri commissa est dextera dextræ?
Ut, quos vita duos iungit, mors iungat amantes.

Te ma-

Te mare, te tellus, stupuit miranda profanem :
Te Nero detruncat, te luget Roma cadentem.

STEPHANVS.

Martyris eloquio, & visis Synagoga profundis,
Saxa, necémque ingrata refert. Athleta cruori
Funeribusque Dei reddit cum sanguine funus,
Vulneribus terga obuertens, & lumina cælo.
Fraudatur Stephano nascens Ecclesia; at illi
Exorat Stephani lucrosa præcatio Paulum.

BARNABAS.

TV grauis intuitu, tu maiestate verenda
Additus es Paulo comes: Antiochia magistris
Christiadas primos vobis fœliciter edit.
Inde aliò binos, alioque subintulit ardor
Seminis æterni præcones; at tibi Cyprus
Quæ dederat cunas, dat trux & mater olympum.

MARCVS.

GRande operæpretium, Cepha didicisse magistro,
Quæ breuibus stimulent ad olympica præmia ver-
Maius, Alexandri scripta euulgare per urbem, (bis.
Et monitis pastos, exemplo pascere vitæ.
Urbs, quæ te primo doctore est vsa salutis,
Hæc efflantem animam, protractum congemit vnco.

LVCA S.

Corpora fessa leuas medica clarissimus arte;
Posterior, potiôrque animis est cura mederi,
Paulo Euangelium comiti dictante salutis.
Vita tibi cælebs, longæuâque tempora vitæ.
Donec Paulinos recinent pia scripta labores,
Gloria scriptoris toto simul orbe manebit.

TIMO-

TIMOTHEVS.

EXemplar iuuenis iuueni, cultorque senectæ,
Dux viduis, custos pupillo, luxque puellis,
Gloria doctoris Pauli, mælixque Dianæ:
Nil crudi pondus stomachi, & dolor vsque recurrens
Deicit inuictos animos, roburque virile:
Saxa necant, veritos conantem auertere cultus.

TITVS.

MVnere fungatur si quis sine crimine præful,
Præmum & ætherei, condusq; in tempore verbi,
Ne Bacchi sit mancipium, Venerisue, nec iræ
Indulgens, non lucro inhians, rixisue proteruis:
Sed veri validus præco, rigidusque fatelles.
Talem te coluit viuum, te Creta sepultum.

*Hæc ex
Epistola
ad eundem
Titum.*

IGNATIVS.

IGneus interno flagrans Ignatius æstu,
Nil pensi, nil consilij, dum propter Iesum
Emoriatur, habet: flammæ, clauosque trabaleis
Flagitat, & rapidos, celeranda in fata, leones.
Rugitus erumpentum nil territus audir:
En, inquit, subigar panis iam nudus Iesu.

POLYCARPV.S.

AGnosco crines Polycarpi, incanæque menta,
Cælituum quem Rex in tempora dura referuat;
Immotamque fidem. nil bellua dente minaci
Territat inuictum pugilem, nil flamma rogalis,
Fornicis in morem, vento sinuante, retorta.
Confoditur gladio, quem vix tetigere fauillæ.

LAVRENTIVS.

NOn tibi vulgaris debetur laurea, Xystum
Pontificem, simul vt Christo sociere, sequenti.
Non tibi diuitiæ, non vana cupido retardat

Aaa

Astra

Astra petiturum, nec inanis gaudia vitæ.
Sed quid suppositæ rides incendia prunæ?
Vis tibi maior erat, tua spes, tuus ignis Iesus.

VINCENTIVS.

V Incis barbariem minitantis dira tyranni:
Frustrâ verberibus, frustra vnguibus ista secantur
Terga, subinductæ flammantis & aggere prunæ:
Non magè proficitur crudeli pectine, lasso
Carnifici; stas inuictus, ceu saxea rupes.
Apocal. Quur? Animos fulcit vincenti manna repostum.

BASILIIVS.

D Iuo cuncta inerant dignissima nomine regis:
Dictio, more ruens torrentis ab imbris auclis:
Mens, vno contenta Deo, putissima labis,
Atque animus contemtor opum, luxusque supini.
Corpus humo liquit vix hærens pellibus, vt qui
Lucis inops damnet, vix dignum & verme cadauer.

CHRYSOStOMVS.

T V studio dignus Basili, tu scedere sancto.
Dulcis amicitia, sanxit quam dulcis Iesus.
Par laus, par virtus vtriusque, attrita nitescit
Marcida nec carie, longo nec labilis æuo.
Triste fuit quondam diuelli vtrisque; superna
Iam videt aula pari connexos scedere ciues.

NAZIANZENS.

A Cta canis Basili, non illaudatus, amici
Scriptor honoratus versu, scriptisque solutis.
Cæsaris vrbs indigna fuit te præfule, vel tu.
Osor dissidij es, tempestatisque subortæ.
Quamuis sub senium abscedas inglorius vrbe.
Parrus honos, tibi parca quies mansura per æuum.

HIE.

HIERONYMVS.

R Oma docet puerum, & Christi circumdat amictu:
Perlustrata viros ostendit Gallia doctos.
Nocturna versare manu, versare diurna
Dulce fuit libros, bis culta & dulcis eremus
Iam vitæ saturo, non, fessa ætate, laboris.
Terra dedit tumulum, quæ dat cunabula Christo.

AMBROSIVS.

M Ellilegas volucres tibi mel finxisse iaceti
In cunis, nihil absurdi est, cui nectar adulto,
Ambrosiamue sapit scripto vox consona leni:
Attamen iniecto Cæsar tua spicula sentit
Fixus aculeolo: tu solers ipse mederi
Vulneribus factis, fomenta salubria præbes.

AVGVSTINVS.

Q Vid lacrimæ, quid non materna precatio iugis
Possit, & Ambrosij dulcis facundia? quantis
Tu lacrimis care constas, precibusque parenti,
Tanto constiterit tibi secta fuganda labore.
Quid non multiplici libro, non ore profaris?
Huic cedit Latium doctori, Græcia cedit.

NICOLAIVS.

V Irrute, officijs, & religione pudica
Deuicti populi tibi dat victoria nomen.
Præfulis hoc ad opus magni est præludere, furtim
Stupra puellarum adiectis præuerrere numis.
Non te sola pium miretur Myra parentem:
Si te primus amat, te suspicit vltimus orbis.

CYPRIANVS.

S Pretor opum, & luxus, Cypriæque libidinis expertus,
Pectore Apostolico præful, liberrimus ore,
Dum flectas alacer colla incidenda securi,

Aaa 2

Grandia

Grandia facunda spiras, & fortia lingua.
Lilia purpureo debentur verna pudori,
Purpureæque rosæ, suscepta morte, cruori.

ATHANASIVS.

A Cer es & Veri assertor, sectæque flagellum,
Prouidus in longis pastor, dexterque periclis.
Namque quater denos Ecclesia te videt annos
Certantem, siue aduersa sub sorte, latentem.
Martyrium si vita facit satiata labore,
Sit victoriferi tibi palma gerenda triumphi.

PAVLVS EREMITA.

Iudicibus multis, placidæ tu cultor eremi
Primus, & infani studia in vanissima vulgi
Hostis es, affixus mentem cælestibus hymnis.
Dat tectum speluncâ, sitim tibi sedat aquæ fons:
Cælitus allato dat palma opsonia pani,
Aligerum superas dum te auferat agmen in oras.

ANTONIVS.

Næ tua, sancte pater, virtus est maxima, cui tot
Inuideant stygii proceres, monstra horrida cui tot
Illudant, variis cieant & prælia rixis.
Si sic bella geris Superæ communia turmæ,
Hostilemque fugas Antoni nomine turbam,
Quos tibi non Superi dant plausus astra petenti?

HILARION.

Et te cella capax hominis, te vidit eremus,
Et plusquam sexageni stupere decembres
Ducentem innocuæ tranquilla silentia vitæ.
Terra dedit iunco vili constrata cubile,
Quindenâs caricas vesper cuiusque diei.
Quam prope cælituum vixisti in corpore vitam?

EPHRÆM

EPHRÆM SYRVS.

Iudicio Basili, adnumerat qui præsul Ephræmum
Presbyteris, stamus, cultores inter eremi
Doctrina, ingenio, nulli & pietate secundum:
Nosque licet seros in ferrea sæcla nepotes
Posthuma scripta docent, non absque superstite fama,
Cappadocis puncto, nec laude fuisse minorem.

MARTINVS.

E Meritus mundo vix dum bene miles, Iesu
Dimidium chlamydis promptus largitur egenti:
Coniuncto quæ sint, quæ tale futura sequantur
Principium, concepta Dei si numine dextro,
Fine coronari non deteriore putaris.
Quid non communi pro regimine reddat Iesus?

HILARIVS.

Orbis Deucalion, latius sis buccina verbi (vnum Aurelius
Aurelio, & Rhodanus facer: ille Hieronymus August.
Suspiciat, ditio gentis quacunque rogata Hieronymus.
Porrigitur: tu Pictæ Hilari pia dogmata pande
Christigenis: procul extorris, seu sede receptus
Pastor honorifica; funde ardens, confice sectas;

REMIGIVS.

Lustrali magnum est Clodouæum tingere lympha,
Liligera qui scepra gerat florentia gentis.
Durat adhuc, seruante Deo, durabit in æuum
Cælitus allapso qui mos est vngere oliuo
Franciadum reges: Francorum & nomine saluo;
Francia Remigium nunquam bene grata, silebit.

VEDASTVS.

Laus tua Remigio est communis; at hæc tua non est, Circa an-
Atrebatum domuisse seros, & idonea bello num 490.
Pectora dilapsos ad Iesu cogere cultus.

Hinc tibi pyramidem, quæ se æmula tollat olympo,
Ponimus, in cœlum te iure præisse fatentes,
Quò nos è scelerum detractos face vocasti.

NICASIVS.

Entropia. **A**ltera, Nicasii, Rhemorum gloria, quæ non
Præcipuos inter memorabile nomen habebis,
Germanæ Eutropiæ custos, populiq; fidelis?
Muneris egregii est, & vita, & morte præire
Pastorem populis, gladio germana cadentem
Insequitur, populisq; patrem, patrisq; sororem.

MARIA DEIPARA.

Qui Mariam dixit, virtutum examina dixit,
Humani capsam meriti, fideiq; theatrum.
Quid Mariam laudare? faces accendere soli.
Laus hæc Angelicæ propria est, & tota choreæ.
Quis melius laudet, quam nobilitavit Iesus
Regni parte locans, matrem quam legit in orbe?

ANNA,

Anna parens, nata lætare, beanda nepote,
Qui vita miseris, & amara morte beavit.
Ne luge sterilemque torum, tristeq; hymenæos,
Et te absiste queri genitricem tempore sero:
Nam tuus ille nepos votis optatus auorum
Non nisi Servator redimit nos tempore sero.

MAGDALENA.

Fvndis aquas oculis, extergis crine soluto,
Dina, Dei plantas, atque vngvine spargis odoro:
Quid nisi contractas tacito sub pectore labes
Abluis? æternum spargisq; per æthera nomen?
Adiucis ad Christum, mulier, prudenter amores:
Fœnore nam multo locuples redamabit amantem.

MAR.

MARTHA.

Divite tu censu, rediuvio fratre, sorore,
Sanguine tu foelix, foelicior hospite Christo,
Sollicitam in multis te querere qui docet vnum.
Germanæ pars prima tuæ, pars optima cessit,
Altior & tanto micat inde virago sorore,
Quanto Martha aliis & se soror altius effert.

AGNES.

Evge, quid hoc monstri est? securo est Agna luporū,
Plagarum vix virgo capax, propè nescia vitæ,
Tamque parata neci, tactus quam exosa viriles.
Flammæ virgineum metuunt quæ tangere corpus?
Virgineum Christus sibi poscit ab ense cruorem,
Agnus & ipse Dei post funera dexter it Agna.

AGATHA.

Blanditias scorti victoria ludere prima est:
Torta diu, tentata fame, diuisa mamillas
Forcipe candenti, rursus spectante tyranno,
Exilit incensis, illæso corpore, flammis.
Pertulit horrentes atri ter carceris umbras,
Collustranda novæ lucis splendore perenni.

EMERENTIANA.

ET tu Agathæ socia es, sugendo in lacte parentis:
Tu quoque post fidei, licet haud dum fonte renata
Viufico, poenæque comes, mortisque decoræ,
Audes applausus liber rima carpere vulgi.
Turba fremit, iam saxa volant, cadis obruta, cælum:
Fidentem intonuit, proprio te in sanguine lotam.

APOLLONIA.

Fœmineo in sexu, vetulôque potentia ludit:
Alta Dei: dente effosso cruciata, dolores
Saucia contemnit: (quis talia crederet ausam?)

Ignis

Ignis adest, infit: manibusque elapsa repente
Carnificum, nil illa animo, aut pede tarda senili
Prouolat in flammam medios arsuram per ignes.

CATHARINA.

Vix bene complesti sextam trieterida vitæ,
Moribus, & sophia excellens, animumque, fidemque;
Testatura Deo, commonstratura tyranno,
Qui prece, qui pretio, tenebrarum horrore, fameue,
Ferratisue rotis haud Christi expugnet amicam.
Tu, da animam Sponso, colla excindenda securi.

PAVLA.

Natales, patriumque; solum contemnere, opum vim
Multa pericla maris, nec pauca pericula terræ,
Ferre famem, tolerare sitim, morbosque frequentes,
Arcibus & Romæ præponere Bethlemium rus,
Hoc muliebri? Tenes iam felicissima olympo,
Quod propè quæris amans toto cupidissima mundo.

MONICA.

Asta parens, & amans nati, iam coniuge rapto,
Non fat habes natum mundo genuisse, renatum
Ni videas, matris vota audit Rector olympi,
Tradit, & Ambrosio lustrali rore piandum.
O nimum foelix! O quantum, Ecclesia, flores
Aut studio nati, aut matris ditata labore!

O IOTA

DE

DE

VITA, ET LAUDIBVS

D. VEDASTI, ATREBATIO-
RVM PONTIFICIS, PER
COMPENDIVM,

DIALOGVS VIATORIS ET COENOBITAE:

*In gratiam Abbatis Vedastini, & Cœnobitarum
eiusdem loci, apud Atrebares.*

VIATOR.

Vinam marmoreis aptè subnixa columnis
Saxea pyramidis se tollit imagine moles?
Hæc ætas meritis donauit prisca Vedasti.
Quem Diuum memoras? Aliquantò cla-
rius effer.

Cœno-
bita.
Viat.

Laude virum insignem, Leuca de stirpe, viator
Accipe, & eloquio nulli, aut pierate secundum,
Artesis lumen, columenque in sæcula, gentis.

Cœn.

Et quid præcipuum, mortali in corpore, gessit?
Saltem aliquid toto decerpe ex laudis aceruo.

Viat.

Moribus expolijt sanctis, & dogmate Christi
Liligerum regem, lustrali fonte piandum
Remigij dextra, præful simul ipse creandus
Atrebatæorum, stygius quos fascinat error.

Cœn.

Quem mihi Remigium? quem narras, ô bone, Re-
liligeræ gentis? Cœn. Clodouem intelligo, primus
Regia submisit qui Rex diademata Christo.

(gem

Viat.

Fusius haud possis id (quæso) exponere? Cœn. Pos-
Ni precibus signum det nola agitata diurnis.

(sum,

Viat.

Immortalis erit Clotildis, regia coniux,
Noctes atque dies, pietatis amica, maritum
Sollicitans, simulacra Deum, sine Numine ligna
Dum præcul abijciat, vitali fonte lauandus.

Clotildis.

Bbb

Per-

Germani.
Suevi.

Pernegat, haud precibus, lacrimisue mouetur amata
Coniugis. Interea Germanis, atque Sueuis
Bella infert: iter ementum est, ad prælia ventum:
Instat utrinque acies animata, sonore canoro:
Franca acies tergum vertit formidine turpi.

Ut nutare suos Rex vidit, supplice voto
Protinus æthereas hæc verba effudit ad oras.
Summe Parens rerum, felicitis Rector olympi,
Clotildis quem cara colit, miseratus ab alto,
Ut te fama bonum perhibet, duram aspice sortem.

Si des externis victorem euadere terris,
Francorum imperio ponam tibi templa, tibi aras:
Assiduusque Dei cultor qui cuncta creauit,
Numine qui terras, cælique palatia complet,
Elingue & lignum, saxumque valere iubebo.

Mox fufis animi celerant increfcere Francis:
Iamque feros videas ruere in noua prælia: sensit
Vimque, manumque Dei astantis Germanica pubes.
Pulsa loco; sensit, renouato Marte, Sueuus:
Vtraque pars dat victa manus, & porrigit herbam.

Tullum.

Rebus compositis, Francus iam tempore ab illo
Vota explere parans, Tullum contendit, ut illinc
Doctrina petat insignem, & pietate Vedastum:
Fama viri, siquidem generosi ad principis aures
Venerat, exuperans, longa interualla locorum.

Viat. Ergone, seruato Francorum principe, vtrique
Par laus Pontifici? Cœn. Certè communis vtrique est:
Erudit hic dictis, lauat alter gurgite sancto.
Huius, & illius tam gloria præsulis est par,
Viuificum viuo quam gaudet flumine verbum.

Viat. Hoc satis est, tacitus mecum iam colligo, quid Rex,
Quid proceres Franci ambobus, quid Francia debet.

Cœn. Conijcere in promptu est: Vrbs est mirata Vedastum.
Tullia, cælestes meditantem pectore curas
Tempore in hoc, pietate grauem, meritisque magistrum.
Dat tamen illa suo regi. Rex inter eundem
Dulcia dicta haurit, sitiens, monitusque salubres

Forman-

Formantis: stupet hinc fluuialis margine ripæ
Doctores precibus donatum lumine cæcum,
Operatas dum Remigij concurrunt ad ædes:
Namque sacri cogit lubeundi fluminis ardor.

Haud dubium est, solitæ specimen virtutis & illic Viat.
Exhibuisse virum. Cœn. Sol lucet, calfacit ignis,
Instat vbiq; operi, fugit otia viuuda virtus.

Prodigis annonæ æthereæ partitur in omnes
Dogmata, non facilis nulli, sibi durus & asper,
Acer opum spreter, parcus sibi, largus egenis,
Hospitio promptus, cæli quod Rector ab alto
Approbet arenti suffundens vina lagenæ:
Ne quid vota pij bonitas diuina moretur,
Neue domum admissus quidquam desideret hospes,
Vetbi fruge satur, medii iam solis ad æstum.

Miracu-
lum in la-
gena vino
ria.

Atrebatum tandem qui se pater intulit vrbi? Viat.
Vrbis primo aditu edentem miracula ciues Cœn.
Aspectant. stat mendicis res prima duobus.
Hic oculis captus, pede claudus & alter vtroque
Ambo virum poscunt dum vilis munera lamnæ,
Dona volente Deo accipiunt potiora petitis:
Exilit hic agili gressu, luce ille recepta.

Audio: qui cæco prius vni gaudia lucis Viat.
Reddiderat, Rege & procerum spectante corona,
Atrebatæorum duplicat miracula plebi.

Cultibus infandis sic plebs assueta deorum, Cœn.
Concutienda Deo visa est: mox namque lauari
Fonte salutifero certantes, Numinis cæstro
Excitos videas, diuumque relinquere turbam.

His super Antistes, prærupta, atque aspera saxa
Templorum si forte Dei vestigia restent,
Lustrat, & hirsutos, deserta horrentia, vepres,
Reliquias vrbs prisca, tristémque ruinam:
Hanc prius Artesius dederat ferus Attilia cladem.

Attilia

Ecce atro immanis sese effert vrsus ab antro
Terrificum stridens. Pater ocyus obiicit illi
Signa verenda crucis, credentium insignia: monstrum

Aufugit, Artesia nunquam regione videndum.

Nulla mora est, Christo sacras Pater excitat ædes.

Sollicitus, niueoque choros inducit amicum,

Qui superùm laudes, qui dulcia carmina dicant

Affiduè, quo latronum, quo turba ferarum

Formidata loco est: iucundior adsonat æther

Hymnidico lætæ sonitu reboante cauernæ.

Præsul per populos diuini semina verbi

lactat ouans, lateri nec tempore parcit in villo,

Moribus, & lingua mirabilis vsque diserta.

Viat. Quam Pater iste diu Rectoris munere functus?

Cœn. Nempe quaterdenos exegit circiter annos,

Dum senio lassus, meritis maturus, & annis,

Fessos præualidis quatiatur febribus artus.

Tum lecto incumbens audit portenta columnæ

Ignitæ, horarum spatium quæ pænè duarum

Lambens tecta domus, qua febribus æstuat æger,

Continuo tractu, cælorum ad culmina fertur.

Nos cælo vocat ostentum, mox inquit, amici:

Nunc demùm nostri memores estote laboris,

Quos Christo genui, quos Christo præduce rexi.

Ferte graues casus, & duræ incommoda vitæ

Vnius exemplo, qui nos seruauit, Iesu,

Qui peperit, vobis & morte, & sanguine vitam,

Quæ morbi, senijque manet, quæ nescia mortis.

Euchari- Finierat: Christi mox sumto corpore fortis,

stia. Sanguineo & latice exhilaratus, membra cubili

Spiritus æthereæ mixtus petit alta cateruæ.

Sors diuersa hominum, qui tristitia funera lugent,

Agmine ab angelico, quod personat aëra cantu:

Carmina namque piis plerisque audita feruntur,

Ascensus Animæ faustos gratantia sanctæ.

Viat. Hicne viri corpus primùm post fata quieuit?

Cœn. Haud ita: magnifica primùm tumulatur in æde

In qua peruigilem tam multos egerat in æde

Pastorem. Viat. Dic murandi quæ causa sepulcri?

Cœn. Septimus à celebri veneranda in sede Vedasto

Aubertus,

Aubertus, monitis fertur cælestibus actus.

Hic, vbi iam mediam propè Crincio diuidit urbem,

Crincio perpetuis cui placidissimus vndis,

Viderat in niuea candentem mane lacerna

Ætherea de gente virum, dignissimus oris

Quem rutili commendat honos, sub fronte serena.

Eminus hunc cernit magnæ quod fat foret ædis

Metari in girum spatium, atque includere sulco

Artificem longa, qua digerit omnia, virga.

Cessandum haud ratus Antistes, templa addicat alta

Hic vbi templa viri cælestis imago notabat,

Monstrato vt tumulo componeret ossa Vedasti.

Iamque dies aderat, quo circumfusa ruit plebs,

Conspectura novos tumuli surgentis honores.

Luminibus caprus, grauis annis, & pede tardo

Audomarus adest, decorat cui mitra bicornis

Canitiem. nam Teruanæ tunc sedulus vrbs

Rector erat, summo Christi succensus amore:

Cui vetulo tepidus circum præcordia sanguis

Pectoris haud sacros quidquam restrinxerat ignes:

Auersi patiens casus qui munera lucis

Cælitus oblatæ, pompa renouante sepulcrum,

Auertit, precibus vota in contraria fuis,

Mente alta sat habens, sine nube, agnoscere Christum.

Haud temerè, vt video, cumulaftis honore Veda-

stium. Cœn.

Fas fuit illius sic tollere corpus in auras

Argenti crustis iniectum, & diuite ligno,

Quo minus humane sensit contagia labis.

Spiritus huic cineri suffusus, in aëra Christo

Obuius exiliet, cœtu comitante piorum,

Quum postrema reum Censura coarguet orbem.

Hæc satis est cupido tetigisse hucusque, Viator:

Ascensis monachum reuocat, tu plaude Vedasto

Quis habes à me, leuidensi munere laudem,

Multa tibi à nobis deberur gratia: Cæli

Cunctipotens Rector, mature in tempora vitæ

Dei tibi virtutes ritè expressisse Vedasti.

Aubertus
Epif.
Crincio
su.

Audoma-
rus Epif.
Terona-
na.

Audoma-
rus luce do-
natus, pri-
stinam ca-
ritatem

exorat.

Viat.

Cœn.

Viat.

AVCTOR AD LECTORES SVORUM
Poematum.

Ingenii marcor, senium, morbosa senectus,
Cuncta manum suadent tollere de tāt ula.
Mors superest, vili non euitabilis, illi
Exoptanda, Deo viuere qui didicit.
Ingenii fetus, victuros, necne libellos
Nil moror: hocce Deo reddo, quod ipse dedit.
Si lolium, & steriles terra hæc proiecit auenas,
Triticæ messi parcite vel minimæ.
Nostra (nec inficior) non æquant scripta verustos,
Non nihil in spersum sed pietatis habent.
Musa ambit, refugitque simul prodire sub auras:
At pietas tandem vicit amica metum.
Qualis per populos renuat matrona videri,
Si sit forte minus compta: pudica placet.

Idem de suis operibus.

Scripsi multa, reus diurno tempore voti,
Si bona, multa facis; si mala, multa nimis.
Quisque liber, fermè morbo mihi constitit vno,
Et stygis ostendit, morte minante, lacus.
Nolo mihi quidquam decidi ex carmine laudis:
Sit laus, sit Christi, si qua sit illa, mei.
Quod si culta minus fastidit tersior ætas
Scripta; probet Christus, cui bene velle, factum est,
Quid tum, si taceant me postera sacula varem?
Nominis & pereat fama sepulta mei?
Istaque dem caris fato rapiendus amicis,
Tessera nec veræ perstet amicitia?
Spes docet, atque fides (quum sceptrum reponet) in vno
Omnes, per Christum, nos fore nempe Deo.

De

De fisdem.

LVæticis quondam defleui tempora Threnis,
Sors mea dum fletur, forsque aliena mihi.
Ausus & in sacris Eidyllia cudere campis
Elicio in cantus, qua potis arte, Deum.
Multiplices cecini progressus alacrior hymnos
Cælituum præco, Virginis, atque Dei.
Alterutro, seu quid, seu nil paro nominis vsquam,
Laus sit & in terris, & super astra Deo.
Audiat hoc votum, cordis spectator Iesus,
Qui mihi principium, qui mihi finis erit.

FINIS HYMNORVM.